canonicis amouere: et ad oēs actus seculares et spūales et ad successionē hereditariā in terra sibi subiecta si sit illegitim⁹ iure positiuo q̇ omne tale pōt remouere nō solū a principio sed etiā ex postfacto: nō faciendo ꝙ legitimat⁹ sit nat⁹ legitime sed faciēdo qȯ a successione nō repellat̄ rōne illegitimitatis: imo s̄m Pe. de pal. etiam si sit illegitimus iure diuino aut naturali: qꝛ cum nō priuet̄ p hoc qȯ nat⁹ est illegitime: alioqn a quocunqꝫ legitimat⁹ priuaret̄ sed p hoc ꝙ nūc iudicat̄ illegitimus eccl'ia cuius est iudicare an sit illegitimus etiā ad successionē potest eū facere haberi p legitimo. hec ex illo q̇ intendit ꝙ lꝫ illegitimitas sit de iure diuino aut naturali tamē inhabilitas illegitimi ad succedēdū est de iure positiuo ꝛ ꝯsequēter tolli pōt ab eo. De terra ṽo nō subiecta illi patebit infra. §. iiij. ¶ Quedam vero fit p principē secularē puta imperatorē aut aliū principem eius autoritate aut aliū nō recognoscentē superiorē in tpalib⁹ de quo vide p doc. in c. per tuas. q̇ fi. sint le. Quē q̇dē imperatorē certū est posse legitimare sup ple pſenti in tpalib⁹: puta in successionib⁹ et honorib⁹ seculi in terris sibi mediate vel immediate subiectis: nō autem in terris eccl'ie cū absurdū sit eū maioris esse potestatis in terris eccl'ie: ꝙ papam s̄m multos in terris imperij itē qꝛ in illis nō hꝫ iurisditionē tpalē sed papa silr nec in spūalibus: puta in promotione ad ordines etiā in terris suis: vn̄ legitimatus ab eo simpl'r vel ab alio eius autoritate indiget dispēsatione si vult pmoueri. Uide gl. x. di. l. nec erit legitim⁹ in dn̄o eoꝝ q̇ imperatorē non recognoscunt q̄tū ad ea p q̄ fieret alteri p̄iudiciū: puta quantū ad successionē bonoꝝ ab intestato: vt no. in. d. c. p venerabilē. silr nec sup prole futura qꝛ nō pōt sua lege tollere gradus consanguinitatis ꝛ affinitatis. Et hec procedūt de imperatore iam coronato. de nō coronato aūt magis est dubiū. tamen Ja. de are. et Jo. an. tenent qȯ potest. ¶ Quantū vero ad alios p̄ncipes legitimare potest subditū suū quicūqꝫ in tēporalib⁹ non habet dn̄m tēporalē superiorē. qꝛ ex hoc pōt penas temporales suoꝝ subditoꝝ statuere vel destituere. vt vult s̄m Archi. et pet. de pal. vnde si lex ciuilis dicit spuriū non succedere: non ligat spuriū francie nisi inquantū placet regi frācoꝝ. hec omnia ex Archi. post pe. de pal. Sed intellige de nō recognoscēte superiorem licite et iuridice propter concessionem ecclesie vel consuetudinem rationabilem et p̄rescriptam vel huiusmodi.

3. qō ¶ Tertio querit̄ de q̄litate vel modo legitima-
L. di. tiōis ab hoīe ꝛ dico multa. ¶ Primū. Secūdū panor. in. d. c. p venerabilē. quatuor reqrunt̄ vt valeat legitimatio. Primo vt exprimatur q̄litas legitimationis: scilꝫ an sit spurius vel incestuosus vel naturalis tm̄ scd̄o vt exprimatur an habeat fratres legitimos aut naturales. tertio ꝙ pr̄ ꝛ filius legitimandus cōsentiāt. vnde Bar. in. l. inuiti. ff. de his q̇ sunt sui vel alie. iur. cōcludit quod pater legitimare nō potest filios bastardos ipsis inuitis: ꝛ idē dicit de naturalibus natis ex cōcubinis: nisi fili⁹ sit infans vt. l. iubem⁹. C. de emā. lib. ꝛ est ratio s̄m Lud. de ro. qꝛ liber homo non pōt nolens alteri⁹ subijci potestati. Dicunt̄ tamē cōsentire si sciant suā legitimationē impetrari et nō cōtradicūt. vt est gl. sing. i. l. adop. ff. de adop. aliqn̄ tm̄ cōiter ꝯtrū tenebat̄: qꝛ in preiudicialib⁹ taciturnitas nō habet̄ p cōsensu. quarto qȯ si pr̄ mortuus fuerit vocent̄ agnati vt consentiāt: nisi princeps legitimare vellet ex certa scientia ipsis nō vocatis qꝛ potest ex certa scientia ipsis nō vocatis qꝛ pōt ex certa sciētia restituere in integrū cū preiudicio alteri⁹. vt no. in. l. j. C. sen. paſ. et in l. in cause. ff. de minorib⁹. Si tm̄ pater viuit sufficit si ipse cōsentiat ꝛ silr si est mortu⁹ ꝛ disposuit vt legitimarent̄ post mortē suā: nec tunc esset necesse qȯ agnati vocarent̄: qꝛ tunc etiā ipsis inuitis posset legitimari: adeo qȯ etiā succederet ab

2 intestato ipsis agnatis. ¶ Secūdū. Adde quo ad primū predictoꝝ s̄m Jo. an. in addi. ad spe. in ti. qui fi. sint legi. si q̇s impetrādo legitimationē dicit se spuriū. ꝛ sit spurius duplicat⁹: vt qꝛ ex vxorato ꝛ vxorata si hoc nō exprimat̄ impetratio nō valet: sed reputat̄ subreptitia facit in simi. cle. j. de prebē. de fi. pſby. c. fi. ¶ Tertiū adde quo ad se-

3 cundū ꝛ tertiū qȯ scd̄m Anto. de butri. si legitimatio fiat in vita patris pōt disponere de hereditate qȯ vult in p̄iudiciū sperātis hereditatem et valet legitimatio nō citata parte sed tm̄ exigit̄ qȯ mētio fiat agnatoꝝ. et idē si fiat ad instantiā filij intuitu patris sed tm̄ reqrit̄ assensus patris a

4 principio vel ex postfacto. ¶ Quartum. Dicit aūt gn̄aliter qȯ omne tacitū quo expresso p̄nceps nō legitimasset hꝫ vitiare legitimationē: ꝛ eam facit subreptitiā: imo s̄m Pan. in. d. c. p venerabilem. etiā si nō ita de facili legitimasset ad qȯ de

5 rescrip. postulasti. sed saltē p̄mū est verū. ¶ Quintū. Adde p q̄rto ꝙ s̄m Anto. de but. qn̄ legitimatio fit post mortē pr̄is si fiat p verba restrictiua. vt dicendo conferimus tibi legitimationem tūc nō retrotrahat̄. si vero fiat p verba restrictiua. vt dicēdo integramus te ad omnia p̄mena nature ac si legitime nat⁹ esses qȯ fieri dꝫ qn̄ legitimās vult totaliter integrare tunc retrotrahit sed diuersimode s̄m diuersos. Nam s̄m aliquos sic retrotrahitur qȯ tollit ius alijs medio tp̄e quesitū. s̄m Bar. aūt in. l. gallus. ff. de lib. et post. non tollit nisi aliud legitimato specificetur restitutū. et hoc tenet Jo. an. in addi. spe. ꝛ an. de but. dicens qȯ si non appareat de expressa voluntate princi-

ꝓprio possumus significare dignitatē imperato
rē vocādo cesarē: ꝛ ecōtra noīe appellatiuo cer-
tā ꝑsonā sicut cū rusticus cognominaꝛ rex: ideo
volūtas testatoris in dubio ex cōiecturis explo-
rāda est ꝓbabilibus: p̄io quidē ex realibꝰ ꝛ ver
balibus simul si possibile est vt innuit text. in. d.
c. requisisti. deinde vero ex sumptis a rebꝰ vt fa-
cit Pan. deinde vero ex sumptis a noīe si reales
deficiūt vt facit Bar. Est aūt notādū ꝙ v̄bū ad
ministratio hic verificaꝛ in habēte dignitatē seu
ministeriū in ecclesia separatū a cōgregatione ꝛ
ſm Inno. in. d. c. requisisti. administrationē ha-
bet qui pōt absoluere: prelatio etiā hic sumiꝛ lar
ge vt cōprehēdat etiā habētes ecclesiā curatā. ex
traneus etiā dr̄ qui nō est coniūctus in quarto gra
du consanguinitatis vel affinitatis: vt est tex. in
auk. licētiā. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ in auk. de ecc. ti. § in-
terdicimus. ꝛ idē glos. xij. q. iij. c. j. ꝛ est cōmunis
opinio ꝗuis aliqui aliter teneant.

¶ Sexto queriꝛ cuiꝰ cōtēplatione ꝑsumaꝛ factū
legatū eccl'iastico nō habēti tm̄ administrationē
in eccl'ia ꝛ dico ꝙ de habēte administrationē di
ctū est § priore: de nō habēte v̄o qui tm̄ est eccl'ia
sticus dicit Pan. in. d. c. requisisti. de testa. ꝙ in
dubio presumeꝛ factū intuitu ꝑsone si ꝓpriū pōt
habere: si v̄o habere non pōt ꝓpriū: puta qꝛ reli-
giosus sic presumiꝛ factū intuitu monasterij vel
eccl'ie. Facit. l. deo nobis. C. de epis. ꝛ cle. ꝛ. xviij.
q. j. c. vnico. Et sic qn̄ factū est intuitu eccl'ie dispo
nere non poterit nisi sicut de rebus ecclesie.

7 ¶ Septimo q̄riꝛ cuiꝰ erit legatū factū eccl'ie scē
marie indistincte cum in loco sint multe: ꝛ dicit
Pan. in. c. indicāte. de test. ꝙ in dubio dabiꝛ ec-
clesie parochiali si vocaꝛ illo noīe: alioquin da-
bitur pauperiori ſm cōiter doc. ꝛ si sint equales
ſm cōionē opinionē dabiꝛ epō: vt distribuat vel
gratificet alteri. ꝛ si nulla sic voceꝛ in loco illo
ſm gl. in. d. c. nos quidē. de testa. dabiꝛ eccl'ie ca-
thedrali: vt not. in gl. prefati. c. indicāte. ꝛ facit.
l. q̄ cōditio. ff. de cōdi. ꝛ demō. vbi si testator mā
dauit aliquid fieri in foro: ꝛ nō dixit in quo in-
telligiꝛ de foro illiꝰ municipij vbi habitat: ꝛ hoc
de autoritate epi ꝛ executoris. Sil'r qn̄ legaꝛ ali
quid eccl'ie faciēde: ꝛ nō dr̄ de loco eps ꝛ execu-
tor ꝓuidebūt de loco cōstructiōis: ꝛ hoc fauore
pie cause nisi aliter constet de mente testatoris.

8 ¶ Octauo queriꝛ vtꝝ legatū factū filio familias
in dubio presumaꝛ factū itutu pr̄is ꝛ dicit Bar.
in. l. cū aliqs. C. de iur. deli. ꝛ refer Pan. in. c. ray
nutius. de test. qd̄ si fit ꝑ ista v̄ba lego filio marti
ni: nō intelligiꝛ cōtēplatiōe pr̄is maxime si expri
maꝛ nomē filij: puta titio filio martini. ꝛ noīatio
patris intelligiꝛ facta causa demōstratiōis: non
ob. d. l. cū aliquis. q̄ loquiꝛ in seruo: qꝛ exprimiꝛ
qualitas q̄ si esset vera legatū de iure acquireret
dn̄o: ꝛ sic videꝛ cōtēplatiōe dn̄i factū ſ3 secus in
filio: qꝛ filiatio non facit relictū acquiri patri: qꝛ
posset esse emācipatus: ꝛ maxime hodie cū in ad
uētitijs acquiraꝛ filio ꝓprietas. Si vero fieret de
patre mētio ꝛ de patria potestate: idē esset sicut
de seruo: de quo tamē dubitat Pan. qꝛ filiatiōis
qualitas nō impedit ꝓprietatē acquiri filio: ꝛ iō
videꝛ quod solū vsusfructus acquiratur patri.

¶ Nono queriꝛ vtrū legatū factū oībus canoni 9
cis talis ecclesie etiā expressis nominibꝰ ꝑsuma-
tur ecclesie cōtēplatione factū ꝛ dico qd̄ sic per. l.
ciuibus. ff. de reb. dubijs. vbi dicit tex. qd̄ ciuibꝰ
ciuitatis legatū vel fideicōmissum datū ciuitati
relictū videtur quod verū est ſm glo. nisi sit da-
tū vt singulis: qꝛ nō ciuitati sed ipsis ciuibus ac-
quiritur. Facit. l. annua. § a titia. ff. de annu. leg.
Secus si vni nō habēti administrationē vel pre-
lationē qui est simplex canonicus: qꝛ sibi nō eccle
sie acquiritur vt dictū est nisi probaretur legatu3
fatū fuisse intuitu ecclesie vel nisi legatariꝰ frau-
dem adhibuisset. d. c. requisisti. in fi. de testa. ꝛ fa
cit. l. nonnunꝗ. ff. ad treb.

¶ Decimo queritur cū legatarius vti nō potest 10
legato nisi respectu ecclesie: vt quia legauit quis
clerico viā per suū fundū qua vadat ad ecclesiā:
vtrū in dubio intelligatur factū intuitu ecclesie:
ꝛ dico quod sic ꝛ sic acquiritur ecclesie: ꝛ ita in-
telligo quod notat glo. in. l. nō plures. C. de sacro
sanctis ecclesijs ne legatū sit inutile. Uide etiam
quod notant doctores. in. l. j. C. eodem.

¶ Undecimo queriꝛ quid si quis legat sic. lego 11
petro ꝛ filijs eius possessionē vel aliud: ꝛ dico ꝙ
petrus habebit medietatē ꝛ filij eius aliā medie
tatem consequenter. ff. de vsufru. accre. l. si quis ti
tio. ꝛ de testa. Raynaldus. in glo.

¶ Duodecimo queritur vtrū legatum quo mihi 12
licet cedere lapides in solo testatoris trāseat ad
meos heredes ꝛ dico quod nō ꝛ est tex. in. l. apud
iulianū. § si quis. ff. de lega. j. ꝛ ratio ſm glos. est
quia est ius personale.

¶ Decimotertio queritur vtrum faciens legatū 13
alicui adimi ꝛ sibi relinqui per suggestione3: sol
licitudinem vel importunitatem teneatur: ꝛ di-
cit dominus Bar. cepo. in suis cautelis quod te
netur actione de dolo vel in factum: subsidiaria
ei cui ademptum est vel cui ideo non est relictu3
ff. de do. ex. l. j. no. Ang. in. l. fi. C. si quis ali. testa.
probi. ꝛ facit. l. j. ꝛ ibi no. C. de pe. bo. subla. lib.
x. Sed melius dic vt. j. restitutio. ij. § vj. qui inci-
pit aliquando.

¶ Decimoquarto queritur quid si testator erret 14
in nomine: ꝛ dico non officere modo constet de
quo sentit. l. si in nomine. C. de testa. Facit. ff. de
lega. j. l. iiij. insti. de leg. § si quis in nominē.

¶ Decimoquinto queriꝛ de quotidiana q̄stiōe. 15

bus medicātibus de anniuersariis perpetuis sic dicit. Sicut nō est cōtra ordinē imo de ordine recipere quotidianas eleemosynas: ita etiā anniuersaria perpetua nec hoc est habere reditus recipiēdo gratis. & petēdo extra iudiciū: nec est in hoc necessaria dispēsatio. sicut nec in quotidie mēdicādo: sed repetere illa in iudicio tanq̄ reditus sibi debitos nō licet absq̄ dispensatiōe. que fieri nō debet nec illud dissimulari: nisi ex causa necessitatis. puta in locis vbi ita charitas refriguit quod fratres seminātes spiritualia nō possunt aliter metere corporalia: hec ille: addēs idē esse de cēsibus annuis & redditibus fratrū ad vitā: & concor. archi. & farinerius ordi. mi. generalis. in cōsti. dicēs q nō licet fratribus inducere aliquē ad talia legata facīēda quod si facta fuerint in iudicio nō petāt quasi innuēs q extra iudiciū per modū eleemosyne peti possunt. Ex his sum. ro. infert q annuū prouētū locorū possessionis vel huiusmodi nō licet minoribus etiā extra iudiciū exigere: s3 recipere sponte oblatū: sed per exactionē si intelligit cōpulsionē ad dandū nihil est qd dr: q hoc extra iudiciū nō fit nisi per violētiā: si vero intelligit petitionez dico quod hoc possunt ſm sum. ange. licet is qui est daturus ad hoc in cōsciētia teneatur sicut possunt petere eleemosynā ab eo qui ad eā tenetur ratione superfluitatis. Predicta limita de redditibus & prouētibus ad magnū tēpus: quia si sint ad modicum possunt mēdicantes illos petere in iudicio exceptis minoribus quibus nō licet per. d. cle. §. verū de verb. Pro predictis etiā aduerte sequi ex dictis petri q idē prouētus respectu vnius fratris potest repugnare mendicitati non respectu alterius: vt quia vnus intendit in iudicio repetere &

4 nō alius. Quartū. Quod dictū est perpetuis anniuersariis idem a fortiori dici potest: de prouētibus quos aliquādo domini ordinant annuatim fratribus dari super datiis vel gabellis iustis: quia sunt eleemosyne cum sponte: & ad bene placitum dentur & reuocentur.

4. q. ¶ Quarto queritur vtrū legatū factū duobus re coniunctis: si vnus repudiat aut viuo testatore moriatur: aut deportet, vel huiusmodi accrescat alteri: & dicit Pet. de peru. in tract. de ca. porti. episcopi quod sic. l. re coniuncti. ff. de leg. iij. & l. vnica. §. his ita. C. de cad. tol. nō autē accrescit cognatione legali coniunctis. l. mulieri & titio. ff. de cōdi. & demon. Est autē notandū quod legatarij dicūtur coniūcti re & verbis quādo vna res legatur eis copulatim. vt lego stichū meuz petro & martino & re tantū quādo legatur diuisim. vt lego petro stichū meū: item lego martino stichuz meū: vt insti. de legi. §. si eadē res. in tex. & glo. & verbis tantū: vt quādo petro & martino legatur fundus equis portionibus. Prefertur autē coniunctus re & verbis aliis cōiunctis re tantū est an vero cōiunctus verbis tantū preferatur coniunctis re tantū est opinio diuersa: sed dic quod nō equaliter veniūt: vt no. in. d. l. re coniuncti. vnde dicit Ange. aret. insti. de pup. subst. §. singulis. qd quādo testator dicit lego filiabus meis centum pro qualibet: licet sint verbaliter cōiuncte tamē q quilibet ad sua centū: & sic ad rē diuersam vocātur: nō est inter eas ius accrescendi: & casus est & ibi Bar. in. l. huiusmodi. §. j. ff. de leg. j.

¶ Quinto queritur vtrū legatū factuz episcopo in dubio presumatur factū contēplatione ecclesie & dico duo. Primū. Cū aliquid relinquitur constituto in dignitate non ratione dignitatis sed ratione sue persone illud est suū & si ante diē cadentē legati moriatur expirat legatū: vt supra dictū est legatū. j. §. viij. & arg. l. cū principi. & seq. ff. de leg. ij. sed si legatum assequatur erit suum & ab intestato succedunt propinqui. ar. & ca. quia nos. de testa. Si vero relinquitur ei ratione dignitatis vel loci in quo habet dignitatem etiaz si moriatur ante diem cadentes legati debetur successori: quia dignitas non moritur. xij. q. secūda. liberti. Secundū. Ad questionē agitur motam dicunt aliqui quod cum aliquid relinquitur principi videtur legatū esse dignitati ex hoc q relictū est sub nomine dignitatis vnde successori debetur si ille moriatur ante diē legati cadētē: q dignitatis nō moritur. d. c. liberti: sed vbi relinquitur aliquid auguste si illa moritur ante diē legati cadētē legatū perijt. l. cū pricipi. & seq. ff. de leg. ij. q cū dignitatē habeat nō ex se sed ex augusto. non videtur ei relinqui sub nomine dignitatis sed sub noīe proprio: vnde non debetur auguste succedēti nisi alio medio probali cōcludat testatoris volūtas. Et ex his de mēte Bart. faciūt theorica q si quid relinquatur expresso nomine proprio tātū relictū persone: expresso vero appellatiuo tātū relinqui principi vel epō videt relictū dignitati: expresso vero vtroq si precedit propriū videt cedere persone si appellatiuuz dignitatis vel ecclesie cedit dignitati: & de hoc per Bar. in. l. ciuilib. ff. de reb. du. Pan. aūt in. c. requisisti. de testa. dicit q in dubio ad cōiecturas est recurrēdū: vt si sit factū a persona cōiūcta: nō presumat factū cōtemplatiōe ecclesie q̄uis dixerit reliquo hoc episcopo vel dño Joāni nō expresso epō: & sic erit suū & succedēt propinqui ab intestato. c. q nos. de testamen. Si vero legetur ab extraneo: presumit factū contēplatione ecclesie & idē per oia dic de quocūq habēte administrationē seu prelationē in ecclesia. Sed ego dico quod potest coniunctus nō amare coniunctum & econtra extraneus extraneum amare: & similiter noīe

5. q. (right margin, beside the Quinto paragraph)
1. di. (right margin, beside "Primū")
2 (right margin, beside "Secundū")
Re. sol. (right margin, beside the last lines)

C. VALERII FLAC CI SETINI BALBI ARGONAVTICA,

per LAVRENTIVM BALBVM LILIENSEM Recognita, et accuratissime castigata.

VALERII Vita ex libris Petri Criniti de poetis latinis.

LAVRENTII BALBI LILIENSIS in eundem poetam Annotationes.

Λαυρεντίου Βαλβοῦ τοῦ Λιλιέως εἰς τὸ παρὸν τοῦ Βαλερίου ποίημα.

Μηδὲ σοφὸς θνατοῖς Φλάκκος φρεσὶ ταῦτα ποίησε,
Μηδὲ βροταῖς παλάμαις βιβλία γράψε τάδε.
Ἀλλ' αἱ μναμοσύνας κῶραι, καὶ φοῖβος ἀπόλλων
Γνῶσαν, καὐτὰ δ' ἀδὺς ἔγραψε χάρις.

Philippi Sbarroię Cordubensis in nouam huiusce operis recognitionem carmen.

DVm docet insanum nauis quę prima profundum
Abscidit, & lignis cedere fecit aquas,
Et canit ereptum diuino pectore Flaccus
Vellus, & Aesonio monstra subacta duci,
Immensum oceanum, pelagusq; innabile condit
Monstraq; sub cęcis mille recondit aquis.
At tu Laurenti, famam cui sęcula seruant,
Nesciet & nomen tollere tempus edax,
Per mare inexpertum per monstra incognita puppim
Ducis, & incertis das noua vela Notis.
Humanę non mentis opus, pręfecit, opinor,
Sed te tanto operi conscia cura dei.
Ambiguum est igitur superis ne authoribus, anne
Iure tibi tantus sit referendus honor.
Sed tibi, qui acceptam sublimi ex ęthere mentem,
Non tibi, sed nobis vis habuisse magis.

LAVRENTIVS BALBVS LILIENSIS. D. Domino Petro a Lerma Burgensi Celeberrimę Complutensis Academię Cancellario dignissimo, atq; Ecclesię diuorum Iusti & Pastoris Abbati nobilissimo, omniūq; bonarum artium primipilo. S. D.

CVM PAVLO ANTE IVLIAS CALENdas in cōmune grāmaticorū gymnasium cōuenissemus, qui latinas literas in hoc celeberrimo bonarū artium emporio publice profitemur, vt de cōmuni omniū sententia, legendos hoc anno libros cōstitueremus, placuit cunctis pater sapiētissime, vt Ioānes Ximenius, Ioānesq; Angulus viri vndequaq; cōsumati, matutina lectione Virgiliū, pomeridiana vero, collectanea quędam opuscula ex variis authoribus excerpta pręlegerēt, ego vero, & Petrus mota, lectione matutina, Valeriū Flaccum, & Sillium Italicū, pomeridiana aut Marci Ciceronis philippicas orationes, aut Quintū Curtiū Alexandri historię luculētissimū scriptorem interpretaremur. Sed quia horum omniū librorū, pręterquā Virgilii operum, quorū vbiq; vis magna est, adeo ingentem penuriā esse intelligebamus, vt ne decimę quidē scholasticorū parti, eorum esse posset copia, excussoribus imprimendos dare decreuimus. & motę quidē Sillii recognoscēdi iniūcta est prouincia, mihi autē Valerii castigandi munus mandatū est. Sed ipse grauissimo tertianę morbo implicitus, qđ volebat, quodq; nos optabamus, exequi nō potuit. ego vero, etsi videbam onus mihi difficile, arduū, ac a multis frustra tentatū imponi, quodq; plurimum studii, laboris, atq; eruditionis, quę in me per exigua est, desideraret, tamen cū semper votis omnibus expetiuerim, studiosis adulescentibus, qui ad humanioris literaturę fastigia ascendere concupiscunt, mea opera prodesse, non potui laborē honestissimū subterfugere. accepi itaq; statim in manus Valeriū Flaccū, quem alias cursim

& lectione festinabũda, secure nimis euolueram, cũq; eum cura interiore, testudineo tum demũ, aut aiũt, passu legerem, offendi eum mẽdosum, maculatũ, squallidũ, lacerum, ac luxatum adeo, vt nõ parum me obsequii mei, atq; ꝓmissi pœnituerit. ante enim potuissem meã operam si nõ honeste, certe citra meę famę periculum negare, tunc vero me anfractus labyrintheos, dędaleasq; tenebras, & ambages sine ariadnę filo sentiebã ingressum, nec quo pacto inde possem egredi percipiebam. timuiq; me aliquid pariturum, quod & mihi dedecori esset, & obtrectatoribus, qui semper sunt parati, ridendi pręberet ansam. nam vt Sophocles in Antigone pręclare. ὅςις ἀνωφέλητα φυτίυει τέκνα, τὶ τὸν δ᾽ ἂν εἴποις ἄλλο, πλὴν αὑτῷ πόνους φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων; Cęterũ cũ cognoscerẽ res arduas aggressi, etiam si optatis minime fortuna respondeat, tamen vel solum desiderium abunde pulchrum existimari debere, pedem nequaquã referre constitui. quæsiui itaq; continuo plus decem exemplaria diuersis locis impressa, sperans multo mihi adiumento futura, sed nihilo plus emolumenti inde reportaui, quam si lac e gallo gallinaceo exprimere laborassem. tunc intellexi quãtam quanq; dolendam iacturã Flaccus noster, omnesq; sermonis romani studiosi fecerint, in cunctatione dicam, an potius crudelitate Phredenandi Pinciani præceptoris mei nunquã satis laudati, qui aliquot ab hinc annos cõmentarios in Valeriũ Flaccum eruditissimos cõcinnauit, atq; eos hactenus in beato operum suorũ scrinio continet, maximam sibi gloriam, studiosis vero omnibus vtilitatem inuidens non minorẽ. At quales ii erant cõmentarii? ego nempe ex illis nihil vnq̃ vidi, nam cum ipse illos me puero componebat, quanquã non parum domũ eius frequentabam, prę pudore tamen, atq; veneratione, qua illum admirabar, nunquã efflagitare sum ausus, eorum videndi mihi copiam faceret. Q̃d ipse qua est cum omnibus comitate, facilitate, atq; animi candore lubentissime admisisset. sed quales, nisi multa eruditione refertissimos, credẽdum est, prodituros fuisse ab homine omniũ nostrę tempestatis doctissimo, qui proximę memorię literatorũ nemini concedit, qui antiquos illos glorię immortalis scriptores, aut

ii A

superat, aut certe ęquat. qui & latini & gręci sermonis peritia, oīmq; disciplinarū cognitione adeo pręstat, vt omnes ipsi, ipse nulli possit inuidere, faciliusq; sit isthmum defodere, quam centesimā eius doctrinę portionem adipisci. Hunc iniqua fata, fœlicissimis huius sacri lycęi incunabulis inuidentia, nobis abstulerūt, ac illustri Salmanticę gymnasio cōdonarunt. quare eius consulendi ne per literas quidem mihi fuit copia, angustia tēporis intercepto. Sine vllius igiť ope auxilioq; in multis Valeriū locis emaculaui, & nō pauca, quę pri⁹ emēdari posse diffidebā, suę (nisallor) synceritati restitui. in qua re nō mediocres mihi suppetias tulerūt gręci aliquot scriptores, sed omniū maxime Apolloni⁹ Rhodi⁹, atq; Orphe⁹ Crotoniates, q eodē titulo scripserūt. nōnullos tñ locos, vt īgenue fatear offendi, q me cū diu cogitabūdū impēse torsissent, tñ qūo reponēdi essent, excogitare nō potui. eos in pagellarū albo, asterisco videbis obsignatos. at cū me quidā ex familiarib⁹ anxiū nimis atq; solicitū sup ea re vidisset, asseruit mihi, editos esse nup in Valeriū Flaccū cōmētarios, atq; eos qdē a quodā hui⁹ inclytę vniuersitatis librario vēdi. quos ego ptin⁹ īcredibili gestiens lęticia cōparari feci. Diesq; ac noctes absq; vlla interspiratione plegi, quos ex illa tumultuaria lectione, cōpositos iudicaui ab hoīe, graui quidē, & erudito, sed quē opis difficultas, in qbusdā errare, in nōnullis vero hallucinari fecerit. nec mirādū quādo multa hui⁹ poetę loca, adeo sunt inuersa librariorū seu inscitia, seu neglegētia, vt Delio sit op⁹ natatore, nō paucis tñ Valeriū maculis repurgauit, vt qui suis se ostēdat scriptis, magna pręcellere īgenii acrimonia, graui prēditū iudicio, lōgoq; exercitū studio, literas & latinas & gręcas abūde pcalluisse. quare mihi necesse fuit, locos, qb⁹ ab eo discessi, vel celerrimo adnotare stilo, meęq; sentētię rōnē lecturis explicare. cōfestim ergo sermone subitario, horis succedaneis, ānotamēta in Valeriū exarare cœpi, sed vixdum vestibulū fuerā ingressus, cū me grauissim⁹ repēte morb⁹ pculit, inexplicabili cōtinuę febris ęstu viscera mea torrēs. sentiebā salutē meā medicorū iudicio deploratā, sentiebā me virib⁹, aīo, memoriaq; destitui, reliquias tñ iā pene cōclamati spirit⁹ in studia īpēdere cert⁹, quoties dira vis morbi cru-

ciatus sęuos vel paululū remittebat, nō sine maximo salutis meę di≈
spēdio, notario diligētissimo aliqd dictabā, vnde factū est vt maiorē
hui⁹ opusculi ptē, infestissimo lāguore cōflictat⁹ in lectulo iacēs cō≈
posuerim, vtinā tāta ingenii fœlicitate, tāq; euētu fausto, q̄to studio
sis literaturę cādidatis pariēdi aliqd̄ emolumētū desiderio. in nōnul
lis locis vicia q̄dā scriptorū, aut excussorꝝ culpa, iā olim poetā elegā
tissimū fœdātia, castigaui, in qbusdā vero vbi interp̄s mihi nō recte
sentire visus est, causam meā cōtra eū egi. ipse reus ꝓ se minime nūc
pōt respōdere, ei⁹ tamē cōmētarii patroni interim vice fungent̄, a
quib⁹ si iure nō accusat̄ defendet̄. Eruditi videbūt fm vtrū ꝓnūci
ari debeat. nec stomachari par est Aegidii amatores, qn̄ nemo ad no
strā vsq; ętatē fuit, qui rep̄hēsionis aculeos nō senserit. nā vt antiqo
res omittā, Platonē multosq; alios ab Aristotele, ip̄m Aristo. ab aliis
rep̄hēsum, nec poetarū deū Homerū inuidia caruisse, vt taceā ex no
stris Hieronymū, Augustinū, Lactantiū, Cyprianū, ab ipsis inter se
atq; ab aliis notatos, nōne Laurēti⁹ Vallēsis hō suę tēpestatis latinissi
mus, & multos summa eruditione p̄stātes viros taxauit, & ipse intra
p̄cordia nō obtusa posteriorū tela p̄sentiscit. An Politian⁹, Pic⁹, Her
molausq; sermonis latini nō vexillarii, sed duces ętate sua, īportunis
simos blateratorū morsus euaserūt? Erasm⁹ credo, [redacted], nulli⁹ vnq̄ telis est lacessit⁹, cui velut Hydrę capita,
detractores subinde repullulāt. Sed qd multis opus? nemo vnq̄ fuit
adeo doct⁹, qui nunq̄ laberet̄, & offenderet, nemo q in hos casses
laqosq; nō incideret. qnimo si verū fateri volum⁹, nemo nisi doct⁹
rep̄hēdit̄, inde em̄ oēs gloriā volūt aucupari. hoc dixisse placuit, ne
credāt lectores cādidi, me ex ingenio meo, Maserīū in qbusdā, q̄ pau
ca sunt admodū sugillasse. Cęterū vt ad id, vnde sum⁹ egressi, redea
mus theologe sapiētissime, ego in hui⁹ poetę carminib⁹ excudēdis
id feci, qd̄ nemo fortasse āte hac fieri debere aīaduertit, ꝙ nisi vbi vel
capti oculis ab īpressorib⁹ erratū possent iudicare, nihil īmutaui ex
his, q̄ erāt, in exēplari oīm, q̄ inueni, castigatissimo. sed vbi vel ego,
vel ali⁹ quispiā eorū, qui in Valeriū Flaccū obseruationes ediderūt,
quicq̄ reponēdū cēset, e regione dictionis adnotatę emēdationem

cum authoris noie ponēdā curaui, vt liberū iudiciū lectoribꝰ relin-
quat. Cęteri enī oēs qui hoc genꝰ aliqd dederunt, aut qa doctiores,
aut quia plus sibi arrogabāt, ita vt ipsis aliqd placebat, dispūcta pri
ori lectione, excudi volebāt, credētes (vt reor) fieri minꝰ posse, vt fal
lerētur, ac ex operibꝰ suis nimiū sibi, ac supra quā ęquū esset, placē
tes. natura enī ita cōparatū est, vt qualiacūq; sint, q̄ nr̄a ꝓdeūt fœ-
tura, lōge optima esse ducamꝰ, quia, vt inqt Libaniꝰ sophistarū atti
cissimꝰ, τὰ τῶν ἐρωμένων ὁποῖα ποτ' ἂν ᾖ καλὰ φαίνεται τοῖς ἐρῶσι, καὶ
τὸ δοκιμάζειν ἀφέντες, ὡς ἐπὶ θαυμαστοῖς βοῶσι. ego vero lōge secꝰ,
tā supstitiosa enī religione musas veneror, & colo, vt existimen nō
sine summo timore & formidine earū sacra tractāda, nulliq; rei mi-
nus, q̄ꝫ meo cōfidā, ac tribuā iudicio. Statim post p̄clarū ipsiꝰ poetę
opus, nr̄as adiūximꝰ ānotatiūculas. Deinde argonauticę expeditiōis
historiā ex variis authoribꝰ, & gręcis, & latinis excerptā, breuibusq;
capitibꝰ distinctā cōtexuimꝰ. vltimo quasi appēdicē, & totiꝰ nr̄i la-
boris coronidē, Apollonii versus quos fœlicissime Valeriꝰ nr̄ est aut
interp̄tatꝰ, aut ęmulatus, Macrobii Aurelii exēplo adiūximꝰ nō oēs
quidē, id enī plus ocii, tp̄is, studii, atq; laboris expetebat, sed quos ex
trāscursu homo minime ociosus, nec paruis districtꝰ occupationibꝰ,
adnotare potui. q̄ oīa nec iniucūda, nec inutilia fore puto studiosis
adulescētibꝰ. Has autē meas lucubrationes, cū mecū idētidē reuolue-
rē, cuinā potissimū nūcuparē, tu vnꝰ occurristi semp, cuiꝰ nomini cō
secratas in lucē emittere placeret. nō q̄ eas dignas iudicarē, q̄ in vul
gi manꝰ splēdore tui noīs illustratę exirēt, aut qa te opibꝰ, dignita
te, authoritate p̄stare lōge intelligerē, sed quia & studia, & bonarū li
terarū amatores, citra ęmulū amas, foues, atq; omī benignitate cōple
cteris, vt qui ab ineūte ętate literis mācipatꝰ, oībꝰ te bonis artibꝰ, stu
diisq; altissimis dediderìs. nā cū a teneris, vt gręci dicūt, vnguiculis,
admirāda p̄ditꝰ indole, in magnā, nec falsam spem parētes erexisses
summo studio curaq;, ac diligētia teneris puericię annis ingenue, li
beraliterq; educatus, dum primis literis informaris, breui quātus es-
ses futurus ostēdisti. exiguo enī tēporis curriculo, nō modo limina
ribus illis grāmaticę rudimētis instructus es, quibus dūtaxat cogni

tis nostrę tēpestatis homines, satis, si diis placet, se doctos esse arbitrantur, sed eo euasisti, vt pure & ornate loquereris, concinne, & eleganter scriberes, latinosq; omnes authores sine interprete intelligeres, nō tamē hoc contētus, quippe ad altiora studia natus, cū intra geniales patriæ domus amœnitates, sine dedecore lętam vitā agere licuisset, omnibus tamē voluptatibus renūcians, te in nobilissimum Parisiorum gymnasium cōtulisti. vbi liberalibus omnibus disciplinis cōmodam adeo nauasti operam, vt te vnū omnes admirarētur, in te vnū oculos coniicerent, te vnū digito mōstrarent. vtq; Parisiēsi scholę solueres, qđ acceperas, liberales artes cōtinuo publicę profiteri, non sine magna tua gloria, & nominis celebritate, nec minore scholasticorū emolumēto cœpisti. quo labore locupletiorē multo, ampliorēmq; vsurā forte reddidisti. iam vero in sacra omniū sciētiarum parēte theologia eos fecisti profectus, vt ęquales cunctos cādidis, vt dicitur, equis pręcurreres, neminiq; posthac lampada currēti tradideris. Sed cū te natura in sublime' omīmodę doctrinę fastigiū, ad literas scilicet natū, perduceret, videresq; nullas in literis cogitationes, quālibet argutas, sublimes, & vtiles, esse, quę nisi polito elegātiq; sermone illustrētur, nō maximū lectoribus fastidium pariant, oratorum, historicorūq; atq; poetarū lectioni ardore ingenti, ita vacare cœpisti, vt nō minus enitueris eloquentia, quā prius sacrarū literarū cognitione pręstabas. cudēdis vero carminib9, quę demorsos sapiāt vngues, & spiritū redoleāt altissimū, dulcissimūq; referāt gustū antiquitatis, quātus, q̄q̄ extra cōmunē aleā posit9 euaseris, quis est paulo humanior, qui possit ignorare? O ingeniū excelsum, subtile, acre, dulce, facile, promptū, flexibile. O magnam mētis fœcūditatē, quæ oīa, vt libuerit, tam expedite, tā exacte, tam examussi effingat, atq; pficiat. hinc tibi tātū nomē per oēs, qua christiana religio protēditur fines, quātū nemini ad nostrā vsq; memoriā fuisse legimus. tu adhuc in Gallia agebas, & iā Hispanorū omniū ore versabaris. oēs te laudib9 absentē īmortalib9 extollebāt. oēs multiplicis in te doctrinę copiosam & vberē fœcūditatē ita āplectebant̄, vt diligerēt, ita diligebāt, vt admirarent̄, admirabātur ita, vt cōmendare nō desinerēt.

nec immerito, quãdo Burgenses duo, tu scilicet cũ Gonsalo Aegidio duo bonarũ artium luminaria facitis, vt nihil habeant nostra sęcula cur antiquitati debeant inuidere. at vero mores tui a literis dissidēt. ecquis est, qui si te admiratur ex doctrina, nõ ex moribus amet, colat, obseruet, veneretur, & prospiciat? an credo minus es morũ probitate, vitęq; sanctimonia, quã ingenii elegantia, doctrinarumq; varietate monstrabilis. aut sanctitatis tuę, integritatisq; laudem, eruditionis, ingenii, studii, atq; memorię gloria excedit. es quidem in vtroq; mirabilis, & exemplum nostri sęculi memorandum, sed tamen pręponderant virtutes, teq; ipse vincis ac exuperas. quid enĩ te melius? quid sanctius? quid frugalius? quid incorruptius? quid ad exemplar venerandæ antiquitatis expressius? quantus in te, bone deus, continentię amor? quanta facilitas? quanta comitas? quanta grauitas, & ea quidem non temporaria, sed constans, ac perpetua? quanta in doctos benignitas, & munificentia? quam nullus in te loliginis succus? quam nullum liuoris vestigium? quam candida & sine labe simplicitas? q; si qualis semper fueris, ignoraremus, sufficeret nobis diuini illius præsulis Francisci Ximenii Hispaniarum Cardinalis, huius sacri & augusti musarum domicilii authoris, omniũq; virtutum exactissimi exemplaris, testimonium, qui te non magis ob multiiugam doctrinam, plurimarum atq; optimarum artium cognitionem, quam ob incorruptos integerrimosq; mores, summamq; vsq;quaq; honesti, & virtutis, quam semper amplexus es, curam, quandiu secum habuit, habuit autem, quoad e viuis sublatus est, tantum dilexit, tantumq; tibi tribuit, vt nihil te inconsulto faceret, tecum arcana sanctissimi pectoris consilia partiretur, te cum Petro Ciruelo viro optimo & doctissimo, huius nobilissimi Collegii scitis, & institutionibus, in quibus non exiguum stat momentum, componendis præficeret, tuamq; in omnibus muniis exequendis industriam maximis laudibus approbaret. apud quem tu dum ageres, amplissimos honores obtinere potuisses, qua eras apud eum gratia & authoritate, nisi ab iis aucupandis abstinuisses, nolens ad altiora dignitatis fastigia conscendere, quo libe-

rius sapientię studio vacans, operam tuam, non pręsentibus modo, sed posteris quoq; pręstare posses. sed video epistolam modū excedere, dum tuarum virtutū dulcedine inuiscatus, in altum progredior oceanū, ac vltra, quā vnde reditum desperare nō debeam. quare necesse habebo, tanto oneri succumbere, cui tu quidem solus ferendo par es. eę enim sunt virtutes tuę, quas, nisi tui similē habeant pręedicatorem, satius sit intactas, quā male tactas relinqui. Laudabor ergo meas vigilias, si modo lectione sunt dignę, ei viro nuncupasse, quo melior ne voto quidē fingi potuit, quo neminem ętas nostra grauiorem, doctiorē, sanctiorem, subtilioreq; tulit, cuius calculus pro lydio lapide haberi debeat. accipies igitur libellum hunc Abbas optime, atq; doctissime, si nō ob meos labores, at certe ob ipsius poetę ingeniū, elegantiā, eruditionem, heroicāq; sublimitatē. qui in nostris finibus hactenꝰ in tenebris delitescens, cum tineis & blattis rixabatur, per paucorum enim piscis erat. cuius ne nomen quidem in hac nostra academia, quę est ęui nostri seu negligentia, seu ignauia, seu inscitia, esset auditum, nisi eruditissimi pręceptoris mei opera effectū esset, vt dum omnes eius enarrationes, summo studio exoptant, Valerium cupiāt intelligere. & est nimirum iugi lectione dignissimus. est enim opus heroicum, sublime, tersum, emunctum, figurarum varietate distinctum, sententiis ornatum, graue, & pro vt res poscit vehemens, acre, concitatū, suaue, iucundum, miraq; eruditione refertū, in digressionibus concinnū, in descriptionibus locuples & abūdās, in affectibus exprimendis acutissimum, in decoro seruando admirādum. Sed de hoc satis multa. nolo enim facundissimi poetę laudes culpa deterere ingenii, quando vendibili vino suspensa hedera nihil opus. superest ergo Cancellarie dignissime, vt nostris ipse lucubratiunculis, cuius nomini sacrantur, qua soles humanitate patrocineris, si dignum aliquid auribus, dignum chartis elaborauimus. nam si tu sudores nostros calculo tuo adiuueris, adstrues huic operi tantum, vt ex iudicio tuo preciū maximum, atq; authoritatem libro, quamuis exiguo, accessuram non dubitem. Vale, sęculi nostri, literarumq; omnium decus.

EX LIBRO QVARTO PETRI
Criniti de poetis latinis.

C. Valerius Flaccus Setinus, inter eos qui heroica decãta sunt, poeta multorũ iudicio admirãdus, Patauinus fuit ex Apona vrbe, sicut a veterib⁹ proditum est, qui eius patriã scribũt fuisse maxime insignem natalib⁹ Liuii, Stellę, & Valerii Flacci. Itaq; hũc ipsũ Valeri⁹ Martialis, laris Antenorei alumnũ appellauit. Alii Setinũ crediderũt, ex Setia cãpanię vrbe, q̃ haud procul a Velitris fuit, vnde in pretio Setina vina, sicuti ab antiquis celebrant̃. Et mirũ videri debet, quãto spiritu Flaccus insurgat, quantaq; ingenii fœlicitate munus tantũ impleat. Hic est ille Valerius Flaccus, in cuius obitu multũ fuisse amissum querit̃ Fabius Quintilianus in libris ad Marcellũ victoriũ. Extãt ipsius octo volumina de Argonautis, quod opus Domitiani imperatoris nomini dicatum a Flacco est, vt quidam asserunt, quoniam sic ad eum in operis pręfatione, ait.

Eripe me populis, & habenti nubile terrę
Sancte pater, veterumq; faue veneranda canenti
Facta virum, versam proles tua pandit Idumen,
(Namq; potes) solymo nigrantem puluere fratrem
Spargentemq; faces, & in omni turre furentem.

Scripturus erat multo plures libros, nisi mors eum intempestiua nobis eripuisset. Videtur autẽ in illis qui supsunt Apolloniũ Rhodiũ, nõ argumẽto tantũ operis expressisse, sed & singulis quoq; carminib⁹, Atacin⁹ quoq; Varro pari titulo de Argonauticis libros cõposuit, qđ alibi notauimus. Habuit inter amicos Secũdũ Maternũ, Stellã, & Valeriũ Martialẽ. qui ad eum sępius scribit, eiusq; eruditionẽm & carmẽ mirũ immodũ extollit. Cõstat hũc mediocri cẽsu, ac potius tenui fuisse, & prędiũ possedisse exiguũ, in quo, vt Martialis ait, musarũ curas reponeret. Itaq; Martialis idẽ libere ipsum admonuit, vt causas poti⁹ ageret, ac musis relictis ad questũ magis, quã ad ociũ animũ adplicaret, siquidẽ poetę tum parui admodũ cẽsebant̃.

O mihi curarum precium non vile mearum
  Flacce Antenorei, spes & alumne laris.
Pierios differ cantusq; chorosq; sororum,
  Aes dabit ex istis nulla puella tibi.
Quid tibi cum Cyrrha, quid cum Permessidos vnda?
  Romanum proprius diuitiusq; forum est.

Puerum Flaccus habuit indeliciis, quem Amazonicũ quidam appellant. eius autem formam, indolem, venustatem elegãti epigrammate Martialis mirifice laudat. De alio autem Flacco qui epigrammata lusit, suo loco diximus.

ERRATA.

Si errores aliquos, qui pauci erũt, & qui te remorari nequeãt, studiose lector offenderis, nõ mediocrib?, quib? obstingimur, occupationibus adscribito, est alioqui res adeo lubrica, vt nemo quãlibet oculatus, non aliqua transmittat. quare quę hic subiiciuntur, si nos amas, exiguo labore, suis quęq; locis reformabis.

Folio. I. veterũ vbi vterũ. eodem frenabat vbi frenebat fol. ii. creditus vbi creditu. fo. xvi. sin? vbi sinus. fo. xvii. perpetimur vbi prepetimur. fo. xxiiii. Aenidę vbi œnidę. fo. xxxiiii. nemorũ vbi memorum. fo. xxxv. queis vbi quies. fo. xxxvi. insertã vbi incertã. fo. xliii. polluerũt vbi polluernut. fo. lix. retro vbi rectro. fo. lxiii. subtegmine vbi sub tegmine. eodẽ rorat vbi rotat. fo. lxvi. atracio vbi atratio. fo. lxxvii. pauitantẽ vbi pauitatẽ. fo. lxxx. ĩmisit vbi immisir. fol. lxxxv. murmure in Valerii carmine, vbi murmura. fo. lxxxix. latrinis vbi latinis. & pierios vbi piereos. fo. xc. vitilitigatores vbi vitiligatores. ĩ eodem vbi est at ego satis mihi fuisse, addito, dicam. fo. xcviii. his vbi iis verbis. & apollinis vbi apollonis. fo. xcix. Aeectam vbi Aetam. fo. ci. piscę vbi pissęę. & πιερόνησι vbi πιρόνησι. fo. cii. odyssęę vbi odyssęę. fo. ciii. Electrione vbi Electtrione. fol. cv. pios ergo vbi ego. fol. cix. apollini vbi apolloni. fo. cxxii. iunxisset vbi vinxisset. fo. cxxiiii. μυθήσομαι vbi μυθύσομαι. fol. cxxv. tractæ vbi tradictæ. & ἰςέπερ vbi οὐςέπερ.

Conticuit, certus scythico concurrere ponto
Cyaneas. tantoq; silet possessa dracone
Vellera, multifidas regis quem filia linguas
Vibrantem ex adytis cantu dapibusq; vocabat,
Et dabat hesterno liuentia mella veneno.
Mox taciti patuere doli, nec vellera curę
Esse viro, sed se se odiis immania cogi
In freta. Qua iussos sectantem quęrere colchos
Arte queat? nunc aerii plantaria vellet
Perseos, aut curru sæuos frenasse dracones,
Creditu[illegible]ignaras cereris quo vomere terras
Imbuit, & flaua quercum damnauit arista.
Heu quid agat? populum ne leuem, veteriq; tyranno
Infensum, atq; olim miserantes æsona patres
Aduocet? an socia Iunone & pallade fretus
Armisona superet magis, & freta iussa capessat?
Si qua operis tanti domito consurgere ponto
Fama queat. Tu sola animos mentemq; peruris
GLORIA. te viridem videt, immunemq; senectæ
Phasidis in ripa stantem, iuuenesq; vocantem.
Tandem animi incertum, confusaq; pectora firmat
Relligio, tendensq; pias ad sidera palmas,
Omnipotens regina inquit, quam turbidus atro
Aethere, cæruleum quateret cum iuppiter imbrem
Ipse ego præcipiti tumidum per Enipea nimbo
In campos & tuta tuli, nec credere quiui
Ante deam, quam te tonitru nutuq; reposci
Coniugis, & subita raptam formidine vidi,
Da scythiam phasimq; mihi. Tuq; inuba pallas
Eripe me. vestris egomet tunc vellera templis
Illa dabo, dabit auratis & cornibus igni
[illegible]ter, niueiq; greges altaria cingent.

Maserius. sic tādem.

Maserius. triptolemi. qui.

Accepere deę, celeriq; per ęthera lapsu
Diuersas petiere vias. in mœnia pernix
Thespiaca, & carum tritonia deuolat argum.
Sabellic⁹. vmbras.
Moliri hunc puppem iubet, & demittere ferro
Robora, peliacas etiam comes exit in 'vndas'.
At Iuno argolicas pariter, macedumq; per vrbes
Spargit inexpertos tentare parentibus austros
Aesoniden, iam stare ratem, remisq; superbam
Poscere quos reuehat, rebusq; in sæcula tollat.
Omnis abit, quæ iam bellis spectataq; forma
Turba ducum, primæ seu quos in flore iuuentæ
Tentamenta tenent, nec dum data copia rerum.
At quibus aruorum studiumq; insontis aratri
Hos stimulat. magnaq; ratem per lustra viasq;
Liliensis. lumine.
Iussi laude canunt manifesto in 'limine' fauni,
Siluarumq; deæ, atq; elatis cornibus amnes.
Protinus inachiis vltro Tirynthius argis
Aduolat, arcadio cuius armata veneno
Tela puer, facilesq; humeris gaudentibus arcus
Gestat Hylas. velit ille quidem, sed dextera nondum
Par oneri, clauæq; capax. quos talibus amens
Insequitur, solitosq; nouat saturnia questus.
O vtinam graiæ rueret non omne iuuentę
In noua fata decus, nostriq; Eurystheos hęc nunc
Iussa forent. imbrem & tenebras sæuumq; tridentem
Iam iam ego, & inuiti torsissem coniugis ignem.
Nunc quoq; nec socium nostrę, columem ve carinæ
Esse velim, Herculeis nec me vnquam fidere fas sit
Auxiliis, comiti & tantum debere superbo.
Dixit. & æmonias oculos detorquet ad vndas.
Feruere cuncta virum cœtu simul vndiq; cernit
Delatum nemus, & docta resonare bipenni

Litora, iam pinus gracili diſſoluere lamna
Theſpiaden, iungiq; latus, lentoq; ſequaces;
Molliri videt igne trabes, remiſq; paratis
Pallada veliſero quęrentem brachia malo.
Conſtitit vt longe moles non peruia ponto
Puppis, & vt tenues ſubiere latentia cæræ
Lumina, picturæ varios ſuperaddit honores.
Hic ſperata ſedens tyrrheni tergore piſcis
Peleos in thalamos vehitur thetis. æquora delphin
Corripuit, ſilet hęc deiecta in lumina palla,
Nec Ioue maiorem naſci ſuſpirat achillem.
Hanc Panope, Dotoq; ſoror, iactataq; fluctu;
Proſequitur nudis pariter Galatea lacertis;
Antra petens, ſiculo reuocat de litore Cyclops.
Contra ignis, viridiq; thorus de fronde, dapeſq;
Vinaq;, & æquoreos inter cum coniuge diuos
Aeacides. pulſatq; chelyn poſt pocula Chiron.
Parte alia Pholoe, multoq; inſanus iaccho
Rhœtus, & Athracia ſubitæ de virgine pugnæ.
Crateres menſęq; volant, aræq; deorum,
Poculaq; inſignis veterum labor. optimus haſta
Hic peleus, hic enſe furens agnoſcitur Aeſon.
Fert grauis inuito victorem Neſtora tergo
Monychus, ardenti peragit clarus Antora quercu.
Nigro Neſſus equo fugit, accliuisq; tapetis
In mediis vacuo condit caput Hippaſus auro.
Hæc quanquam miranda viris, ſtupet ęſone natus
Et ſecum. Heu miſeros noſtrum natosq; patresq;.
Haccinę nos animę faciles rate nubila contra
Mittimur? in ſolum nunc ſęuiet Aeſona pontus?
Non iuuenem in caſus, eademq; pericula Acaſtum
Abripiam? inuiſę pelias freta tuta carinę

Optet, & exoret nostris cum matribus vndas.
Talia conanti læuum iouis armiger æthra
Aduenit, & validis fixam erigit vnguibus agnam,
At procul e stabulis trepidi clamore sequuntur
Pastores, fremitusq; canum. citus occupat auras
Raptor & ęgæi super effugit alta profundi.
Accipit augurium ęsonides, lætusq; superbi
Tecta petit peliæ prior huic tum regia proles
Aduolat, amplexus fraternaq; pectora iungens,
Ductor ait, non degeneres (vt reris) Acaste
Venimus ad questus, socium te iungere cœptis
Est animus. neq; enim Telamon, aut Canthus, & Idas
Tyndareusq; puer mihi vellere dignior helles.
Aliensis. O quantum terrę quantum cognoscere cœli
pelagus. Permissum est, 'pelagum' quantos aperimus in vsus.
Nunc forsan graue reris opus. sed læta recurret
Cum ratis, & caram cum iam mihi reddet Iolchon
Quis pudor heu nostros tibi tunc audire labores?
Quas referam visas tua per suspiria gentes?
Nec passus rex plura virum. sat multa parato
In quæcunq; vocas. nec nos ait optime segnes
Credideris, patriis ve magis confidere regnis
Quam tibi, si primos duce te virtutis honores
Carpere, fraternę sedeatq; adcrescere famæ.
Quin ego nequa metu nimio me cura parentis
Impediat, fallam ignarum, subitusq; paratis
Tunc adero, primas linquet cum puppis arenas
Dixerat. ille animos promissaq; talia lętus
Accipit, & gressus auidos ad litora vertit.
At ducis imperiis minyæ, monituq; frequentes
Puppem humeris subeunt, & tento poplite proni
Decurrunt, intrantq; fretum. non clamor anhelis

Nauticus, aut blandus testudine defuit Orpheus.
Tum læti statuunt aras. tibi rector aquarum
Summus honor, tibi cæruleis in litore vittis
Et zephyris, Glaucoq; bouem, Thetidiq; iuuencum
Deiicit Ancæus, non illo certior alter
Pinguia lethifera perfringere colla bipenni.
Ipse ter æquoreo libans carchesia patri
 Sic ait æsonides, o qui spumantia nutu
Regna quatis, terrasq; salo complecteris omnes,
Da veniam. scio me cunctis e gentibus vnum
Illicitas tentare vias hyememq; mereri.
Sed non sponte feror, nec nunc mihi iungere montes
Mens tamen, aut summo deposcere fulmen olympo.
Ne pelię te vota trahant. ille aspera iussa
Repperit, & colchos in me luctumq; meorum.
Illum ego. tu tantum non indignantibus vndis
Hoc caput accipias, & pressam regibus alnum,
Sic fatus. pingui cumulat libamine flammam.
Protulit vt crinem densis luctatus in extis
Ignis, & ascendit salientia viscera tauri,
Ecce sacer totusq; dei, per litora Mopsus
Immanis visu, vittamq; comamq; per auras
Surgentem, laurusq; rotat, vox reddita tandem
Vox horrenda viris. tum facta silentia vati.
 Heu quę nam aspicio? nostris modo concitus ausis — Maserius. Conscius.
Aequoreos vocat ecce deos neptunus, & ingens
Concilium fremere & legem defendere cuncti
Hortantur, sic amplexus, sic pectora fratris
Iuno tene. tuq; o puppem ne desere pallas,
Nunc patrui nunc flecte minas. cessere, ratemq;
Accepere mari. per quot discrimina rerum
Expedior. subita cur pulcher harundine crines

BIBLIOTECA PROVINCIAL SORIA

Velat Hylas? vnde vrna humeris? niueosq; per artus
Cęruleæ vestes? vnde hęc tibi vulnera Pollux?
Quantus Io tumidis taurorum e naribus ignis?
Tollunt se galeæ, sulcisq; ex omnibus hastæ,
Et iam iamq; humeri, quem circum vellera martem
Aspicio? quę nam aligeris secat anguibus auras
Cæde madens? quos ense ferit, miser eripe paruos
Aesonide. cerno & thalamos ardere iugales.
Iam dudum vates minyas ambage ducemq;
Terrificat, sed enim contra phœbeius Idmon
Non pallore viris, non vllo horrore comarum
Terribilis, plenus fatis Phœboq; quieto,
Cui genitor tribuit monitu prenoscere diuum
Omina, seu flammas, seu lubrica cominus exta,
Seu plenum certis interroget aera pinnis
 Sic sociis mopsoq; canit, Quantum augur apollo,
Flammaq; prima docet, præduri plena laboris,
Cerno equidem, patiens sed quę ratis omina vincet.
Ingentes durate animę, dulcesq; parentum
Tendite ad amplexus: lachrymæ cecidere canenti,
Quod sibi iam clusos inuenit in ignibus argos.
Vix ea fatus erat, iungit cum talia ductor
 Aesonius. Superum quando consulta videtis
O socii, quantisq; datur spes maxima cœptis,
Lillenfis. Vos quoq; nunc vires animosq; afferte paternos.
impietas. Non mihi thessalici pietas culpanda tyranni,
Suspecti ue doli. deus hæc deus omine dextro
Imperat. ipse suo voluit commertia mundo
Iuppiter, & tantos hominum miscere labores.
Ite viri mecum, dubiisq; euincite rebus,
Quæ meminisse iuuet, nostrisq; nepotibus instent.
Hanc vero socii venientem litore læti.

Dulcibus alloquiis, ludoq; educite noctem.
Paretur. molli iuuenes funduntur in alga.
Conspicuusq; thoris Tirynthius. exta ministri
Rapta simul veribus, cereremq; dedere canistris.
Iamq; aderat summo decurrens vertice Chiron,
Clamantemq; patri procul ostentarat achillem.
Vt puer ad notas erectum pelea voces
Vidit, & ingenti tendentem brachia passu,
Adsiluit, caraq; diu ceruice pependit.
Illum nec valido spumantia pocula Baccho
Sollicitant, veteri nec conspicienda metallo
Signa tenent, stupet in ducibus, magnumq; sonantes
Haurit, & herculeo fert cominus ora leoni.
Lętus at impliciti Peleus rapit oscula nati,
Suspiciensq; polum, placido si currere fluctu
Pelea vultis ait, ventosq; optare ferentes,
Hoc superi seruate caput. tu cætera Chiron
Da mihi. te paruus lituos & bella loquentem
Miretur, sub te puerilia tela magistro
Venator ferat, & nostram festinet ad hastam.
Omnibus inde viæ calor additus. ire per altum
Magna mente volunt. phryxi promittitur absens
Vellus, & auratis argo reditura corymbis.
Sol ruit, & totum minyis lætantibus vndę
Deduxere diem, sparguntur litore curuo
Lumina, nondum vllis terras monstrantia nautis.
Thracius hic noctem dulci testudine vates
Extrahit, vt steterit redimitus tempora uittis
Phryxus, vt iniustas contectus nubibus aras
Fugerit, Inoo linquens Athamanta Learcho,
Aureus vt iuuenem miserantibus intulit vndis
Vector, & adstrictis vt sedit cornibus Helle.

Septem aurora vias, totidemq; peregerat vmbras
Luna polo, dirimiq; procul non equore visa (Sabellic⁹. discedere.)
Cœperat a gemina descendere Sestos Abydo.
Hic soror æoliden æuum mansura per omne
Deserit, heu sęuę nequicquam erepta nouercæ.
Illa quidem fessis longe petit humida palmis
Vellera, sed bibulas vrgenti pondere vestes
Vnda trahit, læuiq; manus labuntur ab auro.
Quis tibi phryxe dolor, rapido cum concitus æstu
Respiceres miseræ clamantia virginis ora?
Extremasq; manus? sparsosq; per æquora crines?
Iamq; mero ludoq; modus, positiq; quietis
Conticuere thoris. solus quibus ordine fusis
Impatiens somni ductor manet. hunc grauis Aeson
Et pariter vigil Alcimede spectantq; tenentq;
Pleni oculos. illis placidi sermonis Iason
Suggerit affatus, turbataq; pectora mulcet,
Mox vbi victa graui ceciderunt lumina somno,
Visa coronatæ fulgens tutela carinæ
Vocibus his instare duci. Dodonida quercum
Ingredior, nec fatidicis auellere siluis
Me nisi promisso potuit saturnia cœlo.
Tempus adest, age rumpe moras, dumq; æquore toto
Currimus, incertus si nubila duxerit æther,
Iam nunc mitte manus fidens superisq; mihiq;.
Chaoniiq; vides famulam Iouis æquora tecum.
Dixerat, ille pauens læto quanquam omine diuum
Prosiluit stratis, mensas simul obtulit omnis
Alma nouo crispans pelagus Titonia Phœbo.
Discurrunt transtris. Hi celso cornua malo
Expediunt. alii tonsas in marmore summo
Prætentant, prora funem legit Argus ab alta.

Increſcunt matrum gemitus, & fortia languent
Corda patrum. longis flentes amplexibus hærent.
Vox tamen Alcimedes planctus ſupereminet omnes,
Fœmineis tantum illa furens vlulatibus obſtat,
Obruit idæam quantum tuba martia buxum.
Fatur & hæc. Nate indignos aditure labores,
Diuidimur. nec ad hos animum componere caſus
Antedatum, ſed bella tibi terraſq; timebam.
Vota aliis facienda deis. ſi fata reducunt
Te mihi, ſi trepidis placabile matribus æquor,
Poſſum equidem luceṁq; pati, longumq; timorem.
Sin aliud fortuna parat, miſerere parentum
Mors bona, dū metꝰ eſt, nec adhuc dolor. hei mihi colchos
Vnde ego, & auecti timuiſſem vellera phryxi!
Quos iam mente dies, quam ſęua inſomnia curis
Proſpicio! quoties paucos ad litoris ictus
Deficiam, ſcythicum metuens pontumq; 'cretamq;'! — Egnatius. cytamq;. Lil. rateq;.
Nec de te credam noſtris ingrata ſerenis.
Da precor amplexus, hæſuraq; verba relinque
Auribus, & dulci iam nunc preme lumina dextra.
Talibus Alcimede mœret, ſed fortior æſon
Attollens dictis animos. O ſi mihi ſanguis
Quantus erat, cum ſignifero cratere Niſantem,
Non leuiore 'tholum' manus hęc compeſcuit auro. — Sabellicꝰ. pholſi.
Primus in æratis poſuiſſem puppibus arma,
Concuſſoq; ratem gauderem tollere remo.
Sed patriæ valuere preces, auditaq; magnis
Vota deis, videam noſtro tot in æquore reges,
Teq; ducem, tales tales ego ducere ſuetus,
Atq; ſequi, nunc ille dies (det iuppiter oro)
Ille ſuper, quo te ſcythici regiſq; mariſq;
Victorem, atq; humeros ardentem vellere rapto

Accipiam, cedantq; tuæ mea facta iuuentę,
Sic ait, ille ſuo collapſam pectore matrem
Suſtinuit, magnaq; ſenem ceruice recepit.
Et iam finis erat. zephyrumq; ratemq; morantis
Soluerat amplexus triſti tuba tertia ſigno.
Dant remo ſua quiſq; viri dant nomina tranſtris.
Hinc leuum telamon pelagus tenet. altior inde
Occupat alcides aliud mare. cętera pubes
Diuiditur. celer Aſterion, quem matre carentem
Clene⁹. Gretheus gemino fouit pater amne Cometes,
Segnior apidani vires vbi ſentit Enipeus.
Nititur hinc Talaus, fratriſq; Leodocus vrget
Remo terga ſui, quos nobile contulit argos.
Hinc quoq; miſſus adeſt, quamuis arcentibus Idmon
Alitibus, ſed turpe viro timuiſſe futura.
Hic & naubolides tortas inſurgit in vndas
Iphitus. hic patrium frangit neptunius æquor.
Qui tenet vndiſonam Pſamaten, ſemperq; patentem
Tęnaron Euphemus, molliq; a litore Pellæ
Deucalion certus iaculis, & cominus enſe
Nobilis Amphion, pariter quos edidit Hypſo,
Nec potuit ſimiles, uoluit ve ediſcere vultus.
Tum valida Clymenus percuſſo pectore tonſa,
Frater & iphitus puppem trahit, & face ſæua
In tua mox danaos acturus ſaxa caphareu
Nauplius, & tortum non ab Ioue fulmen Oilus
Qui gemit, euboicas nato ſtridente per vndas.
Quiq; erymanthæi ſudantem pondere monſtri
Amphytrioniaden tegeæo limine Cepheus
Æilienſis. Iuuit. & Amphidamas. at frater plenior annis
anceon. Maluit 'Ancæos' vellus contingere phryxi.
Tectus & Eurytion ſeruato colla capillo.

Quem pater aonias reducem tondebit ad aras.
Te quoq; thessalicę Nestor rapit in freta puppis
Fama, mycenæis olim qui candida velis
Aequora, nec stantes mirabere mille magistros.
Hic vates, Phœbiq; fides non vana parentis
Mopsus, puniceo cui circunfusa cothurno
Palla imos ferit alba pedes, vittataq; frontem
Cassis, & in summo laurus peneia cono.
Quin etiam herculeo consurgit ab ordine Tydeus.
Nelidesq; Periclymenus, quem parua methone,
Et leuis Elis equis, & fluctibus obuius Aulon
Cæstibus aduersos viderunt frangere vultus.
Tu quoq; phryxęos remo pæantie colchos
Bis lemnon visure petis, nunc cuspide patris
Inclytus herculeas olim moture sagittas.
Proximus huic Butes attæis diues ab oris,
Innumeras nam claudit apes, longaq; superbus
Fuscat nube diem, dum plenas nectare cellas
Pandit, & in dulcem reges dimittit hymetton.
Insequeris, casusq; tuos expressa phalere
Arma geris. vacua nam lapsus ab arbore paruum
'Te' quater ardenti tergo circumuenit anguis. Egnatius. ter.
Stat procul intendens dubium pater anxius arcum.
Tunc cælata metus alios gerit arma Eribotes.
Nec Peleus fretus soceris & coniuge diua
Defuit. at prora splendet tua cuspis ab alta
Aeacide, tantum hęc altis excelsior hastis,
Quantum peliacas in vertice vicerat ornos.
Linquit & Actorides natum chironis in antro,
Vt socius caro pariter meditetur achilli
Fila lyrę, pariterq; leues puer incitet hastas.
Discat eques placidi conscendere terga magistri.

Et quem fama genus non eſt decepta lyæi,
Phlias immiſſus patrios de vertice crines.
Nec timet Ancæum genitrix committere ponto,
Plena tulit quem rege maris, ſecurus in æquor
Haud minus Erginus proles neptunia fertur
Qui maris inſidias, claræ qui ſidera noctis
Norit, & e clauſis quem deſtinet ęolus antris.
Non metuat cui regna ratis, cui tradere cœlum
Aſſidua tiphys vultum laſſatus ab arcto.
Taurea vulnifico portat celer ęrea plumbo
Terga Lacon, ſaltem in vacuos vt brachia ventos
Spargat, & œbalium pagaſeia puppis alumnum
Spectet ſecuro celebrantem litora ludo.
Oraq; theſſalio melior contundere freno,
Vectorem pauidæ caſtor dum quęreret helles,
Paſſus amyclea pingueſcere cyllaron herba.
Illis tęnareo pariter tremit ignea fuco
Purpura, quod gemina mater ſpectabile tela
Duxit opus. bis taygeton ſiluasq; comantes
Struxerat, eurotan molli bis fuderat auro.
Quemq; ſuus ſonipes niueo de ſtamine portat.
Et volat amborum patrius de pectore cycnus.
At tibi collectas ſoluit iam fibula veſtes,
Oſtenditq; humeros fortis, ſpaciumq; ſuperbi
Pectoris, herculeis ęquum Meleagre lacertis.
Hic numeroſa phalanx proles cyllenia, certus
Aethalides ſubitas neruo redeunte ſagittas
Cogere. tu medios gladio bonus ire per hoſtes
Euryte, nec patrio minyis ignobilis vſu
Nuncia verba ducis populis qui reddit Echion.
Sed non iphi tuis argo reditura lacertis.
Heu celerem ſcythica te mœſta relinquet arena,

Ceſſantemq; tuo lugebit in ordine remum.
Te quoq; dant campi tanto paſtore pheræi
Fœlices Admete.tuis nam pendet in aruis
Delius,ingrato Steropen quod fuderat arcu.
Ah quoties famulo notis ſoror obuia ſiluis
Fleuit, vbi oſſeæ captaret frigora quercus,
Perderet & pingui miſeros bœbeide crines.
Inſurgit tranſtris,& remo Nerea verſat
Canthus,in æxeo voluet quem barbara cuſpis
Puluere,at interea clari decus adiacet orbis,
Quem genitor geſtabat Abas,ſecat aurea fluctu
Tegmina chalcidicas fugiens Euripus arenas.
Celſaq; ſemiferum contorquens frena luporum
Surgis ab oſtrifero medius neptune geraſto.
Et tibi palladia pinu Polypheme reuecto
Ante vrbem ardentis reſtat deprehendere patris
Relliquias,multum famulis pia iuſta moratis,
Si venias.breuiore petit iam cærula remo,
Occupat & longe ſua tranſtra nouiſſimus Idas.
At frater magnos Lynceus ſeruatus in vſus,
Quem tulit arene, poſſit qui rumpere terras,
Et ſtyga tranſmiſſo tacitam deprehendere viſu.
Fluctibus e mediis terras dabit ille magiſtro,
Et dabit aſtra rati,cumq; æthera Iuppiter vmbra
Perdiderit,ſolus tranſibit nubila Lynceus.
Quin & cecropiæ proles vacat orithyiæ,
Temperet vt tremulos zetes,fraterq; Ceruchos.
Nec vero odryſius tranſtris impenditur Orpheus.
Haud pontum remo ſubigit.ſed carmine tonſas
Ire docet,ſummo paſſim ne gurgite pugnent.
Donat & Iphiclo pelagus,iuuenumq; labores
Aeſonides,feſſum phylace quem miſerat æuo,

Non iam operũ in partem, monitus sed tradat vt acres,
Magnorumq; viros qui laudibus vrat auorum.
Arge tuę tibi cura ratis. te mœnia doctum
Thespia palladió dant munere. sors tibi, nequa
Parte trahat tacitum puppis mare, fixaq; fluctu
Vel pice vel molli concludere vulnera cæra.
Peruigil arcadio tiphys pendebat ab astro
Hagniades, fœlix stellis qui segnibus vsum,
Et dedit, æquoreos cœlo duce tendere cursus.
Ecce per obliqui rapidum compendia montis
Ductor auens lętusq; dolis agnoscit acastum.
Ille vbi se medię per scuta virosq; carinæ
Intulit, ardenti æsonides retinacula ferro
Abscidit. haud aliter saltus vastataq; pernix
Venator cum lustra fugit, dominoq; timentem
Vrget equum, teneras complexus pectore tigres,
Quas astu rapuit pauido, dum sæua relictis
Mater in aduerso catulis venatur amano.
Vt pariter propulsa ratis, stant littore matres,
Claraq; vela oculis, percussaq; sole sequuntur
Scuta uirum, donec iam celsior arbore pontus,
Immensusq; ratem spectantibus abstulit aer
Siderea tunc arce pater pulcherrima graium
Cœpta tuens, tantamq; operis consurgere molem
Lętatur. patrii neq; enim probat ocia regni.
Vna omnes gaudent superi. venturaq; mundo
Tempora, queq; vias cernunt sibi crescere parcę.
Sed non & scythici genitor discrimine nati
Intrepidus tales fundit sol pectore voces.
Summe sator, cui nostra dies voluentibus annis
Tot peragit reficitq; vices, tua ne ista voluntas?
Graiaq; nunc vndis duce te nutuq; secundo

It ratis? an meritos fas est mihi rumpere questus?
Hoc metuens, & ne qua foret manus inuida nato,
Non mediæ telluris opes, non improba legi
Diuitis arua plagæ. teneant vberrima teucer
Et libys, & vestri pelopis domus. horrida sæuo
Quæ premis arua gelu, strictosq; in sedibus amnes.
Cederet his etiam, & sese sine honore referret
Vlterius, sed nube rigens ac nescia regum
Stat super, & nostros iam zona reuerberat ignes.
Quid regio immanis? quid barbarus amnibus vllis
Phasis? & aduersis proles mea gentibus obstat?
Quid minyæ meruere queri? num vellere graio
Vi potitur? profugo quin agmina iungere phryxo
Adnuit, inoas vltro nec venit ad aras.
Imperii sed parte virum, natæq; moratus
Coniugio, videt e graia nunc stirpe nepotes.
Et generos vocat, & iunctas sibi sanguine terras.
Flecte ratem motusq; pater. nec vulnere nostro
Aequora pande viris. veteris sat conscia luctus
Silua padi, & viso flentes genitore sorores.
Adfremit his, quassatq; caput, qui vellera dono
Bellipotens sibi fixa videt, tentataq; contra
Pallas, & amborum gemuit saturnia questus.
Tum genitor. vetera hęc nobis & condita pergunt
Ordine cuncta suo, rerumq; a principe cursu
Fixa manent. neq; enim terris tum sanguis in vllis
Noster erat, cum fata darem, iustiq; facultas
'Hic' mihi, 'cur' varios struerem per sæcula reges. Ulliensis. hinc & cum.
Atq; ego curarum repetam decreta mearum.
Iam pridem regio, quę virginis æquor ad helles.
Et tanaim tenus immenso descendit ab euro
Vndat equis, floretq; viris, nec tollere contra

Vlla parês animos, nomenq; capessere bellis
Ausa manus, sic fata, locos sic ipse fouebam.
Accelerat sed summa dies, Asiamq; labantem
Linquimus, & poscunt iam me sua tempora graii.
Inde meæ quercus, tripodesq; animæq; peremptum
Hanc pelago misere manum. via facta per vndas,
Perq; hyemes bellona tibi. nec vellera tantum
Indignanda manent, propiorq; ex virgine rapta
Ille dolor. sed nulla magis sententia menti
Fixa meæ, veniet phrygia nam pastor ab ida,
Qui gemitus irasq; pares & mutua graiis
Dona ferat. quę classe dehinc effusa procorum
Bella! quot ad troiam flentes hiberna mycenas!
Quos proceres, natosq; deum, quę robora cernes
Oppetere! & magnis asiam concedere fatis!
Hinc Danaum de fine sedet. gentesq; fouebo
Mox alias. pateant montes siluæq; lacusq;
Cunctaq; claustra maris. spes & metus omnibus esto.
Arbiter ipse locos, terrenaq; summa mouendo,
Experiar quę nam populis longissima cunctis
Regna velim, linquamq; datas vbi certus habenas.
Tunc oculos ægæa refert ad cęrula, robur
Herculeum, lædęq; tuens genus, atq; ita fatur.
Tendite in astra viri. mea primum regia mundo
Iapeti post bella trucis, phlegręq; labores
Imposuit durum vobis iter, & graue coeli
Instituit. sic ecce meus sic orbe peracto
Liber, & expertus terras remeauit apollo.
Dixit, & ingenti flammantem nubila sulco
Direxit per inane facem, quę puppe propinqua
In bifidum discessit iter, fratresq; petiuit
Tyndareos, placida & mediis in frontibus hęsit

Protinus amborum, lumenqꝫ innoxia fudit
Purpureum, miseris olim implorabile nautis.
Interea medio sęuus permissa profundo
Carbasa pangæa boreas speculatus ab arce
Continuo ęoliam, tyrrhenaqꝫ tendit ad antra
Concitus. omne dei rapidis nemus ingemit alis.
Strata ceres, motusqꝫ niger sub prępete pontus.
Aequore trinacrio, refugiqꝫ a parte pelori
Stat rupes horrenda fretis, quot in æthera surgit
Molibus, infernas totidem demissa sub undas.
Nec scopulos aut antra minor iuxta altera tellus
Cernitur, illam Acamas habitat, nudusqꝫ Pyracmon.
Has nimbi, ventiqꝫ domos, & naufraga seruat
Tempestas. hinc in terras latumqꝫ profundum (Non latiũ)
Est iter. hinc olim soliti miscere polumqꝫ
Infœlixqꝫ fretum (Neqꝫ enim tunc ęolus illis
Rector erat, libya cum rumperet aduena calpen
Oceanus, cum flens siculos cenotria fines
Perderet, & mediis intrarent montibus vndæ.
Intonuit donec pauidis ex ęthere ventis
Omnipotens, regemqꝫ dedit, quem iussa vereri
Sæua cohors, montemque, chalybs iterataqꝫ muris
Saxa domant euros. cum iam prohibere frementum
Ora nequit, rex tunc aditus & claustra refringit
Ipse volens, placatque data fera murmura porta.
Nuncius hunc solio boreas proturbat ab alto.
Pangea quod ab arce nefas ait æole vidi.
Graia nouam ferro molem commenta iuuentus
Pergit, & ingenti gaudens domat æquora velo.
Nec mihi libertas imis freta tollere arenis,
Qualis eram nondum vinclis & carcere clausus.
Hinc animi, structęqꝫ viris fiducia puppis,

Sabellicus. pignora.

Quod boream sub rege vident. da mergere graios,
Insanamq; ratem. nil me mea pectora tangunt.
Tantum hominum compescemínas, dum litora iuxta
Thessala, necdum aliæ viderunt carbasa terræ.
Dixerat. at cuncti fremere intus, & æquora venti
Poscere. tum valido contortam turbine portam
Impulit hippotades. fundunt se carcere læti
Thracis equi, zephyrusq; & nocti concolor alas
Nimborum cum prole Notus, crinemque procellis
Hispidus, & multa flauus caput Eurus arena
Induxere hyemem, raucoque ad litora tractu
Vnanimi freta curua ferunt. nec sola tridentis
Regna mouent, vasto pariter ruit igneus æther
Cum tonitru, piceoq; premit nox omnia cœlo.
Excussi manibus remi, conuersaque frontem
Puppis in obliquum resonos latus accipit ictus.
Vela super tremulum subitus volitantia malum
Turbo rapit, qui tum minyis trepidantibus horror
Cum picei fulsere poli? pauidamque coruscæ
Ante ratem cecidere faces? antemnaq; Leuo
Prona dehiscentem cornu cum sustulit vndam?
Non hyemem, missosq; putant consurgere ventos
Ignari, sed tale fretum. tum murmure mœsto.
Hoc erat illicitas temerare rudentibus vndas,
Quod nostri timuere patres. vix litore puppim
Soluimus, et quanto fremitu se sustulit ægon.
Hoccine cyaneæ concurrunt æquore cautes?
Tristius an miseris superest mare? linquite terras
Spe pelagi? sacrosq; iterum seponite fluctus?
Hęc iterant segni flentes occumbere letho.
Magnanimus spectat pharetras, & inutile robur
Amphitryoniades. miscent suprema pauentes

Verba alii, iunguntq; manus, atq; ora fatigant
Aspectu in misero, tota cum protinus alnus
Soluitur, & vasto puppis mare sorbet hiatu.
Illam huc atq; illuc nunc torquens verberat Eurus,
Nunc stridens zephyris aufert Notus, vndiq; feruent
Aequora, cum subitus trifida Neptunus in hasta
Cæruleum fundo caput extulit. hanc mihi pallas
Et soror hanc inquit mulcens mea pectora fletu
Abstulerint, veniant phariæ tyriæq; carinæ,
Permissumq; putent. quoties mox rapta videbo
Vela notis, plenasq; malis clamoribus vndas!
Non meus orion, aut sæuus pleiade taurus
Mortis causa nouæ. miseris tu gentibus argo
Fata paras, nec iam merito tibi Tiphy quietum
Vlla parens volet Elysium manesq; piorum.
Hęc ait. & pontum pater ac turbata reponit
Litora, depellitq; notos, quos cærulus horror
Et madido grauis vnda sinu, longeq; sequutus
Imber, ad æoliæ tendunt simul æquora portæ.
Emicuit reserata dies, cœlumq; resoluit
Arcus, & in summos redierunt nubila montes.
Iam placidis ratis extat aquis, quam gurgite ab imo
Et thetis & magnis Nereus socer erigit vlnis.
Ergo humeros ductor sacro velatur amictu,
Aesoniamq; capit pateram, quam munere gaudens
Liquerat hospitio, pharetrasq; rependerat auro
Salmoneus, nondum ille furens, cum fingeret alti
Quadrifida trabe tela Iouis, contraq; ruentem
Aut atho, aut rhodopen, mœstæ nemora ardua Pisæ
Aemulus, & miseros ipse vreret elidis agros.
Hac pelago libat latices, & talibus infit.
Dii quibus vndarum tempestatisq; sonoræ

Imperium, & magno penitus par regia cœlo,
Tuq; fretum diuosq; pater sortite biformes,
Seu casus nox ista fuit, seu voluitur axis,
Vt superum sic staret opus, tolliq; vicissim
Pontus habet, seu te subitæ noua puppis imago
Armorumq; hominumq;, truces consurgere in iras
Impulit, hæc luerint satis, & tua numina rector
Iam fuerint meliora mihi. da reddere terris
Has animas, patriçq; amplecti limina portæ.
Tum quocunque loco meritis tibi plurimus aras
Pascit honos, vbicunque rotis horrendus equisq;
Stas pater, atq; ingens vtrinq; fluentia Triton
Frena tenet, tantum nostras concede per vrbes.
Dixerat hęc. oritur clamor, dextraq; sequentum
Verba ducis. sic cum stabulis & messibus ingens
Ira deum, & calabri populator sirius arui
Incubuit, coit agrestum manus anxia priscum
In nemus, & miseris dictat pia vota sacerdos.
Ecce autem molli zephyros descendere lapsu
Aspiciunt, volat immissis caua pinus habenis,
Infinditq; salum, & spumas vomit ære tridenti.
Tiphys agit, tacitiq; sedent ad iussa ministri.
Qualiter ad summi solium Iouis omnia circum
Prona parata deo, ventiq; imbresq; niuesq;
Fulguraq;, & tonitrus, & adhuc in fontibus amnes.
At subitus curaq; ducem metus acrior omni,
Mensq; mali præsaga quatit. quod regis adortus
Progeniem, raptoq; dolis crudelis acasto,
Cętera nuda neci, medioque in crimine patrem
Liquerit, ac nullis inopem vallauerit armis
Ipse procul nunc tuta tenens. ruat omnis in illos
Quippe furor. nec vana pauet trepidatq; futuris,

Sęuit atrox Pelias, inimicaque vertice ab alto
Vela videt. nec qua se ardens effundere possit.
Nil animi nil, regna iuuant. fremit obiice ponti
Clausa cohors, telisq; salum facibusq; coruscat.
Haud secus ærisona volucer cum dædalus ida
Prosiluit iuxtaq; comes breuioribus alis,
Nube noua linquente domos, minoia frustra
Infremuit manus, & visu lassatur inani.
Omnis equis plenisq; redit gortina pharetris.
Quin etiam in thalamis, primoque in limine acasti
Fusus humi, iuuenis gressus & inania signa
Ore premit, sparsisq; legens vestigia canis,
Te quoque iam mœsti forsan genitoris imago
Nate ait, & luctus subeunt suspiria nostri.
Iamque dolos, circumque trucis discrimina lethi
Mille vides. qua te infœlix, quibus insequar oris?
Non scythicas ferus ille domos, nec ad hostia ponti
Tendit iter, falsæ sed captum laudis amore
Te puer in nostræ durus tormenta senectæ
Nunc lacerat. celsis an si freta puppibus essent
Peruia, non vltro iuuenes classemq; dedissem?
O domus o fretri nequicquam prole ' nepotes.' **Iliensis. penates.**
Dixit. & extemplo furiis iraq; minaci
Terribilis, sunt hic etiam tua vulnera predo,
Sunt lachrymę, carusq; parens. simul ædibus altis
Itq; reditq; fremens, rerumq; asperima versat.
Bistonas ad meritos cum cornua sæua Thyoneus
Torsit, & infœlix iam mille furoribus hæmus,
Iam rhodopes nemora alta gemunt, talem incita lõgis
Porticibus, coniuxq; fugit, natiq; lycurgum.
Tartareo tum sacra Ioui, stygiisq; ferebat
Manibus Alcimede tanto super anxia nato,

Siquid ab excitis melius pernosceret umbris.
Ipsum etiam curisq; parem, talesque prementem
Corde metus ducit facilem tamen æsona coniux.
In scrobibus cruor. & largus Phlegethontis aperti
Stagnat honos, sæuoq; vocat grandæua tumultu
Thessalis exanimes atauos, magneq; nepotem
Pleiones. Et iam tenues ad carmina vultus
Extulerat, mœstosq; tuens natumq; nurumque
Talia libato pandebat sanguine Cretheus.
Mitte metus, volat ille mari, quantumq; propinquat
Iam magis atq; magis variis stupet acta deorum
Prodigiis, quatiuntq; truces oracula colchos.
Heu quibus ingreditur fatis. qui gentibus horror
Pergit. mox scythiæ spoliis, nuribusq; superbus
Adueniet. cuperem ipse graues tum rumpere terras.
Sed tibi triste nefas fraternaq; turbidus arma
Rex parat, & sæuos irarum concipit ignes.
Quin rapis hinc animã, & famulos citus effugis artus?
I meus es. iam te in lucos pia turba silentum,
Secretisq; ciet volitans pater æolus aruis.
Horruit interea famulum clamore supremo
Mœsta domus, regemq; fragor per mœnia differt
Mille ciere manus, & iam dare iussa vocatis.
Flagrantes aras vestemq; nemusq; sacerdos
Præcipitat. subitisq; pauens circumspicit æson
Quid moueat, quam multa leo cunctatus in arcta
Mole virum, rictuq; genas & lumina pressit.
Sic curæ subiere ducem, ferrumne capessat
Imbelle, atq; æui senior gestamina primi.
An patres, regniq; acuat mutabile vulgus
Contra effusa manus, hærensq; in pectore coniux
Me quoque ait, casus comitem quicunque propinquat

Accipies. nec fata traham. natumq; videbo
Te sine. sat cœli patiens, cum prima per altum
Vela dedit, potui quę tantum ferre dolorem.
Talia per lachrymas, & iam circumspicit Aeson
Pręueniat quo fine minas, quo fata capessat
Digna satis. magnos obitus natumq; domumq;,
Et genus æolium, pugnataq; poscere bella.
Est etiam ante oculos rerum rudis altera proles,
Ingentes animos, & fortia discere facta
Quem velit, atq; olim lethi meminisse paterni.
Ergo sacra nouat. veteris sub noctę cupressi
Sordidus, & multa pallens ferrugine taurus
Stabat adhuc, cui cæruleæ per cornua vittæ,
Et taxi frons hirta comis. ipse ęger, anhelans
Impatiensq; loci, visaq; exterritus vmbra.
Hunc sibi præcipuum gentis de more nefandæ
Thessalis inferos ditis seruauerat vsus.
Ter geminam tum placat heram, stygiasq; supremo
Obsecrat igne domos. iamiam exorabile retro
Carmē agens. neq; enī ante leues niger aduehit vmbras
Portitor, & cunctę primis stant faucibus orci.
Illum ubi terrifici superesse in tempore sacri
Cōspexit, statuit letho, supremaq; fatur,
Ipse manu tangens damnati cornua tauri.
Vos quibus imperium iouis, & non segne peractum
Lucis iter, mihi consiliis mihi cognita bellis
Nomina, magnorum fama sacrata nepotum,
Tuq; excite parens vmbris, vt nostra videres
Funera, & oblitos superum paterere dolores.
Da placidę mihi sedis iter, neq; hostia vestris
Conciliet pręmissa locis. Tu nuncia fontum
Virgo iouis, Terras oculis quæ prospicis æquis:

Vltricesq; deæ fasque, & grandęua furorum
Pœna parens, meritis regis succedite tectis,
Et sæuas inferte faces. sacer effera raptet
Corda pauor. nec sola mei grauia affore nati
Arma. ratemq; putet, classesq; & pontica signa,
Atq; indignatos temerato litore reges
Mente agitet, semperq; metu decurrat ad vndas
Arma ciens. mors sera viam, tentataq; claudat
Effugia, & nostras nequeat præcurrere diras.
Sed reduces iam iamq; viros, auroq; coruscum
Cernat iter. stabo insultans, & ouantia contra
Ora, manusq; feram. tum vobis siquod inausum
Arcanumq; nefas, & adhuc incognita lethi
Sors superest, date fallaci pudibunda senectæ
Exitia, indecoresq; obitus. non marte nec armis,
Aut nati precor ille mei dignatus, vt vnquam
Ense cadat. quę fida manus, quę cara suorum
Diripiat, laceretq; senem. nec membra sepulchro
Contegat. hęc noster de rege piacula sanguis
Sumat, & heu cunctę quas misit in ęquora gentes.
Adstitit, & nigro fumantia pocula tabo
Contigit ipsa graui furiarum maxima dextra.
Illi auide exceptum pateris hausere cruorem.
Fit fragor, irrumpunt sonitus, qui sęua ferebant
Imperia, & strictos iussis regalibus ensis.
In media iam morte senes, suffectaq; letho
Lumina, & vndanti reuomentem veste cruorem
Conspiciunt, primoq; rudem sub limine rerum
Te puer, & visa pallentem morte parentum
Diripiunt, adduntq; tuis. procul horruit ęson
Excedens, memoremq; tulit sub nubibus vmbram.
Cardine sub nostro, rebusq; accisa supernis

Tartarei sedet aula patris. non illa ruenti
Accessura polo, victam si voluere molem
Ingenti iacet ore chaos, quod pondere fessam
Materiem, lapsumq; queat consumere mundum.
Hic geminæ ęternum portę. quarum altera dura
Semper lege patens, populos regesq; receptat.
Ast aliam tentare nefas, & tendere contra.
Rara & sponte patet, siquando pectore ductor
Vulnera nota gerens, galeis pręfixa, rotisq;
Cui domus, aut studium mortales pellere curas,
Culta fides, longe metus, atq; ignota cupido.
Seu venit in vittis, castaq; in veste sacerdos.
Quos omnes lenis plantis, & lampada quassans
Progenies atlantis agit. lucet via late
Igne dei, donec siluas, & amœna piorum
Deueniant, camposq;, vbi sol, totumq; per annum
Durat aprica dies, thyasiq;, choriq; virorum,
Carminaq;, & quorum populi iam nulla cupido.
Has pater in sedes, ęternaq; mœnia natum,
Inducitq; nurum. tum porta quanta sinistra
Pœna docet maneat peliam, quo limine monstrat.
Mirantur tantos strepitus, turbamq; ruentem.
Et loca, & infernos almæ virtutis honores.

C. VALERII FLACCI BALBI SETINI ARGONAVTICON LIBER SECVNDVS.

INterea scelerum luctusq; ignarus Iason
Alta secat, neq; enī patrios cognoscere casus
Iuno sinit, mediis ardēs ne flectat ab undis
Ac temere in peliam, & adhuc obstātia regis

Fata ruat, placitosq; deis neu deserat actus
Liliensis. Iamq; freti summas æquatum pelion ornos,
tisee Templaq; 'pisee' mergunt obliqua dianę.
Iam sciathos subsedit aquis, iam longa recessit
Sepias, attollit tondentes pabula magnes
Campus equos, vidisse putant dolopeia busta,
Intrantemq; amyron curuas quęsita per oras
Aequora, flumineo cuius redeuntia vento
Vela legunt, remis insurgitur. inde salutant
Eurymenas. recipit velumq; fretumq; reuersus
Auster, & in nubem minyis repetentibus altum
Ossa redit, metus ecce deum damnataq; bello
Pallene, circumq; vident immania monstra
Terrigenum cœlo quondam aduersata gigantum,
Quos scopulis trabibusq; parens miserata iugisq;
Induit, & versos extruxit in æthera montes.
Quisq; suas in rupe minas, pugnamq; metusq;
Seruat adhuc, quatit ipse hyemes, & torquet ab alto
Fulmina crebra pater. scopulis sed maximus illis
Horror abest, sicula pressus tellure typhoeus.
Hunc profugum, & sacras reuomentē pectore flāmas
(Vt memorant) prensum ipse comis Neptunus in altū
Abstulit, implicuitq; vadis, totiesq; cruenta
Mole resurgentem, torquentemq; anguibus vndas
Sabellic⁹. Sicanium dedit vsq; fretum, cumq; vrbibus æthnam
eructat Intulit ora premens, trux ille 'eiectat' adæsi
Fundamenta iugi. pariter tunc omnis anhelat
Trinacria, iniectam fesso dum pectore molem
Commouet experiens, gemituq; reponit inani.
Iamq; hyperionius metas maris vrget iberi
Currus, & euectæ prono laxantur habenæ
Aethere, cum palmas Tethys grandæua sinusq;

Sustulit, & rupto sonuit sacer æquore titan.
Auxerat hora metus, iam se vertentis olympi.
Vt faciem, raptosq; simul montesq; locosq;
Ex oculis, circumq; graues videre tenebras.
Ipsa quies rerum, mundiq; silentia terrent,
Astraq; & effusis stellatus crinibus æther.
Ac velut ignota captus regione viarum,
Noctiuagum qui carpit iter, non aure quiescit,
Non oculis, noctisq; metus niger auget vtrinque
Campus, & occurrens vmbris maioribus arbor.
Haud aliter trepidare viri, sed pectora firmans
Hagniades, Non hanc inquit sine numine pinum
Dirigimus, nec me tantum tritonia cursus
Erudiit, sępe ipsa manu dignata carinam est. Lilienfis. an non.
'At non' experti, subitus cum luce fugata
Horruit imbre dies! quantis pro Iuppiter austris
Restitimus! quanta quoties & palladis arte
Incassum decimę cecidit tumor arduus vndę!
Quin agite o socii. micat immutabile cœlum,
Puraq; nec grauido surrexit cynthia cornu,
Nullus in ore rubor. certusq; ad talia titan
Integer in fluctus & in imo decidit euro.
Adde quod in noctem venti veloq; mariq;
Incumbunt magis, it tacitis ratis ocyor auris.
Atq; adeo non illa sequi mihi sidera monstrant,
Quæ delapsa polo reficit mare, tantus orion
Iam cadit, irato iam stridet in æquore Perseus.
Sed mihi dux vetitis qui nunquam conditus vndis
Axe nitet serpens, septenosq; implicat ignes.
Sic ait. & certi memorat qui vultus olympi,
Pleiones hyadumq; locos, quo sidere vibret
Ensis, & actæus niteat qua luce bootes.

Hęc vbi dicta dedit, cereris tum munere feſſas
Reſtituunt vires, & parco corpora Baccho.
Mox ſomno ceſſere, regunt ſua ſidera puppem.
Iamque ſub eoæ dubios atlantidis ignes
Albet ager, motiſq; truces ab ouilibus vrſi
Lilienſis. raucas. Tuta domoſq; petunt, 'raras' & litus in altum
Mittit aues, cum primus equis exegit anhelis
Phœbus athon, mediaſq; diem diſperſit in vndas.
Certatim remis agitur mare, roſtraq; curſu
Prima tremunt, & iam ſummus vulcania ſurgit
Lemnos aquis, tibi per varios defleta labores
Ignipotens, nec te furiis & crimine matrum
Terra fugat, meritiq; piget meminiſſe prioris.
Tempore quo primum fremitus inſurgere opertos
Cœlicolum, & regni ſenſit nouitate tumentes
Iuppiter, æthereæ nec ſtare ſilentia pacis,
Iunonem volucri primam ſuſpendit olympo
Horrendum chaos oſtendens, pœnaſq; barathri.
Mox etiam pauidę tentantem vincula matris
Soluere, prærupti vulcanum vertice cœli
Deuoluit. ruit ille polo noctemq; diemq;
Turbinis in morem, lemni cum litore tandem
Inſonuit. vox inde repens vt perculit vrbem,
Accliuem ſcopulo inueniunt, miſerentq;, fouentq;
Alternos ægro cunctantem poplite greſſus.
Hinc reduci ſuperas poſtq̃ pater annuit arces,
Lemnos cara deo, nec fama notior ęthnæ,
Aut lipares domus, has epulas, hęc templa, peracta
Aegide, & horrifici formatis fulminis alis
Lætus adit. contra veneris ſtat frigida ſemper
Ara loco, meritas poſtquam dea coniugis iras
Horruit, & tacitæ martem tenuere catenæ.

Quocirca ſtruit illa nefas, lemnoqꝫ merenti
Exitium furiale mouet. neqꝫ enim alma videri
Iam tum ea, cum tereti crinem ſubnectitur auro
Sidereos diffuſa ſinus, eadem effera & ingens
Et maculis ſuffecta genas, pinumqꝫ ſonantem
Virginibus ſtygiis, nigramqꝫ ſimillima pallam.
Iamqꝫ dies aderat, thracas qui fuderat armis.
Dux lemni puppes tenui contexere canna
Auſus, & inducto cratem defendere tergo,
Læta mari tum ſigna refert, plenaſqꝫ mouebat
Armentis nuribuſqꝫ rates. & barbara veſtis
Et torques inſigne loci. ſonat æquore clamor.
O patria, o variis coniux nunc anxia curis,
Has agimus longi famulas tibi pręmia belli.
Cum dea ſe piceo per ſudum turbida nimbo
Præcipitat, famamqꝫ vagam veſtigat in vmbra.
Quā pater omnipotens digna atqꝫ indigna canētē,
Spargentemqꝫ metus, placidis regionibus arcet
Aetheris. illa fremens habitat ſub nubibus imis
Non erebi non diua poli, terraſqꝫ fatigat
Quas datur. audentem primi ſpernuntqꝫ fouentqꝫ.
Mox omnes agit, & motis quatit oppida linguis.
Talem diua ſibi ſceleriſqꝫ doliqꝫ miniſtram
Quærit auens. videt illa prior, iamqꝫ aduolat vltro
Impatiens, iamqꝫ ora parat, iam ſuſcitat aures.
Hanc ſuperincendit venus, atqꝫ his vocibus implet.
Vade age, & æquoream virgo delabere lemnon,
Et cunctas mihi verte domos, præcurrere qualis
Bella ſoles, cum mille tubas armataqꝫ campis
Agmina, & innumerum flatus confingis equorum.
Adfore iam luxu turpiqꝫ cupidine captos
Fare viros, caraſqꝫ thoris inducere threſſas.

Hæc tibi principia. hinc rabidas dolor vndiq; matres
Instimulet. mox ipsa adero, ducamq; paratas.
Illa abit, & mediam gaudens defertur in vrbem.
Et primam Eurynomen, ac proxima limina Codri
Occupat, exesam curis, castumq; cubile
Seruantem. manet illa viro, famulasq; fatigat
Litoribus tardi reputant quæ tempora belli
Ante thorum, & longo mulcent insomnia penso.
Huic dea cum lachrymis & nota veste Neæra
Icta genas. vtinam non hic tibi nuncius essem
O soror, aut nostros inquit prius vnda dolores
Obruat, in tali quoniam tibi tempore coniux
Sic meritę, votis quem tu fletuq; requiris,
Heu furit, & captæ indigno famulatur amore.
Iamq; aderunt, thalamisq; tuis threissa propinquat.
Non fama, non arte colus, non laude pudoris
Par tibi. nec magni proles pręclara dorycli.
Picta manus, vstoq; placet sed barbara mento.
Attamen hos tales forsan solabere casus
Tu thalamis, fatoq; leges meliore penates.
Me tua matris egens, damnataq; pellice proles
Exanimat, quam iam miseros trasuersa tuentem,
Lethalesq; dapes, infectaq; pocula cerno.
Scis simile vt flammis sinus genus, adde cruentis
Quod patrium sæuire dabis. iam lacte ferino,
Iam veniet durata gelu. sed me quoq; pulsam
Fama viro, nostrosq; thoros virgata tenebit
Et plaustro direpta nurus. sic fata querelas
Abscidit, & curis pauidam lachrymisq; reliquit.
Transit ad Iphinoen. isdemq; amithaonis implet,
Oleniiq; domum furiis. totam inde per vrbem
Personat, vt cunctas agitent expellere lemno,

Sabellic⁹. forma. (margin)

Liliensis. Tibis. (margin)

e mulier illa ... que venit cum ... tuo marito capta (handwritten margin note)

Ipſi vrbem threſſęq; regant. dolor iraq; ſurgit.
Obuia quęq; eademq; trahitq; auditq;, neq; vlli
Vana fides. tum voce deos, tum queſtibus implent.
Oſcula iamq; thoris, atq; oſcula poſtibus ipſis
Ingeminant. lachrymiſq; iterum viſuq; morantur.
Proſiliunt, nec tecta virum, thalamoſq; reuiſunt
Amplius. adglomerant ſeſe, nudiſq; ſub aſtris
Condenſę fletus acuunt, ac dira precantur
Coniugia, & ſtygias infanda ad fœdera tædas.
Has inter medias dryopes in imagine mœſtæ
Flet venus. & ſæuis ardens dea planctibus inſtat,
Primaq;. Sarmaticas vtinam fortuna dediſſet
Inſediſſe domos, triſteſq; habitaſſe pruinas,
Plauſtra ſequi, vel iam patriæ vidiſſe per ignes
Culmen agi, ſtragemq; deum. nam cætera belli
Prepetimur. me ne ille nouis me deſtinat amens
Seruitiis? vrbem aut fugiens natoſq; relinquam?
Non prius enſe manus, raptoq; armabimus igne?
Dumq; ſilent, ducuntq; noua cum coniuge ſomnos,
Magnum aliquid ſpirabit amor? tunc ignea torquens
Lumina, præcipites excuſſit ab vbere natos.
Illic arrectę mentes, euictaq; matrum
Corda, ſacer veneris gemitus rapit. ęquora cunctæ
Proſpiciunt, ſimulantq; choros, delubraq; feſta
Fronde tegunt, lętęq; viris venientibus adſunt.
Iamq; domos, menſaſq; petunt, diſcumbitur altis
Porticibus, ſua cuiq; furens feſtinaq; coniux
Adiacet. inferni qualis ſub nocte barathri
Accubat, attonitum phlegian, & theſea iuxta
Tiſiphone, ſæuaſq; dapes & pocula libat,
Tormenti genus, & nigris amplectitur hydris.
Ipſa venus quaſſans vndantem turbine pinum

Agglomerat tenebras, pugnęq; accincta trementem
Desiit in lemnon. nimbis & luce fragosa
Prosequitur polus, & tonitru pater auget honoro.
Inde nouam pauidas vocem furibunda per aures
Congeminat, qua primus athos, & pontus & ingens
Thraca palus, pariterq; thoris exhorruit omnis
Mater, & astricto riguerunt vbere nati.
Accelerat pauor, & geticis discodia demens
E stabulis, atręq; genis pallentibus iræ,
Et dolus, & rabies, & lethi maior imago
Visa truces exerta manus, vt prima vocatu
Intonuit, signumq; dedit mauortia coniux.
Hic aliud venus, & multo magis ipsa tremendum
Orsa nefas, gemitus fingit, vocesq; cadentum,
Irrupitq; domos, & singultantia gestans
Ora manu, taboq; sinus perfusa recenti,
Arrectasq; comas. meritos en prima reuertor
Vlta thoros. premit ecce dies. tum verbere victas
In thalamos agit, & cunctantibus inuenit enses.
Vnde ego tot scelerum facies, tot fata iacentum
Exequar? heu vatem monstris quibus intulit ordo?
Quæ se aperit series? o qui me vera canentem
Sistat? & hac nostras exoluat imagine noctes?
Inuadunt aditus, & quondam cara suorum
Corpora, pars (vt erant) dapibus vinoq; soporos,
Pars conferre manus, etiam magnisq; paratæ
Cum facibus, quosdam insomnes & cuncta tuentes
Sed tentare fugam, prohibetq; capessere contra
Arma metus, adeo ingentes inimica videri
Diua dabat, notaq; sonat vox coniuge maior.
Tantum oculos pressere viri, velut agmina cernant
Eumenidum, ferrum ve super bellona coruscet

Hoc soror, hoc coniux, propiorq; hoc nata, parensq;
Sæua valet, pressosq; thoris mactatq; trahitq;
Fœmineum genus, immanes quos sternere bessi,
Nec getice potuere manus, aut æquoris iræ.
His cruor in thalamis, & anhela in pectore fumant Sabellic. It.
Vulnera, seq; thoris misero luctamine trunci.
Deuoluunt. diras aliæ ad fastigia tædas
Iniiciunt, adduntq; domos, pars ignibus atris,
Effugiunt propere, sed dura in limine coniux
Obsidet, & viso repetunt incendia ferro.
Ast aliç thressas labem, causamq; furorum
Diripiunt. mixti gemitus, clamorq; precantum
Barbarus, ignotæq; implebant æthera voces.
Sed tibi nunc quæ digna tuis ingentibus ausis
Ora feram, decus & patriæ laus vna ruentis
Hypsipyle? non vlla meo te carmine dictam
Abstulerint, durent latiis modo sæcula fastis,
Iliaciq; lares, tantiq; palatia regni.
Irrüerant actæ pariter natæq; nurusq;,
Totaq; iam sparsis exarserat insula monstris.
Illa pias armata manus. fuge protinus urbem
Meq; pater. non hostis, ait, non mœnia lęsi
Thraces habēt. nostrū hoc facinus. ne q̄re quis author,
Iam fuge. iam dubiæ donum rape mentis. & ensem
Tu potius miserę retine. tunc excipit artus
Obnubitq; caput, tacitumq; ad conscia Bacchi
Templa rapit. primoq; manus a limine tendens,
Exime nos sceleri pater, & miserere piorum
Rursus ait. tacita pauidum tunc sede locauit
Sub pedibus, dextraq; dei. latet ille receptus
Veste sacra. voces chorus & trieterica reddunt
Aera sonum, fixęq; fremunt in limine tigres

Regina vt roseis auroram surgere bigis
Vidit, & insomni lassatas turbine tandem
Conticuisse domos, stabilem quando optima facta
Dant animum, maiorq; piis audacia cœptis.
Serta patri, iuuenisq; comam, vestesq; lyei
Induit. & medium curru locat, æraq; circum,
Tympanaq;, & plenas tacita formidine cistas.
Ipsa sinus, hederisq; ligat famularibus artus,
Pampineamq; quatit ventosis ictibus hastam,
Respiciens teneat virides velatus habenas
Vtq; pater, niuea tumeant vt cornua mitra,
Et sacer vt bacchum referat scyphus. impulit acri
Tum validas stridore fores, rapiturq; per vrbem
  Talia voce canens. linque o mihi cæde madentem
Bacche domum, sine fœdatum te funere pontus
Expiet, & referam lotos in templa dracones.
Sic medios egressa metus. facit ipse verendam
Nam deus, & flatu non inscia gliscit anhelo.
Iamq; senem tacitis sæua procul vrbe remotum
Occulerat siluis. ipsam sed conscius ausi
Nocte dieq; pauor, fraudataq; turbat Erinnys.
Non similes iam ferre choros (semel orgia fallunt)
Sabellic⁹. Audet, non patrios furtis accedere saltus,
At. 'Et' fuga diuersas misero quærenda per artes.
Visa ratis sæuę defecta laboribus vndæ,
Quam tethy longinqua dies, glaucoq; repostam
Solibus, & canis vrebat luna pruinis.
Huc genitorem altæ per opaca silentia noctis
Præcipitem siluis rapit, & sic mœsta profatur.
Sabellic⁹. Quam genitor patriam? quantas modo linquis inani
Puppe. 'Pube' domos? pro dira lues. pro noctis acerbæ
Sabellic⁹. Credere. Exitium, talin possum te 'reddere' puppi

Care parens? possum tantis retinere periclis?
Soluimus heu serum furtis scelus. annue votis
Diua, soporiferas quę nunc trahis æquore bigas.
Non populos, non dite solum, non vlla parenti
Regna peto, patria liceat decedere terra.
Quando ego seruato mediam genitore per vrbem
Læta ferar? quando hic lachrymas planctusq; videbo?
Dixerat. ille procul trunca fugit anxius alno,
Taurorumq; locos, delubraq; sæua dianæ
Aduenit. hic illum tristi dea præficis arę
Ense dato. mora nec terris tibi longa cruentis,
Iam nemus ægerię, iam te ciet altus ab alba
Iuppiter, & soli non mitis aricia regi.
Arcem nata petit, quo iam manus horrida matrum
Congruerat. rauco fremitu sedere parentum,
Natorumq; locis, vacueq; in mœnibus vrbis
Iura nouant, donant solio, sceptrisq; paternis
Vt meritam, redduntq; pię sua pręmia menti.
Ecce procul validis lemnon tendentia remis
Arma notant. rapitur subito regina tumultu,
Conciliumq; vocat. non illis obuia tela
Ferre, nec infestos deerat furor improbus ignes,
Ni veneris sæuas fregisset mulciber iras.
Tunc etiam vates Phœbo dilecta polyxo,
Non patriam, non certa genus, sed maxima tethyn
Proteaq; ambiguum pharijs referebat ab antris
Huc rexisse vias iunctis super ęquora phocis.
Sæpe imis se condit aquis, cunctataq; paulum
Surgit, vt auditas referens in gurgite voces.
Portum demus ait. nobis hęc credite puppis
Aduenit, & leuior lemnio deus ęquore flexit
Huc minyas. venus ipsa volens dat tempora iungi,

Dum vires vtero, maternaq; sufficit ætas.
Dicta placent, portatq; preces ad litora graiis
Iphinoe. nec turba nocens, scelerisq; recentis
Signa mouent, tollitq; loci cytheræa timorem.
Protinus ingentem procerum sub nomine taurum
Deiicit, insuetis & iam pia munera templis
Reddit, & hac prima veneris calet ara iuuenca.
Ventum erat ad rupem, cuius pendentia nigris
Fumant saxa iugis, coquiturq; vaporibus aer.
Substitit æsonides. atq; hic regina precari
    Hortatur, causasq; docens. Hęc antra videtis,
Vulcaniq; (ait) ecce domos, date vina precesq;.
Forsitan hoc factum taceat iam fulmen in antro,
Nox dabit ipsa fidem, clausæ cum murmura flammæ
Hospes, & incussæ sonitum mirabere massæ.
Mœnia tum viresq; loci, veteresq; parentum
Iactat opes. mediis famulę conuiuia tectis
Expediunt. tyrio vibrat thorus igneus ostro.
Stat mœrens atauos reges, regesq; maritos
Thressa manus, quæcunq; faces timuisse iugales
Credita, nec dominæ sanctum tetigisse cubile.
Iam medio æsonides, iam se regina locauit.
Post alii proceres. sacris dum vincitur extis
Prima fames, circum pateris it Bacchus, & omnis
Aula silet, dapibus cœptis mox tempora fallunt
Noctis, & in seras durant sermonibus vmbras.
Præcipueq; ducis casus mirata requirit
Hypsipyle, quę fata trahant, quę regis agat vis,
Aut vnde æmoniæ molem ratis. vnius hæret
Alloquio, & blandos paulatim colligit ignes,
Iam non dura thoris, veneri nec iniqua reuersæ.
Et deus ipse moras, spaciumq; indulget amori.

Pleiada lege poli nimboso mouerat astro
Iuppiter, æternum voluens opus, & simul vndis
Cuncta ruunt, vnoq; dei pangea sub ictu,
Gargaraq;, & mœsti steterant formidine luci.
Sęuior haud alio mortales tempore gentes
Terror agit, tunc vrget enim, tunc flagitat iras
In populos astręa iouem, terrisq; relictis
Inuocat assiduo saturnia sidera questu.
Insequitur niger, & magnis cum fratribus Eurus
Intonat ægæo, tenditq; ad litora pontus,
Et lunam quarto densam uidet imbribus ortu Maesius.
Thespiades, ʻlongisʼ cœptis & fluctibus arcet Longus.
ʻQuēʼ metus, vsq; nouos diuę melioris ad ignes Liliensis.
Vrbe sedent læti minyę, viduisq; vacantes Qui.
Indulgent thalamis, nimbosq; educere luxu,
Nec iam velle vias, zephyrosq; audire vocantes
Dissimulant. donec resides tirynthius heros
Non tulit, ipse rati inuigilans atq; integer vrbis,
Inuidisse deos tantum maris æquor adortis,
Desertasq; domos, fraudataq; tempore segni
Vota patrum, quid & ipse uiris cunctantibus adsit?
O miseri quicunq; tuis accessimus actis.
Phasin & Aeeten, scythiciq; pericula ponti
Redde ait Aesonide. me tecum solus in ęquor
Rerum traxit amor, dum spes mihi sistere montes
Cyaneos, vigilemq; alium spoliare draconem.
Si sedet ęgæi scopulos habitare profundi,
Hoc mecum Telamon peraget meus. hęc ubi dicta
Haud secus æsonides monitis accensus amaris,
Quam bellator equus, longa quem frigida pace
Terra iuuat, breuis in lęuos piger angitur orbes,
Frena tamen dominumq; uelit. si martius aures

Clamor, & obliti rursus fragor impleat æris.
Tunc argum, tiphymq; vocat, pelagoq; parari
Pręcipitat. petit ingenti clamore magister
Arma, viros, pariter sparsosq; in litore remos.
Exoritur nouus vrbe dolor, planctusq; per omnes
It facies antiqua domos. sibi mœnia linqui
En iterum. & quando natorum tempora, gentem
Qui recolant, qui sceptra gerant. nunc triste nefandæ
Noctis opus, vidui nunc illa silentia tecti
Sæua magis, thalamos excussaq; vincla quod ausę
Imbuere, atq; iterum tales admittere curas.
Ipsa quoq; Hypsipyle subitos per litora cursus
Vt vidit, totaq; viros decedere lemno,
Ingemit, & tali compellat Iasona questu.
Iam ne placet primo deducere vela sereno
Carius o mihi patre caput? modo sæua quierant
Aequora, si portus fugeret ratis aspera, si te
Pleias in aduersæ tenuisset litore thraces.
Ergo moras cœlo, cursumq; tenentibus vndis
Debuimus, dixit lachrymans, hæsuraq; caro
Dona duci promit, chlamydem, textosq; labores.
Illic seruati genitoris conscia sacra
Pressit acu, currusq; pios. stant sęua parentum
Agmina, dantq; locum. viridis circum horrida tela
Silua tremit, mediis refugit pater anxius vmbris.
Pars & frondosę raptus expresserat idæ,
Illustremq; fugam pueri, mox æthere lætus
Adstabat mensis. quin & Iouis armiger ipse
Accipit a phrygio iam pocula blanda ministro.
Tunc ensem notumq; ferens insigne thoantis
Accipe ait, bellis mediæq; vt puluere pugnæ
Sit comes, æthnei genitor quę flammea gessit

Dona dei,nunc digna tuis adiungier armis.
I memor,i terrę,quę vos amplexa quieto
Prima sinu,refer & domitis a colchidos oris
Vela per hunc,vtero quem linquis Iasona,nostro.
Sic ait,æmonii labens in colla mariti.
Nec minus orphea tristis ceruice,tuaq;
Aeacide,& gemino coniux a Castore pendet.
Has inter lachrymas legitur piger vncus arenis.
Iam remi rapuere ratem,iam flamina portant.
Spumea subsequitur fugientis semita claui.
Tunc tenuis Lemnos,transitq; Electria tellus
Threiciis arcana sacris,hic numinis ingens
Horror,& incautis decreta piacula linguis.
Hanc demissa Ioui non vnquam lædere fluctu
Audet hyems,sponte ipse deus tunc asperat vndas,
Cum vetat infidos sua litora tangere nautas.
Obuius at Minyas,terris adytisq; sacerdos
Excipit,hospitibus reserans secreta Thyotes.
Hactenus in populos,vates Samothracia diuum
Missa mane,sacrisq; metum seruemus opertis.
Illi sole nouo læti,pleniq; deorum
Considunt transtris.iam quas prouiderat vrbes
Nauita condebat,proræq; accesserat Imbros,
Et sol æthereas medius conscenderat arces.
  Thessala dardaniis tunc primum puppis arenis
Adpulit,& fatis sigæo litore sedit.
Desiliunt,pars hic leuibus candentia velis
Castra leuat,tracto pars frangit adorea saxo
Farra,citum strictis alius de cautibus ignem
Ostendit foliis,& sulphure pascit amico.
Alcides Telamonq; comes dum litora blando
Anfractu sinuosa legunt,vox attigit aures

Alii ceu. Sabellic⁹. qua.

Flebile succedens,ʿcumʾ fracta remurmurat vnda,
Attoniti pressere gradum,vacuumq; sequuntur
Vocis iter.iam certa sonat,desertaq; durę
Virgo neci,quem non hominum superumq; uocabat?
Acrius hoc instare viri,succurrere certi.
Qualiter impleuit gemitu cum taurus acerbo
Aura,frangentem morsu super alta leonem
Terga ferens,coit e sparso concita mapali
Agrestum manus,& cęco clamore coloni.
Constitit alcides,uisuq; enixus,in alta
Rupe truces manicas,defectaq; virginis ora
Cernit,& ad primos surgentia lumina fluctus.
Exanimum veluti,multa tamen arte coactum
Mœret ebur,pariusue notas & nomina sumit
Cum lapis,aut aliqui referunt miranda colores.
Ductor ait,quod virgo tibi nomenq; genusq;,
Quę mors ista doce,tendunt cur vincula palmas?
Illa tremens,tristiq; oculos deiecta pudore
Non ego digna malis,inquit,suprema parentum
Dona vides ostro scopulos,auroq; frequentes.
Nos illi veteris quondam genus,inuida donec
Laomedonteosʿ fugeretʾ fortuna penatis.
Principio morbi,cœloq; exacta sereno
Temperies,arsere rogis certantibus agri,
Cum subitus fragor,& fluctusʿ idæʾ mouentes
Cum stabulis nemora,ecce repens consurgere ponto
Bellua,monstrum ingens.hanc tu nec montibus vllis,
Nec nostro metire mari,primeua furenti.
Huic manus amplexus inter planctusq; parentum
Deditur.hoc sortes,hoc corniger imperat ammon
Virgineam damnare animam,sortitaq; lethen
Corpora.crudelis scopulis me destinat urna.

Sabellic⁹. fregit.

Maserius. venere. Liliensis. idea.

Verum o iam redeunt phrygibus si numina, tuq;
Ille ades auguriis promisse, & sorte deorum, *antiptosis est casus pro c...*
Iam cui candentes votiuo in gramine pascit *i. equos votiuos. hipal... est*
Cornipedes genitor nostrę stata dona salutis,
Annue, meq; precor, defectaq; pergama monstris
Eripe (nanq; potes) neq; enim tam lata videbam
Pectora, neptunus muros cum iungeret astris.
Nec tales humeros pharetramq; gerebat apollo.
'Auxerat' hęc locus, & facies mœstissima capti Sabellic⁹. hauserat
Litoris, & tumuli, cœlumq; quod incubat vrbi.
Quale laborantis nemeęs iter, aut erymanthi *ciuitas est arcadie.*
Vidit, & infectę miseratus flumina lernæ.
Dat procul interea signum neptunus, & una
Monstriferi mugire sinus, sigæaq; pestis *promontorium est troie*
Adglomerare fretum, cuius stellantia glauca *ubi latuit hercules*
Lumina nube tremunt, atq; ordine curua trisulco
Fulmineus quatit ora fragor, pelagoq; remenso
Cauda redit, passusq; sinu rapit ardua ceruix.
Illam incumbentem per mille volumina pontus
Prosequitur lateri adsultans, trepidisq; ruentem
Litoribus sua cogit hyems. non fluctibus ęquis
Nubiferi venit vnda noti, non aphricus alto *i. vento* *s. austri*
Tantus ouat, patriisq; manus cum plenus habenis
Orion bipedum flatu mare tollit equorum. *filius fuit neptuni qui facit dum oritur magnam tempestatem.*
i. herculem Ecce ducem placitę furiis crudescere pugnę,
Surgentemq; thoris stupet, immanemq; paratu
i. thela... Aeacides, pulsentq; graues vt terga pharetrę.
mon... Ille patrem, pelagiq; deos, suaq; arma precatus
Insiluit scopulo, motumq; e sedibus æquor
Horruit, & celsi spaciosa volumina monstri.
Qualis vbi a gelidi Boreas conuallibus Hebri *fluuius est thracie*
Tollitur, & volucres Rhiphæa per ardua nubes
montes sunt thracie

Prçcipitat, piceo necdum tenet omnia coelo.
Illa simul molem horrificam, scopulosaq; terga
Promouet, ingentiq; vmbra subit, intremere ide
Illidiq; ratis, pronæq; resurgere turres.
Occupat alcides arcum, totaq; pharetræ
Nube premit, non illa magis quam sede mouetur
Magnus eryx, deferre velint quem vallibus imbres.
Iam breuis, & telo volucri non vtilis aer.
Tum vero fremitus, vaniq; insania cœpti,
Et tacitus pudor, & rursus pallescere virgo.
Proiicit arma manu, scopulos vicinaq; saxa
Respicit, & quantum ventis adiuta vetustas
Impulerit, ponti ve fragor, tantum abscidit imi
Concutiens a sede maris. iamq; agmine toto
Pistris adest, miseræq; inhiat iam proxima prędæ.
Stat mediis elatus aquis, recipitq; ruentem
Alcides, saxoq; prior surgentia colla
Obruit, hinc vastosq; nodosi roboris ictus
Congeminat, fluctus præceps defertur in imos
Iam totis resoluta vadis. idæaq; mater
Et chorus, & summis vlularunt collibus amnes.
Protinus e scopulis, & opaca valle resurgunt
Pastores, magnisq; petunt clamoribus vrbem.
Nuncius hinc socios Telamon vocat, ac simul ipsi
Horrescunt, subitoq; vident in sanguine puppem.
Nec minus in scopulos, crudiq; cacumina saxi
Emicat alcides, vinclisq; tenentibus aufert
Virgineas de rupe manus, aptatq; superbis
Arma humeris. regem inde petens superabat ouante
Litora tuta gradu. qualis per pascua victor
Ingreditur, tum colla tumens, tum celsior armis.
Taurus, vbi assueti pecoris stabula alta reuisit,

Et patrium nemus, & bello quos vltus amores.
Obuia cui contra longis emissa tenebris
Turba phrygum, paruumq; trahens cum cõiuge natũ
Laomedon, iam mœstus equos, iam debita posci
Dona gemit. pars aerii fastigia muri
Cingit, & ignotis iuuenem mirantur in armis.
Illum torua tuens, atq; acri lubricus astu
Rex subit, & patrio fatur malelętus amore.

Maxime graiugenum, quem non sigæa petentem
Litora, nec nostræ miserantem funera troiæ
Appulit his fors ipsa locis, si vera parentem
Fama iouem, summiq; tibi genus esse tonantis,
Noster ades, iunctisq; venis, sator vnus, & idem
Stirpis honos, quanquam longis disiungimur oris.
Quot mihi post lachrymas, post quanta piacula patrũ
Serus ades? quam parua tuis iam gloria factis?
Verum age nunc socios fraternis mœnibus infer,
Vt tibi seruata statui quæ munera prole
Crastina lux biiuges stabulis ostendat apertis.
Dixerat hęc, tacitusq; dolos, dirumq; volutat
Corde nefas, clausum vt thalamis, somnoq; grauatum
Immolet, ereptaq; 'luat' responsa pharetra. Alij. Leuet
Nanq; bis herculeis deberi pergama telis
Audierat. Priami sed quis iam vertere regni
Fata queat? manet immotis nox duria lustris,
Et genus Aeneadum, & troiæ melioris honores.

Nos ait ad scythici tirynthius hostia ponti
Raptat iter. mox huc vestras reuehemur ad oras,
Donaq; dicta feram. tum vero plura vocatis
Annuit ille deis. promissa infida tyranni.
Iam phryges, & miserę flebant discrimina troię.
Panditur hinc totis in noctem carbasus alis,

Litoraq; & veteres tumulos prælabitur ili,
Dardaniumq; patrem, vigili simul omnia ludo
Festa vident. hinc vnda sacris, hinc ignibus idę
Vibrat, & horrisonæ respondent gargara buxo.
Inde ubi iam medii tenuere silentia ponti,
Stridentesq; iuuant auræ, phryxea subibant
Aequora, & angustas quondam sine nomine fauces
Ecce autem prima volucrem sub luce dehiscens
Terruit vnda ratem, vittataq; constitit helle,
Iam Panopes, Thetidisq; soror, iamq; aurea læua
Sceptra tenens, dum sternit aquas, proceresq; ducemq;
Aspicit, & placidis compellat iasona dictis.
Te quoq; ab Aemoniis ignota per ęquora terris,
Regna infesta domus, fatisq; simillima nostris
Fata ferunt. iterum æolios fortuna nepotes
Spargit, & infœlix scythicum gens quæritis amnem.
Vasta super tellus, longum (ne defice cœptis)
Aequor, & ipse procul (verum dabit hostia) phasis.
Hic nemus arcanum, geminęq; virentibus aræ
Stant tumulis, hic prima pio solemnia phryxo
Ferte manu, cineriq; (precor) mea reddite dicta.
Non ego per stygię (quod rere) silentia ripę
Frater agor. frustra vacui scrutaris auerni
Care vias. neq; enim scopulis me & fluctibus actam
Frangit hyems. celeri extemplo subiere ruentem
Cymothoe, Glaucusq; manu. pater ipse profundi
Has etiam sedes, hęc numine tradidit ęquo
Regna, nec Inois noster sinus inuidet vndis.
Dixerat, & mœstos tranquilla sub æquora vultus
Cum gemitu tulit, vt patrii rediere dolores.
Tum pelago vina inuergens dux talibus infit.
Vndarum decus, &, gentis cretheia virgo

Pande viam, cursuq; tuos age diua secundo.
Immittitq; ratem, mediasq; interuolat vrbes,
Qua breuibus furit æstus aquis, asiamq; prementem
Effugit abruptis Europa immanior oris.
Has etiam terras, consertaq; gentibus arua
Sic pelago pulsante (reor) neptunia quondam
Cuspis, & aduersi longus labor abscidit æui,
Vt siculum, libycumq; latus, stupuitq; fragore
Ianus, & occiduis regnator montibus Atlas.
Iam iuga Percotes, pariumq; infame fragosis
Exuperant: phthiamq; vadis, transmissaq; puppi
Lampsacus, o gygii quam nec trieterica Bacchi
Sacra, neq; arcanis phrygius furor inuehit antris.
Sed suus in venerem raptat deus. illius aras
Vrbe super, celsiq; vident velamina templi.
Rarior hinc tellus, atq; ingens vndiq; cœlum
Rursus, & incipiens alium prospectus in orbem.
Terra sinu medio pontum iacet inter & hellen
Ceu fundo prolata maris. nanq; improba cęcis
Intulit arua vadis, longoq; sub ęquora dorso
Litus agit. tenet hinc veterem confinibus oris
Pars phrygiam, pars discreti iuga pinea montis.
Nec procul ad tenuis surgit confinia ponti
Vrbs placidis demissa iugis. rex diuitis agri
Cyzicus, æmonię qui tum noua signa carinę
Vt videt, ipse vltro primas procurrit ad vndas,
Miraturq; viros, dextramq; amplexus, & hęrens
Incipit, o terris nunc primum cognita nostris
Aemathię manus, & fama mihi maior imago.
Non tamen hęc adeo semota neq; ardua tellus,
Longaq; iam populis imperuia lucis eoæ,
Cum tales intrasse duces, tot robora cerno.

Nam licet hinc sæuas tellus alat horrida gentes
Neq; fremens tumido circumfluat ore propontis,
Vestra fides, ritusq; pares, & mitia cultu
His etiam mihi corda locis. Procul effera virtus
Bebrycis, & scythici procul inclementia sacri.
Sic memorat, lætosq; rapit, simul hospita pandi
Tecta iubet, templisq; sacros largitur honores.
Stant gemmis auroq; thori, mensęq; paratu
Regifico, centumq; pares primæua ministri
Corpora, pars epulas manibus, pars aurea gestant
Pocula, bellorum casus expressa recentum.
Atq; ea prima duci porgens carchesia graio
Cyzicus, hic portus inquit mihi territat hostis.
Has acies sub nocte refert. hæc versa pelasgum
Terga vides. meus hic ratibus qui pascitur ignis.
    Subiicit æsonides. vtinam nunc ira pelasgos
Afferat, & solitis tentent concurrere furtis,
Cunctaq; se ratibus fundat manus, arma videbis
Hospita, nec post hanc vltra tibi prælia noctem.
Sic ait, hasq; inter variis nox plurima dictis
Rapta vices, necnon simili lux postera tractu.

FINIS.

C. VALERII FLACCI SETINI BALBI ARGONAVTICON LIBER TERTIVS.

Tertia iã gelidas tithonia soluerat vndas
Exueratq; polum, tiphyn placida alta vocabant.
It tectis argoa manꝰ, simul vrbe ꝑfusi
Aeneadę, caris sociũ digressibꝰ hęrẽt.

Liliensis.
Cenide.

Dat cererem, lętumq; pecus, nec palmite Bacchum
Bithyno, phrygio ve satum, sed quem sua noto
Colle per angustæ lesbos freta suggerit helles.
Ipse agit æsonidæ iunctos ad litora gressus
Cyzicus, abscessu lachrymans. Percosia vestes,
Quas dabat, & picto chlamydem variauerat auro.
Tum galeam, & patriæ telum insuperabile dextræ
Addidit. ipse ducis pateras, & thessala contra
Frena capit, manibusq; datis iunxere nepotes.
Tu mihi nunc causas, infandaq; prælia Clio
Pande virum. tibi enim superum data virgo facultas
Nosse animos, rerumq; vias. cur talia passus
Arma, quid hospitiis iunctas concurrere dextras
Iuppiter, unde tubæ, nocturnaq; mouit Erinnys.
Dindyma sanguineis famulum Bacchata lacertis
Dum volucri quatit asper equo, siluasq; fatigat
Cyzicus, ingenti prædę deceptus amore,
Adsuetum phrygias dominam vectare per vrbes,
Oppressit iaculo redeuntem ad frena leonem.
Et nunc ille iubas, captiuaq; postibus ora,
Muneribus primas coniux Percosia vestes
Imposuit, spolium infœlix, diuæq; pudendum.
Quę postquam æmoniam tantę non immemor iræ
Aerisono de monte ratem, præfixaq; regum
Scuta videt, noua monstra viro, noua funera voluit,
Vt socias in nocte manus, vtq; impia bella
Conserat, & sæuis erroribus implicet vrbem.
Nox erat, & leni canebāt æquora sulco,
Et iam prona leues spargebant sidera somnos.
Aura vehit, religant tonsas, veloq; proneson', Alij Procneson.
Et te iam medio flauentem Rhindace ponto,
Spumosumq; legunt fracta scylacæon ab unda,

Ipse diem longe solisq; cubilia Tiphys
Consulit. ipse ratem vento stellisq; ministrat.
Atq; illum non ante sopor luctamine tanto
Lenit agens, diuum imperiis cadit inscia clauo
Dextera, demittitq; oculos, resolutaq; puppis
Turbine flectit iter, portuq; refertur amico.
Vt notis allapsa vadis, dant ęthere longo
Signa tubę, vox & mediis emissa tenebris.
Hostis habet portus, soliti rediere Pelasgi.
Rupta quies, deus ancipitem lymphauerat vrbem,
Mygdonię Pan iussa ferens sęuissima matris,
Pan nemorum belliq; potens, quem lucis ad horas
Antra tenent, patet ad medias per deuia noctes
Setigerum latus, & toruę coma sibila frontis.
Vox omnes super vna tubas, qua conus & enses,
Quã trepidis auriga rotis, nocturnaq; muris
Claustra cadunt. talesq; metus non martia cassis,
Eumenidumq; comę, non tristis ab ęthere gorgo
Sparserit, aut tantis aciem raptauerit vmbris.
Ludus & ille deo, pauidum pręsepibus aufert
Cum pecus, & profugi sternunt dumeta iuuenci.
Illicet ad regem clamor ruit. exilit altis
Somnia dira thoris, simulacraq; pallida linquens
Cyzicus. ecce super foribus bellona reclusis
Nuda latus, passuq; mouens orichalca sonoro
Adstitit, & triplici pulsans fastigia crista,
Inde ciere virum. sequitur per mœnia demens
Ille deam, & fatis extrema in pręlia tendit.
Qualis in Alciden & Thesea Rhœtus, iniqui
Nube meri, geminam Pholoen, maioraq; cernens
Astra ruit. qualisue redit venatibus actis
Lustra pater, triuiamq; canens, humeroq; Learchum

Aduehit. at miſerę declinant lumina Thebę.
Iamq; adeo nec porta ducem, nec pone moratur
Excubias ſortita manus, quę prima furenti
Aduolat, hinc alii ſubeunt, vt proxima quęq;
Intremuit domus, & motus accœpit inanes.
At Minyas anceps fixit pauor. ęgra virorum
Corda labant, nec quę regio, aut diſcrimina cernunt,
Cur galeę clypeiq; micent, num peruigil armis.
Donec & haſta volans immani turbine, tranſtris
Inſonuit, mouitq; ratem, rapere obuia cęca
Arma manu. princeps galeam conſtringit Iaſon
Vociferans, primam hanc nati pater accipe pugnam,
Voſq; viri optatos huc affore credite colchos.
Biſtonas in medios, ceu martius exilit aſtris
Currus, vbi ingentes animę clamorq; tubęq;
Sanguineę iuuere deum, non ſegnius ille
Occupat arua furens. ſequitur vis omnis achiuum.
Ad glomerant latera & denſis thoracibus horrens
Stat manus, ęgiſono quam nec fera pectore virgo
Diſpulerit, nec dextra Iouis, terrorq; pauorq;
Martis equi, ſic contextis vmbonibus hęrent.
Cęruleo veluti cum Iuppiter agmine nubem
Conſtituit, certant zephyri, fruſtraq; rigentem
Pulſat vtrinq; Notus. pendent mortalia longo
Corda metu, quibus illa fretis, quibus incidat aruis.
Hinc manus infœlix clamore impellere magno
Saxa, faceſq; atras, & tortę pondera Fundę.
Fert ſonitus immota phalanx, iraſq; retentat,
Congeries dum prima fluat, ſtillantia mopſus Lilienſis.
Tegmina, & ingentem corythi notat Eurytus vmbrā. ſtellantia.
Reſtitit ille gradu, ſeſeq; a lumine ferri
Suſtinuit pręceps. ſubitum ceu paſtor ad amnem

BIBLIOTECA PROVINCIAL SO

Spumantem nimbis, fluctuq; arbusta ruentem,
Et Tydeus, en intentis quem viribus inquit
Experiar, manibusq; dari quem cominꝰ optem!
Quo steteris, moriere loco. subit ilia cuspis
Ochenii. dedit ille sonum, compressaq; mandens
Aequora, purpuream singultibus expulit hastam.
Ac velut in medio rupes latet horrida ponto,
Quam super ignari nunquam rexere magistri
Pręcipites impune rates, sic agmine cęco
Incurrit strictis manus ensibus. occubat Iron,
Et Cotis, & Pyrrho melior genitore Bienor.
At magis interea diuerso turbida motu
Vrbs agitur. Geniso coniux amouerat arma.
Ast illi subitus ventis, viuoq; reluxit
Torre focus, telis gaudes miserande repertis.
Linquit & vndantes mensas, infectaq; pernox
Sacra Medon, chlamys imbelli circundedit ostro
Torta manum, strictoq; vias pręfulgurat ense,
Talis in arma ruit. nec vina dapesq; remota,
Statq; loco thorus, in quo omnes mansere ministri.
Inde vagi, nec tela modis, nec casibus iisdem
Conseruere manus, longe & iacuere perempti.
Ecce grauē nodis, pinguiq; bitumine quassans
Lampada, turbata Phlegias decurrit ab urbe.
Ille leues de more manus, aciemq; pelasgum
Per noctem remeasse ratus, pulsumq; requirens
Sæpe sibi vano Thamyrum clamore petebat
Arduus, & late fumanti nube coruscus.
Quantus vbi immenso prospexit ab æthere typhon
Igne simul ventisq; rubens, quem Iuppiter alte
Crine tenet, trepidant diro sub lumine puppes.
Tollitur hinc, totusq; ruit Tirynthius arcu,

Pectore certa regens aduersa spicula flamma.
Per piceos accensa globos, & pectus harundo
Per medium contenta fugit, ruit ille comanti
Ore facem supra, maiorq; apparuit ignis.
Ambrosium Peleus, ingentem Anceus Achelum
Sternit, & elatę propius succedere dextrę
Telecoonta sinit, deiectaq; ora securi
'Disiecit' ceruice tenus. simul aspera victor Sabellic⁹. desecuit.
Cingula sublustri vibrantia detrahit vmbra.
Has precor exuuias, & opima cadauera nostro
Linquite ait 'ferro', potius mihi dextera ferro Alij ferto.
Nauet opus, prensumq; manu detruncat Amastrum. Alij feretro
Diuersasq; simul potius inuadere turmas
Admonuit. pergunt rupta testudine fusi,
Qua tenebrę campiq; ferunt. grauis inuenit Ochum
Phlias, & trepido pollux impingitur Hebro.
Ipse super vultus, taboq; labantia terga,
Dum campi martisq; potens, vt cęca profundo
Currit hyems, zelyn, & Bronten, Abarinq; relinquit
Semineces, Glaucum sequitur, Glaucumq; ruentem
Occupat, & iugulo vulnus molitur aperto.
Ille manu contra telum tenet, vltima frustra
Verba ciens, fixamq; videt decrescere cornum.
Hinc Alyn, hinc rigido transcurrens demetit ense
Protinus insignem Cithara, cantuq; fluenti
Dorcea, qui dulci festis assistere mensis
Pectine bistonię magnum post ausus alumnum.
Nec pharetram aut acres vltra Tirynthius arcus
Exercet, socia sed disiicit agmina claua.
Ac veluti magna iuuenum cum densa securi
Silua labat, cuneisq; gemit graue robur adactis,
Iamq; abies, piceęq; ruunt, sic dura sub ictu

Oſſa virum, malęq; ſonant, ſparſuſq; cerebro
Albet ager. leuis ante pedes ſubſederat Idmon.
Occupat os barbamq; viri, clauaq; ſuperne
Intonat, occumbes & nunc ait Herculis armis,
Donum ingens, ſemperq; tuis mirabile fatis.
Horruit ille cadens, nomenq; agnouit amicum
Primus, & ignaris dirum ſcelus attulit vmbris.
Nec tibi theſſalicos tunc profuit Ornyte reges
Hoſpitiis, aut mente moras fouiſſe benigna,
Et laribus ſacraſſe diem. procul aduenit Idmon,
Oblatamq; ferit galeam, criſtaſq; rubentes,
Heu tibi dona gerens, quem te qualemq; videbit
Attonitus ceruice parens? en frigidus orbes
Purpureos iam ſomnus obit, iam candor & anni
Deficiunt, vitaq; fugit decus omne ſoluta.
Deſere nunc nemus, & nympharum durus amorem.
At diuerſus agens turbantem fallere neruo
Tum primum puer auſus hylas (ſpes maxima bellis
Pulcher hylas, ſi fata ſinant, ſi proſpera iuno)
Proſtrauitq; virum celeri per pectora telo.
Acceſſere (nefas) tenebris fallacibus acti
Tyndaridę in ſeſe, Caſtor prius ibat in ictus
Neſcius, aſt illos noua lux, ſubituſq; diremit
Frontis apex. tum Caſtor Ityn, qua cęrulus ambit
Balteus, & gemini committunt ora dracones.
Frater Hagen, Tapſumq;, ſecurigerumq; Nealcem
Tranſigit, & Canthi pallentem vulnere Cydrum.
Torſerat hic totis connixus viribus haſtam
Venatori Erymo, breuis hanc ſed fata ferentem
Prodidit, & piceo comitem miſerata refulſit
Luna polo. ceſſere iubę, raptumq; per auras
Vulnus, & extrema ſonuit cita cuſpide caſſis.

Niseum Telamon, & Ophelten vana sonantem
Per clypei cedentis opus, partemq; trilicem,
Qua stomachi secreta ferit, lętusq; profatur.
Dii precor hunc regem, aut ęque delegerit alta
Fors mihi gente satum, magnusq; & flebilis vrbi
Conciderit. super addit Aren, fratremq; Melanthum,
Phoreaq; Olenidem, Lelegum qui pulsus ab oris
Regis amicitiam & famuli proprioris honores,
Qua patiens non arte tulit? nox alta cadentum
Ingentes donec sonitus, augetq; ruinas,
Vt magis Inarime, magis vt mugitor anhelat
Vesuius, attonitas ater cum suscitat vrbes,
Sic pugnę crebrescit opus, neq; enim ignea cedunt
Astra loco, lentis hęret nox conscia bigis.
Perge age tartareę mecum simul omnia noctis
Musa sequi. trepidam Phaethon afflauit ab alto
Tisiphonen, grauiorq; locos iam luce propinqua
Vmbra premit. non signa virum, non funera cernunt,
Et rabie magis ora calent. vos prodite diuę,
Eumenidum, noctisq; globos, vatiq; patescat
Armorum fragor, & tepidi singultibus agri
Labentum, atq; acti Minyis per litora manes.
Cyzicus hic aciem vanis discursibus implet
Fata trahens, iam pulsa sibi cessisse pelasgum
Agmina, iam passim vacuos disiecta per agros
Credit ouans. tales aditus, ea gaudia fingit
Ira deum. fundo veluti cum Cęus in imo
Vincla iouis, fractoq; trahens adamante catenas,
Saturnum Tityumq; vocat, spemq; ętheris amens
Concipit, ast illum fluuiis & nocte remensa
Eumenidum canis, & sparsę iuba reppulit hydrę.
Sęuit acerba fremens, tardumq; a mœnibus agmen

Increpitat. nunquam ne dolor virtute subibit
Nil ausas sine rege manus? at barbara buxus
Si vocet, & motis vlulantia dindyma sacris,
Tunc ensis placeatq; furor. modo tela sacerdos
Porrigat, & iusta sanguis exuberet vrna.
Talibus insultans, iamdudum numine diuę
Deficit, infracti languescunt frigore cursus.
Corda pauent, audit fremitus irasq; leonum,
Cornuaq;, & motas videt inter nubila turres.
Tunc grauis, & certo tendens stridore per vmbram
Aesonii venit hasta ducis, latumq; sub imo
Pectore rumpit iter. quam nunc incognita vellet
Lustra sibi, nullosq; datos venatibus annos.
Talia magnanimi diuerso turbine fundunt
Tela viri, sonitusq; pedum, suspectaq; motu
Explorant. prensant socios, vocemq; reposcunt.
Sabellic⁹. Titanis. Quod si tanta iouis seros durasset in ortus,
Extinctum genus, & solas per mœnia matres
Vidisset, stratamq; dies in litore gentem.
Tum pater omnipotens tempus iam rege perempto
Flectere fata ratus, miserasq; abrumpere pugnas,
Supremam celerabat opem, nutuq; sereno
Intonuit, quem nocte satę, quem turbidus horret
Armipotens. tunc porta trucis coit infera belli.
Continuo dant terga metu, auersiq; per agros
Diffugiunt, quę sola salus. nec terga ruentum
Mens minyis conuersa sequi. stetit anxia virtus.
Ecce leui primo iam spargere lumine portus
Orta dies, notęq;(nefas) albescere turres.
Dii maris attonito conclamat ab agmine Tiphys.
Vt mea fatali damnastis pectora somno.
Heu socii quantis complerunt litora monstris.

Illi autem neq; adhuc gemitus, neq; conscia facti
Ora leuant. tenet exangues rigor horridus artus.
Ceu pauet ad crines, & tristia Pentheos ora i. filij sui
i. agaue Thyas, vbi impulsę iam se deus agmine matris i. furor bachi
Abstulit, & cęsi vanescunt cornua tauri.
Nec minus effusi grandęuum ad littora vulgus
Vt socias videre manus, dare versa retrorsus
Terga metu, dextram tendens proclamat Iason.
Quos fugitis? vellem hac equidē me strage meosq;
Procubuisse magis. deus hęc, deus asper vtrisq;
Implicuit. sumus en minyę. sumus hospita turba.
Cur etiam flammas miserosq; moramur honores?
Tum super exangues consertę cędis aceruos
Pręcipiti plangore ruunt, agnoscit in alta
Strage virum sua texta parens, sua munera coniux.
It gemitus toto sinuosa per ęquora coelo.
Pars tenuis fletus, & adhuc stridentia prensat
Vulnera, pars sera componunt lumina dextra.
At vero in mediis exangui rege reperto
Aggeribus, tristi sileant ceu cętera planctu,
Sic famulum matrumq; dolor, sic omnis ad vnum
Versa manus. circa lachrymis ac mentibus ęgri
Stant minyę, deflentq; nefas, & cuspidis ictus
Aesonię, sortemq; ducis solantur acerbam.
Ille vbi concretos pingui iam sanguine crines,
Pallentesq; genas, infractaq; pectore caro
Tela, neq; hesternos agnouit in hospite vultus,
Ingemit, atq; artus fatur complexus amicos.
Te tamen ignarum tanti miserande furoris
Nox habet, & nullo testantem foedera questu.
At mihi luctificum venit iubar, en quibus adsum

Colloquiis? cui me hoſpitio fortuna reuinxit?
Extingui ne mea (fatis iam defuit vnum)
Speraui te poſſe manu? taliſue reliqui
Has ego amice domos? quod ſi iam bella manebant,
Et placitum hoc ſuperis, non hęc mea iuſtius eſſent
Funera? meqꝫ tuus melius nunc plangeret error?
Nec clarii nunc antra dei, quercuſqꝫ tonantis
Arguerem. tales ne acies? tales ne triumphos
Sorte dabant? tantumqꝫ nefas mens conſcia vatum
Conticuit? patrię exitium crudele ſenectę,
Et tot acerba canens? heu diuis viſa ſiniſtris
Regna mihi. qui nam reditus? quę me hoſpita tellus
Accipiet? quę non primis prohibebit arenis?
Inuidere dei, ne phaſidis arua remoti
Et ſcythicas populatus opes, hęc rurſus adirem
Litora, neue tuos irem tunc vltor in hoſtes?
Fas tamen eſt conferre genas, fas iungere tecum
Pectora, & exangues miſcere amplexibus artus.
Vos age funereas ad litora voluite ſiluas,
Et ſocios luſtrate rogos, date debita cęſis
Munera, quę noſtro miſiſſet Cyzicus igni.
Parte alia Clite laceras ſuper ora mariti
Fuſa comas, miſera in planctum vocat agmina matrū.
  Fatur & hęc, primis coniux ereptus in annis
Cuncta trahis, nec dum ſuboles, nec gaudia de te
Vlla mihi, queis mœſta tuos nunc optime caſus
Perpeterer, tenui luctum ſolamine fallens.
Mygdonis arma patrem, funeſtaqꝫ prelia nuper
Natales rapuere domos, triuięqꝫ potentis
Occidit arcana genitrix abſumpta ſagitta.
Tu mihi qui coniux pariter fraterqꝫ parenſqꝫ
Solus, & a prima fueras ſpes vna iuuenta

Deseris heu, totamq; deus simul impulit vrbem.
Ast ego non media te saltem Cyzice vidi
Tendentem mihi morte manus, aut vlla monentis
Verba tuli. quin & thalamis modo questa morari
Heu talem tantiq; metus secura recepi.
Illam vix geminam mœrens, cum Castore pollux — Alii censis. gemino.
Erigit hęrentem, compressaq; colla trahentem.
Interea innumeras nudatis montibus vrgent
Certatim, decorantq; pyras, & tempora mœsti
Summa locant. vadit sonipes ceruice remissa. .i. equus
Venatrix nec turba canum pecudumq; morantur.
Funereę quę cuiq; manus, quę cura suorum,
Quę fortuna fuit. medio rex aggere longo — scilicet Cyzicus
Eminet. hunc crebris quatiens singultibus ora
Adleuat Aesonides, celsoq; reponit in ostro.
Dat pictas auro atq; ardentes murice vestes,
Quas rapuit telis formosa vocantibus austris — scilicet vocantibus ventis
Hypsipyle. galeam dilectaq; cingula regni
Iniicit. ille suam vultus conuersus ad vrbem
Sceptra manu veterum retinet gestamen auorum.
Nam quia nec proles, alius nec deniq; sanguis,
Ipse decus regniq; refert insigne parentis.
Inde ter armatos minyis referentibus orbes
Concussi tremuere rogi. ter inhorruit ęther
Luctificum clangente tuba. iecere supremo — .i. luctifice nomen pro aduerbio
Tum clamore faces. rerum labor omnis in auras
Soluitur, & celsis collucent ęquora flammis.
Scilicet hęc illo iuuenem populosq; manebant
Tempore, peliacis caderet cum montibus arbor. — .i. monte pelio qui mons est thessalie
Hoc volucrumq; minę, pręsagaq; fulmina longo
Acta mari tulerant. sed quis non prima refellat
Monstra deum? longosq; sibi non auguret annos?

Iamq; solutus honos cineri, iam passibus ęgris
Dilapsę cum prole nurus. tandemq; quiescunt
Dissona peruigili planctu vada. qualiter arces
Ad patrias auibus medio iam vere reuectis
Memphis, & aprici statio silet annua nili.
At non inde dies, neque iam magis aspera curis
Nox minyas tanta cęsorum ab imagine soluit.
Bis zephyri iam vela vocant, fiducia mœstis
Nulla viris. ęgro assidue mens carpitur ęstu.
Nec dum omnes lachrymas, atq; omnia reddita cęsis
Iusta putant. patria ex oculis, sacer atq; laborum
Pulsus amor, segniq; iuuat frigescere luctu.
Ipse etiam ęsonides (quanquam tristissima rerum
Castiganda duci, vultuq; premenda sereno)
Dulcibus indulget lachrymis, aperitq; dolorem.
Tum secreta trahens phœbeum ad litora mopsum,
  Quę nam (ait) ista lues? aut quę sententia diuum?
Decretusne venit fato pauor? an tibi nectunt
Corda moras? cur iam immemores famęq; larisq;
Angimur? aut pariet quem nam hęc ignauia finem?
Dicam ait, ac penitus causas, labemq; docebo
  Mopsus, & astra tuens. Non si mortalia membra
Sortitusq; breues, & parui tempora fati
Perpetimur, socius superi quondam ignis olympi,
Fas ideo miscere neces, ferroq; morantes
Exigere hinc animas, redituraq; semina cœlo.
Quippe nec in ventos, nec in vltima soluimur ossa.
Ira manet, duratq; dolor. cum deinde tremendi
Ad solium venere Iouis, questuq; nefandam
Edocuere necem, patet ollis ianua lethi.
Atq; iterum remeare licet. comes vna sororum
Additur, & pariter terras atq; ęquora lustrant.

Quisq; suos sontes, inimicaq; pectora pœnis .i. inimicos.
Implicat, & varia meritos formidine pulsant.
At quibus inuito maduerunt sanguine dextræ,
Si fors sæua tulit miseros, sed proxima culpa Liliensis. Culpe.
Hos variis mens ipsa modis agitat, sua carpunt
Facta viros resides, etiam nil amplius ausi
In lachrymas, humilesq; metus, ægramq; fatiscunt
Segnitiem, quos ecce vides, sed nostra requiret .i. quales
Cura viam, memori iam pridem cognita uate.
Est procul ad stygiæ deuexa silentia noctis
Cimmerium domus, & superis incognita tellus populi sunt septentrion
Cæruleo tenebrosa situ. quo flammea nunquam
Sol iuga, sidereos nec mittit Iuppiter annos.
Stant tacitæ frondes, immotaq; silua comanti
Horret verna iugo, specus vmbrarumq; meatus
Subter, & oceani præceps fragor, aruaq; nigro
Vasta metu, & subitæ post longa silentia voces.
Ensifer hic, atraq; sedens in veste Celęneus
Insontes errore luit, culpamq; remittens .i. lauat
Carmina turbatos voluit placantia manes.
Ille mihi quę danda forent lustramina cæsis
Prodidit, ille volens herebum terrasq; retexit.
Ergo vbi puniceas oriens ascenderit vndas, .i. sol.
Tu socios adhibeto sacris, armentaq; magnis
Bina deis. me iam cœtus accedere vestros
Haud fas interea, donec lustralia pernox .i. expiatoria.
Vota fero, mouet en gelidos Latonia currus. .i. luna.
Flecte gradum, placitis sileant age litora cœptis.
Iamq; sopor mediis tellurem presserat horis,
Et circum tacito volitabant somnia mundo,
Cum vigil arcani speculatus tempora sacri
Ampycides petit aduersis Aesapia siluis fluvius est frigie.
.i. mopsus.

Flumina, & ęquoreas pariter decurrit ad vndas.
Hic sale purpureo, viuaq; nitentia lympha
Membra nouat, seq; horrificis accommodat actis.
Tempora tum vittis, & supplice castus oliua
Implicat, & stricto designat litora ferro.
Circum humiles aras, ignotaq; nomina diuum
Instituit, siluaq; super contristat opaca.
Vtq; metum, numenq; loco, sacramq; quietem
Addidit, ardenti nitidum iubar euocat alto.
Atq; argoa manus variis insignis in armis
Ibat agens lectas aurata fronte bidentes.
Delius hic longe candenti veste sacerdos
Occurrit, ramoq; vocat. iamq; ipse recenti
Stat tumulo placida transmittens agmina lauro.
Ducit & ad fluuios, ac vincula soluere monstrat
Prima pedum, glaucaq; comas prętexere fronde
Imperat, hinc alte Phoebi surgentis ad orbem
Ferre manus, totisq; simul procumbere campis.
Tunc picee mactantur oues, prosectaq; partim
Pectora, per medios partem gerit obuius Idmon.
Ter tacitos egere gradus, ter tristia tangens
Arma simul, vestesq; virum, lustramina ponto
Pone iacit, rapidis adolentur cętera flammis.
Quin etiam truncas nemorum, effigiesq; virorum
Rite locat quercus, simulataq; subligat arma.
Huc stygias transire minas, iramq; seueri
Sanguinis, his orat vigiles incumbere curas.
  Atq; ita lustrifico cantu vocat. ite perempti,
Ac memores abolete animas, sint ocia vobis,
Sit stygię iam sedis amor, procul agmine nostro
Et procul ite mari, cunctisq; absistite bellis.
Vos ego nec gratas vnquam contendere ad vrbes,

Nec triuiis vlulare velim.pecoriq; satisq;
Nullę ideo pestes, nec luctifer ingruat annus.
Nec populi nostri ve luant ea facta minores.
Dixerat.& summas frondentibus intulit aris,
Libauitq; dapes, placidi quas protinus angues
Vmbrarum famuli linguis rapuere coruscis.
Continuo puppem petere, & considere transtris
Imperat Ampycides, nec visum vertere terrę. .i. mopsus.
Exciderint quę gesta manu, quę debita fatis.
Illi alacres, pars arma locant, pars ardua summis
Insternunt tabulata foris.oriturq; trementum .i. transtris
Remorum sonus, & lętę concordia vocis.
Iuppiter vrgentem ceu summa ceraunia nubem montes sunt
Cum pepulit, mouitq; iugis, fulsere repente
Et nemora & scopuli, nitidusq; reducitur ęther.
Sic animi rediere viris, iamq; ipse magister .i. thyphis
Nutat ab arce ratis, remisq; obsistere tendit. .i. facit signum.
Instaurant primi certamina, liber amictu
Eurytus, & dictis Talai non territus Idas. .i. nudus
Inde alii increpitant, atq; ęquora pectore tollunt.
Par gemitu pulsuq; labor, versumq; vicissim
Mittitur in puppem remo mare.lętus & ipse
Alcides, quis nam hos vocat in certamina fluctus? .i. hercules
Dixit.& intortis assurgens arduus vndis
Percussit subito deceptum fragmine pectus.
Atq; in terga ruens, Talaum, fortemq; Eribotem
Et longe tantę securum Amphiona molis
Obruit, inque tuo posuit caput Iphite transtro.
Iam summas cœli Phœbus candentior arces .i. ardentior.
Vicerat, & longas medius reuocauerat vmbras.
Tardior hinc cessante viro, quę proxima tiphys Non curo.

.s. uehitur nauis

Litora, quosq; dabat densos trabe mysia montes
Aduehitur. petit excelsas Tirynthius ornos.
Hęret Hylas lateri, passusq; moratur iniquos.
Illum vbi iuno poli summo de vertice puppem
Deseruisse videt, tempus rata diua nocendi
Pallada consortem curis, cursusq; regentem.
Nequa inde inceptis fieret mora, fallere prima
Molitur, caroq; dolis auertere fratri,
Tum sic alloquitur. procerum vi pulsus iniqua
Germaniq; manu, repetit quo crimine Perses?
Barbaricas iam mouit opes, hyrcanaq; signa.
Aeetes contra thalamis & virgine pacta
Conciliat reges scythicos, primusq; coacta
Aduehit albana Styrus gener agmina porta.
Bellum ingens, atq; ipse citis Gradiuus habenis
Fundit equos. viden arctoo de carcere quanta
Tollat se nubes, atq; ęquore pendeat atro?
Corripe prima vias, finem cum phasidis alti
Transierit Perses, faciemq; admouerit vrbi
Cœpta refer, paulumq; nefas & fœdera necte
Consiliis atq; arte tua. sponde adfore reges
Diis genitos, queis arma volens, queis agmina iungat.
Liliensis. Astus. At virgo quanquam insidias æstusq; nouercę
Sentiat, & blandos quęrentem fingere vultus
Obsequitur tamen, & iussas petit ocyus oras.
Ingemuit iuno, tandemq; silentia rumpit.
En labor, en odiis caput insuperabile nostris.
Quam nemeam tot fessa minis? quę bellua lernæ
Experiar? phrygiis vltro concurrere monstris
Nempe virum, & pulchro reserantem pergama ponto
Vidimus. en ego nunc regum soror? & mihi gentis
Vllus honos? iam tum indecoræ iussæq; dolorum

Primitię, & tenero superati protinus angues,
Debueram nullos iuueni iam quęrere casus
Victa, nec ad tales forsan descendere pugnas.
Verum animis insiste tuis, actumq; mouebo. *meliq mouebo.
Tende pudor, mox & furias, ditem quoq; verto.
Hęc ait. & pariter lęui iuga pinea montis
Respicit, ac pulchro venantes agmine nymphas
Vndarum nemorumq; decus. leuis omnibus arcus, s. erat.
Et manicę virides, & stricta myrtus auena, i. sagitta
Summo palla genu, tenui vagus innatat vnda
Crinis ad obscurę decurrens cingula mammę.
Ipsa citatarum tellus pede plausa sororum i. nimpharum
Personat, & teneris submittit gramina plantis.
E quibus herculeo Dryope percussa fragore, innaciat ex nimphis
Cum fugerent iam tela ferę, processerat vltra
Turbatum visura nemus, fontemq; petebat
Rursus, & attonitos referebat ab Hercule vultus.
Hanc delapsa polo, piceęq; accliuis opacę i. arbori
Iuno vocat, prensaq; manu sic blanda profatur.

Quem tibi coniugio tot dedignata dicaui
Nympha procos, en Aemonia puer appulit alno i. naui metonimia est
Clarus Hylas, saltusq; tuos, fontesq; pererrat.
Vidisti roseis hęc per loca Bacchus habenis — Maserius.
Cum domitas acies, & eoi 'pericula' regni — spicula.
Duceret, ac rursus thyasos, & sacra mouentem.
Hunc tibi, vel posito venantem pectine Phœbum i. lyra deposita
Crede dari. quę spes nymphis aufertur achęis? i. grecis.
Pręreptum quanto proles bęboia questu
Audiet? & flaui quam tristis nata Lycormę? n. p. hominis
Sic ait. & celerem frondosa per auia ceruum
Suscitat, ac iuueni sublimem cornibus offert.
Ille animos tardusq; fugę, longumq; resistens
i. longe

Solicitat, suadetq; pari contendere cursu.
Credit Hylas, prędęq; ferox ardore propinquę
Insequitur, simul Alcides hortatibus vrget
Prospiciens, iamq; ex oculis aufertur vterq;.
Cum puerum instantem quadrupes, fessaq; minātem
Tela manu, procul ad nitidi spiracula fontis
Ducit, & intactas leuis ipse superfugit vndas.
Hoc puero perfusa modo est, nec tendere certat
Amplius, vtq; artus & concita pectora sudor
Diluerat, gratos auidus procumbit ad amnes.
Stagna vaga sic luce micant, vbi Cynthia coelo
Prospicit, aut medii transit rota candida Phœbi.
Tale iubar diffundit aquis, nil umbra, comęq;,
Turbauitq; sonus surgentis ad oscula nymphę.
Illa auidas iniecta manus heu sera cientem
Auxilia, & magni referentem nomen amici
Detrahit: adiutę prono nam pondere vires.
Iam pater vmbrosis Tirynthius arcibus ornos
Depulerat, magnoq; iugi stridore reuulsas
Terga super fului porrexerat horrida monstri,
Litora curua petens. alio nam calle reuersum
Credit Hylan, captaq; dapes auxisse ferina.
Sed neque apud socios, structasq; in litore mensas
Vnanimum videt ęger Hylan, nec longius aerem
Intendens aciem, varios hinc excitat ęstus
Nube mali percussus amor. quibus hęserit oris,
Quis tales impune moras, casusve laborve
Attulerit. densam interea descendere noctem
Iam maiore metu, tum vero & pallor & amens
Cum piceo sudore rigor, ceu pectora nautis
Congelat hyberni vultus Iouis, agricolisve
Cum coit vmbra minax, comitis sic adficit error

Liliensis. spes fusa.

Alciden, sęuęq; monet meminisse nouercę.
Continuo uolucri ceu pectora tactus asilo
Emicuit calabris taurus per confraga septis
Obuia quęq; ruens, tali se concitat ardens
In iuga senta fuga. pauet omnis conscia late
Silua, pauent montes, luctu succensus acerbo
Quid struat Alcides, tantaq; quid apparet ira.
Ille uelut refugi quem contigit improba mauri
Lancea, sanguineus uasto leo murmure fertur,
Frangit & absentem uacuis sub dentibus hostem.
Sic furiis accensa gerens Tirynthius ora
Fertur, & intento decurrit montibus arcu.
Heu miserę, quibus ille ferę, quibus incidit usquam
Immeritis per lustra uiris. uolat ordine nullo
Cuncta petens, nunc ad ripas deiectaq; saxi
Fragmina, nunc notas memorū procurrit ad umbras.
Rursus Hylan, & rursus Hylan per longa reclamat
Auia, responsant siluę, & uaga certat imago.
At sociis immota fides, austrisq; secundis
Certa morę. nec paruꝰ Hylas, quāquā omnibus ęque ᵃ
Grata rudimenta, herculeo sub nomineᶜ pendent.ᵇ Maserius pendet.
Illum omnes lachrymis, mœstisq; reposcere uotis,
Incertiq; metu nunc longas litore uoces
Spargere, nunc seris ostendere noctibus ignes.
Ipse uel excelsi cum densa silentia montis
Strata, uel oblatis ductor uidet ęquora uentis,
Stat lachrymans, magnoq; uiri cunctatur amore.
Illius incessus, habilemq; ad terga pharetram,
Illum inter proceres, mœstęq; silentia mensę
Quęrit inops, quondam ingenti comprensa trahentē
Viua manu, & dirę referentem monstra nouercę.
Nec minus interea crudelis iapyga iuno

Assidue mouet, & primis cum solibus offert.
Iamq; morę impatiens, cunctantes increpat ausus
Tiphys, & oblato monet otia rumpere cursu.
Ergo animum flexus dictis instantis Iason
Concedit, sociosq; simul sic fatur ad omnes.
O vtinam scythicis struerem cum funera terris,
Vox mihi mentitas tulerit Parnassia sortes,
Agmine de tanto socius, qui maximus armis
Adforet, hunc Iouis imperiis fatoq; teneri
Ante procellosum scopulis errantibus ęquor.
Necdum fama viri, nec certior extitit author. Aliensis.
Verum agite, & dubiis, variant' qui' pectora, curis que.
Consulite, & motis seu vos via flatibus vrget
Pergite, & inceptos mecum reuocate labores.
Seu plures tolerare moras, rursusq; propinquis
Quęsiuisse iugis, precium haud leue temporis acti.
Dixerat, & studiis iam dudum fręta iuuentus
Orat inire vias, vnum tanto obfore cœtu.
Nec minus in sese generis, dextrasq; potentes
Esse ferunt. tali mentem pars maxima flatu
Erigit, & vana gliscunt pręcordia lingua.
Saltibus vt mediis tum demum lęta reducit
Cerua gregem, tum gestit aper, reboatq; superbis
Cominus vrsa lupis, cum se se martia tygris
Abstulit, aut curuo tacitus leo condidit antro.
At pius ingenti Telamon iam fluctuat ira, Aliensis.
Cum fremitu, sęuisq;' ferens' fera iurgia dictis serens.
Insequitur, magnoq; implorat numina questu.
Idem orans prensatq; viros, demissaq; supplex
Hęret ad ora ducis, nil se super Hercule Fari,
Sed socio quocunq; gemens. quanquam aspera fama
Iam loca, iamq; feras per barbara litora gentis,

Non alium contra alciden, non pectora tanta
Posse dari, rursum instimulat, ducitq; fauentes
Magnanimus Calidone satus, potioribus ille
Deteriora fouens. semperq; inuersa tueri
Durus, & haud vllis vnquam superabilis ęquis,
Rectorumue memor. non Herculis (inquit) adempti
Sed tuus in seros hęc nostra silentia questus
Traxit honor, dum iura dares, dum tempora fandi,
Septimus hic celsis descendit montibus auster,
Iamq; ratem scythicis forsan statuisset in oris.
Nos patrię immemores, maneant ceu nulla reuectos
Gaudia, sed duro sęuę sub rege mycenę.
Ad medium cunctamur iter, si finibus vllis
Has tolerare moras, & inania tempora possem,
Regna hodie, & dulcem sceptris Calidona tenerem
Lętus opum, pacisq; meę, tutusq; manerem,
Qui'es genitor materq; locis. quid deside terra
Hęremus? vacuos cur laxant ęquora visus?
Tun comitem alciden ad phasidis amplius arua
Adfore, tu socias vltra tibi rere pharetras?
Non ea fax odiis, oblitaq; numine fesso
Iuno sui. noua tartareo fors semine monstra,
Atq; iterum Inachiis iam nuncius vrget ab Argis.
Non datur hęc magni proles Iouis, at tibi Pollux
Stirpe pares Castorq; manent, at cętera diuum
Progenies, nec parua mihi fiducia gentis.
Ast ego met quocunq; voces, qua tegmina ferro
Plura metam. tibi dicta manus, tibi quidquid in ipso
Sanguine erit. iamq; hinc operum quę maxima posco.
Scilicet in solis profugi stetit Herculis armis
Nostra salus. nempe ora ęque mortalia cuncti
Ecce gerunt. ibunt ęquo nempe ordine remi.

Ille vel inſano iamdudum turbidus ęſtu,
Vel parta iam laude tumens, conſortia famę
Deſpicit, ac noſtris ferri comes abnuit actis.
Vos quibus & virtus, & ſpes in limine primo
Tendite, dum rerum patiens calor, & rude membris
Robur ineſt. nec enim ſolis dare funera Colchis
Sit ſatis, & tota pelagus luſtraſſe iuuenta.
Spes mihi quę tali potuit longiſſima caſu
Eſſe fuit, queiſcunq; virum perquirere ſiluis
Egit amor, loca vociferans non vlla reliqui.
Nunc quoque dum vario nutat ſententia motu,
Cernere deuexis redeuntem montibus opto.
Sat lachrymis comitiq; datum, quem ſortibus ęui
Crede, vel in medię raptum tibi ſanguine pugnę.
Talibus Oenides vrget, ſimul incita dictis
Heroum manus. ante omnes Argiua iubebat
Vincla rapi Calais. furias miratur ouantum
Aeacides, multuſq; viri cunctantia corda
Fert dolor, an ſeſe comitem tam triſtibus actis
Abneget, & celſi mœrens petat ardua montis.
Non tamen & gemitus & inanes deſinit iras
Fundere. quis terris pro Iupiter inquit Achęis
Iſte dies? ſęui capient quę gaudia Colchi?
Non hi tum flatus, non iſta ſuperbia dictis,
Litore cum patrio iam vela petentibus auſtris
Cunctus ad Alciden verſus fauor, ipſe iuuaret,
Ipſe ducis curas, meritoſq; ſubiret honores.
Iam ne animis? iam gente pares? atq; inclyta vulgi
Dextera? nulla fides? nulli ſuper Hercule fletus?
Nunc Parthaonides. nunc dux mihi Thracia proles.
Aſpera nunc pauidos contra ruit agna leones.
Hanc ego magnanimi ſpolium Didymaonis haſtam,
Quę neq; iam frondes virides, neq; proferet vmbras,

Vt semel est auulsa iugis, ac matre perempta
Fida ministeria & duras obit horrida pugnas,
Testor, & hoc omni ductor tibi numine firmo
Sępe metu, sępe in tenui discrimine rerum
Herculeas iam serus opes, spretiq; vocabis
Arma viri, nec nos tumida hęc tum dicta iuuabunt.
Talibus Aeacides socios terroribus vrgens
Illachrymat, multaq; comas deformat arena.
Fata trahunt, raptusq; virum certamine ductor
Ibat, & obtenta mulcebat lumina palla.
Hic vero ingenti repetuntur pectora luctu,
Vt socii sedere locis, nullęq; leonis
Exuuię, tantiq; vacant vestigia transtri.
Flet pius Aeacides. mœrent Pœantia corda.
Ingemit & dulci frater cum Castore Pollux.
Omnis adhuc vocat Alciden fugiente carina,
Omnis Hylan, medio pereuntia nomina ponto.
Dat procul interea toto pater ęquore signum
Phorcys, & immanes intorto murice phocas
Contrahit antra petens, simul & Massylus, & vna
Lyctius, & Calabris redit armentarius aruis.
Ilicet extremi nox litore solis Iberas
Condidit alta domos, & sidera sustulit aris.
Flamina conticuere. iacet cum flatibus ęquor.
Amphitryoniades nec quę noua lustra requirat,
Nec quo tentet iter, comitis nec fata perempti
Quę referat videt, aut socios qua mente reuisat.
Vrit amor, solisq; negat decedere siluis.
Non aliter gemitu quondam lea prolis ademptę
Terga dedit. sedet inde viis, inclusaq; longo
Peruigilant castella metu. dolor attrahit vrbes
Interea & misero manat iuba sordida luctu.

C. VALERII FLACCI SETINI BALBI ARGONAVTICON LIBER QVARTVS.

Alliensis.
trepidam.

ATq; ea nō oculis diuū pater amplius ęquis
Sustinuit, natiq; pios miseratus amores,
Iunonē ardēti 'trepida' grauis īcrepat ira.
Vt noua nūc tacito sub pectore gaudia tollunt,
Hęret inops, solisq; furit Tirynthius oris.
At comite immemores Minyę facilesq; relicto
Alta tenent, sic iuno ducem fouet anxia curis
Aesonium, sic arma, viros, sociosq; ministrat.
Iam quibus incertam bellis, scythicęq; pauentem
Gentis opes, quanta trepidam formidine cernam.
Tum precibus, tum me lachrymis & supplice dextra
Attentare veto. rerum mihi firma potestas.
I furias veneremq; moue. dabit impia pœnas
Virgo, nec Aeetę gemitus patiemur inultos.
Dixit. & arcano redolentem nectare rorem,
Quem penes alta quies, liquidiq; potentia somni
Detulit, inq; vagi libauit tempora nati.
Ille graues oculos, & Hylan resonantia semper
Ora ferens, vt nulla deum superare potestas
Procumbit. tandem fessis pax reddita siluis,
Fluminaq; & vacuis auditę montibus aurę.
Ecce puer summa se tollere visus ab vnda
Frondibus in croceis, & iniquę munere nymphę,
Stansq; super carum talis caput edere voces.
Quid pater in vanos absumis tempora questus?
Hoc nemus, hęc fatis mihi iā domus, improba quo me
Nympha rapit sęuę monitu Iunonis in amnes.
Nunc Iouis accessus etiam mihi lumina cœli

Conciliat, iungitq; preces, & fontis honores.
O dolor, o dulces quas gessimus ante pharetras.
Iam socii lętis rapuerunt vincula ventis.
Hortator postquam furiis, & voce nefanda;
Impulit oenides. verum cum gente domoq; i. meleager.
Ista luet, sęuęq; aderunt tua numina matri.
Surge age. & induris haud vnquam defice, cœlo
Mox aderis, teq; astra ferent. tu semper amoris
Sis memor, & cari comitis ne abscedat imago.
Talibus orantem dictis, visuq; fruentem
Ille vltro petit, & vacuis amplexibus instat, s. hercules
Languentisq; mouet frustra conamina dextrę.
Corpus hebet somno, refugaq; eluditur vmbra.
Tum lachrymis, tum voce sequi, tum rumpere questus,
Cum sopor & vano spes mœsta resoluitur actu.
Fluctus ab vndisoni ceu forte crepidine saxi
Cum rapit halcyonis miserę fœtumq; laremq;. domum. n. p. auis.
It super ęgra parens, queriturq; tumentibus vndis,
Certa sequi quocunq; ferant, audetq;, pauetq;,
Icta fatiscit aquis donec domus, haustaq; fluctu est.
Illa dolens vocem dedit, & se sustulit alis.
Haud aliter somni mœstus labor. exilit amens, s. hercules
Effusisq; genas lachrymis rigat. ibimus inquit,
Solus & hos montes, desertaq; lustra tenebis
Care puer, nec res vltra mirabere nostras.
Hęc fatus, relegitq; vias, & vallibus exit,
Incertus quid Iuno ferat, quas adparet iras.
Nec minus & socios cernit procul ęquore ferri
Pręcipites, tacitumq; pudet potuisse relinqui.
Iamq; iter ad teucros, atq; hospita mœnia troię
Flexerat Iliaci repetens promissa tyranni, i. laomedontis regis
Cum mœsto latona simul, Dianaq; vultu

Ante Iouem stetit, & supplex sic fatur Apollo.
Inquem alium Alciden, in quę iam tempora differs
Caucaseum rex magne senem? nullum ne malorum
Finem adeo pœnęq; dabis? te cuncta precatur
Gens hominum, atq; ipsi iam te pater optime mõtes,
Fessaq; cum siluis orant iuga. sat tibi furtum
Ignis, & ęthereę defensa silentia mensę.
Dixit vbi, e scopulis media inter pabula diri
Vulturis ipse etiam gemitu, mœstaq; fatigat
Voce Iouem, sęuis releuans ambusta pruinis
Lumina. congeminant amnes, rupesq; fragorem
Caucasęę, stupet ipse dei clamoribus ales.
Tunc etiam superas Acheronte auditus ad arces
Iapetus grauis, oranti proclamat Erinnys
Respiciens celsi legem Iouis. ille dearum
Fletibus, & magno Phœbi commotus honore,
Velocem roseis demittit nubibus Irim.
I Phrygas Alcides & Troię differat arma
Nunc, ait, eripiat dirę Titana volucri.
Diua volat, desertq; viro celeranda parentis
Imperia, atq; alacrem lętis hortatibus implet.
Iam Minyę mediis clarę per sidera noctis
Fluctibus intulerant placido caua lintea cursu,
Multaq; deserto memores super Hercule voluunt.
Thracius at summa socios e puppe sacerdos
Fata deum, & miserę solans incommoda vitę,
Securum Minyis agit & medicabile carmen.
Quo simul assumpta pulsus fide luctus, & irę,
Et labor, & dulces cedunt e pectore nati.
Interea magni iamiam subeuntibus astris
Oceani genitale caput, Titania frenis
Antra sonant. sol auricomus vergentibus Horis

Multifidum iubar, & bisseno sidere textam
Loricam induitur. ligat hanc qui nubila contra
Balteus vndantem variat mortalibus arcum.
Inde super terras, & Eoi cornua montis
Emicuit, traxitq; diem candentibus vndis,
Et Minyas viso liquerunt flamina Phœbo. i. sole.
Proxima Bebrycii panduntur litora regni,
Pingue solum, & duris regio non inuida tauris.
Rex Amicus. regis fatis & numine fręti
Non muris cinxere domos, non fœdera legum
Vlla colunt, placidas aut iura tenentia mentes.
Quales Aetnęis rabidi Cyclopes in antris
Nocte sub hiberna seruant freta, sicubi sęuis
Aduectet ratis acta notis, tibi pabula dira
Et miseras Polypheme dapes. sic vndiq; in omnes
Prospiciunt, cursantq; vias, qui corpora regi
Capta trahant, ea Neptuno trux ipse parenti
Sacrifici pro rupe iugi media ęquora supra
Torquet agens, ni forma viris pręstantior adsit. preferens comparat. pro positiuo.
Tum legere arma iubet, sumptisq; occurrere contra
Cęstibus, hęc miseri sors est ęquissima lethi.
Huc vbi deuectam Neptunus gurgite puppem
Sensit, & extremum nati prospexit in oras,
Et quondam lętos domini certamine campos,
Ingemit, & tales euoluit pectore questus.
Infœlix imas quondam mihi rapta sub vndas,
Nec potius magno Melie tum mixta tonanti,
Vsq; adeo ne meam quacunq; ab origine prolem
Tristia fata manent? sic te olim pergere sensi
Iuppiter, iniustę quando mihi virginis armis i. Dianę
Concidit infœlix, & nunc chaon īplet Orion. i. infernum.
Nec tibi nunc virtus, aut det fiducia nostri

passiue ponitur

Nate animos, opibusq; vltra nec crede paternis.
Iam iam alię vires, maioraq; sanguine nostro
Vincunt fata Iouis, potior cui cura suorum est.
Atq; ideo neq; ego hanc tumidis auertere ventis
Tentaui, tenuive ratem, nec iam mora morti
Hinc erit vlla tuę. reges preme dure secundos.
Abstulit inde oculos, natumq; & tristia linquens
Pręlia, sanguineo terras pater abluit ęstu.
Principio fluuios, gentemq; & litora ductor
Explorare iubet, paulumq; egressus Echion
Inuenit obscura gemitus in valle trahentem
Clam iuuenem, & cęsi męrentem nomen amici.
Ille virum vt contra venientem, vmbrataq; vidit
Tempora Parrhasio patris de more galero,
Paciferęq; manu nequicquam insignia virgę,
Heu fuge ait certo, quicunq; es, perdite passu,
Dum datur. obstipuit visu Nonacria proles,
Quid ferat admirans. postquam remeare monentem
Ocyus, & dictis perstantem cernit in iisdem,
Abripit, & sociis quę sint ea promere cogit.
Ille manum tendens, non hęc ait hospita vobis
Terra viri. non hic vllos reuerentia ritus
Pectora. mors habitat, sęuęq; hoc litore pugnę.
Iam veniet diros Amycus qui tollere cęstus
Imperet, & vasto qui vertice nubila pulset.
Talis in aduectos Neptuni credita proles
Aeternum furit, atq; ęquę virtutis egentes
Ceu superum segnes ad iniqua altaria tauros
Constituit, tandem vt misero lauet arma cerebro.
Consulite, atq; fuga medium ne temnite tempus.
Namq; isti frustra quis nam concurrere monstro
Audeat? & quę nam talem vidisse voluptas?

Ductor ad hęc: bebryx ne venis, diuersaq; regi
Corda gerens? melior vulgi nam sępe voluntas.
Hostis an externis fato delatus ab oris?
Et tua cur Amycus cęstu nondum obruit ora?
Nomen ait prędulce mihi, nomenq; secutus
Otreos vnanimi, decus ille & lęta suorum
Gloria, nec vestros comes aspernandus in actus,
Hesionam & phrygię peteret cum gaudia nuptę,
Hic Amycum contra iussus stetit, atq; ego palmas
Implicui. sed prima procul vix dum ora leuantis
Fulminea frontem dextra, disiectaq; fudit
Lumina, me nunquam letho dignatus & armis.
Sed lachrymis potius, luctuq; absumor inerti.
Spes tamen his fando si nuncius extitit oris,
Et Mariandynum patrias penetrauit ad vrbes,
Vnde genus fraterq; viro, sed & ille quierit
Oro, nec a vanis cladem Lycus augeat armis.
Hęc vbi non vlla iuuenes formidine moti
Accipiunt, dolet & dura sic pergere mente,
Terga sequi, properosq; iubet coniungere gressus.
Litore in extremo spelunca apparuit ingens
Arboribus super, & dorso contecta minanti,
Non quę dona deum, non quę trahat ętheris ignem,
Infœlix domus, & sonitu tremebunda profundi.
Vt varii pro rupe metus. hinc trunca rotatis
Brachia rapta viris, strictoq; immortua cęstu,
Ossaq; tetra situ, capitum mœstissimus ordo.
Respicias quibus aduerso sub vulnere nulla
Iam facies, nec nomen erat, media ipsius arma
Sacra metu, magniq; aris imposta parentis.
Hospitis hic primum monitus rediere Timantis,
Et pauor & monstri subiit absentis imago.

Atq; oculos cuncti inter se tenuere silentes,
Donec sidereo Pollux interritus ore,
Te tamen hac (quicunq; es) ait formidine faxo
Iam tua silua ferat, modo sint tibi sanguis & artus.
Omnibus idem animus forti decernere pugna,
Exoptantq; virum, contraq; occurrere poscunt.
Qualiter ignotis spumantem funditus amnem
Pandit iter. mox omne pecus formidine pulsa
Pone subit, iamq; & mediis pręcedit ab vndis.
At procul e siluis se se gregibusq; ferebat
Sęuus in antra gigas, quem nec sua turba tuendo
It tanti secura metus. mortalia nusquam
Signa manent. instar scopuli, qui montibus altis
Summus abit, longeq; iugo stat solus ab omni.
Deuolat inde furens, nec qua via, cur ve profecti,
Nec genus ante rogat, sed tali protonat ira.
Incipite o iuuenes etenim fiducia credo
Huc tulit, auditas & sponte lacessitis oras.
Sin errore vię, necdum mens gnara locorum,
Hic mihi lex cęstus aduersaq; tollere contra
Brachia. sic ingens Asię plaga, quiq; per arcton
Dexter, & in lęuum pontus iacet hęc mea visat
Hospitia, hoc cuncti remeant certamine reges.
Neptuni domus, atq; egomet Neptunia proles.
Aliensis. cestus. Iam pridem cęstu' resides, & frigida raris
Dentibus aret humus. qui mecum fœdera iunget
Prima manu? cui dona fero? mox omnibus idem
Ibit honos. fuga sub terras, fuga nulla per auras.
Nec lachrymę, nec forte preces, superive vocati
Pectora nostra mouent, aliis rex Iupiter oris.
Faxo bebrycium nequeat transcendere puppis
Vlla fretum. & ponto volitet Simplegas inani.

Talia dicta dabat, cum protinus asper Iason
Et simul Aeacides, simul & Calidonis alumnus,
Nelidesq;, Idasq; prior, quę maxima surgunt
Nomina, sed nudo steterat iam pectore Pollux,
Cum pauor, & gelidus defixit Castora sanguis.
Nam nec ad Elęi pugnam videt ora parentis,
Nec sonat oebalius caueę fauor, aut iuga nota
Taygeti, lauitur patrios vbi victor ad amnes.
Nec precium sonipes, aut sacrę taurus arenę,
Pręmia sed manes, reclusaq; ianua lethi.
Illum Amycus nec fronte trucem, nec mole tremēdū,
Vix dum etiam primę spargentem signa iuuentę,
Ore renidenti lustrans obit, & fremit ausum,
Sanguineosq; rotat furiis ardentibus orbes.
Non aliter iam regna poli, iam capta Typhoeus
Astra ferens, Bacchum ante acies, primamq; deorum
Pallada, & oppositos doluit sibi virginis angues.
Sic adeo insequitur, rabidoq; ita murmure terret.
Quisquis es infœlix celera puer, haud tibi pulchrę
Manserit hoc vltra frontis decus, ora ve matri
Nota feres, tune e sociis selectus iniquis,
Tune Amyci moriere manu: nec plura moratus,
Ingentes humeros, spaciosaq; pectoris ossa
Protulit, horrendosq; toris informibus artus,
Deficiunt visu Minyę, miratur & ipse
Tyndarides, redit Alcidę iam sera cupido,
Et vacuos mœsto lustrarunt lumine montes.
At satus ęquoreo fatur tunc talia rege.
Aspice & hęc crudis durata volumina tauris,
Nec pete sortis opem, sed quos potes indue cęstus.
Dixit, & vrgentis post sera piacula fati
Nescius extremum hoc, armis innectere palmas

Illiensis. inde.

Dat famulis, dat &c ille' Lacon, odia aſpera ſurgunt
Ignotis prius, atq; incenſa mente feruntur
In medium ſanguis Iouis & Neptunia proles.
Hinc illinc dubiis intenta ſilentia votis,
Et pater orantis cęſorum tartarus vmbras
Nube caua tandem ad meritę ſpectacula pugnę
Emittit, ſummi nigreſcunt culmina montis.
Continuo Bebryx Malec velut arce fragoſa
Turbo rapax, vix ora virum, vix tollere paſſus
Brachia, torrenti pręceps agit vndiq; nimbo
Curſibus inuoluens, totaq; immanis arena
Inſequitur, vigil ille metu cum pectore & armis
Huc alternus, & huc ſemper ceruice reducta,
Semper & in digitis, & ſummi puluere campi
Proiectuſq; redit, ſpumanti qualis in alto
Pliade capta ratis, trepidi quam ſola magiſtri
Cura tenet, rapidum ventis certantibus ęquor
Intemerata ſecat, Pollux ſic prouidus ictus
Seruat, & œbalia dubium caput eripit arte.
Vt deinde vrgentes effudit nubibus iras,
Ardoremq; viri, paulatim inſurgere ferro
Incitat, & ſummos manibus deducere cęſtus.
Ille dies ęgros Amyci ſudoribus artus
Primus, & arenti cunctantem vidit hiatu.
Nec ſua defeſſum noſcunt loca, nec ſua regem
Agmina. reſpirant ambo, paulumq; reponunt
Brachia. ceu Lapithas aut Pęonas, ęquore in ipſo
Cum refouet, fixaq; ſilet gradiuus in haſta.
Vix ſteterant, & iam ecce ruunt. inflictaq; late
Terga ſonant, noua vis iterum, noua corpora ſurgunt.
Hunc pudor, hunc noto iam ſpes audentior hoſte
Inſtimulat, fumant crebro pręcordia pulſu.

Auia responsant gemitu iuga, peruigil vt cum
Artificumq; notata manus, & fulmina Cyclops
Prosubigit, pulsis strepitant incudibus vrbes.
Emicat hic, dextramq; parat, dextramq; minatur
Tyndarides, redit huc oculis, & pondere Bebryx,
Sic ratus. ille autem celeri rapit ora sinistra,
Conclamant socii, & subitas dant gaudia voces,
Illum insperata turbatum fraude furentem
Oebalides prima refugit, dum detonat ira.
Territus ipse etiam atq; ingentis conscius ausi,
Sæuit inops Amycus, nullo discrimine sese
Præcipitans, auidusq; viri (respectat ouantes
Quippe procul Minyas) cæstu velatus vtroq;
Irruit, hos inter Pollux subit, & trucis vltro
Aduolat ora viri, nec spes effœta, sed ambæ — Alii affecta
In pectus cecidere manus, hoc sæuior ille
Ecce iterum vacuas agit inconsulta per auras
Brachia, sentit enim Pollux rationis egentem,
Dat genibus iunctis latus, effusumq; secutus
Haud reuocare gradum patitur, turbatq; premitq;
Ancipitem, crebros, & liber congerit ictus.
Desuper aduerso sonat omnis vulnere vertex,
Incliuis ceciditq; malis, iam tempora manant,
Sanguineæq; latent aures, vitalia donec
Vincula, qua primo ceruix committitur artu,
Soluit dextra grauis. labentem propulit heros,
Ac super insistens Pollux, ego missus Amyclis
Et Ioue natus ait, nomen mirantibus vmbris
Hoc referes, sic & memori noscere sepulchro,
Bebrycas extemplo spargit fuga, nullus adempti
Regis amor, montem celeres siluamq; capessunt.
Hęc sors, hęc Amycum tąndem manus arguit ausis

Effera seruantem ponti loca, vimq; iuuentæ
Continuam, & magni sperantem tempora patris.
Tenditur ille ingens hominum pauor, aruaq; late
Occupat, annosi veluti si decidat olim
Pars Erycis, vel totus Athos, qua mole iacentis
Ipse etiam expleri victor nequit, oraq; longo
Comminus obtutu mirans tenet, & manus omnis
Heroum densis certatim amplexibus vrgent,
Armaq; ferre iuuat, fessasq; attollere palmas,
Salue vera Iouis, vera o Iouis vndiq; proles
Ingeminant, o magna nimis memoranda palæstris
Taygeta, & primi fœlix labor ille magistri.
Dumq; ea dicta ferunt, tenues tamen ire cruores
Siderea de fronte vident. nec sanguine Pollux
Territus aduerso siccabat vulnera cæstu.
Illius excelsum ramis caput, armaq; Castor
Implicat, & viridi connectit tempora lauro,
Respiciensq; ratem, patriis ait, has precor oris
Diua refer frondes, cumq; hac freta curre corona.
Dixerat, hinc valida cædunt armenta bipenni,
Profusiq; sacro placati gurgitis amne
Graminea sternuntur humo, tunc liba dapesq;
Frondibus accumulant, exortia terga Laconi
Præripiunt pecudum, toto mox tempore mensæ
Lætus ouat. nunc laude virum, nunc vatis honoro
Carmine, victori geminans cratera parenti.
Iamq; dies auræq; vocant, rursusq; capessunt
Aequora, qua rigidos eructat bosphoros amnes.
Illos nile tuos nondum dea gentibus Io (Niliensis. tuis.)
Transierat fluctus, unde hæc data nomina ponto
Tum pius Oeagrii, claro de sanguine vates
Admonita genitrice refert, casusq; locorum

Inachidosq; vias, pelagusq; emensa iuuencæ
Exilia, intentisq; canit vidisse priores
Sepe iouem terras, argiuaq; regna Pelasgum
Virginis Iasiæ blandos descendere ad ignes.
Sentit Iuno dolos, curaq; accensa iugali
Aethere desiluit, dominam Lyrceia tellus,
Antraq; deprensæ tremuerunt conscia culpę
Tum trepida Inachię pellex subit ora iuuencę
Sponte dei, plausu fouet hanc, & pectora mulcet
Iuno renidenti cohibens suspiria vultu.
Mox ita adorta Iouem. Da quam modo ditib9 Argis
Campus alit, primę referentem cornua Phœbes,
Indomitamq; bouem, da caræ munere nuptę.
Ipsa ego dilectæ pecudi iam pascua digna,
Pręcipuosq; legam fontes. qua fraude negaret?
Aut quos inuentos timuisset Iuppiter astus?
Muneris illa potens, custodem protinus Argum
Adiungit, custos Argus placet, inscia somni
Lumina non aliter lucent cui vertice, quam si
Lyda nurus sparso telas maculauerit ostro
Argus & in scopulos, & monstris horrida lustra
Ignotas iubet ire vias, heu multa mouentem
Conantemq; preces, inclusaq; pectore verba.
Vltima tum patriæ cedens dedit oscula ripę,
Fleuit Amymone, flerunt Messeides vndæ,
Fleuit & effusis reuocans Hyperia lacertis.
Illa vbi vel fessi tremerent erroribus artus,
Vel rueret summo iam frigidus æthere vesper,
Heu quoties saxo posuit latus, aut vbi longa
Aegra siti, quos ore lacus, quę pabula carpsit?
Verbere candentes quoties exhorruit armos?
Quin & ab excelso meditantem vertice saltus,

Audentemq; mori, valles citus egit in imas
Argus, & arbitrio durus seruauit herili.
Cum subito Arcadio sonuit caua fistula ritu,
Imperiumq; patris celerans Cyllenius ales
Aduenit, & leni modulatur carmen auena.
Quoq; ait hinc diuersus abis? heu respice cantus.
Haud procul insectans Argum languentia cantu
Lumina cuncta notat, dulcesq; sequentia somnos,
Et celerem mediis in cantibus exigit harpen,
Iamq; refecta Ioui paulatim in imagine prisca
Ibat agris Io uictrix Iunonis, & ecce
Cum facibusq; Pyrisq; & tartareo vlulatu
Tisiphonen videt, ac primo vestigia visu
Fugit, & in miseræ rursus bouis ora recurrit,
Nec qua valle memor, nec quo se vertice sistat,
Inachias errore etiam defertur ad vndas.
Qualis, & a prima quantum mutata iuuenca?
Nec pater, aut trepidæ tentant accedere nymphæ.
Ergo iterum siluas, iterum petit inuia retro,
Ceu Styga dilectum fugiens caput. inde per vrbes
Rapta furens graias atq; ardua flumina ripis,
Oblato donec paulum cunctata profundo
Incidit. absistunt fluctus, & gnara futuri
Dant pauidę alta viam. celsis procul ipsa refulget
Cornibus, ac summa palearia sustinet vnda.
Ast ere bi virgo ditem volat æthere Memphim
Pręcipere, & Pharia venientem pellere terra.
Contra Nilus adest, & toto gurgite torrens
Tisiphonen agit, atq; imis illidit arenis,
Ditis opem, ac sæui clamantem numina regni,
Apparent sparsæq; faces, disiectaq; longe
Verbera, & abruptis excussi crinibus hydri.

Nec Iouis interea cessat manus, intonat alto
Insurgens cœlo genitor, curamq; fatetur.
Atq; ipsa imperium Iuno pauet, hæc procul Io
Spectat ab arce poli iam diuis addita, iamq;
Aspide cincta comas, & ouanti persona sistro.
Bosphoron hinc veteres errantis nomine diuæ
Vulgauere. iuuet nostros nunc ipsa labores,
Immissisq; ratem sua per freta prouehat auris.
Dixerat, & placidi tendebant carbasa venti.
Postera non cassæ Minyis aurora retexit
Noctis iter, noua cuncta vident, Thynneaq; iuxta
Litora, fatidici pœnis horrentia Phinei,
Dura deum, summoq; lues vrgebat in æuo,
Quippe neq; extorrem tantum, nec lucis egentem
'Insuperhirphoides harpyiæ iraq; tonantis'
Depopulant, ipsoq; dapes prædantur ab ore.
Talia prodigia, & tales pro crimine pœnas
Perpetitur. spes vna seni, quod pellere sæuam
Quondam fata luem dederant aquilone creatis,
Ergo vbi iam Minyas, certamq; accedere Phineus
Sentit opem, primas baculo defertur ad vndas,
Vestigatq; ratem, atq; oculos adtollit inanes.

Lilienſis. Inſup Harpyie typhonides ira tonantis. Maſerius. Inſup hūc typhonides Harpyie ira tonantis.

Tunc tenuem spirans animam. Salue o mihi longū
Expectata manus, nostrisq; (ait) agnita votis.
Nouimus & diuis geniti quibus, & via iussos
Quæ ferat, ac vestri (rebar sic) tempora cursus
Proxima quæq; legens, quantum Vulcania Lemnos
Traxerit, infœlix tulerit quæ Cyzicus arma,
Sensi & Bebrycio supremam in litore pugnam
Iam propior. iamq; hoc animam solamine mulcens.
Non ego nunc magno quod cretus Agenore Phineus
Aut memorem, mea quod vates insedit Apollo

Pectora, præſentis potius miſereſcite fati.
Nec mihi diuerſis erratum caſibus orbem,
Amiſſas aut flere domos, aut dulcia tempus
Lumina, conſuetis rerum eſt ex ordine fatis
Ingemere, Harpyæ ſemper mea pabula ſeruant,
Fallere quas nuſquam miſero locus. ilicet omnes
Deueniunt, niger intorto ceu turbine nimbus.
Iamq; alis procul, & ſonitu mihi nota Celeno
Diripiunt, verruntq; dapes, fœdataq; turbant,
Pocula, flagrat odor, ſurgitq; miſerrima pugna
Parq; mihi monſtriſq; fames, ſpreuere quod omnes
Polluernutq; manu, quodq; vnguibus excidit atris
Has mihi fert in luce moras. nec rumpere fata
Morte licet, trahitur victu crudelis egeſtas.
Sed vos obſeruate precor prædicta deorum
Si non falſa mihi, vos finem imponite pœnis.
Nempe adſunt qui monſtra fugent Aquilonia proles
Non externa mihi. nam rex ego diuitis Hebri
Iunctaq; veſtra meo quondam Cleopatra cubili,
Nomen ad Actęę Calais, Zeteſq; ſororis
  Proſiliunt, Zeteſq; prior, quem cernimus inquit?
Tu ne ille Odryſiæ Phineus rex inclytus oræ?
Tu Phœbi comes, & noſtro dilecte parenti?
O vbi nunc regni, generiſq; vbi gloria, quam te
Exedit labor, & miſeris feſtina ſenectus.
Quin age mitte preces, nãq; eſt tibi noſtra volũtas,
Si non ira deum, vel ſi placabilis vrget.
Suſtulit hic geminas Phineus ad ſidera palmas,
Liliensis. premis.   Teq; ait iniuſti, quæ nunc ʿpremitʾ ira tonantis
Liliensis. parce.   ʿAnteʾ precor noſtræ tandem iam parce ſenectæ,
Sit modus, & fore credo equidem, nã noſtra volũtas
Liliensis. Quid.   ʿQuodʾ iuuenes ſine pace deum? nec credite culpam

Sæuitię, scelerum ve mihi nunc crimina pendi.
Fata loquax mentemq; Iouis, quæq; abdita solus
Consilia, & terris subito ventura parabat,
Prodideram miserans hominũ genus, hinc mihi tãta
Pestis, & effusæ media inter dicta tenebræ.
Iam tandem cessere iræ, nec casus ab alto,
Ipse volens nostris sed vos deus adpulit oris.
Sic ait, & fatis ita iam cedentibus omnes
Impulit, & duræ commouit imagine pœnæ.
Instituere thoros, mediisq; tapetibus ipsum
Accipiunt, circumq; iacent, simul æquora seruant
Astra simul, vesciq; iubent ac mittere curas.
Cum subitus misero tremor, & pallentia primæ
Ora senis, fugere manus. nec prodita pestis
Ante, sed in mediis dapibus videre volucres.
Flagrat acerbus odor, patrisq; expirat Auerni
Halitus, vnum omnes incessere planctibus, vnum
Infestare manus, inhiat Cocytia nubes
Luxurians, ipsoq; ferens fastidia visu.
Tum sola colluuie, atq; illisis stramina mensis
Fœda rigant, strident alæ, prędaq; retenta
Sæuit vtrinq; fames, nec solum horrenda Celeno
Phinea, sed miseras etiam prohibere sorores.
Emicat hic subito, seseq; Aquilonia proles
Cum clamore leuat, genitor simul impulit alas.
Hoste nouo turbata lues, lapsæq; ruinæ
Faucibus, & primum pauidæ Phineia tecta
Peruolitant, mox alta petunt. stant litore fixi
Aemonidæ, atq; oculis pallantia monstra sequũtur.
Sic vbi prorupti tonuit cum forte Veseui
Hesperiæ lethalis apex, vix dum ignea montem
Torsit hyems, iamq; Aeæas cinis induit vrbes,

Turbine sic rabido populos atq; æquora longe
Transabeunt, nullaq; datur considere terra.
Iamq; & ad Ionii metas, atq; intima tendunt
Saxa, vocat magni Strophadas nunc incola ponti,
Hic fessæ lethiq; metu proprioris anhelæ
Dum trepidant, humiliq; graues timidoq; volatu
Implorant clamore patrem Typhona nefando,
Extulit adsurgens noctem pater, imaq; summis
Miscuit, & mediis vox exaudita tenebris.
Iam satis huc pepulisse deas, cur tenditis vltra
In famulas sçuire Iouis? quas fulmina quanquam
Aegidaq; ille gerat, magnas sibi legit in iras?
Nunc quoq; Agenoreis idem decedere tectis
Imperat, agnoscunt monitus, iussęq; recedunt.
Mox tamen & vobis similis fuga, cum premet Argos
Lethifer, Harpyiæ nunquam noua pabula quęrent.
Donec erunt diuum meritę mortalibus iræ.
Hęsit vter q; polo, dubiisq; elanguit alis.
Mox abit, & sociæ victor petit agmina puppis.
Interea Minyæ pulsa lue prima tonanti
Sacra nouant. tum vina thoris, epulasq; reponunt,
Ipse inter medios ceu dulcis imagine somni
Lætus ad oblitę cereris suspirat honores.
Agnoscit Bacchi latices, agnoscit & vndam.
Et noua non pauidæ miratur gaudia mensæ.
Hunc vbi recliuem stratis, & pace fruentem
Aspicit, ac longę ducentem obliuia pœnæ,
Talibus appellat, supplexq; ita fatur Iason,
Vota senex perfecta tibi. nunc me quoq; curis
Eripe, & ad nostros animum conuerte labores.
Omnis adhuc sors lęta quidem, nec numine vano,
Siqua fides curæ superum tantum æquor adorti

Tendimus.ipſa mihi puppem Iouis optima proles
Inſtituit,ſocioſq; dedit Saturnia reges.
Fidere mens ſed noſtra nequit,quãtumq; propinquat
Phaſis,& ille operum ſummꝰ labor,hoc magis angunt
Proxima,nec vates ſat iam mihi Mopſus & Idmon.
Ille ducem nec ferre preces,nec dicere Paſſus
Amplius,hic demum vittas,laurumq; capeſſit,
Numina nota ciens,ſtupet Aeſonis inclyta proles
Phinea,te nunquam pœnis nullaq; grauatum
Peſte Iouis,ſic largus honos,tantum illa ſenectæ
Maieſtas infuſa,vigor nouus auxerat artus.
  Tum canit,O terras fama venture per omnes,
Quem ſociis ducibuſq; deis,atq; arte benigna
Pallados ipſe vltro Pelias ad ſidera tollit,
Demens,dum profugi non ſperat vellera Phryxi,
Fata locoſq; tibi,poſſum quas reddere grates.
Expediam,rerumq; vias finemq; docebo.
Ipſe etiam,qui me prohibet ſua pandere terris
Sęcula,te propter fandi mihi Iuppiter author
Hinc iter ad ponti caput,erranteſq; per altum
Cyaneas.furor his medio concurrere ponto,
Necdum vllas videre rates,ſua cominus actæ
Saxa petunt,cauteſq; ſuas,cum vincula mundi
Ima labant,tremere ecce ſolum,tremere ipſa repente
Tecta vides.illę redeunt,illæ æquore certant.
Dii tibi progreſſo propius,dii forſitan ipſi
Auxilium menteinq; dabunt.aſt ipſe iuuare
Auſa quibus monitis poſſim tua,quippe per altum
Tenditis,vnde procul uenti,procul vnde volucres,
Et pater ipſe maris pauidas detorquet habenas.
Siqua breuis ſcopulis fiet mora,ſi ſemel orſis
Vlla quies,fuga tunc medio properanda recurſu.

Vix repetunt primę celeres confinia terræ,
Iamq; alio clamore ruunt, omniſq; tenetur
Pontus, & infeſtis anceps cum montibus errat.
Verum animo redit illa meo ſors cognita diuum.
(Fabor enim, nec ſpe dubios ſolabor inani.)
Cum mihi Tartareas ſæuo clangore volucres
Protulit ira Iouis, vox hęc ſimul excidit aures.
Ne vanas impende preces, finemq; malorum
Expete Agenoride. pontum penetrauerit vlla
Cum ratis, & rabidi ſteterint in gurgite montes,
Tunc ſperare modum pœnæ, veniamq; licebit.
Sic deus. aut vobis ergo fera ſaxa pateſcunt,
Aut mea iam ſęuæ redeunt ad pabula diræ.
Verum inter medias dabitur ſic currere cautes,
Certe digna manus, vacuumq; exibis in æquor.
Proxima regna Lyci, remeat qui victor ab oris
Bebryciis. toto non vllus litore ponti
Mitior. hic lecto comitum de robore ſiquem
Perculerit vicina lues, ne deſice caſus
Prędicti memor, atq; animos accinge futuris.
Illic peſtiferas ſubter iuga concaua torquet
Alter aquas Acheron, vaſtoq; exundat hiatu
Fumeus, & ſæua ſequitur caligine campos.
Linque grauem fluuium, & miſeris ſua fata colonis.
Sic quoq; non vno dabitur tranſcurre luctu.
Quid tibi nubifera ſurgentem rupe Carambin?
Quid memorem quas Iris aquas, aut torqueat Acon?
Proxima Thermodon hic iam ſecat arua (memento.)
Inclyta Amazonidum, magnoq; exorta Gradiuo.
Gens ibi. fœmineas nec tu nunc crede cateruas,
Sed qualis & quanta viris inſultet Enyo,
Diuaq; Gorgonei geſtatrix innuba monſtri.

Nec tibi nunc horrenda rapax ad litora puppem
Ventus agat, ludo volitans cum turma superbo
Puluereis exultat equis, vlulataq; tellus
Intremit, & pugnas mota pater incitat hasta.
Non ita sit metuenda tibi, sęuissima quanquam
Gens Chalybum, duris patiens cui cultus in aruis,
Et tonat afflicta semper domus ignea massa.
Inde omnem innumeri reges per litoris oram,
Hospitii queis nulla fides, sed limine recto
Puppis, & æquali transcurrat carbasus aura.
Sic demum rapidi venies ad Phasidis amnem.
Castra ibi iam Scythiæ fraternaq; surgit Erinnys.
Ipse truces illic Colchos, hostemq; iuuabis
Auxiliis. nec plura equidem discrimina cerno.
Fors etiam optatam dabitur contingere pellem.
Sed te non animis, nec solis viribus æquum
Credere, sæpe acri potior prudentia dextra.
Quam tulerit deus, arripe opem. iamq; vltima nobis
Promere fata nefas, sileo procul. atq; ita facto
Fine, dedit tacitis iterum responsa tenebris.
Tum subita resides socios formidine Iason
Præcipitat, rumpitq; moras, tempusq; timendi.
Ipse viros gradiens ad primi litoris vndam
Prosequitur Phineus. quæ nam tibi præmia dixit,
Quas decus o Boreæ possem persoluere grates,
Me Pangæa super rursus iuga, meq; paterna
Stare Tyro, dulcesq; iterum mihi surgere soles
Nunc reor. exactæ verum ne abiere volucres?
Nec metuam? tutæq; dapes? date tangere vultus,
Desinite amplexus, propiusq; accedite dextræ.
Dixerat, abscedunt terris, & litora condunt.
Omnibus extemplo sæua sub imagine rupes

Cyaneæ, propiorq; labor, quando adfore, quaq;
Parte putent. stant ora metu. nec fessa recedunt
Lumina diuersas circum seruantibus vndas.
Cum procul auditus sonitus, insanaq; saxa
Saxa neq; illa viris, sed præcipitata profundo
Siderei pars visa poli. dumq; ocyus instant,
Ferre fugam maria ante ratem, maria ipsa repente
Sabellic⁹ aduersos discedere. Disiicere aduersosq; vident descendere montes.
Omnibus & gelida rapti formidine remi,
Ipse per arma volans, & per iuga summa carinæ
Hortatur, supplexq; manus intendit Iason,
Nomine quenq; premens. Vbi ñuc promissa supba?
Ingentesq; minæ? mecum quibus ista secuti?
Idem animos certe viso timor omnibus antro
Perculerat, stetimus tamen, & deus adfuit ausis.
Quin iterum idem aderit (credo) deus. hęc vbi fatus
Corripit abiecti remumq; locumq; Phaleri,
Et trahit. insequitur flammata pudore iuuentus.
Vnda laborantes præceps rotat, ac fuga ponti
Obuia, miscentur rupes, iamq; æquore toto
Cyaneæ iuga præcipites illisa remittunt.
Bis fragor infestas cautes, aduersaq; saxis
Saxa dedit, flamma expresso bis fulsit in imbri.
Sic vbi multifidus ruptis e nubibus horror
Effugit, & tenebras nimbosq; intermicat ignis.
Terrificiq; ruunt tonitrus, elisaq; noctem
Lux dirimit, pauor ora virum, pauor occupat aures,
Haud secus impleuit pontum fragor. effluit imber
Spumeus, & magno puppem procul æquore vestit,
Aduertere dei, defixaq; numina ponto,
Quid scopulis præclusa ratis, quid dura iuuentus
Expediat, pendet magnis fauor ortus ab ausis.

Prima coruscanti signum dedit ægide virgo
Fulmineam iaculata facem, vix dum ardua cautes
Cesserat, illa volans tenui per concita saxa
Luce fugit, rediere viris animiq; manusq;
Vt videre viam. sequor o quicunq; deorum f. deg-
Aesonides vel 'fallit' ait, præcepsq; fragores
Per medios ruit, & fuso se condidit antro,
Cœperat intendens abductis montibus vnda
Ferre ratem, pelagoq; dies occurrere aperto.
Sed neq; permissis iam fundere rector habenis
Vela, nec eniti remis pote, cum super adsunt,
Cyaneæ, premit vmbra ratem, scopuliq; feruntur
Cominus. hic Iuno præcepsq; ex æthere Pallas
Insiliunt pariter, scopulos hinc nata coercet, i. pallas-
Hinc coniux Iouis, vt valido qui robore tauros i. iuno
Sub iuga, & inuito detorquet in ilia cornu.
Inde velut, 'mixtis' Vulcanius ardor 'arenis'
Verset aquas, sic ima fremunt, fluctuq; coacto
Angitur, & clausum scopulos super effluit æquor,
Contra omnes validis tenui discrimine remis
Pergere iter, mediosq; ratem transferre per ictus,
Saxa sed extremis tamen increpuere corymbis, i. extrema parte nau
Parsq;(nefas) deprensa iugis, iam cætera cœlo
Debita. conclamant Minyæ, latera vtraq; quippe
Dissiluisse putant, fugit ipse nouissimus ictus
Tiphys, & e mediis sequitur freta rapta ruinis,
Nec prius obsessum scopulis respexit ad æquor,
Aut sociis tentata quies, nigrantia quam iam
Litora, longinquiq; exirent flumina Rhebe fluuius est paphlagon
Tunc fessas posuere manus, tunc arida anheli
Pectora, discussa quales formidine auerni
Alcides Theseusq; comes, pallentia iungunt

Sabellic⁹. fallor.

Sabellic⁹. mixtus. rahenis.

Oscula, vix primis amplexis luminis oris.
Nec vero ipse metus curasq; resoluere ductor,
Sed maria aspectans. heu qui datus iste deorum
Sorte labor nobis, serum vt veniamus ad amnem
Phasidis, & mites (inquit) dent vellera Colchi.
Vnde per hos iterum montes fuga? talia fundit.
Imperio fixus Iouis, æternumq; reuinctus,
Nescius & fati (certa nam lege manebat,
Si qua per hos vndis vnquam ratis isset apertis.)
Tum freta quę longis fuerant imperuia sæclis,
Ad subitam stupuere ratem, pontiq; iacentis
Omne solum, regesq; patent, gentesq; repostæ,
Non alibi effusis cesserunt longius vndis
Litora, nec tantas quamuis Tyrrhenus & Aegon
Voluat aquas, geminis & desint syrtibus vndę.
Nam super huc vastos tellus quoq; congerit amnes,
Non septemgemini memorem quas exitus Istri,
Quas Tanais flauiusq; Lyces, Hypanisq; Nomasq;
Addat opes? quantosq; sinus Mętotia laxent
Aequora. flumineo sic agmine fregit amari
Vim salis, hinc Boreæ cedens glaciantibus auris
Pontus, & exorta facilis concrescere bruma.
Vtq; vel immotos vrsę rigor inuehat amnes,
Vel freta versa vadis, hyemem sic vnda per omnem
Aut campo iacet, aut tumido riget ardua fluctu.
Atq; hac Europam curuis anfractibus angit,
Hac Asiam Scythicum specie sinuatus in arcum.
Illic vmbrosæ semper stant æquore nubes,
Et non certa dies, primo nec sole profundum
Soluitur, aut vernis cum lux æquata tenebris.
Iam Minyas diris auertit puppis arenis,
Atq; celer terras regemq; exquirit Echion

Dicta ferens, lectos fama est si nominis vnquam
Aemonii subiisse viros, det litora fessis.
At propat Lycus auditis lætatus achiuis.
Ac simul Aesoniden, omnemq; in regia turbam
Tecta trahit, modo Bebryciis præfixa tropæis, v. spoliis.
Mitis & in mediis effatur talia graiis.
Haud temere est, fato diuum reor ad mea vectos
Litora, vos, odium quibus atq; ea cura furentis
Bebryciæ, sæuaq; pares de gente triumphi.
Certa fides animis, idem quibus incidit hostis.
Nos quoq; nos Amycum tanto procul orbe remoti
Sensimus, & sæuis frater mihi lusus arenis. Illiensis. fusus.
Vltor ego, atq; illic cunctis accensus in armis
Tunc aderam, cum vos mediis contenta ferebant
Vela fretis. illum in sanie taboq; recenti
Vidimus, æquoreo similem per litora monstro.
Nec vero prerepta mihi suprema tyranni
Fata queror, bello ve magis letarer & armis
Procubuisse meis, quam lege quod occidit vltus
Ipse sua, meritoq; madent quod sanguine cæstus.
Excipit Aesonides, Tuus ergo in montibus ignis
Ille, tuas acies medio de gurgite vidi.
Fatus, & ostentans prolem Iouis. hic tibi Pollux
En ait, inuiso soluit cui pectore pœnas. s. amicus rex.
Ille virum circa mirantia lumina voluit.
Festa dehinc mediis ineunt conuiuia tectis,
Communesq; vocant superos, quorum eruta nutu
Bebrycia, & votis pariter prædaq; fruuntur.

C. VALERII FLACCI SETINI BALBI ARGONAVTICON LIBER QVINTVS.

Pedro Escriuano

Altera lux haud læta viris emersit Olipo,
Argolicꝰ morbis, fatisq; rapacibꝰ Idmō
Labitur, extremi sibi tū nō inscius æui
At memor Aesonides nimium iam ve-
ra locuti,
Phineos, hinc alios rapto pauet Idmone luctus,
Tum comiti pia iusta tulit, cælataq; multa
Arte Dolionii donat velamina regis,
Hospes humum sedemq; Lycus. flens arma reuellit
Idmonis e celsa Mopsus rate. robora cædunt
Pars siluis, portantq; aræ pars auguris alba
Fronde caput vittisq; ligant, positumq; feretro
Congemuere, dies simul, & sinus admonet omnes.
Ecce inter lachrymas, interq; extrema virorum
Munera, quem cursus penes, imperiumq; carinæ,
Tiphyn agit violenta lues, cunctiq; pauore
Attoniti fundunt mœstas ad sidera voces,
Arcipotens aduerte precor nunc deniq; Apollo,
Hoc pater hoc nobis refoue caput, vlla laboris
Si nostri te cura mouet, qui cardine summo
Vertitur, atq; omnis manibus nunc pendet ab vnis.
Dicta dabant ventis, nec debita fata mouebant.
Qualem pręcipiti grauidum iam sorte parentem
Natorum flet parua manus, trepidiq; precantur,
Duret vt inualidis, & adhuc genitoris egenis.
Haud aliter socii supremo in tempore Tiphyn
Ante alios superesse volunt, mors frigida contra
Vrget, & ille recens oculis interuolat Idmon.
Exanimum frustra Minyæ clamore morantur,
Auelliq; negant. vix membra rigentia tandem
Imposuere rogo, lachrymasq; & munera flammis
Vana ferunt. crescit donis feralis aceruus,

Vt vero amplexus fessi rupere supremos,
Et rapidæ sonuere faces, tunc ipsa cremari
Visa ratis, medioq; viros deponere ponto.
Non tulit Aesonides, geminis flagrantia cernens
Corpora cara rogis, sed pectore ductor ab imo
Talia voce gemit. Quid tantum infensa repente
Numina? quas nostri pœnas meruere labores?
Bina (nefas) toto pariter mihi funera surgunt — Sabellic⁹. tuto.
Litore, magna adeo comitum numerosaq; pubes.
Aut socios rapit atra dies, aut ipse relinquo
Sontibus impulsus furiis. vbi Tiphys? vbi Idmon
Fata canens? vbi monstriferæ par ille nouercæ? — s. hercules.
Te sine Thespiade nos vlla mouebimus vltra — o thyphis thespias est bestie
Aequora? nec summa speculantem puppe videbo
Pleiadumq; globos, & agentes noctibus Arctos?
Cui Minyas caramq; ratem? cui sidera tradis?
Carpere securas quis iam iubet Aesona noctes?
s. meruit Hoc labor, hoc dulci toties fraudata sopore
Lumina, & attonitis nimium nunc anxia colchis. — Liliensis. curis.
Profuit? heu quantum Phasis, quantumq; recessit. — Liliensis. profugit.
Nunc quoq; si tenui superant in imagine curæ,
Adsis vmbra precor venturi præscia cœli,
Rectoremq; tuæ moneas ratis. hæc vbi fatus,
Sola virum flammis vidit labentibus ossa.
Quod tamen externis vnum solamen in oris
Restat, ait caras humus hæc non diuidat vmbras,
Ossaq; nec tumulo nec separe contegat vrna,
s. stote Sed simul, vt iunctis venistis in æquora fatis.
Haud mora, relliquias socii defletaq; miscent
Nomina. tum viuo frondes & cespite tellus
Aggeritur, cineremq; Lyco commendat Iason.
Mœsti omnes dubiiq; ratem fidissima cuius

H

BIBLIOTECA PROVINCIAL SORIA

Dextra regat,simul Ancęus,sollersq; petebat
Nauplius. Erginum fato vocat ipsa monenti
Quercus,& ad tonsas victi rediere magistri.
Ac velut ipse gregis cessit cui regia, taurus
Fertur ouans,hunc omnis honos,hunc om̃is in vnũ
Transit amor,primo lętus sic tempore rector
Ingreditur cursus. etenim dat candida certam
Nox Helicen.iam prora fretum commouerat, & iam
Puppe sedens placidas dimiserat ancora terras
   Inde premente Noto tristes Acherusidos oras
Pręterit, & festa vulgatum nocte Lyęi
Callichoron(nec vana fides)'hic'Bacchus vt vndis
Abluit Eoo rorantes sanguine thyrsos.
Illum post acies,rubriq; nouissima claustra
Aequoris,hic resides thyasos, hic ęra mouentem,
Vdaq; pampinea nectentem cornua vitta,
Nunc etiam meministis aquę, Bœotia qualem
Thyas,& infœlix cuperet vidisse Cytheron.
Fama per extremos quin iã volat improba manes
Interea & magnis natorum laudibus implet.
Addita iamq; fretis repetens freta,iamq; ferentes
Cyaneas,ardent auidos attollere vultus,
Quos pietas, vel tangit adhuc quos ęmula virtus.
Fata immota manent. vnum qui litore in illo
Conditus ad carę mittunt spectacula turbę.
It Stenelus, qualem mauortia vidit Amazon,
Cumq; suis comitem Alcides vt condidit armis,
Talis ab ęquorei consurgens aggere busti
Emicuit,fulsere vndę sol magnus vt orbem
Tolleret,aut nubẽ quateret polus. atq; ea vix dum
Visa viris, atram nox protinus abstulit vmbram.
Ille dolens altum repetit chaos. omnia Mopsus

Dum ſtupet, in prima tumulum procul aſpicit acta,
Obnubenſq; caput cineri dat vina vocato.
Carmina quin etiam viſos placantia manes
Odryſium dux rite monet, mixtoq; ſonantem   Lilienſis. monet.
Percutit ore lyram, nomenq; reliquit arenis.
Altius in ventos recipit ratis, ac fugit omne   Sabellic'. cecidit
Crobiali latus, & fatis tibi Tiphy negatum
Parthenium, ante alios Triuię qui creditur amnis
Fidus, & Inopi materna gratior vnda.
Mox etiam Cromnamq; iugo pallente Cytoron   Lilienſis. atq;.
Teq; cita penitus condunt Erythręa carina.
Iamq; reducebat noctem polus. alta Carambis
Raditur, & magnę pelago tremit vmbra Sinopes.
Aſſyrios complexa ſinus ſtat opima Sinope
Nympha prius, blandoſq; Iouis quę luſerat ignes
Cœlicolis immota procis. deceptus amatæ
Fraude deę nec ſolus Halys, nec ſolus Apollo.
Addidit hic caſu comites fortuna benigno,
Autolycum, Phlogiumq; & Deileonta ſequutos
Herculis arma viros, vagus hos ibi fixerat error.
Vt Graiam videre manum, puppemq; Pelaſgam
Prima ruunt celeres ad litora, ſeq; precantur
Accipiant ſocios. noua dux accedere gaudet
Nomina, deſertos & iam ſibi currere remos.
Tranſit Halys, longiſq; fluens anfractibus Iris,
Sęuaq; Thermodon medio ſale murmura voluens
Gradiuo ſacer, & ſpoliis ditiſſimus amnis,
Donat equos, donat notas cui virgo ſecures,
Cum redit ingenti per Caſpia clauſtra triumpho
Maſſagetum, Medumq; trahens. eſt vera propago
Sanguinis, eſt ollis genitor deus. hinc magis alta
Aemonidę petere, & monitus non temnere Phinei.

Ipse autem comitum conuersus ad ora nouorum,
Vos mihi nunc pugnas ait, & victricia ductor
Herculis arma mei, vestrasq; in litore Martis
Interea memorate manus. sic fatus, & ægro
Corde silens, audit currus belliq; labores
Virginei, exciderit frænis quę prima remissis,
Semianimem patrius quam sanguine vexerit amnis.
Quæ pelta latus, atq; humeros nudata pharetris
Sabellic⁹. pressa. Fugerit, Herculeę mox vulnere 'prensa' sagittæ.
Vtq; securigeras stimulauerit ira cateruas,
Fleturusq; pater, quantus duce terror in ipsa,
Qui furor, insignis quo balteus arserit auro.
Nocte sub extrema clausis telluris ab antris
Peruigil auditur Chalybum labor, arma fatigant
Ruricolę Gradiue tui. sonat illa creatrix
Prima manus belli terras crudelis in omnis.
Nam prius ignoti quam dura cubilia ferri
Eruerent, ensesq; darent, odia ægra sine armis
Errabant, iræq; inopes, & segnis Erinnys.
Inde Genetęi rupem Iouis, hinc Tibarenum
Dant virides post terga lacus, vbi deside mitra
Fœta ligat, partuq; virum fouet ipsa soluto.
Vos quoq; non notę mirati vela carinæ
Liliensis. mossyni. Mossynœci', vos & stabulis Macrones ab altis,
Byzeresq; vagi, Philyræq; a nomine dicta
Litora, quę cornu pepulit Saturnus equino.
Vltimus inde sinus sæuumq; cubile Promethei
Cernitur in gelidas consurgens Caucasus Arctos.
Ille etiam Alciden Titania fata morantem
Attulerat tum forte dies. iamq; aspera nisu
Vndiq; couellens, veteris cum strage pruinæ
Vincula prensa manu saxis abduxerat imis

Arduus, & leuo grauior pede, consonat ingens
Caucasus, & summo pariter cum monte secutæ
Incubuere trabes, abductaq; flumina Ponto.
Fit fragor, ęthereas ceu Iuppiter arduus arces
Impulerit, manus aut imas Neptunia terras. i. mare.
Horruit immensum ponti latus, horruit omnis ·s euxini
Armeniæ prætentus Iber, penitusq; recusso
Aequore Cyaneas Minyæ timuere relictas.
Tum gemitu propiore Chalybs, densusq; reuulsis i. ferrum
Rupibus audiri montis labor, & graue Titan i. prometeus
Vociferans, fixos scopulis dum vellitur artus.
Contra autem ignari (quis enim nunc credat in illis
Montibus Alciden? dimissa ve vota retentet?)
Pergere iter socii, tantum mirantur ab alto i. argonaute
Litora discussa sterni niue, ruptaq; saxa,
Et simul 'ingentem' moribundam desuper vmbrã Liliensis. ingentis.
i. aquile Alitis, atq; atris rorantes imbribus auras.
Sol propius flammabat aquas, extremaq; fessis
Cœperat optatos iam lux ostendere Colchos.
Magnus vbi aduersum spumanti Phasis in æquor fluuius Colchoz
Ore ruit. cuncti pariter loca debita poscunt,
Signaq; commemorant, emensasq; ordine gentes,
Dantq; ratem fluuio, simul æthere plena corusco
Pallas, & alipedum Iuno iuga sistit equorum.
Ac dum prima graui ductor subit hostia pulsu,
Populeos flexus, tumulumq; virentia supra
Flumina cognati medio videt aggere Phryxi.
Quem comes infœlix paruo de marmore iuxta
Stat soror, hinc sæuæ formidine mœsta nouercæ,
Inde maris, pecudiq; timens imponere palmas. i. arieti super quem ibo
Sistere tum socios iubet, atq; hic prima ligari
Vincula, ceu Pagasas patriumq; intrauerit amnem.

promontorium est thesalie

Ipse graui patera sacri libamina Bacchi
Rite ferens vmbram vocat, & sic fatur ad aras.
Per genus, atq; pares tecũ mihi Phryxe labores
Tu precor orsa regas, meq; his tuteris in oris
Tot freta tot dure properantia sidera passum.
Phryxe faue, & patrias etiam reminiscere terras. Sabellic⁹. foue.
Tu quoq; nunc tumulo nequicquam condita inani
Annue diua maris, numeroq; accede tuorum.
Quando egomet rursus pręteruehar, aurea quando
Seston, & infaustos agnoscent vellera fluctus.
Vos etiam siluæ, vos Colchidos hospitis oræ
Pandite, diues vbi pellis nitet arbore sacra.
Tunc tibi fœcundi proles Iouis, orte niuali
Arcados axe deæ, fluuio modo Phasi quieto
Palladiam patiare ratem, nec dona nec aræ
Defuerint. tellure mea veneranda fluentis
Effigies te Phasi manet, quam magnus Enipeus,
Et pater aurato quantus iacet Inachus antro.
Dixerat. atq; illi dextra sine versa magistri
Protinus in proram rediit ratis omine certo
Fluminis os pontumq; tuens, promittis vt ecce,
Vtq; vocas reuehemur ait. sic deinde precatus
Arma iubet celsa socios depromere puppe.
Dona dehinc Bacchi, casus qui firmet in omnes,
Rapta ceres, viridesq; premunt longo ordine ripas.
Incipe nunc cantus alios dea, visaq; nobis
Thessalici da bella ducis. non mens mihi, non hęc
Ora satis. ventum ad furias, infandaq; natæ
Fœdera, & horrenda trepidam sub virgine puppem.
Impia monstriferis surgunt iam prælia campis.
Ante dolos, ante infidi tamen exequar astus
Soligenæ falli meriti, meritiq; relinqui,

Inde canens. Scythica senior iam solis in vrbe
Fata laborati Phryxus compléuerat æui.
Illius extremo sub funere mira repente
Flamma poli, magnoq; aries apparuit astro
Aequora cuncta mouens. at vellera Martis in vmbra
Ipse sui Phryxus monimentum insigne pericli
Liquerat, ardenti quercum complexa metallo.
Quondam & iam tacitæ visus per tempora noctis
Effigie vasta, soceruumq; exterruit ingens
  Prodita vox. qui iam patria tellure fugatum,
Querentemq; domus, his me considere passus
Sedibus, oblata generum mox prole petisti,
Tunc tibi regnorum labes, luctusq; supersunt,
Rapta soporato fuerint cum vellera luco.
Præterea infernæ quę nunc sacrata Dianę
Fert castos Medea choros, quemcunq; procorum
Pacta petat, maneat regnis ne virgo paternis.
Dixit, & admota pariter fatalia visus
Tradere terga manu, tum falso fusus ab auro
Currere per summi fulgor laquearia tecti.
Mēbra thoris rapit ille, tremens, patriumq; precatur
Numen, & Eoo surgentes litore currus.
  Hæc tibi fatorum genitor tutela meorum
Omnituens, tua nunc terris tua lumina toto
Sparge mari, seu nostra dolos molitur opertos,
Siue externa manus, primus mihi nuncius esto.
Tu quoq; sacrata rutilant cui vellera quercu,
Excubias Gradiue tene, præsentia luco
Arma tubęq; sonent, vox & tua noctibus extet.
Vix ea, Caucaseis cum lapsus montibus anguis
Haud sine mente dei, spiris nemus omne refossis
Implicuit, Graiumq; procul respexit ad orbem.

Ergo omnes prohibere minas, prædictaq; Phryxi
Inuigilat, plena nec dum Medea iuuenta
Adnuitur thalamis Albani virgo tyranni.
Interea auguriis, monſtriſq; minacibus vrbem
Territat ante monens ſemper deus, & data ſeri
Signa mali, reddi iubet exitiale ſacerdos
Vellus, & Aemoniis infauſtum mittere terris.
Contra ſole ſatus Phryxi præcepta volutans
Aegro corde negat, nec vulgi cura tyranno,
Dum ſua ſit modo tuta ſalus. tunc ordine regi
Proximus, & frater materno ſanguine Perſes
Increpitare virum, ſequitur duce turba reperto.
Ille furens ira ſolio ſe proripit alto,
Iliensis. quin. Præcipitatq; patres, ipſum 'qui' talibus auſis
Sabellic⁹. ferentem. Spem ſibi iam rerum vulgi leuitate 'ferentem'
Enſe petit. rapit inde fugam, crudelia Perſes
Signa gerens, omnemq; quatit rumoribus Arcton.
Iamq; aderat magnis regni cum milibus vrbi,
Primaq; in aduerſos fruſtratus prælia muros
Conſtiterat, datus & ſociis vtrinq; cremandis.
Ille dies, alterq; dies, cum Marte remiſſo
Debitus Aeæis dux Theſſalus adpulit oris.
Nox hominum genus, & duros miſerata labores
Rettulerat feſſis optata ſilentia terris.
At Iuno & ſummi virgo Iouis intima ſecum
Conſilia, & varias ſociabant pectore curas.
Virgo prior. magna pariter quos mole petamus
Cernis ait, Colchos habeant quę prælia, quiq;
Nunc ſtatus. hinc Perſes, illinc non viribus æquis
Adparat Aeetes aciem. quibus addimur armis!
Cui Iuno demitte metus, ne prælia forte
Hinc tibi grata negem, iam iam manet ægida ſudor,

Et nostros iam sudor equos. stat pectore fixum
Aetæ sociare manus. scio Perfida regis
Corda quidem, nullos Minyis exoluet honores.
Verum alios tunc ipsa dolos, alia orsa mouebo.
  Sint precor hęc, tua nāq; mihi comitāda potestas,
Pallas ait. liceat Graiis vt reddere terris
Aesonium caput, & puppem quam struximus ipsę
Iactatam tandem nostro componere cœlo.
Talia tunc hominum superi pro laude mouebant.
Tristior at nunquam, tanto ve pauentibus vlla
Nox Minyis egesta metu. nil quippe reperto
Phaside, nil domitis actum Symplegados vndis,
Cunctaq; adhuc magni veniant dum regis ad vrbē
Ambigua, & dubia rerum pendentia summa.
Præcipue Aesoniden varios incerta per æstus
Mens rapit vndantem curis, ac multa nouantem.
Qualiter ex alta cum Iuppiter arce coruscat,
Pliadas ille mouens, mixtumq; sonoribus imbrem
Horriferamve niuem, canis vbi tollitur omnis
Campus aquis, aut sanguinei magna hostia belli,
Aut altos diris fatorum gentibus ortus.
Sic tum diuersis hinc atq; illinc molibus anceps
Pectora dux crebro gemitu quatit, optat & almum
Iam iubar, & certi tandem discriminis horas.
Tunc defixa solo, cœtuq; intenta silenti
  Versus ad ora virum. quod primū ingētib⁹ ausis
Optauistis ait, veterumq; quod horruit ætas
Adsumus en, tantumq; fretis enauimus orbem.
Nec pelagi nos mille viæ, nec fama fefellit
Soligenam Aeeten media regnare sub Arcto.
Ergo vbi lux altum sparget mare, tecta petenda
Vrbis, & ignoti mens experienda tyranni.

Annuet ipſe reor (neq; inexorabile certe
Quod petimus) ſin vero preces & dicta ſuperbus
Reſpuerit, iam nunc animos firmate repulſæ,
Quaq; via eſt, patriis referamus vellera terris.
Stet procul, & rebus ſemper pudor abſit in arctis.
Dixerat, & Scythicam qui ſe comitentur ad vrbem
Sorte petit, numeroq; nouem ducuntur ab omni,
Inde viam, qua Circęi plaga proxima campi
Corripiunt, regemq; petunt iam luce reducta.
Forte deum variis per noctem territa monſtris,
Senſerat vt pulſas tandem Medea tenebras
Rapta thoris primi iubar ad placabile Phœbi
Ibat, & horrendas luſtrantia flumina noctes.
Nanq; ſoporatos tantis in ſedibus artus
Dum premit alta quies, nullæq; in virgine curæ,
Viſa pauens caſtis Hecates excedere lucis.
Dumq; pii petit ora patris, ſtetit arduus inter
Sabellicus. ſtipata.
Pontus, & ingenti circum 'ſtupefacta' profundo.
Maſerius. frater & amne ſeq; natantes.
Fraternam mortem ante ſequi, mox ſtare pauentes
Viderat intenta pueros nece, ſeq; trementem
Spargere cæde manus, & lumina rumpere fletu.
His turbata minis fluuios, ripamq; petebat
Phaſidis æquali Dryadum comitante caterua.
Florea per verni qualis iuga duxit Hymetti,
Aut Sicula ſub rupe choros, hinc greſſibus hærens
Pallados, hinc claræ Proſerpina iuncta Dianę
Altior, ac nulla comitum certante priuſquam
Palluit, & viſo pulſus decor omnis Auerno.
Talis & immitis geminę cum lumine tędæ
Colchis erat, nondum miſeros exoſa parentes.
Vt procul extremi gelidis a fluminis vndis
Prima viros tacito vidit procedere paſſu,

Subſtitit, & mœſto nutricem affata timore eſt.
Quæ manus hęc certo ceu me petat agmine, nr̃o
Aduenit haud armis haud vnquam cognita cultu.
Quęre fugam precor, & tutos circunſpice ſaltus.
Audit virginei cuſtos grandæua pudoris
Enioche, cultus primi cui creditus æui.
Tum trepidam dictis firmans hortatur alumnam.
Nō tibi ab hoſte minę, nec vis ait vlla ꝓpinquat,
Nec metus, externo iam flammea murice cerno
Tegmina, iam vittas frondemq; imbellis oliuę.
Graius adeſt, Graio ſic cuncta ſimillima Phryxo.
Sic ait, ac Iuno pulchrum longiſſima quando
Robur cura ducis magniq; 'ſedere' labores, Lilienſis. dedere.
Mole noua & roſeę perfudit luce iuuentæ.
Iam Talaum, iamq; Ampyciden, aſtroq; comantes
Tyndaridas ipſe egregio ſuper eminet ore.
Non ſecus Autumno quam cū magis aſperat ignes
Sirius, & ſęuo cum nox accenditur auro
Luciferas crinita faces, hebet Arcas, & ingens
Iuppiter, aſt illum tanto non gliſcere cœlo
Vellet ager, vellent calidis iam fontibus amnes.
Regina attonito quanquam pauor ore ſilentem
Exanimet mirata tamen, paulumq; reductis
Paſſibus inſolito ſtupuit duce. nec minus inter
Ille tot ignoti ſocias gregis hęret in vna
Defixus, ſentitq; ducem dominamq; cateruę.
Si dea ſi magni decus huc ades (inquit) Olympi,
Has ego credo faces, hęc virginis arma Dianę.
Teq; renodatam pharetris ac pace fruentem,
Ad ſua Caucaſeę producunt flumina Nymphæ.
Si domus in terris atq; hinc tibi gentis origo,
Fœlix prole parens, olimq; beatior ille

Qui tulerit, longis & te ſibi iunxerit annis.
Perfer opem regina viris. nos hoſpita pubes
Aduehimur Graium proceres tua tecta petentes.
Duc precor ad veſtri (quicunq; eſt) ora tyranni,
Aut tu prima doce fandi tempuſq; modumq;.
Nam mihi ſolicito deus, ignaroq; locorum
Te dedit, in te animos atque omnia noſtra repono.
Dixit. & opperiens trepidam ſtetit. illa parumper
Virgineo cunctata metu ſic orſa viciſſim.

Quem petis Aeeten genitor meus, ipſaq; iuxta
Mœnia, ſi veros poſſis diſcernere calles.
Hac adeo duce ferte gradus, ingentia nanq;
Caſtra alios aditus, atq; impius obſidet hoſtis.
Dixerat hæc, patriumq; viam detorquet ad amnem,
Sacraq; terrificæ ſupplex mouet irrita noctis.
Ille autem inceptum famula duce protinus vrget
Aere ſeptus iter, patitur nec regia cerni
Iuno virum, prior Aeetæ ne nuncius adſit.
Iamq; inerat populo, mediæq; incognitus vrbi,
Cum comes Orſa loqui. Phæbi genitoris ad aras
Ventum ait, huc adytis iam ſe de more paternis
Rex feret, hic proceres audit, populoſq; precantes
Adloquiis facilis præſens pater admouet æquis.
Dixerat, aſt illi propere monſtrata capeſſunt
Limina, non aliter quam ſi radiantis adirent
Ora dei, veraſq; æterni luminis arces.
Tale iubar per tecta micat, ſtat ferreus Atlas,
Oceani genibuſq; tumens infrangitur vnda.
At medii per terga ſenis, rapit ipſe nitentes
Altus equos, curuoq; diem ſubtexit Olympo.
Pone rota breuiore ſoror, denſæq; ſequuntur
Pliades, & madidis rorantes crinibus ignes.

Nec minus hic varia lętatus imagine templi
Ad geminas fert ora fores, cunabula gentis
Colchidos hic, ortusq; tuens, vt prima Sesostris
Intulerit rex bella Gethis, vt clade suorum
Territus, hos Thebas patriumq; reducat ad amnem,
Phasidis hos imponat agris, Colchosq; vocari
Imperet. Arsinoen illi tepideq; requirunt
Ocia læta Phari, pinguemq; sine imbribus amnem.
Et iam Sarmaticis permutant carbasa braccis.
Barbarus in patriis sectatur montibus Aeam
Phasis amore furens, pauidas iacit illa Pharetras
Virgineo turbata metu, discursibus & iam
Deficit, ac volucri victam deus alligat vnda.
Flebant populeę iuuenem Phaethonta sorores.
Ater & Eridani trepidum Globus ibat in amnem.
At iuga vix Tethys, sparsumq; recolligit axem,
Et formidantem patrios Pyroenta dolores.
Aurea quin etiam pręsaga Mulciber arte
Vellera, venturosq; olim cælarat Achiuos,
Texitur Argoa pinus Pagasea securi.
Iamq; eadem remos eadem dea flectit habenas.
Ipsa subit, nudaq; vocat dux agmina dextra.
Exoritur Notus, & 'torto' ratis vna profundo
Gernitur. Odrysio gaudebant carmine Phocæ.
Apparent trepidi iam Phasidis hostia Colchi,
Clamantemq; procul linquens regina parentem.
Vrbs erat hic contra gemino circunflua ponto,
Ludus vbi extabat, tędęq; in nocte iugales,
Regaliq; thoro lętus gener, ille priorem
Deserit. vltrices spectant a culmine diræ.
Deficit in thalamis, turbataq; pellice coniux
Pallam, & gemmiferę donum exitiale coronę

Sabellic⁹. toto.

Adparat, ante omnes secum dequesta labores,
Munere quo patrias pellex ornatur ad aras.
Infoelix etiam rutilis correpta venenis
Implicat igne domus. hæc tum miracula Colchis
Struxerat ignipotens non dum noscentibus illa,
Quis labor, aligeris aut quæ secet anguibus auras
Cęde madens, odere tamen, visusq; reflectunt.
Quin idem Minyas operum defixerat error,
Cum se Sole satus patriis penetralibus edit.
Filius hunc iuxta primis Absyrtus in annis
Dignus auo, quemq; insontem meliora manerent.
Tum gener Albanis Styrus qui aduenerat oris.
Distulerant, sed 'bellator tum' Phrontis & Argus
Aeolidę, faterq; Melas, quos aduena Phryxus
Progenuit, pariterq; leui Cytisorus in hasta
Post alii, quos præcipuo Titania tellus
Legit honore patris motiq; ad prælia regis.
Admonet hic socios, nebulamq; erumpit Iason,
Sideris ora ferens. noua lux effusa Cyteis.
Conueniunt, rogitantq; viros, rogitantq; quid ausi,
Quid ve ferant. postquam primis inhiantia dictis
Agmina, suppressumq; videt iam murmur Iason
Talia miranti propius tulit orsa tyranno.

Rex Hyperionide, quem per freta tanta petundum
Cœlicolę, & prima dignum statuere carina,
Si quando hic aliquam nostro satus orbe solebat
Thessaliam, si quos Phryxus memorare Pelasgos,
Hi tibi tot casus horrenda tot auia mensi
Cernimur. ipse egomet proprio de sanguine Phryxi
Nanq; idem Cretheus ambobus & Aeolus author
Cum Ioue Neptunoq; & cum Salmonide Nympha
Me neq; nunc enses arçq; egere paternę,

Pius. sed bella cytorit.

Nec tua Thessalicis quanquam inclyta nomina terris
Sponte sequor. cui non iusso tot adire voluptas
Monstra maris? cui Cyaneos intrare fragores?
Sceptra tui toto Pelias sub 'nomine' Phœbi — Sabellic⁹. lumine.
Maxima ab hoste tenens, totq; illachrymātia diuos
Oppida, tot vigili pulcherrima flumina cornu,
Ille meum imperiis vrget caput, ille labores
Dat varios, suus vt magnum rex spargit ab Argis — .i. eurystheo.
Alciden Stheleno ipse satus. tamen aspera regum
Perpetimur iuga, nec melior parere recuso.
Hic sibi me auratæ pecudis queiscunq; periclis
Exuuias perferre iubet. tibi gratia nostri
Sit precor hęc, meritiq; locus, quod iussa recepi,
Teq; alium quanquam Pelias speratq; cupitq;,
Promisi, & meliora tuę mihi fœdera dextrę.
Si petere hoc sæui statuissem sanguine belli,
Ossa dabat, Pindusq; rates. 'quodq;' ante secuti — Liliensis. quotq;.
Inde nec audacem Bacchum nec Persea reges.
Sed mea nuda fides, sanctiq; potentia iusti — .i. Justicie.
Huc tulit, ac medii sociatrix gratia Phryxi,
Iamq; tibi nostra geniti de stirpe nepotes.
Nec tamen aut Phrygios reges, aut arua furentis
Bebrycię spernendus adi. seu fraude petiuit,
Seu quis honore meos sua reddita dona, deumq;
Nos genus, atq; ratem magnę sensere Mineruę.
Vix tandem longis quæsitam Colchida votis
Contigimus, qualemq; dabat te fama videmus.
Tu modo ne claros Minyis inuideris actus.
Non aliena peto, terris ve indebita nostris.
Siquis & in precibus vero locus, atq; ea Phryxo — .i. veritati
Crede dari, Phryxum ad patrios ea ferre penates
Munera. tu contra victum mihi vecta per æquor

Accipe Tenarei Chlamydem de ſanguine aheni,
Frænaq;, & accinctum gemmis fulgentibus enſem.
Hoc patrium decus, hæc materni texta labores.
His Lapithes adſuerat eques. da iungere dona.
Da Scythicas ſociare domos. ſciat effera regis
Ira mei, quem te horrifero ſortitus in axe
Caucaſus, atq; tuis quantum miteſcat 'arenis'. Aliensis. habenis.
Talibus orantem vultu grauis ille minaci
Iam dudum fremit, & furiis igneſcit opertis.
Ceu tumet, atq; imo ſub gurgite concipit auſtros
Vnda ſilens, trahit ex alto ſic barbarus iras.
Etnunc auſa viri, nunc heu ſua prodita Graiis
Regna fremit. quin & facili ſibi mente receptum
Iam Phryxum dolet, & Scythię periiſſe timores.
Nunc quaſſat caput, & iuuenis ſpes ridet inanis.
Quid veſanus agat, quod vellera poſcat ab angue.
Vrit & antiquæ memorem vox pręſcia ſortis,
Cur ſimul aut Perſen illinc ſibi mouerit, aut hinc
Theſſalicam fortuna ratem. num debitus iſta
Finis agat, ſæuæq; petant iam vellera parcæ.
Interea quoniam belli pugnæq; propinquę
Cura prior, fingit placidis fera pectora dictis,
Reddit & hæc. cuperē haud alio vos tēpore tectis
Adueniſſe meis, quo me grauis obſidet hoſtis.
Frater enim (ſceptri ſic omnibus vna cupido)
Excidium parat, & caſtris me ingentibus vrget.
Quare age cognatas primum defendite ſedes,
Nec decus oblati dimiſeris aduena belli.
Nanq; virum trahit ipſe Chalybs. tum vellera victor
Tum meritis nec ſola dabo. contra inſcius aſtus
Ergo nec hic noſtris deerat labor arduus actis
Excipit Aeſonides, & ceu nihil æquore paſſis

Additus iste dies, veniant super hęc quoque fato
Bella meo. non hunc parua mihi cęde dolorem,
Quasq; dedit luet ille moras. tum Castora mittit,
Qui ferat Aeęi sociis responsa tyranni.
Acribus ast illos curis mora sęua trahebat.
Ac simul vt medio viderunt Castora campo,
Crebrior incussit mentem pauor. o Iouis alma
Progenies fare an patriam spes vlla videndi,
Fare (omnes) ille in mediis sic orsus Achiuis.
Nec ferus Aeetes (vt fama) nec aurea nobis
Terga negat, bello interea sed pressus iniquo
Auxilium petit. armatos dux protinus omnes
Accelerare iubet, longo nam tuta recessu
Puppis, & apposita fluuius defenditur vrbe.
Haud mora prosiliunt, quos nec Rhiphęa iuuentus,
Quos nec Iber, aut tuta suis aurora pharetris
Sustineat, stetit explicito prius agmine pubes,
Expertiq; simul si tela artusq; sequantur.
Nec quisquam freta, nec patrias iam respicit vrbes,
Sed magis ad pręsens itur decus. incita cristas
Aura quatit, variis floret via discolor armis.
Qualis ab oceano nitidum chorus æthera versat,
Qualibus adsurgens nox aurea cingitur astris,
Illos sole satus tacita mœstissimus ira
Miratur temere adsumptos, nec talia mallet
Robora, quam medios hostem subiisse penates.
Interea lęto patitur conuiuia cultu,
Et iuxta Aesoniden magno cratere lacessit,
Nunc sibi monstrantem natos Iouis, oraq; iuxta
Aeacidum, nunc ingentis Calydonis alumnos.
Audit & Alciden infando errore relictum,
Defletosq; duces, terręq; marisq; labores.

Ipse autem tantis concita furoribus arma
Expetit Aesonides, & amicos ordine reges.
Quis procul ille virum nobis, quem balteus asper
Subligat, & stricto stat proximus armiger arcu,
Ceu pugnam paret, & positas confundere mensas.
Contra flammigeri proles Perseia solis.
Quem rogitas Carmeius ait. mos cominus arma
Semper habere viro, semper meminisse pharetrę.
Quid Latagum? quid si amnigenā mirere Choaspen
Bellatoris equi potantem cerne cruores.
Nec tamen immissis hic segnior ibit habenis.
Illum ait Aesonides pariter refer, horrida signis
Cui chlamys, & multa spirat coma flexilis aura.
Respicit Aeetes, atq; hunc quoq; nomine reddit
Diues Aron, croceos sic illius omnis odores
Iactat eques, vinctis sic est coma culta maniplis.
Campesius hic spoliis in Tigridis, ille profundo
Alienfis. viden alta. Incumbens Odrussa mero. 'vide lata' comantem
Pectora, & ingenti turbantem pocula barba.
Hic & Iaxarten dictis stupet hospes acerbis.
Immodicum linguaq; grauem, cui nulla minanti
Non superum, non pręsentis reuerentia belli.
Contra autem Aeetes, non frustra magna superbo
Dicta volant ait, & vocem paria arma sequuntur.
Nec requies quin Marte diem noctemq; fatiget.
Atq; vbi Rhiphęa stupuerunt flumina bruma
Iam pauidi cum prole Gethę, iam peruigil illum
Medus, & oppositis expectat Iberia claustris.
Hos autem quęcunq; manus sua signa sequantur,
Si memorem, prius humentem lux soluerit vmbram
Cras acies atq; illa ducum, cras regna videbis
Dissona, saxiferę surgat quibus imber habenę.

Quę iaculo gens apta leui, quę picta pharetris
Venerit, ingentes animo iam proſpice campos.
Atq; hanc alipedi pulſantem corpora curru
Euryalen, quibus exultet Mauortia turmis,
Et quantum elata valeat peltata ſecuri, r. Pentata
Cara mihi, & veras inter non vltima natas.
Fatur, & occiduo libat cratera parenti. t. Poli
Quisq; ſuis tum vota deis, & pocula fundit,
Dent acies, dent belligeros ſuperare labores.
Ecce autem Gethicis veniens Gradiuus ab antris,
Ingentemq; trahens Arctoa per ęquora nubem,
Aſpicit Aeęa Minyas ſtupefactus in vrbe,
Ambitumq; ſenem, promiſſaq; vellera puppi
Theſſalicę. citus ad ſummi ſtellantia patris
Tecta ruit, queſtuq; Iouem teſtatur acerbo.
Quę ſtudiis rex magne quies? iam mutua vidi
Exitia, in ſolos hominum molimur honores.
Teq; ea cuncta iuuant, rabidam qui Pallada cœlo
Non abigis, neq; fœmineis ius obiicis auſis.
Non queror, extructa quod vexerit ipſa carina
Vellera ſacra meis ſperantem auertere lucis, f. Jasonem
Quodq; palam tutata viros, ſic cętera pergat
Si valet, inſidiis quid nunc fallacibus ambit,
Noſtra vt Phryxęo ſpolientur templa metallo?
Non opus auxilio Colchis, nec fœdere veſtro,
Et Perſen ſimul, & Minyas depoſcimus hoſtes.
Quin age quid tantę coeunt in pręlia gentes?
Quid tuus Aeſonides? imus nos protinus imus
In nemus auriferum, & ſumptis decernimus armis.
Vel tu ſola polo tacitis inopina tenebris
Labere. quantus ibi deus experire, nec illas
Adſtiteris impune trabes. an Martia templa

Intemeranda minus? tantus mihi luctus & angor,
Quod rudis, & sola colimur si gentibus vmbra,
Est amor & rerum cunctis tutela suarum.
Et tibi magne pater terris donaria certant.
Est honor his etiam suus. ast ego cara Mycenis
Culmina, virgineas prędet si Cecropis arces,
Iam coniux, iam te gemitu lachrymisq; tenebit
Nata querens. metuant ergo, nec talia possint.
Non tulit hęc animis, quin longa silentia Pallas
Rumperet irridens strepitumq; minasq; Gradiui.
Non tibi Aloidę, quib9 hęc fera murmura iactes.
Non Lapithę, sed Pallas ait. neq; ego Aegide digna,
Nec vocer vlterius proles Iouis, excidat iste
Ni tibi corde tumor, lituos miser armaq; saxo
Oderis, & primis adimam tua nomina bellis.
Quin simili matrem demens grauitate sequutus,
Digna quidem, monstrum superis quę tale creauit.
Quod tamē aggressę scelus? aut quo crimine sontes?
Si iuuenem, qui iussa sui tam dira tyranni
Impauidus, maria & nondum qui nota subibat,
Iuuimus, & magnis aliquam spem mouimus ausis,
Lilienfis. regis. An nullas pręferre preces, nec fœdera 'reges'
Vlla sequi, cęca sed cuncta impellere pugna
Debuimus? sic thraces agunt, sic turbidus iste
Si qua petit. cuperem hęc etiam num bella remitti,
Nec socias armare manus. da vellera rector,
Et medio nos cerne mari. quod sin ea Mauors
Abneget, & solus nostris sudoribus obstat,
Ibimus indecores, frustraq; tot ęquora vectę.
Fas aliquem nequeat? sic fœmina cœperat ardens.
Hic iterum alternis Mauors insurgere dictis.
Excipit hinc contra pater, & sic voce coheret.

Quid vesane fremis? cum vos iam pœnitet acti,
Peccatumq; satis, tunc ad mea iura venitis.
Quolibet ista modo, quacunq; impellite pugna
Quę cœpistis, habent quoniam sua fata furores.
Te tamen hoc coniux, & te mea nata monebo,
Sit Persen pepulisse satis, nec vana retentet
Spes Minyas, finem ve velint imponere bello.
Illum etenim talis rerum manet. accipite ergo,
Victa retro nunc castra dabit, bellumq; remittet
Territus aduentu ducis, & virtute Pelasgi.
Mox vbi Thessalicis referent hos flamina terris,
Tunc aderit, victorq; domos & sceptra tenebit,
Donec & Aeeten inopis post longa senectę
Exilia (heu magnis quantum licet impia fatis)
Nata iuuet, Graiusq; nepos in regna reponat.
Hic labor amborum, hęc sunt discrimina fratrum.
Vadite, & aduersis (vt quis volet) irruat armis.
Dixerat. instaurat mensas, pacemq; reducit.
Et iam sideream noctem dimittit Olympo.
Tunc adsuetus adest Phlegrę qui reddere pugnas,
Musarum chorus, & cithara pulsator Apollo.
Fertq; grauem Phrygius circum cratera minister.
Surgitur in somnos, seq; ad sua limina flectunt.

FINIS.

C. VALERII FLACCI SETINI BALBI ARGONAVTICON LIBER SEXTVS.

AT vigil his furiis ardet Gradiuꝰ, & acri
Corde tumet, nec quas acies quæ ca=
ſtra ſequatur
Inuenit. ire placet tandem, pręſensq;
videri,
Sternere ſi Minyas, magnoq; rependere luctu
Regis pacta queat, Graiamq; abſumere puppem.
Impulit hinc currus monſtrum irreuocabile belli
Concutiens, Scythięq; ſuper tentoria ſiſtit.
Protinus e caſtris fugit ſopor, excita tela.
Turbati coiere duces. hos inſuper ingens
Fama mouet, rate quę ſacra vulgabat Achiuos
Adueniſſe ſui repetentes vellera Phryxi.
Quos malus hoſpitio, iunctaq; ad fœdera dextra
Luſerit Aeetes, atq; in ſua traxerit arma.
Ergo conſiliis dum nox vacat alta mouendis,
Legatos placet ire duces, mandataq; Perſes
Edocet affari Minyas, fraudemq; tyranni
Vt moneant, qui nam hinc animos auerterit error.
Se primum Aemoniis hortatum ea vellera terris
Reddere, & exuuias pecudis dimittere ſacrę.
Hinc odium, & tanti veniſſe exordia belli.
Quin potius dextramq; ſuam, ſuaq; arma ſequātur,
Aut remeent, neq; enim Aeetę promiſſa fidemq;
Eſſe loco, abſtineant alienę ſanguine pugnę.
Non illos ideo tantos veniſſe labores
Per maris ignoti. quid opus concurrere nec quos
Oderis? hęc medio Perſes dum tempore mandat,
Aureus effulſit campis rubor, armaq;, & acres
Sponte ſua ſtrepuere tubę. Mars ſęuus ab altis
Hoſtis io conclamat equis, agite, ite, propinquat.
Ac ſimul hinc Colchos, hinc fūdit in ęquora Perſen.

Tunc & queq; suis commisit prelia terris,
Voxq; dei pariter pugnas audita per omnis.
Hinc age Rhipheo quos videris orbe furores
Musa mone, quanto Scythiam molimine Perses
Concierit, queis fretus equis per bella virisq;.
Verũ ego nec numero memorẽ, nec nomine cunctos
Mille vel ora mouens, nec enim plaga gentibus vlla
Ditior, eterno quanquam Meotia pubes
Marte cadat, pingui nunquam tamen vbere desit,
Quod geminas Arctos, magnũq; qđ impleat anguẽ.
Ergo duces, solasq; dee mihi promite gentes.
Miserat ardentes (mox ipse secutus) Alanos,
Heniochosq; truces iampridem infensus Anausis,
Pacta quod Albano coniux Medea tyranno,
Nescius heu quanti thalamos ascendere monstri
Arserit, atq; vrbes maneat qui terror Acheas.
Gratior ipse deis, orbaq; beatior aula.
Proxima Bisalte regio ductorq; Colaxes
Sanguis & ipse deum, Scythicis quem Iuppiter oris
Progenuit viridem Miracen Tibisenaq; iuxta
Hostia semifero (dignum si credere) captus
Corpore, nec Nymphe geminos exhorruit angues.
Cuncta phalanx insigne Iouis, celataq; gestat
Tegmina, dispersos trifidis ardoribus ignes.
Nec primus radios miles Romane corusci
Fulminis, & rutilas scutis diffuderis alas.
Insuper auratos collegerat ipse dracones perses
Matris Ore specimen, linguis aduersus vterq;
Congruit, & tereti serpens dat vulnera gemme.
Tertius vnanimis veniens cum milibus Anchus
Cimmerias ostentat opes, cui candidus olim civitas est
Crinis inest, natale decus. dat longior etas

Iam spacium triplici percurrens tempora nodo,
Demittit sacro geminas a vertice vittas.
Datin Achęmenię grauior de vulnere pugnę
Misit in arma Darabs, acies quem Martia circum
Gangaridum potaq; Gerus quos efferat vnda,
Quiq; lacum cinxere Bycen. non defuit Anxur,
Non Radalo cum fratre Sydon, Cesinaq; lęuo
Omine fatidicę Phryxus mouet agmina ceruę.
Ipsa comes setis fulgens & cornibus aureis
Ante aciem celsi vehitur gestamine conti.
Mœsta necis sęuę luco reditura Dianę.
Mouit & Hylęa supplex cum gente Syenen
Impia germani prętentans vulnera Perses.
Densior haud vsquam nec celsior extulit vllas
Silua trabes, fessęq; prius rediere sagittę,
Arboris ad summum quam peruenere cacumen.
Quin & ab Hyrcanis Titanus expulit antris
Cyris in arma viros, plaustrisq; ad pręlia cunctas
Cœalcę traxere manus. ibi futilis illis
Et domus & crudo residens sub vellere coniux,
Et puer e primo torquens temone cateias.
Linquitur abruptus pelago Tyra. linquitur & mons
Ambenus, & gelidis pollens Ophiusa venenis.
Degeneresq; ruunt Sindi, glomerantq; paterno
Crimine nunc etiam metuentes verbera turmas.
Hos super erectam Phalces agit ęquore nubem
Cum fremitu, densiq; leuant vexilla Coralli,
Barbaricę queis signa rotę, ferrataq; dorso
Forma suum, truncęq; Iouis simulacra columnę.
Pręlia nec rauco curant incendere cornu,
Indigenas sed rite duces, & prisca suorum
Facta canunt, veterumq; viris hortamina laudes.

Ast vbi Sindonicas inter pedes ęquat habenas,
Illinc iuratos in se trahit Aea Batarnas,
Quos duce Teutagono crudi mora corticis armat,
Aequaq; nec ferro breuior nec romphea ligno.
Nec procul albentes gemina fert aclyde parmas,
Hiberni qui terga Noae, gelidumq; securi
Eruit, & tota non audit Alazona ripa.
Quosq; Taras, niueumq; ferax Euarchus olorum.
Te quoq; venturis ingens Ariasmene sęclis
Tradiderim, molem belli lateq; ferentem
Vndiq; falcatos deserta per ęquora currus.
Insequitur Drangęa phalanx, claustrisq; profusi
Caspiadę, queis turba canum non segnius acres
Exilit ad lituos, pugnasq; capessit heriles.
Inde etiam par mortis honos, tumulisq; recepti
Inter auos positusq; virum. nam pectora ferro
Terribilesq; innexa iubas ruit agmine nigro
Latratuq; cohors. quanto sonat horrida ditis
Ianua, vel superas Hecates comitatus in aulas.
Ducit ab Hyrcanis vates sacer agmina lucis
Vanus, cum Scythię iam tertia viderat ęstas
Magnanimos Minyas, Argoaq; vela canentem.
Illius & dites monitis spondentibus Indi,
Et centum geminę Lagi naualia Thebes,
Totaq; Rhiphęo Panchaia rapta triumpho.
Discolor hastatas effudit Iberia turmas,
Quas Sotaces, quas Latris agunt, & raptor amorum
Neurus, & expertes canentis Iaziges ęui.
Nanq; vbi iam viresq; alię, notusq; refutat
'Argus' & inceptus iam lancea temnit heriles, Sabellic⁹. angor.
Magnanimis mos 'dictus' auis, haud segnia mortis Liltensis. arcus.
Iura pati, dextra sed carę occumbere prolis. Sabellic⁹. ductus.

Ense dato, sumuntq; moras natusq; parensq;
Ambo animis, ambo miseri tam fortibus actis.
Hic & odoratus spiranti crine Michael.
Cessęq; manus, & qui tua iugera nondum
Eruis ignotis insons Arimaspe metallis.
Maseri9. gyro. Doctus & Anchaces patulo vaga vincula Cyro
Spargere, & extremas laqueis adducere turmas.
Non ego sanguineis gestantem tympana bellis
Thyrsageten, cinctumq; vagis post terga silebo
Pellibus, & nexas viridantem floribus hastas.
Fama ducem Iouis, & Cadmi de sanguine Bacchum
Hac quoq; thuriferos fœlicia regna Sabęos,
Hac Arabas fudisse manus, mox rumperet Hebri
Cum vada Thyrsagetas gelida liquisse sub Arcto.
Illis omnis adhuc veterum tenor, & sacer ęris
Pulsus, & Eoę memoratrix tibia pugnę.
Iungit opes Emoda suas, sua signa secuti
Iaxamatę Toriniq; & flaui crine Satharchę.
Mellis honos Torinis, ditant sua mulctra Satharchen
Iaxamatas venatus alit, nec clarior vllis
Arctos equis, abeunt Hypanim, fragilemq; per vndā
Tigridis, aut sęuę profugi cum prole Leęnę,
Mœstaq; suspectę mater stupet aggere ripę.
Impulit & dubios Phryxęi velleris ardor
Centoras, & diros magico terrore Choatras.
Omnibus in superos sęuus honor. omnibus artes
Monstrificę, nunc vere nouo compescere frondes,
Nunc subitam trepidis Męotim soluere plaustris.
Maximus hos inter Stygia venit arte Coastes.
Solicitat nec Martis amor, sed fama Cytęę
Virginis, & paribus spirans Medea venenis.
Gaudet Auerna palus, gaudet iam nocte quieta

Portitor, & toto veniens Latonia cœlo.
Ibant & geminis ęquantes cornibus alas
Ballonoti, comitumq; celer mutator equorum
Mesus, & ingentis frenator Sarmata conti' — Sabellic⁹. canthi.
Nec tot ab extremo fluctus agit ęquore, nec sic
Fratribus aduersa Boreas respondet ab vnda,
Auctus apud fluuios volucrum sonus, ęthera quātus
Tum lituum concentus adit, lymphataq; miscet
Millia, quot foliis, quot floribus incipit annus.
Ipse rotis gemit intus ager, tremebundaq; pulsu
Nutat humus, quatit vt sęuo cum fulmine Phlegram
Iuppiter, atq; imis Typhona reuerberat aruis.
Prima tenent illinc patriis Absyrtus in armis,
Et gener, ingentesq; inter sua millia reges.
At circa Aesoniden Danaum manus, ipsaq; Pallas
Aegide terrifica, quam nec dea lassat habendo,
Nec pater horrentem colubris, vultuq; tremendam
Gorgoneo. nec femineces ostendere crines
Tēpus adhuc, primasq; sinit concurrere pugnas.
Impulit hos contra Mauors pater, & mala lethi
Gaudia, Tisiphoneq; caput per nubila tollens
Ad sonitus litui, mediaq; altissima pugna,
Nec dum clara quibus sese Fuga mentibus addat.
Illi vbi consertis iunxere frementia telis
Agmina, virq; virum galeis adflauit adactis,
Continuo hinc obitus, perfractaq; cędibus arma
Corporaq;, alternus cruor alternęq; ruinę.
Voluit ager galeas, & thorax erigit imbres
Sanguineos. hinc barbarici glomerantur ouatus,
Hinc gemitus, mixtęq; virum cum puluere vitę.
Caspius Aeęum correpto crine Monesen
Abstulit, hinc pariter Colchi Graiiq; sequuntur

Missilibus. rapit ille necem, prędamq; relinquit,
Nec sociis iam cura viri. Dipsanta Carçsus,
Strymonaq; obscura spargentem vulnera funda
Deiicit, Albani caditis Cremedonidis hasta,
Iamq; latet, currusq; super turmęq; feruntur.
Processere Melas & Idasmenus, incipit hasta
Ante Melas, leuis ast abies elusit vtrunq;.
Ensibus inde ruunt, prior occupat ęre citato
Cassidis ima Melas, infracta est vulnere ceruix.
Mixta perit virtus, nescit cui debeat Ocheus,
Aut cui fata Tyres, dum sibila respicit Iron
Cuspidis Argiuę, Pyliam latere accipit hastam.
Viderat Hyrcanos paribus discurrere fratres
Castor equis, pater armento quos diues ab omni
Nutrierat, fatisq; viam monstrarat iniquis
Tum magis atq; magis peditem candore notato
Tyndariden incendit amor. simul obuius hastam
Pectus in aduersum subito iacit, alipedemq;
Constitit excusso victor duce. risit ab alta
Nube pater, prensisq; equitem cognouit habenis.
At pariter luctuq; furens visuq; Medontes
Tyndariden petit, & superos sic voce precatur.
Hunc age vel cęso comitem me reddite fratri.
Primus & hic nostra sonipes cadat impius hasta,
Credita qui misero non rettulit arma parenti,
Meq; venit contra, captiuaq; terga ministrat.
Dixerat. Attęi sed eum prior hasta parentis
Deiicit, ad socias sonipes citus effugit alas.
Quis tibi fatales vnquam metuisset Amyclas
Oebaliamq; manum tot Rhyndace montibus inter
Diuiso, totidemq; fretis, cadit impiger vna
Inguine transfosso clari Taulantis alumnus

Semidea genitrice Tages, cui plurima siluis
Peruigilat materna soror, cultusq; laborat.
Tenuia non illum candentis carbasa 'Nili', [Egypti]
Non auro depicta chlamys, non flaua galeri
Cęsaries, pictoq; iuuant sub tegmine braccę.
Iamq; nouus medię stupefacta per agmina pugnæ
Vadit eques, densa spargens hastilia dextra,
Fulmineumq; viris profundens ingerit ensem
Hunc alternus & hunc, cum sęuior ecce iuuentus
Sarmaticę coiere manus, fremitusq; virorum
Semiferi. riget his molli lorica catena.
Id quoq; tegmen auis. at equi porrecta per armos
Et caput, ingentem campis hostilibus vmbram
Fert abies obnixa genu, vaditq; virum vi,
Vadit equum docilis relegi docilisq; relinqui,
Atq; iterum medios non altior ire per hostes.
Orbibus hos rapidis, molliq; per ęquora Castor
Anfractu leuioris equi deludit anhelos,
Immemoresq; mori. sed non iisdem artibus ęque
Concurrunt, vltroq; ruunt in funera Colchi.
Campesus impacta latus inter & ilia quercu
Tollitur, ac mediam moriens descendit in hastam.
Oebasus infestum summisso poplite Phalcen
Euasisse ratus, lęuum per luminis orbem
Transigitur. tenerę liquuntur vulnere malę.
Contra autem geminis fidens thoracibus, ictum
Sustulit, & gladio Sibotes ferit vltima teli
Nequicquam, iam cuspis inest, nec fragmina curat
Ambenus, & trunco medium subit Otrea ligno.
Seminecem Taxes Hypanim vehit, atq; remissum
Pone trahit fugiens, & cursibus exuit hastam.
Dumq; recollectam rursus locat, irruit vltro,

Maseri⁹. villi. Liltensis. lini.

[i. plurime sorores materne]

Turbatumq; Lacon, & adhuc inuadit inermem.
Impulit aduerso prçceps equus Ochea conto
Nequicquam totis reuocantem viribus armos.
In latus accedit sonipes, accedit & ipse
Frigidus, arma cadunt, rotat procul vltima cuspis.
Qualem populeç fidentem nexibus vmbrç,
Siquis auem summi deducat ab aere rami,
Sabellic?. c arte. ^c^Ante' manu tacita, cui plurima crescit harundo,
Illa dolis viscoq; super correpta sequaci
Implorat ramos, atq; irrita concitat alas.
Parte alia infestis (nam fors adiunxit) in armis
Styrus adest, lçtusq; virum cognoscit Anausin.
Et prior, en cuius thalamis Aeetia virgo
Dicta manet, nostrosq; feret qui victor amores.
Non ait, inuictoq; gener mutabere patri.
Tum simul aduersas collatis cursibus hastas
Coniiciunt, fugit adductis Albanus habenis
Saucius, atq; datum letho non sperat Anausin,
Nec videt. ille autem telo moribundus adacto,
Ad soceros pactçq; sinus en coniugis inquit
Styre fugis vulnus referens, quod carmine nullo
Sustineat, nullisq; leuet Medea venenis.
Dixerat, extremus cum lumina corripit horror,
Voxq; repressa gelu, percussaq; vertice tellus.
Hinc animos acies auget, magnosq; dolores.
Turbine Gesandrum Mauors rapit, ille morantis
Increpat, & stricto sic vrget Iazigas ense.
Nempe omnes cecidere senes, nẽpe omnis adẽptus
Ante pater, quç vos subito tam fœda senectus
Corripuit, fregitq; animos, atq; abstulit iras?
Aut mecum mediam iuuenes, agite, ite per vrbem
Argolicamq; manum, aut' claris occumbite factis.

Irruit, & patrias cœptis ferus aduocat vmbras.
Sancte mihi Vorapte pater tua pectora nato
Suggere nunc, animamq; parem, si fata peroso
Tarda tibi, turpesq; moras non segnius ipsi
Paruimus, paruiq; etiam didicere nepotes.
Hęc ait, auditusq; Erebo tunc corripit ensem
Turbidus, & furiis ardens quatit arma paternis.
Indigenis sacratus aquis, magniq; sacerdos
Phasidis Arctois Aquites errabat in armis,
Populeus cui frondis honor, conspectaq; glauco
Tempora nectuntur ramo, te Cyrne parentis
Immemorem durę cupiens abducere pugnę.
Iamq; omnes impune globos, diuersaq; lustrans
Agmina nō vsquam videt, atq; iterū intrat in ęquor
Vociferans, iterum belli diuersa peragrat.
Lancea cęruleas circum strepit incita vittas.
Opprimit amissis ferus hunc Gesander habenis.
Ille manum trepidans, atq; irrita sacra tetendit,
Teq; per hanc genitor (inquit) tibi si manet, oro
Caniciem compesce minas, & sicubi nato
Parce meo dixit. contra sic victor adacto
  Ense refert, genitor, turpi durare senecta
Quem mihi reris adhuc, ipse hac occumbere dextra
Maluit, atq; vltro segnes abrumpere metas.
Et tibi si pietas nati, si dextra fuisset,
Haud medii precibus tereres nunc tempora belli,
Pręda future canum. iuueni sors pulchrior omni,
Et certasse manu decet, & caruisse sepulchro.
Dixerat. ille deos moriens cœlumq; precatur,
Dextera ne misero talis foret obuia nato.
Te quoq; Canthe tui non inscia funeris Argo
Fleuit, ab inuita rapientem tela carina.

Iam Scythicos miserande sinus, iam Phasidis amnem
Contigeras, nec longa dies, vt capta videres
Vellera, & Euboicis patrios de montibus ignes.
Illum vbi congressu subiit Gesander iniquo,
  Territat his. tu qui faciles hominumq; putasti
Has Argiue domos, alium hic miser aspicis annum,
Altricemq; niuem, festinaq; tędia vitę.
Non nos aut leuibus componere brachia remis
Nouimus, aut ventos opus expectare ferentes.
Imus equis qua vel medio riget ęquore pontus,
Vel tumida premit Ister aqua. nec mœnia nobis
Vestra placent, feror Arctois nunc liber in aruis
Cuncta tenens mecū. omnis amor iacturaq; plaustri
Sola, nec hac longum victor potiere rapina.
Ast epulę quodcunq; pecus, quęcunq; ferarum.
Mitte Asię, mitte Argolicis mandata colonis,
Ne trepident, nunq̃ has hyemes, hęc saxa relinquat
Martis agros, vbi tam sęuo durauimus amne
Progeniem, natosq; rudes, vbi copia lethi
Tanta viris. sic in patriis bellare pruinis,
Prędariq; iuuat, talemq; hanc accipe dextram.
Dixit. & Aedoniis nutritum missile ventis
Concitat. it medium per pectus & horrida nexu
Lethifer aera chalybs. trepidus super aduolat Idas,
Ac simul Oenides, pariterq; Menœtius & qui
Bebrycio propius remeauit ab hospite victor.
At vero ingentem Telamon procul extulit orbem,
Exanimem te Canthe tegens, ceu septus in arcto
Dat catulos post terga Leo. sic cominus hasta
Aeacides gressumq; tenet, contraq; ruentem
Septeno validam circumfert tegmine molem.
Nec min⁹ hinc vrget Scythię manus, armaq; Cāthi.

Lilienfis. relinquã.

Quisq; sibi, & Graio pœnam de corpore poscens.
Arduus inde labos, medioq; in corpore pugna
Conseritur. magno veluti cum turbine sese
Ipsius Eubœę frangunt in limine venti,
Quem Pelagi rabies, quem nubila, quemq; sequatur
Ille dies, obnixa virum sic cominus hęret
Pugna, nec arrepto velli de corpore possunt.
Vt bouis exuuias multo qui frangere oliuo
Dat famulis, tendunt illi, tractuq; vicissim
Taurea terga domant, pingui fluit vnguine tellus.
Talis vtrinq; labos, raptataq; limite in arcto
Membra viri miseranda meant, hi tendere contra,
Hi contra, alternęq; virum non cedere dextrę.
Hinc mediũ Telamon Canthũ rapit. hinc tenet ardẽs
Colla viri, & molles galeę Gesander habenas.
Insonuit quę lapsa solo, dextramq; fefellit.
Ille iterum in clypei septemplicis improbus orbem
Arietat & Canthum sequitur, Canthumq; reposcit.
Quem manus a tergo socium rapit, atq; receptum
Virginis Euryales curru locat. aduolat ipsa,
Ac simul Aemonidę, Gesandrumq; omnis in vnum
It manus, ille nouas acies & virginis arma
Vt videt, has etiam contra bellabimus inquit,
Heu pudor, inde Lycen ferit ad confine papillę.
Inde Thoen, qua pelta vacat. iamq; ibat in Harpen
Vix dum prima leui ductantem cornua neruo,
Inq; labantis equi tendentem frena 'Enhippen', — Aliiensis. menippen. Maserus. nehippen.
Cum regina grauem nodis auroq; securem
Congeminans, partem capitis, galeęq; ferinę
Dissipat. hic pariter telorum immanis in vnum
It globus. ille diu coniectis sufficit hastis.
Quin grauior nutuq; cadens exterruit Idam.

Tunc ruit vt montis lat[illegible] aut vt machina muri,
Quę scopulis trabibusq; diu confectaq; flammis
Procubuit tamen, atq; ingentem propulit vrbem.
Ecce locum tempusq; ratus, iamq; & sua posci
Pręlia falcatos infert Ariasmenus axes,
Sęuaq; diffundit socium iuga, protinus omnes
Graiugenas, omnes rapturus ab inguine Colchos.
Qualiter exosus Pyrrhę genus ęquora rursus
Iuppiter, atq; omnes fluuium si fundat habenas,
Ardua Parnassi lateant iuga, cesserit Othrys
Piniger, & mersis decrescant rupibus Alpes.
Diluuio tali, paribusq; Ariasmenus vrget
Excidiis, nullo rapiens discrimine currus.
Aegida tum primum virgo spiramq; Medusę
Tercentum sęuis squallentem sustulit hydris,
Quam soli vidistis equi. pauor occupat ingens
Excussis in terga viris, diramq; retorquet
In socios non sponte luem. tunc ensibus vncis
Implicat, & trepidos lacerat discordia currus.
Romanas veluti sęuissima cum legiones
Tisiphone, regesq; mouet, quorum agmina pilis
Quorum aquilis vtrinq; micant, eademq; parentis
Rura colunt, idem lectos ex omnibus agris
Miserat infoelix non hęc ad pręlia Tybris.
Sic modo concordes, externaq; fata petentes
Palladii rapuere metus, sic in sua versi
Funera concurrunt dominis reuocantibus axes.
Non tam fœda virum laurentibus agmina terris
Eiecere Noti, Libyco nec talis imago
Litore, cum fractas inuoluunt ęquora puppes,
Hinc biiuges, illinc artus tenduntur heriles,
Quos radii, quos frena secant, trahiturq; trahitq;

Currus cęde madens, atroqꝫ in puluere regum
Viscera nunc aliis, aliis nnnc curribus hęrent.
Haud vsquã Colchorum animi, ~~neqꝫ peste reuinctos~~ *
Tela, sed implicitos miseraqꝫ in peste reuinctos
Confodiunt, ac forma necis non altera surgit,
Quam ceruos vbi non vmbro venator edaci
Non pinna petit, hęrentes sed cornibus altis
Inuenit, & cęca constrictos accipit ira.
Ipse recollectis audax Ariasmenus armis
Desilit, illum acies curuę secat vndiqꝫ falcis,
Partiturqꝫ rotis, atqꝫ inde furentia raptus
In iuga, Circęos tetigit non amplius agros.
Talia certatim Minyę, sparsiqꝫ Cytęi
Funera miscebant campis, Scythiamqꝫ premebant.
Cum Iuno Aesonidæ non hanc ad vellera cernens
Esse viam, nec sic reditus regina parandos
Extremam molitur opem, funesta priusquam
Consilia, ac sęuas aperit rex perfidus iras.
Increpat & seris Vulcanum mœsta querelis,
Cuius flammiferos videt inter regia tauros
Pascua Tartaream proflantes pectore noctem.
Hęc etenim Minyas ne iungere Marte peracto
Monstra, satis iubeat Cadmęi dentibus Hydri,
Ante diem timet, & varias circunspicit artes.
Sola animo Medea subit, mens omnis in vna
Virgine, nocturnis qua nulla potentior 'aris'. Forsan. herbis.
Illius adflatus, sparsosqꝫ per auia succos
Sidera fixa pauent, & aui stupet orbita Solis.
Mutat agros, fluuiumqꝫ vias, suus alligat ignis
Cuncta, sopor recolit fessos ętate parentes,
Datqꝫ alias sine lege colus. hanc maxima Circe
Terrificis mirata modis, hanc aduena Phryxus,

Quamuis Atratio lunam ſpumare veneno
Sciret, & Aemoniis agitari cantibus vmbras.
Ergo opibus magicis, & virginitate tremendam
Iuno duci ſociam coniungere quęrit Achiuo.
Non aliam tauris videt & naſcentibus armis
Quippe parem, medio quę ſi ſtet in agmine flãmę,
Nullum mente nefas, nullos horreſcere viſus,
Quid ſi cęcus amor ſęuusq; acceſſerit ignis!
Hinc veneris thalamos, ſemperq; recentia ſertis
Tecta petit, viſa iandudum proſilit altis
Diua thoris, volucrumq; exercitus omnis amorum.
Atq; prior placidis ſupplex Saturnia dictis
Aggreditur, veros metuens aperire timores.
In manibus ſpes noſtra tuis, omnisq; poteſtas
Nunc ait, hoc etiam magis annue vera fatenti.
Durus vt Argolicis Tirynthius exulat oris,
Mens mihi non eadem Iouis, atq; aduerſa voluntas.
Nullus honor thalamis, flammę ve in nocte priores.
Da precor artificis blanda aſpiramina formę
Ornatusq; tuos terra cœloq; potentes.
Senſit diua dolos, iam pridem ſponte requirens
Colchida, & inuiſi genus omne excindere Phœbi.
Tum vero optatis potitur, nec paſſa precari
Vlterius, dedit ecce decus, fœcundaq; monſtris
Cingula, non pietas quibus aut cuſtodia famę,
Non pudor, at contra leuis & feſtina Cupido,
Affatusq; malus, dulcisq; labantibus error,
Et metus, & demens alienaq; cura pericli.
Omne ait imperium, natorumq; arma meorum
Cuncta dedi, quaſcunq; libet nunc concute mentes.
Cingitur arcanis Saturnia lęta venenis,
Atq; hinc virgineę venit ad penetralia ſedis,

Chalciopen imitata sono formaq; sororem.
Fulsit ab inuita numen procul, & pauor artus
Protinus, atq; ingens Aeetida perculit horror.
Ergo nec ignotis Minyas huc fluctibus inquit
Aduenisse soror, nec nostro sola parenti
Scis socias iunxisse manus. at cętera muros
Turba tenet, fruiturq; virum cœlestibus armis.
Tu thalamis ignaua sedes, tu sola paterna
Fixa domo. tales quando tibi cernere reges?
Illa nihil contra, nec enim dea passa, manumq;
Implicat, & rapidis mirantem passibus aufert.
Ducitur infœlix ad mœnia summa, futuri
Nescia virgo mali, & falsę commissa sorori.
Lilia per vernos lucent velut alba colores,
Pręcipue queis vita breuis, totusq; parumper
Floret honor, fuscis etiam Notus imminet alis.
Hanc residens altis Hecate Perseia lucis
Flebat, & has imo referebat pectore voces.
Deseris heu nostrum nemus, ęqualesq; cateruas
Ah misera, vt Graias haud sponte vageris ad vrbes,
Non iniussa tamen, neq; te mea cura relinquam,
Magna fugę monimenta dabis, spernere nec vsquam
Mendaci captiua viro, meq; ille magistram
Sentiet, & raptu famulę doluisse pudendo.
Dixerat. ast illę murorum extrema capessunt,
Defixęq; virum lituumq; fragoribus horrent.
Quales instanti nimborum frigore mœstę
Succedunt ramis, hęrentq; pauore volucres.
Iamq; Gethę, iamq; omnis Iber, Drangęaq; densa
Strage cadit legio, & latis prosternitur aruis.
Seminecesq; duces inter sua tela suosq;
Inter equos sęuam misero lustramine versant

Congeriem,& longis campos singultibus implent.
Victores patrium contra pęana Geloni
Congeminant,eadem redeunt mox gaudia victis,
Qua deus & melior belli respexit imago.
Quis tales obitus dederit,quis talia facta
Dic age,tu veri reminiscere musa furoris.
Absyrtus clypei radiis,curruq; coruscus
Solis aui(cuius vibrantem cominus hastam
Cernere,nec galeam gentes potuere minantem.
Sed trepidę redeunt,& verso vulnera tergo
Accipiunt,magnisq; fugam clamoribus augent.)
Liliensis. altis. Proterit impulsu grauis agmina, corporaq; 'atris'
genibus. Sternit equis,'gemitusq;' premit spirantia,'cerui'
cerni. Nec leuior comitatur Aron, horrentia cuius
Discolor arma super,squallentesq; ęre lacertos
Barbarica chlamys arcet acu, tremefactaq; vento
Implet equum.qualis roseis it lucifer alis,
Quem Venus illustri gaudet producere cœlo.
At non inde procul Ramelus & acer Otaxes
Dispulerant Colchos,pariterq; inglorius armis
Fraude noua stabula,& furtis adsuetus inultis
Depopulare greges,frontem cum cornibus auxit
Hispidus,inq; dei latuit terrore Lycęi.
Hac tunc attonitos facie defixerat hostes.
Quem simul ignota formidine bella mouentem
Vidit Aron,pauidos te inquit nũc rere magistros,
Et stolidum petiisse pecus.non pascua nec bos
Hic tibi nocturnus.mitte hęc,simulacraq; Panis,
Neue deum mihi finge,deus quoq; confere dextram.
Sic ait,intentaq; adiutum missile planta
Dirigit, & laxis patuerunt vulnera villis.
Nec minus Aeolii proles Aeetia Phryxi

Fertur & ipsa furens, ac se modo lęta Cytęis
Agminibus, modo cognatis ostentat Achiuis.
Atq; hos in medio duri discrimine belli,
Laudibus inq; ipsis gaudens vbi vidit Iason,
Macte ait o nostrum genus & iam certa propago
Aeolię nec opina domus, sat magna laborum
Dona fero, satis hoc visu quęcunq; rependo.
Dixit, & in Suetem, magniq; in fata Ceraunii
Emicuit, clypeumq; rotans hunc poplite cęso
Deiicit, illum aperit lato per pectus hiatu.
Argus vtrunq; ab equis ingenti porrigit aruo
Et Zacorũ & phalcẽ, peditẽ pedes haurit Amastrim. .n. p.
Sanguinis ille globos, effusaq; viscera gestat
Barbarus, & cassa frendens sublabitur ira.
Dat Calais Barisanta neci, semperq; propinquas
Rhiphea venali comitantem sanguine pugnas.
Centum lęta boum bellator corpora, centum .f. veniebat.
Pactus equos, his ille animam lucemq; rependit
Crudelis, tandem dulces iam cassus in auras
Respicit, ac nulla cœlum reparabile gaza.
Labitur intortos per tempora cęrula crines,
Tunc quoq; materna velatus harundine Peucon. .n.p.
At genitrix imis pariter Męotis ab antris
Impleuit plangore lacus, natumq; vocauit,
Iam non per ripas, iam non per curua volantem
Stagna, nec in medio truncantem marmore ceruos.
Eurytus exhomatas agit ęquore. Nestoris hastę .n. p.
Immoritur primęuus Helix, nec reddita caro
Nutrimenta patri, primis ereptus in annis.
Ablatacum, Zetemq; Daraps, illum exigit hasta,
Hunc figit ingenti subiti tum sanguinis vnda, *
Vidit & extremo lucentia pectora ferro.

Ecce autem muris residens Medea paternis
Singula dum magni lustrat certamina belli,
Atq; hos ipsa procul densa in caligine reges
Agnoscit, queritq; alios Iunone magistra,
Conspicit Aesonium longe caput, ac simul acres
Huc oculos, sensusq; refert, animumq; fauentem.
Nunc quo se raperet, nunc quo diuersus abiret
Ante videns, quotq; vnus equos, quot fuderat arma,
Orantesq; viros quam densis sisteret armis.
Quaq; iterum tacito sparsit vaga lumina vultu
Aut fratris quęrens, aut pacti coniugis arma,
Sęuus ibi miserę solusq; occurrit Iason.
Tunc his germanam aggreditur (ceu nescia) dictis.
Quis precor hic, toto iamdudum feruere campo
Quem tueor, quemq; ipsa vides? nam te quoq; tali
Attonitam virtute reor. contra aspera Iuno
Reddit agens stimulis, ac diris fraudibus vrget.
Ipsum ait Aesoniden cernis soror, ęquore tanto
Debita cognati repetit qui vellera Phryxi.
Nec nunc laude prior generis, nec sanguine quisquā.
Aspicis vt Minyas inter proceresq; Cytęos
Emicet effulgens, quantisq; insultet aceruis.
Et iam vela dabit, iam litora nostra relinquet,
Thessalię foelicis opes dilectaq; Phryxo
Rura petens, eat, atq; vtinam superetq; labores.
Tantum affata, magis campis intendere suadet,
Dum datur, ardentesq; viri percurrere pugnas.
At simul hanc dictis, illum dea Marte secundo
Intulit, atq; nouas egit sub pectore vires.
Ora sub excelso iamdudum vertice coni
Sęua micant, cursuq; ardescit, nec tibi Perse,
Nec tibi virgo iubę lętabile sidus achiuę.

Acer vt autumni canis, iratoq; vocati
A Ioue fatales ad regna iniusta cometę.
Nec sua Grethiden latuit dea, vimq; recentem
Sentit agi membris, ac se super agmina tollit,
Quantus vbi ipse gelu magnoq; incanuit imbre
Caucasus, & summas abiit hibernus in Arctos.
Tunc vero stabulis qualis leo sęuit opimis
Luxurians, spargitq; famem, mutatq; cruores.
Sic neq; parte ferox nec cęde moratur in vna,
Turbidus, inq; omnes pariter furit, ac modo sęuo
Ense, modo infesta rarescunt cuspide pugnę.
Tunc & terrificis vndantem cornibus Hebrum,
Et Gethicum Priona ferit. caput eripit Anchi
Brachiaq;, & vastis voluendum mittit harenis.
At genitus Ioue complerat sua fata Colaxes.
Iamq; pater mœsto contristat sidera vultu,
Talibus ęgra mouens nequicquam pectora curis.
  Hei mihi si durę natum subducere sorti
Molior, atq; meis ausim confidere regnis.
Frater adhuc Amyci mœret nece, cunctaq; diuum
Turba fremunt, quorum nati cecidere, cadentq;.
Quin habeat sua quenq; dies, cunctisq; negabo,
Quę mihi. supremos misero sic fatus honores
Congerit, atq; animis moriturum ingētibus implet.
Ille volat campis, immensaq; funera miscet
Per cuneos, velut hiberno proruptus ab arcu
Imber agens scopulos, nemorūq; operumq; ruinas,
Donec ab ingenti bacchatus vertice montis
Frangitur, inq; nouum paulatim deficit amnem.
Talis in extremo proles Iouis emicat ęuo.
Et nunc magnanimos Hypetaona Gesithoumq;,
Nūc Arinem, Nolbūq; 'notat', iam saucius Apren. Liliēſſs. rotat.

Et desertus equo Tydrum pedes excidit hasta
Phasiaden, pecoris custos de more paterni
Caucasus ad primas genuit quem Phasidis vndas.
Hinc puero cognomen erat, famulumq; ferebant
Phasidis intonso nequicquam crine parentis.
Iamq; aliis instabat atrox, cum diua supremas
Rumpit iniqua colus, victorq; aduenit Iason.
Excipit hunc sęua sic fatus voce Colaxes.
Vos Scythię saturare canes, Scythięq; volucres
Heu miseri venistis ait, saxumq; prehensum
Illius & dextrę gestamen, & illius ęui
Concussa molitur humo, quod regia Iuno
Flexit ad ignotum caput, infletumq; Monesi.
Pręceps ille ruit. nato non depulit ictus
Iuppiter, Aesonię vulnus fatale sed hastę
Per clypeum, per pectus abit, lapsoq; cruentus
Aduolat Aesonides, mortemq; cadentis aceruat.
Spargitur hinc, miserisq; venit iam notus Alantro.
At regina virum (neq; enim deus amouet ignes)
Persequitur lustrans, oculisq; ardentibus hęret.
Et iam lęta minus pręsentis imagine pugnę,
Castigatq; metus, & quas alit inscia curas
Respiciens an vera soror, nec credere falsos
Audet atrox vultus, eademq; in gaudia rursus
Labitur, & sęuę trahitur dulcedine flammę.
Ac velut ante comas, ac summa cacumina siluę
Lenibus alludit flabris leuis Auster, at illum
Protinus immanem curuę sensere carinę.
Talis ad extremos agitur Medea furores.
Interdum blandę direpta monilia diuę
Contrectat, miseroq; aptat flagrantia collo,
Quaq; dedit teneros aurum furiale per artus

Deficit,ac ſua virgo deę geſtamina reddit.
Non gemmis,non illa leui turbata metallo,
Sed facibus,ſed mole dei,quem pectore toto
Iam tenet,extremus roſeo pudor errat in ore.
 Ac prior his,credis ne patrem promiſſa daturum
O ſoror, Argolicus cui diis melioribus hoſpes
Contigit? aut belli quantum iam reſtat acerbi?
Heu quibus ignota ſeſe pro gente periclis
Obiicit.hęc ſantem medio in ſermone reliquit
Incœpti iam Iuno potens, ſecuraq; fraudis.
Imminet at celſis audentius improba muris
Virgo,nec ablatam ſequitur,quęrit ve ſororem.
Ah quoties vis dira ducum, denſiq; repente
Aeſoniden preſſere viri,cumq; omnis in vnum
Imber iit,toties ſaxis pulſatur & haſtis.
Primaq; ad infeſti Lexanoris horruit arcus.
Alta ſed Aeſonium ſupra caput exit harundo,
Teq; Gaice petit.coniux miſeranda Caico
Linquitur, & primo domus imperfecta cubili.
Regius Eois Miraces interpres ab oris
Venerat,vt Colchos procul,atq; Aectia Parthis
Fœdera donato non irrita iungeret auro.
Tum iuuenem terris parcę tenuere Cytęis,
Ac ſubiti mauortis amor,ſimul armiger ibat
Semiuir,impubemq; gerens,ſterilemq; iuuentam.
Ipſe pharetratis reſidens ad frena tapetis,
Nunc leuis infeſto procurrit in agmina curru,
Nunc fuga conuerſas ſpargit mentita ſagittas.
Ad viridem gemmis,& Eoę ſtamine ſiluę Liliensis.
Subligat extrema patrium ceruice tiaram ac.
Inſignis manicis, inſignis acinace dextro.
Improba barbaricę procurrunt tegmina plantę.

Nec latuere diu sęuum spolia illa Syenem,
Perq; leuem & multo maculatam murice Tigrin
Concita cuspis abit. subitos ex ore cruores
Saucia Tigris hiat, vitamq; effundit herilem.
Ipse puer fracto pronum caput implicat arcu.
Sanguine tunc atro, chlamys ignea, sanguine vultus
Et grauidę maduere comę, quas flore Sabęo
Nutrierat, liquidoq; parens signauerat auro.
Qualem siquis aquis, & fertilis vbere terrę
Educat, ac ventis oleam fœlicibus implet,
Iam quę det primam tenero de vertice frondem,
Cum subito immissis pręceps Aquilonia nimbis
Venit hyems, nigraq; euulsam extendit arena.
Haud secus ante vrbem Miraces, atq; ipsius ante
Virginis ora cadit, sed non magis illa mouetur,
Vnius ęgra metu, quam te Meleagre furentem,
Quam Talaum videt, aut pugnas miratur Acasti.
At satis hos ipsę gentes campiq; videbant
Tempestate pari versis incumbere turmis.
Ante oculos fuga fœda ducum, largusq; cadentum
It cruor, & currus dominis ingentibus orbi.
Non tulit hos Perses gemitus, clademq; suorum,
Tergaq; versa tuens, his cœlum questibus implet.
Quid me iam patriis eiectum sedibus istas
Vt struerem pugnas, Scythiamq; in bella mouerem
Vos superi, vos augurio iussistis inani?
Quid fratris sęui tunc Iuppiter omina pœnas
Promisere mihi? nobis Argoa parabas
Scilicet auxilia, & tantas coniungere vires.
Sęua quidem lucis miseris mora. dent tamen oro
Vnum illum mihi fata diem, quo fallere Achiuos
Quisq; velit, quoque hunc videam virtute superbum

Aesoniden tantos flentem sine honore labores.
Dixerat hęc, pectusq; suis euerberat armis,
Et galeam fletu, galeam singultibus implet.
Ibat & in medii pręceps incendia belli,
Ni prior aduersis Pallas vidisset ab armis.
 Et secum.ruit ecce ferox in funera Perses,
Quem genitor Colchis,solioq; reponere fratris
Iam statuit.nostra vereor ne fraude peremptum
Increpet,& culpam hanc magno terrore rependat.
Hęc dicens atro nebulam diffundit amictu,
Stridentesq; viri circum caput admouet hastas.
Ille super socias 'dementi' turbine gentes — Lilienfis. clementi.
Erigitur paulum lęui raptatus in ęthra.
Iam tandem extremas pugnę defertur in oras,
Forte vbi ferus Iber,vbi Sidonięq; phalanges
Marte calent,solisq; iuuant clamoribus agmen.
Nox simul astriferas profert mortalibus vmbras,
Et cadit extemplo belli fragor,ęgraq; muris
Digreditur longum virgo perpessa timorem.
Vt fera Nyctelii paulum per sacra resistunt,
Mox rapuere deum iam iam quodcunq; paratę
Thyades, haud alio remeat Medea tumultu.
Atq; inter Graiumq; acies patriasq; phalanges
Semper inexpletis agnoscit Iasona curis,
Armaq;, quiq; caua superest de casside vultus,

FINIS.

C.VALERII FLACCI SETINI BALBI ARGONAVTICON LIBER SEPTIMVS.

TE quoq; Thessalico iam serus ab hospite vesper
Diuidit, & te iam tua gaudia virgo relinquunt,
Noxq; ruit, soli veniẽs nõ mitis amãti.
Ergo vbi contactis extremo in limine plantis
Contigit ęgra thoros, & mens incensa tenebris,
Vertere tunc varios per longa insomnia questus,
Nec poterat quo scire malo, tandemq; fateri
Ausa sibi paulum medio sic fata dolore est.
Nunc ego quo casu, vel quo sic peruigil vsq;
Ipsa volens errore trahor? non hęc mihi certe
Nox erat ante tuos iuuenis fortissime vultus,
Quos ego cur iterum demens, iterumq; recordor
Tam magno discreta mari? quid in hospite solo
Mens mihi? cognati potius iam vellera Phryxi
Accipiat, quę sola petit, quęq; vna laborum
Causa viro. nam quando domos has ille reuiset?
Aut meus Aesonias quando pater ibit ad vrbes?
Fœlices mediis qui se dare fluctibus ausi,
Nec tantas timuere vias, talemq; secuti
Hunc qui deinde virum, sed sic quoq; talis abito.
Iam iactata thoro, nimiumq; experta cubile
Ecce videt tenui candescere limen Eoo.
Nec minus insomnem lux orta refecit amantem,
Quam cum languentes erexerit imber aristas.
Grataq; iam fessis descendunt flamina remis.
At sua longarum Minyas iam cura viarum
Admonet, inq; ipso nequicquam tempore regem
Lęticię meritiq; petunt, quem passus Iason
Vota prius, captasq; deis accendere prędas.
Prominet, atq; oculos longe tenet, aurea si iam

Pellis,& oblatis claresceret aspera villis.
Ille autem iam iam vultus vocesq; paratas
Ante aperit,rumpitq; moras,inq; ipsa morantis
Prosilit ora viri,taliq; effunditur ira.
Orbe satos alio,sua litora regnaq; habentes
Quis furor has mediis tot fluctibus egit in oras?
Quis ve mei vos tantus amor? tu prima malorum
Causa mihi tu Phryxe gener.non te ęquore mersum
Quo soror,vt fœlix nullos nunc nomine Graios
Nossem ego,quis regum Pelias,quis Thessalus,aut q̄
Gręcia? qđ nā hominū cerno genus? aut vbi cautes
Cyaneę? venit Scythicas en hospes in oras.
Quinquaginta Asiam(pudet heu)penetrarit Iason
Exulibus,meq; ante alios sic spreuerit vna
Vna ratis,spolium vt Iuno de rege reportet.
Ipsum effere meos atq; ipsum pandere lucos
Imperet,& nullo dignetur vincere bello.
Cur age non templis sacrata auellere dona
Omnibus,atq; ipsas gremiis abducere natas
Prędo libet? vobis ne domos,vobis ne parentes
Esse putem? ratis infandis quos sola rapinis
Sęuaq; pascit hyems,& quos(credamus vt ipsis,)
Rex suus illisit pelago,vetuitq; reuerti.
Scilicet Aeolię pecudis potiatur vt auro,
Ante meus cęsa descendet Caucasus vmbra,
Ac prior Aemonias rapiet super ęquora prędas.
Haud ego cum vittis statui feralibus Hellen.
Si tamen his aliter perstas non cedere terris,
Teq; pudor cassi reditus mouet,ac latet vna
Nescio quid plus puppe viris, haud ipse morabor
Quę petitis,modo nostra prior tu perfice iussa.
Martius ante vrbem longis iacet horridus annis

Campus, & ardentes, ac me quoqꝫ vomere presso
Me quoqꝫ cunctantes interdum agnoscere tauri.
His magis atqꝫ magis rabiem nunc nostra senectus
Luxuriemqꝫ dedit, solitoqꝫ superbior ignis
Ore fremit, succede meę fortissime laudi,
Et nostros recole hospes agros, nec semina deerunt,
Quę prius ipse dabam, & messes quas solus obibā.
Consiliis nox vna satis, tecumqꝫ retracta,
Cumqꝫ tuis hęc iussa deis. ac siquid in isto est
Robore, prędicti venies in rura laboris,
Ipse incertus adhuc tenebris te protinus illis
Inuolui, flammisqꝫ velim durare parumper,
An magis euerso iacias dum semina campo,
Ac tibi Cadmęi dum seminis exeat Hydri
Miles, & armata florescant pube nouales.
Filia prima trucis vocem mirata tyranni
Hęsit, & ad iuuenem pallentia rettulit ora,
Contremuitqꝫ metu, ne nescius audeat hospes,
Seqꝫ miser ne posse putet. perstrinxerat horror
Ipsum etiam, & mœsta stabat defixus in ira.
'Non ita tyrrhenus stupet magis Ionus alto,
Qui te iam Lilybęe tuens, clarumqꝫ serena
Arce Pharon, pręceps subito nusquā hostia, nusquā
Ausoniam videt, & sęuas adcedere Syrtes.
Tum tamen infando quę det responsa tyranno
Colligit, & tandem obtutu consurgit ab alto.
'Non, ait, hos reditus, non hanc Aeeta dedisti
Spem Minyis, cum prima tuis pro mœnibus arma
Induimus. quo versa fides? quos vestra volutant
Iussa dolos? alium hic Pelian, alia ęquora cerno.
Quin agite hoc omnes odiisqꝫ vrgete tyranni
Imperiisqꝫ caput, quanquam mihi dextera nec spes.

Maserius. nō; ita tyrrhenus nautes stupet ionio alto. Liliensis. nō ita tyrrhenus stupeat mari insciꝰ alto.

Defuerit mox iuſſa pati, nec cedere duris.
Vnum oro, ſeu me illa ſuis ſeges obruet haſtis,
Hauriet aduerſo ſeu craſtinus ignis hiatu,
Nuncius hinc ſęuas Pelię mittatur ad aures,
Hic periiſſe viros, & me ſi veſtra fuiſſet
Vlla fides, reducem patrię potuiſſe referri.
Talibus attonitos dictis natamq; patremq;
Linquit, & infida pręceps prorumpit ab aula.
  At trepida & medios inter deſerta parentes
Virgo ſilet, nec fixa ſolo ſeruare parumper
Lumina, nec potuit mœſtos non flectere vultus,
Reſpexitq; fores, & adhuc inuenit euntem.
Viſus & heu miſerę tunc pulchrior hoſpes amanti
Diſcedens, tales humeros ea terga relinquit.
Illa domum atq; ipſos paulum procedere poſtes
Optat, & ardentes tenet intra limina greſſus.
Qualis vbi extremas Io vaga ſentit harenas,
Fertq; refertq; pedem, tumido quam cogit Erinnys
Ire mari, Pharięq; vocant trans ęquora matres.
Circuit haud aliter foribusq; impendet apertis,
An melior Minyas reuocet pater, oraq; quęrens
Hoſpitis, aut ſolo mœret defecta cubili,
Aut venit in carę gremium refugitq; ſororis.
Atq; loqui conata ſilet, rurſusq; recedens
Quęrit, vt Aeeis hoſpes conſederit oris
Phryxus, vt aligeri Circen rapuere dracones.
Tum comitum viſu fruitur miſeranda ſuarum,
Expleriq; nequit, ſubitoq; parentibus hęret
Blandior, & patrię circunfert oſcula dextrę,
Sic aſſueta thoris, & menſę dulcis herili
Aegra noua iam peſte canis, rabieq; futura
Ante fugam totos luſtrat queribunda penates.

Tandem etiam molli sese simul increpat ira.
Pergis ait demens teq; illius angit imago,
Curaq;, qui profuga forsan tenet alta carina,
Quiq; meum patrias referet nec nomen ad vrbes.
Quid me autem sic ille mouet, superet ne labores
An cadat, & tanto turbetur Gręcia luctu?
Saltem fata virum si iam suprema ferebant
Iussus ad ignotos potius foret ire tyrannos
O vtinam, & tandem non hac moreretur in vrbe.
Nanq; & sidereo nostri de sanguine Phryxi
Dicitur, & caram vidi indoluisse sororem,
Seq; ait has iussis actum miser ire per vndas.
Rilienfis. at vel vt. 'Aut' redeat quocunq; modo, meq; ista precari
Nesciat, atq; meum non oderit ille parentem.
Dixerat hęc, stratoq; graues proiecerat artus.
Si veniat miserata quies, cum sęuior ipse
Turbat agitq; sopor, supplex hinc sternitur hospes,
Hinc pater, illa noua rumpit formidine somnos,
Erigiturq; thoro, famulas carosq; penates
Agnoscit modo Thessalicas raptata per vrbes.
Turbidus vt pœnis, cęcisq; pauoribus ensem
Corripit, & sęuæ ferit agmina matris Orestes.
Ipsum angues, ipsum horrisoni quatit ira flagelli.
Atq; iterum infestę se feruere cęde Lacenę,
Credit agens, falsaq; redit de strage dearum
Fessus, & in miserę conlabitur ora sororis.
His vbi nequicquam nutantem Colchida curis
Iuno videt, nec dum extremo parere furori,
Non iam mentitę vultum vocemq; resumit
Chalciopes, quando ardor habet, leuiorq; pudori
Mensq; obnixa malo, tenues sublimis in auras
Tollitur, & fuluo venerem vestigat Olympo.

Sum memor, vt tantum mecum partita laborem.
Illa nimis sed dura manet, conuersaq; in iram
Et furias dolet, ac me nunc decepta reliquit.
I precor, atq; istum (quo me frustratur) amorem
Vince precor, patriis vt tandem euadere tectis
Audeat, atq; meum casu defendere ab omni
Aesoniden, quin illa sacro (quo fręta) veneno,
Illum etiam totis adstantem noctibus anguem,
Qui nemus omne suum, quiq; aurea (respice porro)
Vellera tot spiris circum, tot ductibus implet,
Soluat, & in somnos ingenti soluat ab orno.
Hęc tibi non furiis, atq; ipsi cętera mando.
Tum Venus aligerum mater sic fatur amorum.
Nec tibi cum primos aggressa es flectere sensus
Virginis, ignotaq; animum contingere cura
Defuimus, data continuo quod cingula soli
Nostra tibi, queis mota loco, labefactaq; cessit.
Haud satis est, sed me ipsum opus, & cũctãtia poscũt
Pectora me, dubiusq; pudor. iam fœdera faxo
Aesonii petat ipsa viri, metuatq; morari.
Tu face luciferę citus ad delubra Dianę
Deueniat, sacras solita est vbi fundere tędas
Colchis, & ęquali dominam lustrare caterua.
Nec te nũc Hecates subeat metus, vt mea forte
Impediat, nec me ętati, quin audeat opto. — Sabellic⁹. nec me eetị q̃n audiat opto.
Continuo transibit amor, cantuq; trilingui
Ipsam flammiferos cogam compescere tauros.
'Amplexuq; peti', volucrem tunc aspicit Irim — Sabellic⁹. amplexũq; pati.
Festinansq; iubet monitis parere Diones.
Et iuuenem Aesonium prędicto sistere luco.
Protinus hinc Iris Minyas, Cytherea petiuit
Colchida, Caucaseis speculatrix Iuno resedit

Rupibus, attonitos Aeea in mœnia vultus
Speq; metuq; tenens, & adhuc ignara futuri.
Vix primas occulta Venus prospexerat arces,
Virginis ecce nouus mentem perstingere langor
Incipit, ingeminant commotis questibus ęstus.
Ergo iterum sensus varios super hospite voluens
Mœret, & absenti nequicquam talia fatur.
Si tibi Thessalicis, nunc si tua forte venenis
Mater, & heu, siqua est, posset succurrere coniux,
Liliensis. ue. Quid' ve' tuos virgo possum nisi flere labores?
Hoc satis, ipsa etiam casus spectare supremos,
Atq; iterum durę cogar comes ire sorori.
Et nunc ille sui non quenquam sorte moueri,
Non vllum meminisse putat, cumq; omnibus odit
Me quoq;. si quando fuerit tamen vlla potestas,
Illum ego, qui diris cinis vltimus hęserit aruis,
Ossaq; queis tauri, sęuusq; pepercerit ignis,
Componam, sedemq; dabo. fas tunc mihi manes
Dilexisse viri, tumuloq; has reddere curas.
Dixerat. ecce thoro Venus improuisa resedit,
Sic vt erat mutata deam, mentitaq; pictis
Vestibus, & magica Circen Titanida virga.
Ipsa velut lenti fallatur imaginē somni
Hic oculos incerta tenet, magniq; sororem
Paulatim putat esse patris. tum flebile gaudens
Prosiluit, sęuęq; vltro tulit oscula diuę.
Ac prior. o tandem vix tandem reddita Circe
Dura tuis, quę te biiugis serpentibus egit
Hinc fuga? quę ve fuit patriis mora gratior oris?
Ante & Thessalicę phasin petiere carinę,
Perq; tot infœlix frustra vada venit Iason,
Quam patrię te monuit amor? tum cętera rumpit

Occurritq; Venus, tu nunc mihi causa viarum,
Sola, tuę venio (iampridem ignaua) iuuentę
Cętera parce queri, neu me meliora secutam
Argue, quippe etiam repetentur munera diuum.
Omnibus hunc potius cōmunem animātibus orbē,
Communes & crede deos, patriam inde vocato,
Qua redit itq; dies, nec nos o nata malignis
Cluserit hoc vno semper sub frigore mensis.
Fas mihi non habiles, fas & tibi linquere Colchos,
Et nunc Ausonii coniux ego regia Pici.
Nec mihi flammiferis horrent ibi pascua tauris,
Meq; vides Thusci dominam maris. at tibi quinam i. italie
Sauromatę miseranda proci? cui vadis Ibero?
Hei mihi vel sęuo coniux non vna Gelono?
Illa deę contra iandudum spernere voces.
Nō ita me immemorē magnæ Perseidos, inquit,
Cernis, vt infœlix thalamos ego cogar in illos.
I precor, atq; vnum pro me dimitte timorem.
Sed magis his miseram (quando potes) eripe curis.
Vnde metus, ęstusq; mihi, quęq; aspera semper
Perpetior durę iandudum incendia mentis.
Nulla quies animo, nullus sopor. arida mens est
Quęre malis nostris requiem, mentemq; repone.
Redde diem, & noctem mihi, da me adprendere vestes
Somniferas, ipsaq; oculos componere virga.
Tu quoq; nil mater prodes mihi, fortior ante
Sola fui. tristes thalamos, infestaq; cerno
Omnia, vipereos ipsi tibi surgere crines.
Talia verba dabat, collapsaq; flebat inique
In veneris Medea sinus, pestemq; latentem
Ossibus, atq; imi monstrabat pectoris ignem.
Occupat amplexu Venus, & 'funalia' figit Maserius. furialia.

Oscula, permixtumq; odiis inspirat amorem.
Dumq; illam variis mœrentem vocibus ambit,

Inq; alio sermone tenet, quin hoc ait audi.
Atq; attolle genas, lachrymisq; hęc infit obortis.
Cum leuis a superis ad te modo laberer auris,
Forte ratem primo fugientem litore cerno.
Qualem nostra suo nunquam dimittere ponto;
Vellet, adhuc omnes quę detinet insula nautas.
Vnus ibi ante alios qui tum quoq; pulchrior om̄is
Visus erat, longeq; ducem mirabar & ipsa,
Aduolat, atq; vnam comitum ratus esse tuarum.
Per tibi si quis ait morituri protinus horror,
Et quem non meritis videas occurrere monstris,
Hęc precor, hęc dominę referas ad virginis aurem,
Tu fletus ostende meos, illi has ego voces
Qua datur hasq; manus, vt possum, a litore tendo.
Ipse ego, quas mecum per mille pericula traxi
Defecere deę. spes & via sola salutis
Quam dederit, si forte dabit, ne vota repellat
Sabellic⁹. nunc. c Ne' mea, totq; animas, qualis nec viderit vltra,
Dic precor auxilio iuuet, atq; hęc nomina seruet.
Si Pelopis duros prior Hippodamia labores,
Expediit, totq; ora simul iugulata procorum
Respiciens tandem patrios exhorruit axes.
Si dedit ipsa neci fratrem Minoia virgo,
Cur non hospitibus fas sit succurrere dignis
Te quoq; ! & Aceos iubeas mitescere campos!
Occidat ęterna tandem Cadmeia morte
Iam seges, & viso spumantes hospite tauri.
Hei mihi quod nullas hic possum exoluere grates.
Attamen hoc sęua corpus de morte receptum,
Hanc animam sciat esse suam. miserebitur ergo

Ne precor infando similem te virgo parenti
Gesseris. haud tales decet inclementia vultus.
Hascine nunc grates? hęc expectata laborum
Dona dari decuit? sic te sub teste remitti
Fas mihi virgo tuum? iustas da vocibus aures
Nec pater ille tuus tantis me opponere monstris
Quid meritũ? aut tales voluit me expendere pœnas?
Iam iacet externa quod nunc mihi cuspide Canthus?
Quodq; meus vestris cecidit pro mœnibus Iphis,
Aut Scythię tanta inde manus? iussisset abire
Perfidus, atq; suis extemplo cedere regnis.
Spem mihi promissam, per quę discrimina rursus,
Et reddat qua lege vides, occumbere tandem
Possumus, idq; sedet, quam non quęcunq; subire
Patris iussa tui, nunquam sine vellere abibo
Hinc ego, degenerem nec me tu prima videbis.
Hęc ait. illa tremens, vt supplicis aspicit ora
Conticuisse viri, iamq; & sua verba reposci,
Nec quibus incipiat demens videt, ordine nec quo,
Qua ve tenus, prima cupiens effundere voce?
Omnia, sed nec prima pudor dat verba timenti.
Hęret, & attollens vix tandem lumina fatur.
  Quid precor in nostras venisti Thessale terras?
Vnde mei spes vlla tibi? tantosq; petisti
Cur non ipse tua frętus virtute labores?
Nempe ego si patriis timuissem excedere tectis,
Occideras, nempe hanc animam pars sęua manebat
Funeris. o vbi Iuno? vbi nunc Tritonia virgo?
Sola tibi quoniam tantis in casibus adsum
Externę regina domus, miraris & ipse
Credo, nec agnoscunt hę nunc Aeetida siluę.
Sed fatis sum victa tuis. cape munera supplex

Non mea, teq; iterum Pelias si perdere quęret,
Inq; alios casus, aliasq; immittet ad vrbes,
Heu formę ne crede tuæ. Titania iamq;
Gramina, Persęasq; sinu depromere vires
Cœperat, his iterum compellat Iasona dictis.
Si tamen aut superis aliquam spem ponis in ipsis,
Aut tua pręsenti virtus educere letho
Si te forte potest, & iam nunc deprecor hospes
Me sine, & insontem misero dimitte parenti.
Dixerat. extemplo (neq; enim matura ruebant
Sidera, & extremum suffecerat axe Bootem)
Cum gemitu & multo iuueni medicamina fletu,
Non secus ac patriam pariter famamq; decusq;
Obiicit. ille manu subit, & vim corripit omnem.
Inde vbi facta nocens, & non reuocabilis vnquam
Cessit ab ore pudor, propiorq; impleuit Erinnys,
Carmina nunc totos soluit, figitq; per artus
Aesonidę, & totum septeno murmure fertur
Per clypeum, atq; viro grauiorem reddidit hastam.
Iamq; sui tauris languent absentibus ignes.
Nunc age, & has inquit cristas, galeamq; resumme,
Quam modo funerea tenuit discordia dextra.
Hanc iace per medias (cum verteris ęquora) messes.
Protinus in sese conuersa furoribus ibit
Cuncta phalanx, atq; ipse fremens mirabitur, & me
Respiciet fortasse pater. sic deinde locuta
Iam magis atq; magis mentem super alta ferebat
Aequora, pandentes Minyas iam vela videbat
Se sine. tum vero extremo percussa dolore
Arripit Aesoniden dextra, ac summissa profatur.
Sis memor oro mei, contra memor ipsa manebo
Crede tui. quantum hinc aberis dic quęso? profundi

Quod cœli ſpectabo latus? ſed te quoq; tangat
Cura mei quocunq; loco, quoſcunq; per annos.
Atq; hunc te meminiſſe velis, & noſtra fateri
Munera, ſeruatum pudeat nec virginis arte.
Hei mihi cur nullos ſtringunt tua lumina fletus.
An me mox merita morituram patris ab ira
Diſſimulas? te regna tuę fœlicia gentis,
Te coniux natęq; manent, ego prodita abibo?
Nec queror, & pro te lucem quoq; lęta relinquam.
Protinus hoſpes ad hęc, tacitis nam cantibus illum
Flexerat, & ſimili iandudum adflabat amore.
'Tunc' ait, Aeſoniden quicquam te velle relicta Maſcri⁹. tun.
Credis? & vlla peti ſine te loca? redde tyranno
Me potius, recipe ingratos atq; exue cantus.
Quis mihi lucis amor? patriam cur amplius optem?
Si non & genitor te primam amplectitur Aeſon?
Teq; tuo longe fulgentem vellere gaudens
Spectat? & ad primos procumbit gręcia fluctus?
Reſpice ad has voces & iam precor annue coniux.
Per te quę ſuperis, diuisq; potentior imis,
Perq; hęc ergo tuo redeuntia ſidera nutu,
Atq; per has noſtri iuro diſcriminis horas,
Vnquã ego ſim meriti noctisq; ſi immemor huius,
Si te ſceptra domum, ſi te liquiſſe parentes
Senſeris, & mea tum non hęc promiſſa videntem,
Tum me non tauros iuuet euaſiſſe, ferosq;
Terrigenas, tum me tectis tua turbet in ipſis
Flamma, tuęq; artes, nullus ſuccurrere contra
Ingrato queat, & ſi quid tu ſęuius ipſis
Adiicias, meq; in medio terrore relinquas.
Audiit atq; ſimul meritis periuria pœnis
Deſpondet queſtus ſemper furor vltus amantis.

Hęc vbi dicta, tamen perstant defixus vterq;,
Et nunc ora leuant audaci lęta iuuenta,
Ora simul toties dulcis rapientia visus,
Deiicit hinc vultus ęger pudor, & mora dictis
Redditur, ac rursus conterret Iasona virgo.
Accipe perdomitis quę deinde pericula tauris,
Et quis in Aeolio maneat te vellere custos.
Nondum cuncta tibi (fateor) promissa peregi.
Sęuior ingenti Mauortis in arbore restat
Crede labor, quem tanta vtinam fiducia nostri
Sit mihi, nocturnęq; Hecates, nostriq; vigoris.
Dixerat, vtq; virum doceat, quæ monstra supersint,
Protinus immensis recubantem anfractibus anguem
Turbat, & Aemonii subito ducis obiicit vmbram.
·s· anguis Ille (quod haud alias stetit) & trepidantia torsit
Sibila, seq; metu postquam sua vellera circum
Sustulit, atq; omnis spiris exhorruit arbor,
Incipit inde sequi, & vacuo furit ore per auras.
Quis fragor hic? quę nam tantę dic virgo ruinę
Exclamat, stricto Aesonides stans frigidus ense.
Illa trahit ridens, tandemq; ait angue represso.
Hunc tibi postremum, nostri parat ira parentis
Heu miser, heu tantis iterum mihi care periclis.
O vtinam vt nullo te sim visura labore
Ipsam cęruleis squallentem nexibus ornum
Ipsaq; peruigilis calcantem lumina monstri,
Contingat vix deinde mori. sic fata profugit,
Seq; sub extremis in mœnia rettulit vmbris.
alii legunt nona * Et iam puniceo regem spes vna sub ortu
Extulerat. quantis nox vna diremerit vndis
Aesoniden Tibarine fretis, iam vultus aperto.
Vtq; prius totum sileat mare, dumq; ea longe
Explorare queat. contra venit Arcas Echion

Dicta ferens. iam Circęis Mauortis in agris
Stare virum, daret ęripedes in pręlia tauros.
En vocor en vltro dixit, ſpesq; addidit aula.
Vos mihi nunc primũ in flãmas, mihi vertite tauri
Aequora, nunc totas aperite & voluite flammas.
Exeat Aemonio meſſis memoranda colono,
'Tuę tuum partim' Graium da nata draconem. Maſeri⁹. tuq; tuum partim.
Ipſius aſpectu pereant in vellera, & ipſa
Terga mihi diros ſeruent infecta cruores.
Fatur, & effuſis pandi iubet ęquora tauris.
Pars & Echionii ſubeunt immania dentis
Semina, pars diri portant graue robur aratri.
At ſua magnanimum contra Pagaſea iuuentus
Proſequitur ſpecioſa ducem, tum maxima quiſq;
Dicta dedit, 'ſęuiſq;' procul diſceſſit in agros. Lilienſis. ſeuos.
Fixerat ille gradus, totoq; ex agmine ſolus
Stabat, vt extremis deſertus ab orbibus axis,
Quem iam lapſa dies Auſtriq; ardentis harenę,
Aut quem Rhiphęas extantem rurſus ad arces
Nix & cęrulei Borę ferus abſtulit horror.
Cum ſubito attoniti, longiſſima Phaſidis vnda,
Caucaſeęq; trabes, omniſq; Aeetia tellus
Fulſit & ardentes ſtabula effudere tenebrę.
Ac velut ex ima ſi quando nube coruſci
Ira Iouis torſit geminos mortalibus ignes,
Aut duo cum pariter ruperunt vincula venti,
Dantq; fugam, ſic tunc clauſtris euaſit vterq;
Taurus, & immani proflauit turbine flammas
Arduus, atq; atro voluens incendia fluctu.
Horruit Argoę legio ratis, horruit audax
Qui modo virgineis ſeruari cantibus Idas
Flebat, & inuito proſpexit Colchida vultu.

Non tulit ipse moras., seseq; immisit Iason,
Diuersos postquam ire videt, galeamq; minantem
Quassat, & errantem dextra ciet obuius ignem.
Vt tandem stetit, & toruo se lumine flexit,
Qui prior aduersi respexit Iasonis arma,
Cunctatus paulum subito furit. ęquora non sic
In scopulos irata ruunt, eademq; recedunt
Fracta retro. bis fulmineis se flatibus infert,
Obnubitq; virum, sed non incendia Colchis
Adspirare sinit, clypeoq; illiditur ignis
Frigidus, & viso pallescit flamma veneno.
Iniicit Aesonides dextram, atq; ardentia mittit
Cornua, dein totis propendens viribus hęret.
Ille virum atq; ipsam tunc te Medea recusans
Concutit, & tota nitentem carminis ira
Portat iners. tandem grauius mugire recedens
Incipit, & fesso victus descendere cornu.
Respicit hinc socios immania vincula poscens
Aesonides, iamq; ora premit, trahiturq; trahitq;
Obnixusq; genu superat, cogitq; trementes
Sub iuga ahena toros. alium dehinc turbida Colchis
Exarmat, lentumq; offert, timideq; minantem.
Iamq; propinquanti noctem implicat, ille fatiscens
In caput inq; humeros ipsa vi molis & irę
Proruit, inuadit, totusq; incumbit Iason
Desuper, atq; suis defixum flatibus vrget.
Vtq; dedit vinclis, validoq; obstinxit aratro
Suscitat ipse genu, sęuaq; agit insuper hasta.
Liliensis. Non secus ac medio quam 'si' telluris hiatu
cum. Terga recentis equi, primumq; inuasit habenis
Murmur, & in summa Lapithes apparuit Ossa.
Ille velut campos Libyes, ac pingua Nili

Fertilis arua ſecet, plena ſic ſemina dextra
Spargere gaudet agris, oneratq; noualia bello,
Martius hic primum ter vomere fuſus ab ipſo
Clangor, & ex omni ſonuerunt cornua ſulco,
Bellatrix tunc gleba quatit, pariterq; creari,
Armariq; phalanx, totiſq; inſurgere campis.
Ceſſit, & ad ſocios paulum ſe rettulit heros
Opperiens, vbi prima daret ſibi germina tellus.
At vero vt ſummis iam rura recedere criſtis
Vidit, & infeſta vibrantes caſſide terras,
Aduolat, atq; imo tellus qua proxima collo,
Nec dum humeri videre diem, prior enſe ſequaci
Aequat humo trun cos rutilum thoraca ſequentis
Aut primas a matre manus premit obuius ante
Nec magis aut illis, aut illis milibus vltra
Sufficit, ‘ac’ dirę quam cum Tirynthius Hydrę — Liliensis. ad.
Agmina Palladios defeſſus reſpicit ignes
Ergo iterum ad ſocias conuertere Colchidos artes,
Et galeę nexus ac vincula diſſipat imę.
Cunctaturq; tamen, totiq; occurrere bello
Ipſe cupit, ſpes nulla datur, ſic vndiq; denſant
Terrigenę, iam ſigna, duces, ‘clamore’, tubęq;, — Liliensis. clamorq;.
Iamq; omnes videre virum, iamq; omnia contra
Tela volant, tum vero amens diſcrimine tanto,
Quam modo Tartareo galeam Medea veneno
In medios torſit, conuerſę protinus haſtę.
Qualis vbi extimulat mœſtę Phrygia agmina matris
Ira, vel exectos lacerat bellona ‘comatos,’ — Maserius. comanos.
Haud ſecus accenſas ſubito Medea cohortes
Implicat, & miſeros agit in ſua prelia fratres,
Omnis vbi Aeſonidem ſterni putat, omnibus ira
Talis erat, ſtupet Aeetes, vltroq; furentes

Ipſe viros reuocare cupit, ſed cuncta tacebant
Agmina,nec quiſquam primus ruit,haud ſuper vllus
Linquitur, atq; hauſit ſubito ſua funera tellus.
Protinus in fluuium fumantibus euolat armis
Aeſonides, qualis Gethico de puluere Mauors
Intrat equis,vritq; grauem ſudoribus Hebrum.
Aut niger ex antris,rutiliq; a fulminis ęſtu
Cum furit,& Siculo reſpirat in ęquore Cyclops.
Redditus hic tandem,ſociosq; amplexus ouantes,
Haud tam mendacem promiſſa repoſcere regem
Dignatur,nec ſi ipſe ſibi terga ingerat vltro
Qui pepigit,velit in pacem dextramq; reuerti
Amplius,ambo truces,ambo abſceſſere minantes,

FINIS.

C. VALERII FLACCI SETINI BALBI ARGONAVTICON LIBER OCTAVVS.

ET trepidam in thalamis etiam ſua fa-
cta pauentem
Colchida circa omnes pariter furięq;
minęq; (ris vltra,
Patris habent,nec cęrulei timor ęquo
Nec miſerę terra vlla procul,quaſcunq; per vndas
Ferre fugam,quãcunq; cupit iam ſcandere puppem.
Vltima virgineis tunc flens dedit oſcula vittis,
Quosq; fugit complexa thoros, crinemq; genasq;
Ante per antiqui carpſit veſtigia ſomni.

v. medeam

Atq; hęc impresso gemuit miseranda cubili,
O mihi si profugę genitor nunc ille supremos
Amplexus Aeeta dares, fletusq; videres
Ecce meos, ne crede pater, non carior ille est,
Quem sequimur, tumidis vtinā simul obruar vndis.
Tu precor hęc longe placidus mox sceptra senectę
Tuta geras; meliorq; tibi sit cętera proles.
Dixit, & Aemonio nunquam spernenda marito
Condita lethiferis prodit medicamina cistis,
Virgineosq; sinus, ipsumq; monile venenis
Implicat, ac sęuum super omnibus addidit ensem.
Inde velut torto furiarum erecta flagello
Prosilit, attonito qualis pede prosilit Ino — mater fuit phrixi et uxor athamantis.
In freta, nec parui meminit conterrita nati,
Quem tenet extremum, cōiux,ʿ ferit' irritus isthmo, Liliensis. furit.
Iam prior in lucos curis vrgentibus heros — i. Iason
Venerat, & nemoris sacra se nocte tegebat,
Tum quoq; siderea clarus procul ora iuuenta,
Qualis adhuc sparsis comitum per lustra cateruis
Latmius ęstiua residet venator in vmbra, — indimion periphrasis est
Dignus amore deę, velatis cornibus & iam
Luna venit, roseo talis per nubila ductor
Implet honore nemus, talemq; expectat amantem.
Ecce autem pauidę virgo de more columbę, — i. medea
Quę super ingenti circundata prępetis vmbra
In quencunq; tremēs hominem cadit, haud secus illa
Acta timore graui mediam se misit, at ille
Excepit, blandoq; prior sic ore locutus,
O decus in nostros magnum ventura penates,
Solaq; tantarum virgo haud indigna viarum
Causa reperta mihi, iam iam non vlla requiro
Vellera, teq; meę satis est vexisse carinę,

Verum age & hoc etiam, quando potes, adiice tantis
Muneribus meritisq; tuis, nanq; aurea iussi
Terga referre sumus, socios ea gloria tangit.
Sic ait, & primis supplex dedit oscula palmis,
Contra virgo iterum notis singultibus orsa est.
Linquo domos patrias te propter, opesq; meorũ,
Nec iam nunc regina loquor, sceptrisq; relictis
Vota sequor, serua hanc profugę, prior ipse dedisti
Quam scis nempe fidem, dii nostris vocibus adsunt,
Sideraq; hęc te meq; vident, tecum ęquora, tecum
Experiar quascunq; vias, modo nequis abactam
Huc referat me forte dies, oculisq; parentis
Ingerat, hoc superos, hoc te quoq; deprecor hospes,
Hęc ait, atq; furens rapido per deuia passu
Tollitur, ille hęret comes, & miseratur euntem,
Cum subito ingentem media inter nubila flãmam
Conspicit, & sęua vibrantes luce tenebras,
Quis rubor iste poli? quod tam lugubre refulsit
Sidus ait? reddit trepido cui talia virgo,
Ipsius en oculos, & lumina torua draconis
Aspicis, ille suis hęc vibrat fulgura cristis.
Meq; pauens contra solam videt, aduocat vltro,
Ceu solet, & blanda poscit me pabula lingua,
Dic age nunc vtrum vigilanti, hostemq; videnti
Exuuias auferre velis? an lumina somno
Mergitur, & domitum potius tibi tradimus anguẽ?
Ille, silet tantus subiit vt virginis horror,
Iamq; manus Colchis, crinemq; intenderat astris
Carmina barbarico fundens pede, teq; ciebat
Sõne pater, somne omnipotens te Colchis ab omni
Orbe voco, inq; vnum iubeo nunc ire draconem,
Quę freta sępe tuo domui, quę nubila cornu,

Fulminaq; & toto quicquid micat ęthere, sed nunc
Nunc age maior ades, fratriq; simillime letho.
Te quoq; Phryxęę pecudis fidissime custos
Tempus ab hac oculos tandem deflectere cura.
Quem metuis me instāte dolum? seruabo parumper
Ipsa nemus, longum interea tu pone laborem.
Ille haud Aeolio discedere fessus ab auro
Nec dare permissę (quamuis iubet) ora quieti
Sustinet, ac primi percussus nube soporis
Horruit, & dulces excussit ab arbore somnos.
Contra Tartareis Colchis spumare venenis,
Cunctaq; lethęi quassare silentia rami
Perstat, & aduerso luctantia lumina cantu
Obruit, atq; omnem linguaq; manuq; fatigat
Vim Stygiam, ardentes donec sopor occupat iras.
Iamq; altę cecidere iubę, nutatq; coactum
Iamq; caput, atq; ingens extra sua vellera ceruix.
Ceu refluens Padus, aut septem proiectus in amnes
Nilus, & Hesperium veniens Alphęus in orbem.
Ipsa caput cari postquam Medea draconis
Vidit humi, fusis circum proiecta lacertis,
Seq; suumq; simul fleuit crudelis alumnum.
Non ego te sera talem sub nocte videbam
Sacra ferens, epulasq; tibi, nec talis hianti
Mella dabam, ac nostris nutribam fida venenis.
Quam grauida nunc mole iaces, quam segnis inertē
Flatus habet, nec te saltem miserande peremi.
Nę sęuum passure diem. iam nulla videbis
Vellera, nulla tua fulgentia dona sub vmbra.
Cede deo, inq; aliis senium nunc digere lucis
Immemor oro mei, nec me tua sibila toto
Exagitent infesta mari, sed tu quoq; cunctas

Aesonide dimitte moras, atque effuge raptis
Velleribus, patrios extinxi noxia tauros,
Terrigenas infesta dedi, fusum ecce draconis
Corpus habes, iamque omne nefas, iam spero peregi.
Quęrenti tunc deinde viam, qua se arduus heros
Ferret ad aurigerę caput arboris, eia per ipsum
Scande age, & aduerso gressus, ait, imprime dorso.
Nec mora fit dictis, fidens Cretheia proles
Calcat, & aeream quamuis perfertur ad ornum,
Cuius adhuc rutilam seruabant brachia pellem
Nubibus accensis similem, aut cum veste recincta
Labitur ardenti Thaumantias obuia Phœbo.
Corripit optatum decus, extremumque laborem
Aesonides, longosque sibi gestata per annos
Phryxęę monimenta fugę vix reddidit arbor
Cum gemitu, tristesque super coiere tenebrę.
Egressi relegunt campos, & fluminis ora
Summa petunt, micat omnis ager, villisque comantē
Sidereis totos pellem nunc fundit in artus,
Nunc in colla refert, nunc implicat ille sinistrę.
Talis ab Inachiis Nemeę Tirynthius antris
Ibat adhuc aptans humeris capitique leonem.
Vt vero sociis, qui tunc predicta tenebant
Hostia, per longas apparuit aureus vmbras,
Clamor ab Aemonio surgit grege, se quoque gaudēs
Promouet ad primas iuueni ratis obuia ripas.
Pręcipites agit ille gradus, atque aurea misit
Terga prius, mox attonita cum virgine puppem
Insilit, ac rapta victor consistit in hasta.
Interea patrias sęuus venit horror ad aures
Fata domus, luctumque ferens, fraudemque, fidemque
Virginis. hinc subitis inflexit frater in armis,

Vrbs etiam mox tota coit, volat ipse senectę
Immemor Aeetes, complentur litora bello
Nequicquam, fugit immissis nam puppis habenis.
Mater adhuc ambas tendebat in ęquora palmas,
Et soror, atq; omnes alię matresq; nurusq;
Colchides, ęqualesq; tibi Medea puellę.
Extat sola parens, impletq; vlulatibus auras.
Siste fugam, medio refer huc ex ęquore puppē.
Nata potes, quo (clamat) abis? hic turba tuorum
Omnis, & iratus nondum pater. hęc tua tellus
Sceptraq;, quid terris solam te credis Achęis?
Quis locus Inachias inter tibi Barbara natas?
Ista ne nota domus? expectatiq; Hymenęi?
Hunc petii grandęua diem? vellem vnguibus vncis
Vt volucris possem prędonis in ipsius ora
Ire, ratemq; supra, claroq; reposcere cantu
Quam genui, Albano fuit hęc promissa tyranno,
Non tibi, nil tecum miseri pepigere parentes
Aesonide, non hoc Pelias euadere furto
Te iubet, aut vllas Colchis abducere natas.
Vellus habe, & nostris siquid super accipe templis.
Sed quid ego quenquā immeritis incuso querelis?
Ipsa fugit, tantoq; (nefas) ipsa ardet amore.
Hoc erat infœlix (redeunt nam singula menti,)
Ex quo Thessalici subierunt ęquora remi,
Quod nullę te nata dapes, non vlla iuuabant
Tempora, non vllus tibi tum color, ęgraq; verba,
Errantesq; genę, atq; alieno gaudia vultu
Semper erant. cur tanta mihi non prodita pestis,
Vt gener Aesonides nostra consideret aula?
Nec talem paterere fugam? commune fuisset,
Aut certe nunc omne nefas, iremus & ambę

In quascunq; vias, pariter petiisse iuuaret
Thessaliam, & sęui quęcunq; est hospitis vrbem.
Sic genitrix similiq; implet soror omnia questu
Exululans, famulę pariter clamore supremo
In vacuos dant verba notos, dominamq; reclamant
Nomine, te venti procul & tua fata ferebant.
Inde diem, noctemq; volant, redeuntibus aura
Gratior, & notę Minyis transcurrere terrę,
Cum subito Erginus puppi sic fatur ab alta.
Vos ait Aesonide contenti vellere capto,
Nec via quę superet, nec quę fortuna videtis.
Crastina nanq; dies trucis ad confinia ponti
Cyaneasq; vocat, meminiq; o Tiphy tuorum
Saxa per illa pater, memini venerande laborum.
Mutandum o socii nobis iter, altera ponti
Eluctanda via, & cursu, quem fabor, eundum est.
Haud procul hinc ingens Scythici ruit exitus Istri.
Fundere non vno tantum quem flumina cornu
Accipimus, septem exit aquis, septem hostia pandit.
Illius aduersi nunc ora petamus & vndam,
Quę latus in lęuum ponti cadit, inde sequemur
Ipsius amnis iter, donec nos flumine certo
Perferat, inq; aliud reddat mare. sint age tanti
Aesonide quęcunq; morę, quam sęua subire
Saxa iterum, quam Cyaneos perrumpere montes.
Sat mihi non totis Argo redit ecce corymbis.
Hęc ait ignarus fixas iam numine rupes
Stare, neq; aduersis vltra concurrere saxis.
Reddidit Aesonides, & te fidissime rector
Haud vani tetigere metus, nec me ire recuso
Longius, & cunctis redeuntem ostendere terris.
Protinus inde alios flectunt regesq; locosq;,

Adsuetumq́ petunt plaustris migrantibus ęquor.
Puppe procul summa vigilis post terga magistri
Hęserat, auratę genibus Medea Mineruę.
Atq́ ibi deiecta residens in lumina palla
Flebat adhuc, quãquam Aemoniis cum regibus iret,
Sola tamen, nec coniugii secura futuri.
Illam Sarmatici miserantur litora ponti.
Illa Thoanteę transit deflexa Dianę.
Nulla palus, nullus Scythię non mœreret euntem
Amnis, Hyperboreas mouit conspecta pruinas
Tot modo regna tenens. ipsi quoq́ 'murmura' põti — Mascri⁹. murmura.
Iam Minyę iam ferre volunt, vix alleuat ora
Ad feras siquando dapes, quas carus Iason
Ipse dabat, iam nubiferam transire Carambim
Significans, iam regna Lyci, totiesq́ gemẽtem
Fallit, ad Aemonios hortatur surgere montes.
 Insula Sarmaticę Peuce stat nomine Nymphę,
Toruus vbi & ripa semper metuendus vtraq́
Infreta per sęuos Ister descendit 'alumnos'. — Mascri⁹. Alanos.
Soluere in hoc tandem resides dux litore curas,
Ac primum socios ausus sua pacta docere.
Promissamq́ fidem thalami, fœdusq́ iugale.
Vltro omnes lęti instigant, meritamq́ fatentur.
 'Ipsa' autem inuitę iam Pallados erigit aras, — Liliensis. ipse.
Incipit Idalię numen nec spernere diuę.
Pręcipueq́ sui, siquando in tempore pulcher,
Coniugii Minyas nunquam magis eminet inter.
Qualis sanguineo victor Gradiuus ab Hebro
Idalium furto subit, aut dilecta Cythera.
Seu cum cœlestes Alcidę inuisere mensas
Iam vacat, & fessum, Iunonia sustinet Hebe.
Adsunt vnanimes Venus hortatorq́ Cupido.

Suscitat affixam mœstis Aeetida curis,
Ipsa suas illi croceo subtegmine vestes,
Induit, ipsa suam duplicem Cytherea coronam
Donat, & arsuras alia cum virgine gemmas.
Tum nouus impleuit vultus honor, ac sua flauis
Reddita cura comis, graditurqꝫ oblita malorum,
Sic vbi Mygdonios planctus sacer abluit Almo,
Lętaqꝫ iam Cybele, festęqꝫ per oppida tędę,
Quis modo iam sęuos adytis fluxisse cruores
Cogitet? aut ipsi qui iam meminere ministri?
Inde vbi sacrificas cum coniuge venit ad aras
Aesonides, vnaqꝫ adeunt, pariterqꝫ precari
Incipiunt, ignem Pollux vndamqꝫ iugalem
Prętulit, vt dextrum pariter vertantur in orbem,
Sed neqꝫ se pingues tum candida flamma per auras
Explicuit, nec thura videt concordia Mopsus,
Promissam nec stare fidem, breue tempus amorum.
Odit vtrunqꝫ simul, simul & miseratur vtrunqꝫ,
Et tibi iam nullos optauit barbara natos.
Mox epulas & sacra parant siluestria lęti,
Pręmia venatu facili quęsita supersunt,
Pars veribus, pars vndanti despumat aheno.
Gramineis ast inde thoris discumbitur, olim
Ister anhelantem Peucen quo presserat antro.
Ipsi inter medios rosea radiante iuuenta
Altius, inqꝫ sui sternuntur velleris auro.
Quis nouus inceptos timor impediit Hymenęos?
Turbauitqꝫ thoros? & sacra calentia rupit?
Absyrtus subita pręceps cum classe parentis
Aduehitur, profugis infestam lampada Graiis
Concutiens, diramqꝫ premens clamore sororem.
Atqꝫ, hanc o siquis vobis dolor iraqꝫ Colchi

Adcelerate viam,neq; enim fugit ęquore raptor
Iuppiter,aut falsi sequimur vestigia tauri.
Puppe(nefas)vna prędo Phryxęa reportat
Vellera,qua libuit remeat cum virgine.nobis
(O pudor)& muros & stantia tecta reliquit.
Quid mihi deinde satis?nec quęro vellera,nec te
Accipio germana datam,nec fœderis vlla
Spes erit,aut irę quisquam modus.inde reuerti
Patris ad ora mei tam paruo in tempore fas sit?
Quinquaginta animę me scilicet,vnaq; mersa
Sufficiet placare ratis?te Gręcia fallax
Persequor,atq; tuis hunc quasso mœnibus ignem,
Nec tibi digna soror desum ad connubia frater,
Primus & ecce fero,quatioq; hanc lampada vestro
Coniugio,primus celebro dotalia sacra,
Qui potui,patrię veniam da quęso senectę.
Quin omnes 'alti' pariter populiq; patresq; Aliensis. alto.
Mecum adsunt,magni virgo ne regia solis
Aemonii thalamos adeas despecta mariti,
Tot decuit coiisse rates,tot fulgere tędas.
Dixerat,itq; orans iterum ventosq; virosq;
Perq; ratis supplex vox remigis illa magistros.
Illi autem intorquent truncis frondentibus vndam.
Quęq; die fuerat raptim formata sub vno,
Et tantum deiecta suis a montibus arbor,
(Quid dolor & veterum potuit non ira virorum?)
Haud longis iam distat aquis,sequiturq; volantem
Barbara Palladiam puppem ratis,hostia donec
Danubii,viridemq; vident ante hostia Peucen,
Vltimaq; agnoscunt Argoi cornua mali.
Tum vero clamorem omnes,inimicaq; tollunt
Gaudia,tum grauior remis fragor,vt procul Argo

Visa viris, vnamq; petunt rostra omnia puppem.
Princeps naualem nodosi roboris vncum
Adripit, & longa Styrus prospectat ab vnda,
Coniugio atq; iterum sponsę flammatus amore.
Iamq; alii clypeos & tela trabalia dextris
Expediunt, armant alii picis vnguine flammas.
Impatiens tremit hasta morę, nec longius inter
Quam quod tela vetet, superest mare. vocibus vrgēt
Interea, & pedibus pulsant tabulata frementes.
Cum subitas videre rates, vibrataq; flammis
Lilienſis. vana. Aequora, non 'vna' Minyę formidine surgunt.
Primus & in puppem deserta virgine ductor
Prosilit, & summa galeam rapit altus ab hasta,
Ense simul clypeoq; micat, nec cętera pubes
Segnius adreptis in litore constitit armis,
At tibi quę scelerum facies Medea tuorum?
Quis ve pudor Colchos iterum fratremq; videnti?
Quicquid & abscissum vasto iam tuta profundo
Credideras? ergo infausto sese occulit antro
Non aliud quam certa mori, seu carus Iason,
Seu frater Graia victus cecidisset ab hasta.
Lilienſis. nec. Haud ita 'sed' summo segnis sedet ęthere Iuno
Haud sinit extrema Minyas decernere pugna,
Nec numero quoniam Colchis nec puppibus ęquos.
Ergo vbi diua rates hostemq; accedere cernit,
Ipsa subit terras, tempestatumq; refringit
Ventorumq; domos, volucrum gens turbida fratrū
Erumpit, classem dextra Saturnia monstrat
Videre, inq; imum pariter mare protinus omnes
Infesto clamore ruunt, inimicaq; Colchis
Aequora, & aduersos statuūt a litore fluctus.
Tollitur, atq; intra Minyas Argoaq; vela

Styrus abit,vasto rursus descedit hiatu
Abrupta reuolutus aqua,iamq; omnis in astra
Itq; reditq; ratis,lapsoq; reciproca fluctu
Descendit, trahit hos vertex,hos agmine toto
Gurges agit,simul in vultus micat vndiq; terror,
Crebra ruina poli cœlestia lumina laxat.
Non tamen ardentis Styri violentia cedit,
Hortatur socios media inter prelia diuum.
Transferet ergo meas in quę volet oppida dotes
Colchis? & Aemonius nobis succedet adulter?
Nec mihi tot magnos inter regesq; procosq;
Profuerit prona haud dubii sententia patris?
An virtus prelata viri est? & fortior ille,
Quē sequitur? iungā igniferos sine carmine tauros,
Sęuaq; Echionii ferro sata persequar Hydri.
Hoc adeo interea spectans de litore pugnas
Amborum,victoris eris,iam digna videbis
Prelia,iamq; illud carum caput ire cruenta
Sub freta semiuiri,nec myrrha corpus Achiui,
Sed pice,sed flammis,& olentis sulphure crines.
Vos modo vel solum hoc fluctus expellite corpus.
Non te Aeeta pater generi,aut Sol magne pudebit,
Fallor? an hos nobis magico nunc carmine ventos
Ipsa mouet? diraq; leuat maria ardua lingua?
Atq; iterum Aesonides,iterum defenditur arte
Qua solet? haud illi cantus, & futile murmur
Proderit, ite rates, & frangite virginis vndam
Dixit,& intortis socio cum milite remis
Prosilit,ac fluctu puppis labefacta reuerso
Soluitur,effunditq; viros,ipsumq; minantem
Tunc quoq;,& elata quęrentem litora dextra.
Ibat & arma ferens, & strictum naufragus ensem,

Incipit & remos, & quęrere transtra solutę
Sparsa ratis, mœstas altis intendere voces
Puppibus, ast inter tantos succurrere fluctus
Liliensis. ulla. Nulla potest, aut 'illa' velit? quotiesq; propinquat,
Tunc aliud rursus dirimit mare, iam tamen errat,
Iamq; abiit, fundoq; iterum violentus ab imo
Erigitur, sed fluctus adest, magnoq; sub altis
Turbine figit aquis, & tandem virgine cęssit.
Absyrtus visu mœret defixus acerbo.
Nec quid agat, qua vi portus, & prima capessat
Ostia, qua possit Minyas inuadere, clausos
Quos videt, agnoscitq; tremens, maria obuia cōtra,
Sęuaq; pugnat hyems, totusq; in vertice pontus.
Abscessit tandem, vanaq; recedit ab ira,
Et tanta de clade ratis latus inde sinistrum,
Aduersamq; procul Peuces defertur in oram,
Cum socii (gemino nam scinditur insula flexu
Danubii) hac dudum Minyę, Pagasęaq; puppis
In statione manent, illinc Aeetius heros
Obsidet aduersa tentoria Thessala classe
Impatiens, pugnęq; datur non vlla potestas.
Noctes atq; dies vastis mare fluctibus inter
Perfurit, expediant donec iunonia sese
Consilia, atq; aliquem bello ferat anxia finem.
At Minyę tanti reputantes vltima belli
Vrgent, & precibus cuncti, fremituq; fatigant
Liliensis. cladi. Aesoniden. Quid se externa pro virgine 'clausa'
Obiiciat? quid ve illa pati discrimina cogat?
Respiceret pluresq; animas, maioraq; fata
Tot comitum, qui non furiis, nec amore nefando
Per freta, sed sola sese virtute sequantur,
An vero vt thalamis raptisq; indulgeat vnus

Coniugiis? 'id' tempus enim, sat 'vellera' Grais, Iliensis. it.
Et posse oblata componere virgine bellum, Maseri⁹.
Quenq; suas sinat ire domos, nec Marte cruento vellere.
Europam atq; Asiã prima hęc 'cõmutet' Erinnys, Iliensis. cõmittat.
Nanq; datum hoc fatis, trepidus supplexq; canebat
Mopsus, vt in seros irent magis ipsa nepotes,
Atq; alius lueret tam dira incendia raptor.
Ille trahens gemitum, tantis ac vocibus impar,
(Quanquam iura deum, sacri sibi conscia pacti
Relligio, dulcisq; mouent primordia tędę)
Cunctatur, mortemq; cupit, sociamq; pericli
Cogitat, haud vltra sociis obsistere pergit.
Hęc vbi fixa viris, tempus fluctusq; quietos
Expectant, ipsam interea, quid restet, amantem. i. medeam.
Ignorare sinunt, decretaq; tristia seruant,
Sed miser vt vanos, veros ita sępe timores
Versat amor, falliq; sinit nec virginis annos.
Ac prior ipsa dolos, & quamlibet intima sensit
Non fidi iam signa viri, nimiumq; silentes
Vna omnes, haud illa sui tamen immemor vnquam,
Nec subitis turbata minis, prior occupat vnum
Aesoniden, longeq; trahit, mox talibus infit, i. incipit
Me quoq; vir tecum Minyę fortissima pubes
Nocte dieq; mouent, liceat cognoscere tandem,
Si modo Peliacę non sum captiua carinę, que facta fuit in monte p
Nec dominos decepta sequor, consultaq; vestra qui mons est thesalie.
Fas audire mihi. vereor fidissime coniux
Nil equidem, miserere tamen, promissaq; serua
Vsq; ad Thessalicos saltem connubia portus,
Inq; tua me sperne domo. scis te mihi certe
Non socios iurasse tuos, his reddere forsan
Fas, abeant. tibi non eadem permissa potestas,

Teq; ſimul mecum ipſa traham, non ſola repoſcor
Virgo nocens, atq; hac pariter rate fugimus omnes.
An fratris te bella mei, patriçq; biremes
Terrificant? magnoq; impar vrgeris ab hoſte?
Finge rates alias, & adhuc maiora coire
Agmina, nulla fides? nullis ego digna periclis?
Non merui mortemq; tuam comitumq; tuorum?
Vellem equidem noſtri tetigiſſent litora patris
Te ſine, duxq; illis alius quicunq; fuiſſet.
Nunc remeant, meq; ecce nefas & reddere poſſunt,
Nec ſpes vlla ſuper. quin tu mea reſpice ſaltem
Conſilia, & nimio comitum ne cede timori,
Credidit ardentes quis ſe tunc iungere tauros
Poſſe? quis ad ſçui venturum templa draconis?
O vtinam ergo meus pro te non omnia poſſet,
Atq; aliquid dubitaret amor, quin nũc quoq; quęrit
Neſcio quid tuus iſte pudor. me ne optime quondã
Aeſonide, me ferre preces, & ſupplicis ora
Fas erat? haud hoc nũc genitor putat, haud dare pœ-
Iam ſceleris, dominumq; pati. ſic fata parantẽ (nas
Reddere dicta virum furiata mente refugit
Vociferans, qualem Ogygias cum tollit in arces
Bacchus & Aoniis illidit tympana truncis,
Talis erat, talemq; iugis ſe virgo ferebat
Cuncta pauens. fugit infeſtos vibrantibus haſtis
Terrigenas, fugit ardentes exterrita tauros,
Si Pagaſas vel Peliacas hinc deniq; nubes
Cerneret, & tempe viridi lucentia fumo,
Hoc viſu contenta mori, tunc tota querelis
Egeritur queſtuq; dies, eademq; ſub aſtris
Sola mouet, mœſtis veluti nox illa ſonaret
Plena lupis, quaterentq; truces ieiuna leones

Ora, vel orbatę traherent suspiria Bacchę.
Procedit non gentis honos, non gloria magni
Solis aui, non barbaricę decor ille iuuentę,
Qualis erat, cum Chaonio radiantia trunco i. in termino · factus ex
Vellera vexit ouans, interq; ingentia Graium silva Chaonia · qui
Nomina Palladia virgo stetit altera prora. erat fixus in naue
Quid dubitas? heu dure siles? magnũq; minatur.
Mœstus at ille minis, & nota Colchidos ira
Hęret, & hinc pręsens pudor, hinc decreta suorum
Dura premunt, vtcunq; tamen mulcere gementem
Tentat & ipse gemens, & tempora currere dictis.
Me ne aliquid meruisse putas? me talia velle?

FINIS Libri octaui & vltimi.

AVRENTII BALBI LILIENsis endecasyllabon, quo librum mittit ad patronum.

AVdax quo properas libelle? blattas
Vitare, & tineas cupis molestas?
At vilis toga cammarisq; fies,
Et turi & piperi dabis cucullos,
Aut spurcis laceraberis latinis.
Scombros non metuis, nigrasq; oliuas,
Immundasq; manus salariorum?
Ergo, crede mihi, caueto lucem,
Nil est tutius, ac domi manere.
Aut si, ne regidas patris lituras,
Cancellos patiaris, & flagella,
De nostro cupis euolare nido,
LERMAE protinus hinc adi penates
Sacros Mnemosynę lares puellis.
Illic Piereos puta recessus,
Et cum fratre pio nouem sorores.
Illic Pegaseas sonare lymphas.
Hic linguam Ciceronis eloquentem,
Hic celsi quoq; spiritum Maronis,
Nec non Fabricii, Curiq; sanctos
Et mores rigidi Numę, & Catonis,
Petri deniq; pectoris recessu
Virtutes veterum videbis omnes.
Hunc supplex petito, hunc adito, si te
Eius calculus adiuuat libelle,
Rhoncos, rhinocerotícosq; nasos,
Et dentes rigidos maligniorum
Omnes vnius assis ęstimabo.

Τέλος.

LAVRENTIVS BALBVS LILIENSIS.

Dñō. D. Petro Alerma Burgensi Celeberrimę Cō
plutensis Academiæ Cācellario dignissimo,
Atq; diuorū Iusti & Pastoris Eccle=
się Abbati meritissimo,
omniūq; bonarū
disciplina=
rum vexillario. S.P.

ECCE TIBI ANNOTATIVNCV=
lę nostrę obstrepētes accedūt, rudes quidē & impolitę, vt q̄ nobis velut informis vrsę fœtus exciderint. Quib⁹ lābēdo effigiādis, ne vni⁹ quidē horę interspiratio mihi fuerit. at scio nō cōtinuo defuturos vitiligatores, sed cōplures ī me ὡς ἐπὶ γλαῦκα τὰ ὄρνεα impetū facturos, qñ sunt multi, tā inhumano prauoq; ingenio, vt, ante quā has nr̄as viderint lucubratiōes, dānauerint, carpserint, & adūco naso suspēderint, cęlibes vel3, sine talionis metu alienas vxores corrūpētes, qui cū nihil ex se gignere queāt, magnā sibi gloriā credūt aucupari, si clāculū inter ipsorū silēs studiosiorū labores sugillēt. Verū hos tanq̄; Melitęos catellos vestimētoꝝ infimas lacinias, vt q superiora cōtingere nequeāt, lācinātes, despicere cōstitui, ea eñi patiētia obcallere destinaui, vt ne accerrimos quidē, nedū leuiusculos oblatrātiū morsus admittā. nihil eñi vnq̄; egregiū pariet, q blateratoꝝ aculeos formidauerit. Qñ fortes egregiosq; conat⁹ nunq̄; nō mom⁹ insequit̄. at q cādido integroq; iudicio ꝓnūciare volēt, cēsebūt ꝑfecto nos ī dignos, q vel leuissime, si nr̄m mun⁹ īplere nequerim⁹, rephēdamur, sciētes ad hoc op⁹, nō tā spōte & scribendi libidine, quā necessario, & coactos accessisse, fuisseq; hęc nr̄a tp̄is poti⁹ furta, quā studia, atq; hoc totū fere opusculū in lectulo iacentes, nec mediocri febre cōplicitos elaborasse, & sic plura fortasse ꝓstitisse, quā Bartholomęū Fōtiū, quā Benedictū

Philologū,q̄ cū sūmā,vt ipsi credebāt,curā diligētiāq; huic opi castigādo adhibuissent,nō ipm mō poema corruptissimū reli q̄re,verū & Argonautarū catalogon,qd̄ pudēdū est,ex Apollo nio,atq; Orpheo nō ītelligētes,noīa appellatiua ꝓ ꝓpriis īterdū posuere,qd̄ authores gręcos legēti facile cōstabit. Taxabūt me aliq p̄ssi9,& adstricti9,nulloq; sermōis lepore hęc cōdidisse,quo lectorib9 delicatis materia alioqui ingrata lenocinaret̃,at mihi, q̄uis fuisset cōsiliū hęc hilari9,exultāti9, & luxuriosi9 cōpone re,tn̄ nec ociū,nec tp̄s suppetisse asseuerabo,satisq; fuisse quali cūq; minerua in tam iniquo tp̄is curriculo exarasse cōtēdā, cū p̄sertim res ipsa leuior sit, & q̄ cōtēta doceri,vt cū Manilio lo quar,ornatū aspnet̃,nullāq; admittat facūdiā. Alii hinc maledi cēdi sumēt occasionē, ꝙ citauerim multos, q̄rū opa nō extēt, scriptores,sed quos ab īterp̄tib9 Apollonii,Pindari,multorūq; aliorū citatos viderim. His ego Ianū Parrhasiū virū sane erudi tissimū,aliosq; pmultos opponā, q id priores fecerūt. neq; fa stidiosi & pdelicati lectorū stomachi rōnē habuisse dicā, q nō mediocriter offenderent̃,si quoties cuiuspiā id gen9 authoꝝ te stimoniū aduocarē,īterp̄tē etiā,a quo citat̃,appellarē. Admodū pauca nōnulli dicēt esse,qb9 inter oīa,q̄ adnotaui,sine formidi ne ausint lectores accedere,at ego satis mihi fuisse si ex septua ginta circiter locis, quatuor aut quinq;,vel si hoc nimiū est & īmodicū,vnū,& alterū, ita docti cōprobarint,vt null9 cōtētio ni loc9 relinquat̃,nec em̄ parū est,ī tātis tenebris,vel duob9 lo cis cādorē suū reddere,nā si vel tātulo auxilio,multi ex studio sis Valerio opitularent̃, fieret fortasse,vt propediē nō vulneris mō nulli9,sed ne cicatricis qdē vllū reliquū esset vestigiū. cre bro em̄ iactu,vt dr̃ iacit̃ aliqn̄ venus. Quare maleuolorū nu gas,ineptiasq; vere dixerim ineptissimas,qui aut odio,aut inui dia & liuore obcęcati nulli nō detrahūt,facile cōtēnēs, tui mō iudicii calculū expectabo,q si mihi adiect9 fuerit,qcqd alii gar riāt,velut e portu secur9 aspectās despicabor. Vale oīm bona rum literarū decus,nostriq; sęculi ornamētū clarissimū.

LAVRENTII BALBI LILIENSIS IN VALERIVM FLACCVM ANNOTATIONES.

Annotatio prima.

IN ipſa ſtatim narrationis frõte ſcriptum erat, atq; vnũ fœlix verſabat vomere Olympum. legit enarrator, atq; imum fœlix verſabat vomere Olympum. vt intelligamus, Peliam, imam Olympi montis partem, quę agricolationi poterat idonea eſſe, colere, atq; per hoc poſſidere. non minus lepide forſan legi poſſet, atq; vnus fœlix. eſſetq; ſenſus. ille vnus, ideſt ſolus, ac ideo fœlix, arabat Othrym, Hemũ, & Olympum mõtes. Othrys. Hemus. Olympus.
quorum cum Othrys & Olympus Theſſalię ſint, Hemus vero Macedonię, ſeu Thracię, ſignificat per hoc poeta, Pelian regem, Theſſalię atq; Macedonię partẽ ditione tenuiſſe. eſt autem Olympus, vt hoc etiã obiter adnotemus, Theſſalię mons nobiliſſimus. qui in tã tam dicitur exurgere altitudinẽ, vt nubes excedat Lucano teſte. a poetis pro cęlo vſurpatur. eſt pręterea mõtium multorũ nomen. Apollonii interpres ſex Olympos eſſe dicit, Theſſalię hunc, de quo diximus, in quo Olympia celebrari ſcribit Apollodorus. Macedonię. Elidis. Arcadię. Cilicię. Myſię. de quo Herodotus in primo. eſt etiam Olympus mons in Cypro inſula. in Leſbo alius. alius in Aſia non procul a Smyrna. fuit & oppidum in Lycia regione. fuit pręterea multorũ

Olympus. Lucanus. Olympi plures. Apollonij interpres. Apollodorus. Herodot⁹.

Olympus Mysie rex. virorũ nomen, fuit eñ Olympus Mysię rex, qui Iasi
Dionysius Milesius. filiã Nepiã vxorẽ duxit, vt scribit Dionysius Mile-
sius, habitauitq; in loco qui ab vxoris nomine Nepię
Nepie cãp⁹ campus est appellatus iuxta Cyzicum vrbẽ, de quo
Callimachus. meminit Callimachus in Hecale. Apollodorus vero
Apollodorus. Nepię campum in Phrygia ponit. fuit Olympus al-
Olympus. ter Generosę frater de quo, ne longior sim, Suidam le
Suidas. gito. fuerunt etiam Olympi duo tibiicines nobilissi-
Olympus. Tibiicen. mi, quorum prior discipulus fuit Marsyæ satyri eius
Ouidi⁹ locus. qui Hyagnidis fuit filius. de quo Ouidius intellexit
libro Methamorphoseon sexto, cum dixit. illum ruri
colę siluarum numina fauni, & satyri fratres, & tunc
quoq; clarus Olympus & Nymphę flerunt. fuit autẽ
Suidas. Tibiicen. is, vt Suidas scribit, e Mysia regione Tibiicen, & poe
ta melicus, atq; elegiacus, princepsq; illius musicę, quę
κρουματική dicitur, quęq; per tibias fit. hũc ante Tro
ianum excidium floruisse, atq; ab eo nomen sumpsis
se montem illum, quem in Mysia diximus esse, idem
Aristophanes. Suidas tradit. Olympi huius meminit Aristophanes
ἐν ἱππεῦσι. in ipo statim comœdię limine sic inquiẽs.
Δεῦρο νῦν πρόσελθ' ἵνα ξηναυλίαν κλαύσωμεν οὐλύμ-
Aristophanis iterp̃s. που νόμον. vbi enarrator hęc. ὁ δὲ ὄλυμπος μουσικὸς
ἦν μαρσύου μαθητής. ἔγραψε δὲ αὐλητικοὺς καὶ θρηνητι
κοὺς νόμους. et statim. ὄλυμπος δὲ μαθητὴς γέγονε μαρ
σύου, παρὰ τὴν αὐλητικὴν ἄριστος, καὶ αὐτὸς διὰ τὴν μου
σικὴν δυστυχήσας. odas multiplices hunc eundẽ inue
Pindari interpres. nisse testatur Pindari commentator in Pythiorum cal
Ouidius in ponto. ce. Fecit etiam huius mentionẽ Ouidius in ponto di
cens. at non Chionides Eumolpus in Orphea talis, in
Strabo. Phryga nec satyrum talis Olympus erat. Fecit etiam
gręcus quidam epigrammatum poeta, si recte memo
Philostratus. ria teneo, & Philostratus ἐν πρώτῳ τῶν εἰκόνων. et Lu-

cianus ἐν ἁρμονίδῃ Marsyę simul & Olympi. & Aristoxenus, & Glaucus, Plutarcho in musica teste, qui etiam non pauca de eo. Quare miror Raphaelem regium interpretem alioqui diligentem & eruditum, in eo, quem citauimus Ouidii Methamorphoseon loco, hoc ignorasse, cum apud tot scriptores celebre fuerit Olympi nomen. minus mirandū illud eiusdem, in sequēti eiusdē operis libro. qui sup illa Ouidii carmina. Lucianus. Aristoxenus. Glaucus. Plutharcus. Raphaelis incuria. Raphaelis ignorātia.

Oenopiam Minos petit Aeacideia regna,
Oenopiam veteres appellauere, sed ipse
Aeacus Aeginam genitricis nomine dixit.

Ouidii locus.

Cum apud nullum scriptorem legisset, Aeginā insulam appellatam esse Oenopiam, Oenonem reposuit, opus dum vult emendare corrumpens. Verba Raphaelis sunt. Oenopiā Minos petit. sic quidē in omnibus quę mihi videre contigit, exemplaribus legitur. sed, nisi apud Strabonē est mēdum, Oenonen legēdū est. immo nec apud Strabonē est mendū, & apud Ouidiū nō Oenonen sed Oenopiā, vt ē, legi debet. nā & Aegina insula appellata est prius Oenona, vt inquit Strabo, & Stephanus, quos Raphael ipse citat, & Plinius lib. iiii. qđ etiā Pindarus pluribus locis cōfirmat. in Nemeis. ὅτοι καὶ Διὸς αἰγίνας τε λέκτρον ποιμένες ἀμφεπόλησαν κυπρίας δώρων. ἔβλαστε δ᾽ υἱὸς οἰνώνας βασιλεὺς χειρὶ καὶ βουλαῖς ἄριστος. et in isthmiis. ἐν δὲ θήβαις ἱπποσόαις Ἰόλαος γέρας ἔχει. περσεὺς δ᾽ ἐν ἄργει. κάστορος δ᾽ αἰχμὰ ἐπ᾽ εὐρώτα ῥεέθροις. ἀλλ᾽ ἐν οἰνώνᾳ μεγαλήτορες ὀργαὶ αἰακοῦ παίδων τε. neq; in his tātum locis, sed in multis aliis, q̄ recēsere nō est opę preciū. Fuit aūt insula sic forsan dicta ab Oenone Nympha, q̄, vt testat̄ Pythenetus primo τῶν αἰγινητῶν libro, filia fuit Budionis, de cuius nomine gentē fuisse in eadē insula scribit

Raphaelis ignorantia. Aegina dicta prius Oenone. Strabo. Stephanus. Plinius. Pindarus. Oenone Nympha. Pythenetus Budion.

Dydimus. Aegina prius Oenopia dicta. Pindarus

Dydimus. Cęterum appellata est etiam Aegina prius Oenopia, quod, vt verum fatear, apud vnum Pindarum legi. qui in Isthmiorum calce, hęc ait ad Aeginā Aeaci matrem verba faciens. σὲ δ᾽ ἐς Νᾶσον οἰνοπίαν ἐνεγκὼν κοιμᾶτο. δῖον ἔνθα τέκες αἰακὸν βαρισφαράγῳ πατρὶ, κεδνότατον ἐπιχθονίων. quod Raphaelem non legisse nō est mirū, quia nec omnia possumus omnes, nec Raphael multa græcorum opera euoluerat, magis mirandum est, viros doctissimos nostræ tempestatis, qui multum in elucidandis poetæ huius tenebris insudarunt, hoc non attigisse. cui ego quoq; pro viri li subuenire cupiēs, tam longa sum vsus digressione. sed iam ad Valerium nostrum reuertamur.

Annotatio secunda.

PAulo post, tum iuuenem tranquilla tis mens, nec fronte timendus occupat, & fictis dat vultum, & pondera dictis. lego, non timens. sed tuens. vt sit sensus, tum Iasonem tranquilla idest tranquille tuens, hoc est aspiciens, ipse frōte non timendus, idest, odio suo atq; dolo dissimulato alloquitur. tranquille autem, i, leniter ac blande, vt scilicet odium suū atq; desiderii, seu potius insidiarū suspitionem effugeret, quippe qui sub honoris specie fortissimum iuuenem fallere conaretur. quod ipse poeta statim luce clarius ostendit, cum dicit, nec fronte timendus, & fictis dat vultum & pōdera dictis. id autē figura dictum est poetis omnibus tam grecis q; latinis maxime familiari. qua Homerus ἀλλὰ ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰεὶ κύκλωπος κεχόλωται. pro

Homerus.

ἀσκελέως. et μεγάλα στενάχοντα, ἀντὶ μεγάλως. quaq; Virgilius, mutati transuersa fremunt. & toruumq; re- pente clamat. ipseq; idem Valerius transuersa tuentẽ, &, illum torua tuens, atq; acri lubricus astu rex subit. quod huic quod dicimus simillimum est. quid autem possit in illo loco, tranquilla timens significare, ego quidem haud satis possum intelligere. si enim expone retur maris trãquillitatem, & malaciam timens, nimiũ certe frigoris in illa parte haberet sententia, nec vene rem atq; sublimitatẽ valerianam saperet. quãuis enim fœdis tempestatibus mare turbari post inceptam Ia- sonis nauigationem Pelias optaret, ibi tamen frigide sane dictum, & longe petitum esset.

Vergilius. Valerius.

Annotatio tertia.

ANnue, datq; animum. daq; animũ le gẽdũ esse nemo nõ vel semipaganus intelliget, q̃uis interpres per parẽthe sin dictũ esse autumet, quasi in Peliȩ esset potestate addere, vel augere ani- mũ audatiãq; Iasoni. vbi paulo post, olim annis ille ar dor habet, scriptũ erat. potest legi vel habet cũ inter prete, vel abit, pro abiit. tam enim hoc, q̃ illud sensui poetȩ congruit. et licet prior lectio argutior videatur, posterior fortasse magis est vera. eritq; sensus. ardor il le, qui olim erat, abiit annis, idest longa ȩtas commi- nuit atq; fregit vires illas, quibus olim, idest in iuuen tute pollebam.

Annotatio quarta.

NOn multo inferius, vbi de ingẽti Iunonis studio, in dissemināda nauis cōpingēdę fama loquitur, magnaq; ratē p lustra, viasq; iussi laude canunt manifesto in limine Fauni. manifesto in lumine omnino lego, quid enī eo loco, manifesto limine significare possit, enarrator viderit, ego vero sic illud accipio. Faunos cęterosq; ruris deos, agrestesq; Nymphas, atq; fluuios, Iunonis iussu nauem struendā magnis laudibus per vias cōpitaq;, atq; agros decātasse, atq; id nō alienis fictisue, ac simulatis figuris, vt solēt, acceptis, sed ppriis formis apparētes. qđ non adeo dissimile est illi Vergiliano. visi ante oculos astare iacētis īsomnis multo manifesto lumine. & in sequēti libro, ipse deū manifesto in lumine vidi.

Vergili⁹.

Annotatio quinta.

IN eodē libro quātū cognoscere cęli pmissum est, pelagū quātos aperimus in vsus. quāuis in omībus exēplaribus, quę mihi euoluere contigit, pelagū scriptū inuenerim, librariorū tamē esse mendam nunquā dubitatū habebo, cum pelagus nusquā generis masculini reperiatur, sed neutri vbiq;, Prisciano, atq; Phoca vetustissimo grāmatico, Seruioq; & cęteris huius nōis pfessoribus hoc fere cōfirmantibus, nam cum pelagus neutrum esse dicāt, nō addūt vt in huiusmodi reb⁹ solēt, aliquādo masculinū reperiri, cōmentator credidit posse masculinū esse, quemadmodū & vulgus, qđ cū neutrum sit, reperitur apud Maronē masculinū, cum lōge dispar sit horū nominū ratio, nā pelagus, & quia semper apud Gręcos neutrū reperitur, vt qđ in. ος. terminatum per quintā eorum declinationē inflectatur, &

Pelag⁹ nū q̄ masculinū inuenit.

Priscian⁹. Phocas. Seruius.

Vergili⁹.

quia sic latinis placuit scriptoribus, semp neutraliter, masculine positū est nunq̃.at vero vulgus, Sisenna hi storiarū scriptor, Atti9, & Varro masculino genere po suerūt, quos Vergili9 in.ii.secutus est, cū dixit, & spar gere voces in vulgū ambiguas. Lucillius vero neutro ꝓtulit, cui9 exēplo Maro idē ĩ primo dixit, sequitq; ani mis ignobile vulgus, quin & ex veterū opinione grā maticorū vulgus masculini poti9, q̃ neutralis generis esse, Carisius sosipater cōfirmat. patet igitur Vergiliū, cum autores haberet doctissimos, quos sequeretur, re cte, & neutrum, & masculinū posuisse vulgus, nō autē fœmininū, vt falso credit Sergius grāmaticus nō par ui nominis, in cōmento super Donatū. quę generum diuersitas, cum in pelagus nomine nō sit, quantū ego sciam, pelagus, nō pelagum, apud Valerium contende rim legēdum esse. neq; obstabit, q̃d aliqui dicunt, ne tot dictiones eadem litera clausas iungeret, hoc fecis se Valeriū. nō enī adeo anxie, & superstitiose hoc scri ptores refugerūt, vt tanq̃ scopulū euitarent. sciāt Ver gilium dixisse. tōsa coma pressa corona, & ipsum Va lerium vix primis amplexis luminis oris. Et iterū, iā nulla videbis vellera, nulla tua fulgētia dona sub vm bra. nec solū hoc apud poetas reperiri, verū & apud oratores. Cicero pro Sextio, ita illa cūcta permota, & Quintilian9 libro.x.nōdum satis aptatis armamētis.

Sisenna. Attius. Varro. Vergili9. Lucillius. Carisius. Vergili9. Sergius. Valerius. Vergili9. Valerius. Cicero. Quintil.

Annotatio sexta.

ETq; vt hic pro pelagum, iure mihi videor pe lagus reposuisse, ita illud quod modo dicam, immutare non ausim, vt fecit nimisquam au dacter Valerianus interpres, qui, cum in omnibus exemplaribus hęc carmina ita legantur.

Valeri9.

Molli iuuenes funduntur in alga,
Conspicuusq; toris Tyrinthius, exta ministri
Rapta simul veribus, ceceremq; dedere canistris.

Ipse expuncta dictione veribus, verubus, reposuit. cũ fortasse nõ verubus, sed veribus possit esse hui⁹ nominis veru tertius pluralis casus. nam quamuis apud Vergilium, verubus in compluribus exemplaribus legatur, in primo, & quinto Aeneidos, atq; etiam in Georgicorum secundo, sunt tamen non minus multa exemplaria antiquitatis venerandę, quę veribus per.i. non per.u. scriptum habent. nec desunt eruditi sane viri, qui lectionem illam per.u. tãquam adulterinam explodant, affirmentq; synceram incorruptamq; scripturam esse per.i. & non per.u. quorum sententię id me accedere facit, quod neminem veterum grammaticorum video hoc nomen excepisse, inter illa, quæ per quartam nominis declinationem variata datiuũ mittunt pluralem in.ubus. Priscianus libro septimo, hæc quatuor duntaxat excipit. portubus. specubus. tribubus. lacubus. Diomedes totidem, partubus. artubus. arcubus. tribubus. Donatus vero artubus tantũ notat, innuens tunc datiuum illum debere.u. retinere, cum ambiguitas potest aliqua subesse. Super quẽ hęc Sergius. u. litera tunc retinetur in datiuo plurali, vt ipse dixit, cum aliqua discernenda sunt. vt artubus. & arcubus. cui regulæ tantum inuenimus duo nomina contraria. i. nulla discretione interueniente. u. retinẽtia. vt specubus, & tribubus, quæ ab istis regulis discrepant. sed quid tot verbis opus? cum satis ponderis ac momenti Plinii debeat habere pręceptio, qui testante Carisio sosipatro, sexto dubii sermõis libro dicit, manifestum esse veribus. genibus. ossibus. per.i. dici in

Vergilius. Priscian⁹. Diomedes Donatus. Sergius. Plinius.

penultima, quod vt concedam contra horum omniũ opinionem, verubus per .u. dici posse, tamen cum etiam veribus, vt probauimus formari queat, & ita in omnibus Valerii exemplaribus scriptum fuerit, arbitratus sum me rectius facturum, si veribus restituerem, quã si cum Maserio verubus approbarem. Valerius. Maseri⁹.

Annotatio septima.

QVoties paucos ad litoris ictus deficiã, Scythicum metuens põtumq; Cretamq;. hic labor ille domus, & inextricabilis error. nam certe cũ multum diuq;, anxius, animiq; pendens mecũ cogitarim, quę possit in eo loco esse vera lectio, nulla vnquã succurrit, quę mihi omnino satisfaciat, nam Cretam equidem, nisi antiqui alicuius scriptoris authoritate persuasus, nequaquam admiserim, quãuis probetur a Christophoro Landino, & Ioanne Dispauterio doctis illis quidẽ & grauibus certe viris, sed tamen quibus in huiusmodi rebus nulla penitus sit fides adhibẽda, nisi authoris alicuius, qui fidem vel inuitis faciat, testimoniũ produxerint. cum ergo Cretam priore breui locum esse Ponti dicant, nec vllum geographię citent scriptorem, historicumve, aut interpretem, cuius authoritate suam fulciant opinionem, eorũ ego sententiam explodendam interim censeo, & minime Cretã legendũ esse. sed insurgit Ioannes Franciscus Quintianus stoa poeta laureatus, qui omnes poetarum numeros implet, quippe qui sit heroicus, tragicus, comicus, elegiacus, lyricus, satyrographus, epigrammatarius, adde etiam, si placet, cætera omnia scriptorum genera, omnia enim qua est arrogantia, confidentia, ac temeritate se absoluturum sperabit, cum nihil non modo absoluat, expri

Christophorus lãdin⁹. Dispauterius. Quitian⁹.

mat, & effigiet, sed ne deliniet quidem. is in sua sexta epographia, Cretam priore breui fluuiū esse Ponti dicit, at quem citat authorē? nempe nullū, quod cum ipse pro sua libidine finxerit, tantum ei puto habēdum fidei, quantū homini indoctorū omniū arrogantissimo, qui vt viros lōge se doctiores impudentissime atq; imprudētissime sugillaret, nullus est latinorū poetarū, quem nō legerit, cum tamen nullum intellexerit, nam in iis quos frequēter allegat, non pauciora credo, quę ignorauit, quā quę legit, quippe qui in mēsuris syllabarū duntaxat, ac temporibus conquirendis laboraret, verum vanissimū blateronem relinquamus, tam enim a candore meo est alienū virulentam in aliquem linguam excutere, quā iste a benedicēdo abhorret, neq; vlla de tam homine inepto verba fecissem, nisi ipsius impudētia patiētię meę frenos abrupisset, vt qui viderem

Nebrissen.

nostrū Aeliū Nebrissensem, virū ex omni doctrinarū genere admirandū, cū aliis multis nō proletariæ cōditionis viris, iniuria sępius ab isto reprehēdi nebulone. sed iam a

Strabo. Ptolemeꝰ. Stephanꝰ. Dionysiꝰ. Plinius. Pōponiū. Herodotꝰ. Diodorus. Dionysiꝰ. Halicarnasseus. Maseriꝰ. Baptistę. Cyta. Apolloniꝰ.

diuerticulo repedemus. ego certe cum nec apud Strabonē, Ptolemęum, Stephanum, Dionysiū, Plinium, Pomponium Melam inuenerim locum esse Ponti, neq; apud alium quēpiam, qui eius mentionē facere potuisset, qualis est Herodotus, Diodorus Siculus, Dionysius Halicarnasseus, nequaquā Cretam legendū, sed adulterinam esse lectionē cōtenderim. Maserius ex emendatione Baptistę Egnatii, vt ipse asseuerat, pro Creta Cytam legit, tam cōfidenter quā si ab Apollinis oraculo accepisset. non equidem ignoro Cytam vrbem esse Ponti, quippe cuius multi mentionem fecerint, nam & Apollonius, vt ipse testatur, inde Cytęus formauit, & Cytais forma etiam patronymica, dicens.

ἐν θάδ' ἔσω ἠπείροιο κυταΐδος, ἠδ' ἀμαραντῶν
τηλόθεν ἐξ ὀρέων, πεδίοιο τε κιρκαίοιο.

φᾶσις δινήεις εὐρὴν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει.
Hic pręter Golchos terręq; Cytaidos agros
Ex campo Circes & montibus ex Amaranthis
Phasis pręcipitans in latum voluitur ęquor.

Inde etiam Propertius Cytęina carmina appellat magica, & Valerius noster in sexto Cytçā virginē. eius etiam mentionē Suidas fecit. interpres Apollonii non Cytā, sed Cytęam nominat, his verbis, Cytęa vrbs Colchidis. Est etiam altera eodē nomine dicta in Europa, aqua dicunt eā, quę in Colchide est, originem traxisse. Cęterum cum in his carminibus, alius meo iudicio sit sensus, quam is, quē credit enarrator, non magis Cyta, quam Creta mihi satisfacit, tu quid cōmentator super ea re dicat, videbis. ego vero sic accipio, Alcimeden dicere, se in tanto timore ac sollicitudine futuram quādiu Iason nauigabit, vt quoties vel leuissimā in mari tempestatē obortam viderit, filii periculum timens, sit animo defectura. cui consonat, quod statim sequitur, nec de te credam nostris ingrata serenis. Cum igitur dicat Alcimede quoties in mari tempestatem senserit quamlibet leuem, se in graui timore futuram, non videtur vrbis nomen locum ibi posse habere. non enim erat, ꝙ plus timeret discrimina, quæ Iason in terra Colchide esset aditurus, cum tempestas, quam cum tranquillitas esset in mari. accedit ad hoc quod Cyta, siue Cytęa, nec erat vrbs, in qua Aeetas regiā haberet, nec in qua vellus esset aureum, vt inde filio periculū timeret. quare dum melius inueniatur, ego Pontumq; ratēq; libētius, quā Pōtumq; cytamq; legerem, nam & si recte perspicias, longe minor est literarum immutatio in illo quā in hoc, & multo magis ad poetę sensum facere videtur, vt quod subsequenti conueniat sententiæ. vt dicat Iasonis mater, se & Pōti tempestatem & nauis dissolutionem formidaturam. i.

Propertius. Valerius. Suidas. Apollonii interpres.

Iasonis naufragium, quod accidit aut mersa, aut fracta naui. Hoc est meum iudicium, cęterum suum opinaturis liberum relinquo arbitrium, tu vero potissimum harum duarum vtra sit sanior lectio, iudicabis, cuius ingenium perspicacissimum nihil est, quod latere possit.

Annnotatio octaua.

SEd vt id quod modo dixi, non sine formidine ausim asserere, ita in hoc quod subiungam, neminem credo sententię nostræ nō album calculum adiecturum. in Heroū catalogo scriptum est, quiq; Erymanthei sudantem pondere monstri Amphitrionydem Tegeęo limine Cepheus iuuit, & Amphidamas, at frater plenior annis maluit Ancęos vellus cōtingere Phryxi. interpretis diligentiam possumus in hoc loco desiderare, qui Ancęos legit rectum esse gręcum admonens, quasi aliquis vel semipagan9 ignorare possit, si Ancęos legatur, rectum esse casum gręca desinentia. qui certe si Apollonii verba de Ancæo diligentius perpendisset, non Ancæos, sed Ancęum, legi debere vidisset. Ancęus enim non Cephei & Amphidamantis frater, sed ex fratre Nepos erat, quippe qui Lycurgi eorum, quos dixi, fratris filius testante Apollonio fuit. Aleo siquidem tres fuerunt liberi, Lycurgus, Cepheus, Amphidamas, quorum Lycurgus natu maximus, in aurei velleris expeditione fratrum comes esse nequiit, filium tamen Ancęum misit, qui fratres comitaretur. Verba Apollonii, nequis desideraret apponenda esse duxi, sunt autem ex primo.

Apolloni9.

Καὶ μὴν ἀμφιδάμας, κηφεύς τ᾽ ἴσαν ἀρκαδίηθεν
οἳ τεγέην καὶ κλῆρον ἀφειδάντειον ἔναιον.

Υἱὲ δύω ἀλεοῦ, τρίτατος γε μὲν ἕσπετ' ἰοῦσιν
Ἀγκαῖος, τὸν μέν ῥα πατὴρ λυκόοργος ἔπεμπε
Τῶν ἄμφω γνωτὸς προγενέστερος, ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη
Γηράσκοντ' ἀλεὸν λίπετ' ἀμ πόλιν ὄφρα κομίζῃ,
Παῖδα δ' ἑὸν σφετέροισι κασιγνήτοισιν ὄπασσε. i.
Amphidamas Cepheusq;, Alei duo pignora fratres,
Qui Teges oras, celſumq; Apeſanta colebant,
Venere Arcadia, ſequitur quos viribus ingens
Ancęus miſſu patris, iuſſuq; Lycurgi,
Illorum qui frater erat, ſed maior vtroq;,
Quiq; ſenem manſit patrem comitatus in vrbe,
At natum caris miſit cum fratribus ipſum.

Super quē locū enarrator hęc verba de Ancęo, Lycurgi, & Antinoes filii fuerūt Ancęus, & Epiochus, colit̃ autē apud Arcadas, vt Ariſtomenes teſtatur. ex quib9 omībus manifeſte patet, Ancęū, Amphidamātis, & Cephei, nō fratrem ſed fratris filiū extitiſſe. quin & Orpheus in Argonauticis hoc idē teſtatur, quanq̃ nō Amphidamātē & Cepheū fratres ponit, ſed priorē Iphidamantē Alei filiū nominat, Cepheū vero cū ab Arcadia veniſſe ſcribit, ſtatim Ancęū a patre ſene miſſum ex eadē prouincia ſubiungit. Verba eius de Iphidamante ſunt hęc.

Ariſtomenes.

Orpheus.

Ἰφιδάμας δ' ἀλεοῦ παῖς ἤλυθε. πέμψε γὰρ αὐτὸν
Ἰφθίμος γενέτης τεγέης ὅρια προλιπόντα. i.
Venit & Iphidamas Alei genus. hunc grauis annis
Magnanimus genitor Tegeę pręmiſit ab oris. Et poſt de Cepheo atq; Ancęo.
Κηφεὺς τ' ἀρκαδίηθε μεθ' ἡρώεσσι πελάσθη
Ἀγκαῖον δ' ἂν ὅμιλον ἀπ' ἀρκαδίης πολυμήλου
Πέμψε πατὴρ γηραιὸς ἐπὶ πλόον ἀξείνοιο.
Arcadici fortem miſerunt Cephea fines.
Ancęumq; grauis genitor tardante ſenecta

Misit ab Arcadia gelidas ad Phasidis oras.

Si oĩa hęc interps alioqui acutꝰ aduertisset, nō incidisset in errorē pene puerilē. quin & cōiunctio aduersatiua, & verbū illud maluit q̄suis in vtrāq; aurē Endymionis somnum dormiētē, eū debuit admonere. leges igitur, at frater plenior annis maluit Ancęū vellus cōtingere Phryxi, aut si magis placet Ancęon gręca accusatiui terminatione. maiorem enĩ venustatē atq; gratiā præ se ferre videt̃. & sic erit sensus manifestus, frater. s. Lycurgus, qui plenior annis. i. illis natu maior erat, maluit filiū suū Ancęon iter Argonautas mittere, quā ipse ętate grauis ad vellus aureū proficisci.

Endymionis somnꝰ.

Annotatio nona.

CEler Asterion quem matre carentem
Crethęus gemino fouit pater amne Cometes,
Segnior Apidani vires vbi sentit Enipeus.

Nihil in hisce carminibꝰ immutādū fuit, nihil q̄d sensum cōfundere, & obtenebrare posset. at Maseriꝰ maiori multo q̄ oportuit cōfidētia, p Crethęꝰ Clęnęꝰ reposuit. cū in oĩbꝰ exēplaribꝰ Cretheus, nō Clęnęꝰ legat̃. quare meliꝰ lōge meo iudicio & sibi, & poetę nr̄o cōsuluisset, si Crethęus reliqsset. quid enĩ magis verberibꝰ, & plagis dignū, quam bonā, syncęrā, incorruptamq; lectionē mutare, atq; alienā pro libidine & adulterinā substituere? q̄d nihil aliud est, quā casta & pudica vxore repudiata, spurcissimā meretricem inducere. ex qua audacia, nolo enĩ dicere temeritate, efficitur, vt libri omnes corrupti, mendosi, inuersi, deprauatiq; circūferantur, dum omnes pro suo quisq; arbitrio mutant, immutant, addunt, vel detrahunt. quare cum lectio aliquo pacto ferri potest, idest quando nō plane aduersa, vt ita dixerim. valitudine conflictatur, quando morbus non est manifestarius, vitiumq; perspicuum patet, nihil vnquam immutādum existimo, at si aliter lectio sanior

Valerius.

fore videatur, sufficiat lectores admonuisse. vt si castigatio e cõmodo scriptoris, in quem est, videatur esse, tum multorum consensu reponatur. nemo enim tam suo debet tribuere iudicio, vt quicquid ipsi placuerit, statim omnibus lenocinaturum atq; abblãditurum speret. legatur igitur vt prius Gretheus non Clençus, quando & in omnibus exẽplaribus sic scriptum est, & Cometes Asterionis pater nõ fortasse nisi improprie, nedicam inepte, Clençus appellari posset. siquidem Piresię, quæ vrbs est Macedoniæ, seu Thessaliæ iuxta Phylleium montem, circa Apidani fluuii ripam, habitabat. vt & Valerius significat, & Apollonius de eodem loquens iis verbis expressius testatur. Piresia vrbs. Valeri⁹. Apolloni⁹.

Ἤλυθε δ' ἀστερίων αὐτοσχεδόν, ὅν ῥα κομήτης
Γείνατο δινήεντος ἐφ' ὕδασιν ἀπιδανοῖο,
Πιρεσίας ὄρεος φυλληίου ἀγχόθι ναίων.
Ἔνθα μὲν ἀπιδανός τε μέγας, καὶ δῖος ἐνιπεὺς
Ἄμφω συμφορέονται ἀπόπροθεν εἰς ἓν ἰόντες. i.

Asterionq; lubens properauit patre Cometa
Natus, ad Apidani genitor quem sustulit vndas,
Piresię cultor iuxta Phylleion altum.
Magnus vbi Apidanus pariterq; & dius Enipeus
Fluminibus iunctis latum voluuntur in ęquor.

Et Orpheus. Orpheus.

Ἀστερίων δ' ἐπέρησε παῖς κλεινοῖο κομήτου,
Πιρεσίην ὃς ἔναιεν ἐπ' ἀπιδανοῖο ῥεέθροις.

Venit & Asterion soboles pręclara Cometę,
Qui ripis magni Apidani vicina colebat Mœnia Piresię.

Clençum autẽ promontoriũ, a quo Maserius Cometẽ autumat vocatũ Clençũ, iuxta Orçũ Eubœç insulæ vrbẽ locat Strabo, in ipso fere decimi libri vestibulo, qđ tamẽ Plin⁹ lib. iiii. atq; etiã Ptolemęus Genęũ nõ Clęnęũ vocãt, vt vel in his, vel in Strabone dictio sit emẽdãda. cũ igitur Cleneũ. p. Strabo. Plinius. Ptoleme⁹.

inter Euboeā insulā ac Thessaliā nō parū sit ĩterstitii, nescio quare Maserio placuit Crethęꝰ expūgere, & Clęnęꝰ substituere, cū possimꝰ intelligere, Cometē a Cretheo originē trahere, Iasonēq; cognatione cōtingere, quēadmodū scimꝰ & multos alios eorū, qui Iasonē sunt comitati. sicq; positum erit pro patronymico possessiuū, qđ apud poetas frequētissime solet factitari.

Maseriꝰ.

Annotatio. x.

IOuis ad Apollonis questus respōdētis verba sunt. neq; em̄ terris tū sanguis in vllis noster erat, cū fata darē. iustiq; facultas hic mihi, cur varios struerē ꝑ sęcula reges. legerē potiꝰ iustiq; facultas hinc mihi, cū varios struerē ꝑ sęcula reges., quē em̄ sensum interrogatio illa facere possit, nō equidē ꝑcipio. at si vt dixi legatur sensus erit. fuit mihi facultas iusti. i. iuste, & ęquabiliter hoīm, atq; terrarū fata disponēdi, cū rerū immutabilē seriem cōponerem, hinc. i. ex eo ꝙ nullus tūc mihi in terris filiꝰ erat, cuiꝰ priuatus amor a recto, & iusto me retraheret.

Annotatio. xi.

EDomꝰ o freti nequicq̄ ꝓle nepotes. sic qdē legit̃ apud Valeriū Flaccū, sed mihi is locꝰ inelubili videt̃ labe pollutꝰ, cū nullꝰ ex eo versu, q satisfaciat, possit elici sensus. quē cōmētator nō tā ꝑtermisit, vt credo, qa aptiorē existimauit, q̄ vt indigeret expositione, quā qa nō facile succurrit, qd sup eo dicēdū esset. ego vero opinor hūc versū irrepticiū, adulterinūq; esse, vel potiꝰ aliqua hic deesse carmina. qđ nō multū a fide alienū ĩ hoc poeta videri debet, cū & vbiq; pluribꝰ mēdis antehac scatuerit, necdū penitus abstersus, atq; repurgatꝰ sit, & in locis nōnullis mācus & mutilus sit ꝓculdubio, qualē ego iurarē secūdū esse librū, in ea ꝑte, qua Hesiones liberatio per Herculē facta describitur. vbi multa sunt, quę si nō aliter q̄ nunc habē

tur, scripta fuissent, fatendum esset Valerium nostrum, qui vbiq; nitidus, vehemens, sublimis, atq; facundus incedit a seipso degenerasse, in sexto prȩterea quis negare poterit, carmina aliqua deesse? quib9 sine dubio Iphidis cȩdes scri pta fuit, cum neq; in eo libro scripta reperiatur, & scribē da nimirum fuerit, quod ex ipsius poetæ verbis liquido potest comprobari. ait enim libro primo, sed non Iphi tuis Argo reditura lacertis. heu celerem Scythica te mesta relinquet harena, cessantemq; tuo lugebit in ordine remū. & in septimo vbi Iason Medeȩ labores suos, atq; discrimi na pro ingrato rege suscepta exprobrat, aut tales voluit me expendere pœnas, iā iacet externa ꝙ nunc mihi cuspi de canthus? ꝙq; meus vestris cecidit pro mœnibus Iphis? Vides quomodo in primo Iphim extinguendum, in septi mo extinctum in bello inter Aetam fratremq; Persen ge sto dicat? cum nullam de Iphidis cȩde mentionem, in sex to factam legamus? at proteruus quispiam, qui omnia perpeti, potius quā herbam porrigere, atq; in alienam sen tentiam venire, in animum induxerit, volet adhuc subter fugere, laqueosq; hos abrumpere, asseuerabitq; Valerium nostrum illius cȩdem omnino prætermisisse. at hoc ne quaquam credendum est, incongruum enim, & cōtra poe tarum leges, qui nunquā cum alicuius necem, aut simile quippiam futurum, breuiter inter operis initia perstrinxe runt, non & postea explent, & pluribus verbis prosequū tur. vt & ipse cum de Cantho in primo dixisset, insurgit transtris & remo Nerea versat Cāthus, in Aeȩo voluet quē barbara cuspis puluere, eius exitum multis verbis descri bit in sexto. de Idmone vate similiter. & Apollonius cum in primo de Cantho atq; Mopso dixisset.

Valerius.

Apolloni9.

αἶσα γὰρ ἦεν
αὐτὸν ὅμως μόψοντε δαήμονα μαντοσυνάων

Πλαγχθέντας λιβύης ἐνὶ πείρασι δηιωθῆναι. i.
Statuerunt perfida fata
Ipsum vna & Mopsum volucrum cęliq; peritum
Errantes Libycis perituros finibus ambos.

Eorum casus eleganter in quarto deplorat. quid igitur faciendum? oportet ne hunc versum tanquã noctuam ab alitum cõsortio propellere, atq; exterminare? non opinor. esset enim piaculo dignum, surget enim aliquando Podalirius aliquis, siue Machaon qui antiquũ, putre, olidumq; vulnus sanans suæ sibi hunc locum syncæritati restituat, inuentis carminibus quę desunt. quod si non desunt ego mehercule non nepotes sed penates legendum esse affirmarem. post longos enim questus, ad domum suam sermonem Pelias conuertit, queriturq; se frustra in ea prolẽ suscepisse, vt qui filium simul cum cęteris Argonautis in pelago crederet periturum. eritq; ad solam domum apostrophe, & non ad nepotes quos non habebat. nam neq; Acastus vxorem duxerat Creteidem, neq; Alcestis Admeto Thessalię regi, neq; Pelopeia cuiquam adhuc nupserat. quid? quod quãuis Pelię nepotes ex Acasto essent, nihil tamen ad illum locum eorum mentio facere poterat. quare paucis literis inuersis, si vt monui legatur, sensus erit apertus. o domus & o penates freti nequicq; prole. i. in quib⁹ frustra ego filium sustuli, cuius amplius videndi nulla mihi spes reliqua sit.

Annotatio. xii.

AD calcẽ pene eiusdẽ primi libri, in sacris magicis, quę mater Iasonis Alcimede diis inferis facit, hi sunt versus, in scrobibus cruor, & largus Phlegethõtis aperti stagnat honos, sęnoq; vocat grãdęua tumultu Thessalis exanimes atauos, magnęq; nepotẽ Pleiones. p nepotẽ Pleiones, Cretheũ, potius q̃ Mercuriũ intelligi vult

cōmentator, his verbis. erūt fortasse qui Mercuriū innui cōtendāt, inter deos superos & inferos mediū, qui ex maioribus vnus erat ex Maia Atlantis filia natus, vnde Ouidius. cui sic respōdit Atlātis Pleionesq; nepos. verior tamē sensus mihi videtur, si ad Crethea respicias, cuius originē ante explicuimus. pręuidit Maserius, quod futurū erat, & profecto meliorē sententiam videns, deteriorem sequi maluit, nam neminē vtiq; fore credo, qui nō potiꝰ Mercuriū in eo loco, ꝙ Cretheū recipiat, nā & Mercuriū in magicis sacris inuocari solitū, haud ignorabit, qui vel quartū Papinianę Thebaidos librū excusserit, & Cretheū Pleiōes nepotē dici nō posse, nemo inficiabitur. nā si nepos, is dicitur, qui ex filio, filia ve, aut fratre vel sorore natus est, aut is demū, qui ex illius sanguine, cuiꝰ dicitur nepos, originē ducit, nō est quod Cretheus Pleiones dici possit nepos. si quidem Iapetus, qui fuit vnus ex Titanibus ex Clymene Oceani filia, quatuor suscepit filios, Atlantē, Menœtiū, Prometheum, & Epimetheū. Hesiodo in theogonia referēte.

Ouidius

Maseriꝰ.

Statius.

Hesiodus.

Κούρην δ᾽ ἰαπετὸς καλλίσφυρον ὠκεανίνην
Ηγάγετο κλυμένην, καὶ ὅμον λέχος εἰσανάβαινεν.
Ἡ δὲ οἱ ἄτλαντα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα,
Τίκτε δ᾽ ὑπερκύδαντα μενοίτιον, ἠδὲ προμηθέα
Ποικίλον αἰολομῆτιν, ἁμαρτινόοντ᾽ ἐπιμηθέα.
Oceano Clymenen natam duxisse profundo
Dicitur Iapetus, cuius de semine fortis
Exit Atlas, humeris cęli qui sustinet axes
Aethereos, magnusq; Menœtius, atq; Prometheus,
Primaq; haud fœlix Epimetheus coniuge terris.

Ex his Menœtiū fulmine percussum Iuppiter in infernum detrusit. Atlas vero ex Pleione septē habuit filias, vt inquit Aratus in Phęnomenis, & alii innumeri, quę in stellas mutatę Pleiades & Vergilię appellātur. ex harum vna

Aratus.

Maia nomine Iuppiter Mercuriū genuit. vt vel sacrificulo
rū, & ęditimorū turbę notū est. at Epimetheus ex Pādora
Pyrrham, prometheus filiū Habuit Deucalionem. ex hoc
& Pyrrha natus est Hellen, a quo tota Græcia Hellas est
appellata. Ex Hellene natus est Aeolus. cuius filii fuerunt,
Cretheus, Salmoneus, & Athamas. ex quibus colligitur,
cum Cretheus nulla ex parte Pleionen sanguine contingat
eius nepotem dici non posse.

FINIS PRIMI LIBRI.

In secundū castigationes.

Annotatio. xiii.

IN liminari secūdi libri pagina hi sunt versus.
Iamq; freti summas ęquatum Pelion ornos,
Templaq; Pisęę mergunt obliqua Dianę.
Age si vacat & libet, scrutemur an hoc po
Maseriꝰ. sterius carmen sit omnino immaculatum, vt Maserius cre
dit, quando nihil mutat, & Piseam appellari Dianam ait,
quia Pisę colebatur, subiūgens Pisam esse vrbem inter Os
sam & Olympum. quod falsum esse, vel ex eo licet depre
hendere, ꝙ nullius scriptoris testimonium affert, quo no
bis expositionis suę fidem faciat. Sed quem potuit citare?
cum nullus, vt existimo sit, qui id vnquam scriptum reli-
querit. at quam facile veram lectionem, vnius enim lite-
rę mutatione pollutum est carmen, agnouisset, si diligen
Apolloniꝰ. tius paulo voluisset excutere Apollonium Rhodium, quē
Valerius. Valerius noster in pluribus locis non ęmulatur modo, sed
traducit quoq; & interpretatur, sicut in hoc loco, vbi Ar-
gonauticę nauigationis initium describit, quod facile, qui
Apolloniꝰ. primum Apollonii librum euoluerit, poterit iudicare. nos

ex eius lectione, non Pissę, sed Tisçę Dianę legendum asseueramus, a Tisço Magnesię promontorio, in quo Diana colebatur. lege, si placet, gręca Apollonii carmina, quibus cum latinis Valerii nostri comparatis, sine formidine aliqua nostræ (vt spero) non inuitus astipulaberis castigationi. Apolloni⁹. Valerius.

Apolloni⁹.

Ἐν δὲ λιγὺς πέσεν οὖρος ἐπ' ἰκριόφιν δὲ κάλωας
Ξεστῇσιν περόνῃσι διακριδὸν ἀμφιβαλόντες
Τισαίην εὔκηλοι ὑπὲρ δολιχὴν θέον ἄκρην.

Vides quam expressit Valerius, quod Apolloni⁹ dixerat, τισαίην δολιχὴν ἄκρην. obliqua templa dicens. quod autem latinus dixit, templa Dianę, ex eo est, quod ibi Diana colebatur, quod Apollonius cum interprete confirmant. Apollonii verba hęc sunt. Valerius. Apolloni⁹.

Τοῖσι δὲ φορμίζων εὐθήμονι μέλπεν ἀοιδῇ
Οἰάγροιο πάϊς νηοσσόον εὐπατέρειαν
Ἄρτεμιν, ἣ κείνας σκοπιὰς ἁλὸς ἀμφιέπεσκε
Ῥυομένη, καὶ γαῖαν Ἰωλκίδα.

Tunc citharam pulsans proles Oeagria, vates
Suauiloquus, celebrat facunda voce Dianam.
Quę scopulos illos veteremq; tuetur Iolchon.

Et cōmentator. Dianam laudat, quoniam is locus Dianę est sacer. quod autem dixi Tisçum promontorium esse Magnesię, idem affirmat, dicens. Tisçum promontoriū Magnesię. quibusdā Thesprotię. nec ignoro ab Orpheo Pissæum seu potius Pessæum. ss. gemina, promontorium recēseri, inter ea loca, p q̄ iter faciebāt Argonautę, dicēte. Orpheus.

Πεισαίη δ' ἀπέκρυφθεν ἄκρη, καὶ σηπιὰς ἀκτή.

Arcem Pessçam abscondunt, & Sepias illis linquitur.

Verum cum Valerius in eo loco Apollonium, non Orpheum exprimere voluerit, nemo non videbit ita, vt monuimus, legendum esse. Valerius. Apolloni⁹. Orpheus.

Annotatio. xiiii.

LEuioris multo illud quod paulo post sequitur, est momenti ac pōderis, meo tamē iudicio non omitendū. at non experti subitus cum luce fu gata horruit imbre dies? Verba sunt Typhis Argonautas confirmātis, & eos nō sine volūtate ac numi ne deorū iter facere augurantis, in cuius rei argumētū ver ba loquitur, quę recitauimus, quę cū per interrogationē sint proferenda, quis nō videbit nō, at, sed an, scribendū esse? cum at nequaq̃ sit interrogationi apta, nisi aduersa sequenti pręcedat sententia, qđ in eo loco nō fit. quin & ipse cōmentator hoc idem sentire videtur, cū verba ea ex ponit dicēs, nōne id experti sumus? quū orta tempestate Palladis ope rectum tenuimus clauum?

Annotatio. xv.

ET Actęus niteat qua luce Bootes. nisi Arctous le gendum sit, Actęum, ait commentator, appellari propter vicinitatem. ego certe nescio, quæ adeo propinqua vicinitas sit inter Atticam terram, & eam, quę subiecta est septentrioni, vt inde vel Vrsę, vel Arctophylax possint cognomentum mutuari. Quare nō ex ea causa, vt ego sentio, Bootē poeta dixit Actęū, sed quia, vt Iuli9 Hi ginius lib. ii. scribit, nōnulli Bootē dixerūt fuisse Icarum Atheniēsem Erigones patrē, qui cū a Libero patre vinū accepisset, statim vtres plenos in plaustrū imposuisse dici tur, atq; ex hac re Bootes appellatus esse, & cū Atticorum fines perābulans vinum pastoribus ostenderet, atq; eorū nōnulli auiditate pleni, nouo genere potus inducti, somno opprimerētur, mēbraq; huc illuc fęde & indecore iactarēt, verbaq; loquerētur, haud sanę prorsus mētis, reliqui eorū venenū pastoribus ab Icaro datū arbitrati, eum interfece runt, quem postea Iuppiter simul cum Erigione filia, quę

Higinius.

necis paternę dolore confecta suspendio vitam finierat, ca nem etiam nomine Meram inter astra collocauit, atq; Ica rum Bootem, Erigonē virginē, canem vero sua appellatio ne caniculā nominarunt. ab aliis creditur hic idem fuisse Arcas ex Calysto Lycaonis filia natus, inter quos Aratus Aratus. in phęnomenis. ab aliis Orion dicitur, vt scribit Arati cō Arati inter pres. mentator. Valerius igitur primā secutus opinionē, Actęū Ualerius. appellauit Bootem ad Icarū alludens, nihil enim magis fa miliare poetis, q̄ fabulas & historias ex cōmodo suo per uertere, sicut in Vrsis quoq;, quas multi Calysto cum Ar cade filio dicunt esse. nō pauci, vt & Aratus Iouis nutri- Aratus. ces fuisse autumant. in Serpente quoq;, qui eas cingit. in Aquario & aliis plurimis, atq; in vulgatoribꝰ adhuc, quēad modū illud est q̄d de Tantalo dicitur, quē cum Homerus Homerus. libro.xi.Odyssęę, & omnes latini poetę, pręter Lucretiū, Lucretiꝰ. si recte menimi pœna oīibus notissima torqueri dicant, Alcman, Archilochus, Euripides, Pindarꝰ, Alcęus, saxū im Alcman. mēsę magnitudinis supra caput eiꝰ pēdere, ipsumq; in aere Alceus. suspēsum miserabili timore affici scribūt, atq; huiꝰ pœnę Archilochꝰ Euripides. alias alii causas suggerūt. Pindarus

Annotatio. xvi.

Paulo post, raras & litus in altū mittit aues, cū pri- mus equis exegit anhelis Phœbꝰ Athon. nescio an melius quā raras, raucas legeretur. i. sonoras vel cla mosas, significat eñ id nomē, pręter notā & obuiā oīibꝰ significationē, aliquādo sonorum & vocale, vt apud Vergi Uergiliꝰ. liū. vii. Aeneidos libro, aeriā sed gurgite ab alto vrgeri vo lucrū raucarū ad litora nubē. aliquādo clamosum, vt apud Iuuenalē, vexatus toties rauci Theseide Codri. q̄d Seruius Iuuenal. notat dicēs, raucum esse τὸ μέσον. Viderint etiā docti an Seruius. meliꝰ Atho, quā Athon legatur, q̄d ego in medio relinq̄, cū nō parū sup hoc eruditi sane viri fuerint digladiati.

Annotatio.xvi.

HActenus in populos vates Samothracia diuum
Missa mane, sacrisq; metum seruemus opertis.

Fecit me hic locus (fateor) subdubitare, anxie disquirentem, quid sibi ea poetę nostri ver
Maseri⁹. ba vellent. nam ea quę Maserius hallucinans dicit, hunc locum meo iudicio non tam explicare q̃ implicare, non tam expedire quã irretire videntur. sed cum intelligerem
Apolloni⁹. multa a Valerio ex Apollonio sumpta, quę si grę cũ Apol lonii opus non legatur, haud facile possunt intelligi, ad hunc protinus recurrendum mihi statui, perlectoq; loco, vbi eandem rem Apollonius exequitur, inueni verum esse id, quod antea fueram opinatus. Is enim similiter & Argonautas ad Samothraciam venisse, & Cabirorum myste
Orpheus. ria didicisse scribit, quod Orphei monitu factitatum, &
Apolloni⁹. Apollonius, & Orpheus affirmant, quorum prior hęc.

Ἑσπέριοι δ᾽ ὀρφῆος ἐφημοσύνῃσιν ἔκελσαν
Νῆσον ἐς ἠλέκτρης ἀτλαντίδος, ὄφρα δαέντες
Ἀῤῥήκτους ἀγανῇσι τελεσφορίῃσι θέμιστας
Σωότεροι κρυόεσσαν ὑπεὶρ ἅλα ναυτίλλοιντο. i.

Vespere diuini monitu ratis attigit Orphei
Electrę terram, Samothracen nomine dicunt.
Quo secreta deum heroes mysteria docti
Tuti⁹ ęquoreos fluct⁹ vndasq; secarēt. Posterior vero hęc.

Orpheus. Πελλήνηντ᾽ εὐρεῖαν, ἰδὲ ζαθέην σαμοθρήκην.
Ἔνθα καὶ ὄρκια φρικτὰ θεῶν ἀῤῥηκτὰ βροτοῖσιν
Ἄσμενοι εἰσεπέρησαν, ἐμῆς ὑποθημοσύνῃσιν ἥρωες. i.

Et post Pallenen petitur Samothracia tellus.
Sacra deum hic horrenda, viris ignota profanis
Nostris parentes monitis adiere lubenter heroes.

Est autem Samothracia insula in mari Aegęo, e regio- ne Thracię posita, vt scribit Mela Pomponius, a Lemno XXII. M. D. distãs Plinio teste, quã Callimachus atq; Dio dorus Siculus dardaniã nominant. Fuit autẽ prius Leuco sia dicta, vt scribit Aristoteles, postea a Sao Mercurii & Rhe nę filio interiecta.m. dicta est samos, inde Thracibus eam incolentibus appellata est Samothracia. colebantur in ea dii quidam Cabiri nuncupati, quorum sacra in vulgus ef ferre piaculum erat, quę a Pelasgis, iis qui cum Athenien- sibus vna habitarunt, mutuatos esse Samothraces, scribit Herodotus secũdo historiarum libro. his sacris si quis ini tiabatur, mirabile in iis deis pręsidiũ habere credebaẗ, & in mari & in bello, multoq; melior ac iustior fieri prorsus existimabatur, atq; impetrare quicquid honeste optaret. quare & Agamẽnonem & Menelaũ his sacris initiatos, scri bit Apollonii interpres. Orpheum, Pollucem, Castorem, Iasonem, atq; Herculem, Diodorus. de deorum autem nu mero varia est inter scriptores opinio, Mnaseas tres ponit, Axierum, Axiocersam, Axiocersum, idest Cererem, Proser pinam, Plutonem. addit quartum Dionysodorus, Casmilũ nomine, quem Mercurium interpretatur. alii duos tantum fuisse Cabiros autumant, Iouem natu grandiorem, mino rem vero Dionysium. Athenion vero ait ex Ioue & Ele- ctra natos esse Iasionem, & Dardanum, qui Cabiri sunt ap pellati. fuit autem Electra, Atlantis, & Pleiones filia, quæ Corithi Italię regis vxor fuit, deinde in Samothraciã pro fecta, ibi habitauit, appellataq; est ab indigenis Strategis, atq; Electrione, vt testatur Hellanicus. genuit autem tres liberos Dardanum, quẽ Poliarchem indigenę vocitarũt, & Eetionem, quem Iasionem seu Iasium, vt Diodorus. qui secũdum aliquos, eo q impie in Cererem inueheretur ful mine percussus interiit, Diodorus vero in cõcilio cœlestiũ

Pōponi⁹. Plinius. callimach⁹. Diodorus. Aristoteł. Herodot⁹. Apollonij interpres. Orpheus. Diodor⁹. Mnaseas. Dionysodo rus. Dionysi⁹. Athenion. Electra. Hellanicus Diodorus Diodorus

collocatum scribit, tertiã peperit Harmoniam Cadmi vxo
Pindarus rem, quam de matris nomine Electridas (seu cum Pindaro
Papini⁹. & Papinio Electras) portas Thebarum dixisse existimant
Hellanicus Hellanicus, & Idomeneus troicorum scriptores. hęc dixisse
Idomene⁹ Valerius. non ab re fuerit, vt ea, quæ breuiter Valerius perstringit,
intelligãtur. sed vt ad locum nostrum redeam, videbis ipse
quam mera insomnia interpres cõminiscatur, sensum va-
Apolloni⁹. riis interpretationibus confundens, quem verba Apollo-
nii, quantum ego existimo, apertum faciunt, atq; manife-
stum. nos ergo ex Apollonii verbis ita intelligimus. poe-
tam cum dixisset, Argonautas a Thyote Cabirorum sacer
dote & hospitio acceptos, & arcanas deorum cerimonias
edoctos, videreturq; debere, vt poetis est moris, subiunge
re, quę essent illa deorum sacra, significare se ab enuncia-
tione sacrorum abstinere, cum, vt dixi, nefas esset, ea nisi
initiatis efferri. sensus itaq; erit simplex, facilis, & exposi-
tus. hactenus in populos dictum sit, quando cętera dicere
nefas est. at tu Samothracia, deorum vates missa mane. i.
missam te facio, quoniam tua sacra celari cum metu & re
Apolloni⁹. ligione debent. Quæ verba ex Apollonio sumpta ex iis
ipsius carminibus deprehendes.

Τῶν μὲν ἔτ' οὐ προτέρω μυθήσομαι· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ
Νῆσος ὅμως κεχάροιτο, καὶ οἳ λάχον ὄργια κεῖνα
Δαίμονες ἐνναέται, τὰ μὲν οὐ θέμις ἄμμιν ἀείδειν.

His equidem non plura loquar, tuq; insula diuum
Missa mane, & valeant quorum hæc sunt orgia sacra
Dęmones indigenę. nobis ea dicere non fas.

Annotatio. xvii.

VBi ante scriptum erat, inde per armatos Minyis re
ferentibus orbes, concussi tremuere rogi. reposuit
Baptista Egnatius Maserius ex emendatione Baptistę Egnatii, ter ar
matos, acute quidem & erudite, quare nulla verba sup hoc

facienda essent, nisi admonendi viderẽtur lectores, Valeriũ Valerius.
in hoc loco, nõ tam Vergiliũ fortasse, aut Homerũ, (nam Vergilius. Homerus.
Papiniũ certum est, cum iisdẽ fuerint tẽporibus) quã suũ Papinius.
ducem Apolloniũ fuisse ęmulatum, qui eiusdẽ Cizyci mor Apollonius.
tem celebrans hæc verba ponit.

Αὐτὰρ ἔπειτα τρὶς περὶ χαλκείοις δίχα τεύχεσι δινηθέντες
Τύμβῳ ἐνεκτερέϊξαν ἐπειρήσαντό τ' ἀέθλων
Ἣ θέμις ἀμπεδίον λειμώνιον· ἔνθ' ἔτι νῦν περ
Ἐγκέχυται τόδε σῆμα καὶ ὀψιγόνοισιν ἰδέσθαι.

Idem etiam libro.iiii.iusta Absyrto reddita describens.

Τρὶς δ' ἀμφὶ σὺν ἔντεσι δινηθέντες
Εὐκτερέων ἴχοντα χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔθεντο.

Annotatio. xviii.

IN eodem raptũ Hylę describens ait, hoc puero perfusa modo est. miror interpretis negligẽtiam, qui locũ hũc nõ aduerterit, atq; in suũ sibi candorẽ restituerit, cũ nullus huius lectionis sensus possit esse, nõ friuolus, & insulsus. tu vero vnius literę additione, atq; alterius immutatione carmẽ emendabis, sensumq; apertum intelliges, si hoc modo legeris. hoc puero spes fusa modo est. facit hoc incuria negligẽtiaq; librariorum, qui aliquando vel simplicẽ literam, aut omittẽtes, aut immutantes longe alium faciunt sensum. quod cum in locis omnibus est periculosum, tum iis præcipue, qui ita peruertuntur, vt aliquis, non omnino ineptus sensus relinquatur, sit tamen ab authoris consilio alienus. qualem iurarem esse locum illum Iuuenalis in sexta satyra. hinc fluxit ad Istros, & Sibaris colles, hinc & Rhodos & Miletos, atq; coronatum, petulans, madidumq; Tarentũ. vbi cum Iuuenalis luxuria maxime notabiles populos, libidinibusq;, & voluptatibus deditos, in exemplum referat, nec

Iuuc. locus.

Istri in eorum numerum, & ordinem cogi possint, quippe cum populi sint, qui iam ad septentrionem vergãt, qui frigoribus infestentur, quos demum nemo inter tot scriptores luxuriç isimulet, reliqui vero luxuriosissimi fuerint, non crederem Iuuenalem, vllam de Istris eo loco mentionem fecisse, quare ego sic legendum existimo, hinc fluxit ad istos & Sibaris colles, hinc & Rhodos & Miletos &c. Sensus autem erit. hinc, idest ex eo quod paupertas romana periit, & Sibaris, idest Sibaritarum luxuria, & Rhodos, & Miletos, & Tarentum idest horum omnium luxuria fluxit ad istos colles, hoc est Romam inuasit, quç super septẽ colles, vt omnibus notum est, sita erat, septem enim vna sibi muro circũdedit arces. accedit adhoc, quod illa casuum mutatio dura, ac odiosa sane esset, si cum duo priora nomina Istros, & Sibaris colles, in accusandi casu sint, tria posteriora in recto ponantur, cum prçsertim in quarto poni possent, carminis & lege & venustate salua, hoc modo. hinc fluxit ad Istros, & Sibaris colles, hinc & Rhodon, & Mileton, & cçtera. Prçterea magis videtur poeta voluisse significare Romanorum mores, vitiis & luxuria gentiũ externarum, quas ibi nominat, & similium, corruptas fuisse, postquã pauperes esse desierant, quam quod aliç gentes a Romanis luxuriç exemplum accepissent, cum prçsertim Sibaritç multo antea Crotoniatis ad internitionem subla-

Liuius. ti essent. iuuat hanc meam sententiam, & id quod Titus Li-

Salusti⁹. uius in ipsa statim totius operis prçfatione, & Salustius in Catilinario deplorant. hanc nostram emendationem, cum audissent magister Ioannes Ximenius, magisterq; Angulus, atq; Petrus mota non vulgari doctrina viri, lectione varia, ingenioq;, ac iudicio perspicacissimo, cum de eius lectionis sensu inter me & motam orta esset quçstio, vehementer comprobarunt. simile fere huic est, quod subiun-

gam. cum his paucis diebus Silliũ Italicum in manus ſumpſiſſem, legerẽq; forte quoſdã ex tertio decimo libro verſus, quib⁹ eos, qui ob ſcelera ſua damnati in inferno torq̃bantur, recenſet, ad calcẽ fere libri offendi hoc carmẽ pollutum. illatrat ieiunis faucibus Orcus armenti quondã cuſtos immanis Iberi. Vbi interpres credit canẽ Geryonis a Sillio Italico Orcum appellari, nouo fortaſſe & ficto nomine, qui ſi grȩcorũ opera euoluiſſet, vidiſſet orthus nõ Orcus legendũ eſſe, nec Silliũ hoc nomẽ finxiſſe, ſed a grȩcis mutuatũ. canis enim, qui armenta Geryonis cuſtodiebat, appellatus eſt Orthus, fuitq; Echidnȩ filius, Cerberi autẽ frater. quem vna cũ Eurytione paſtore ab Hercule ſcribit interemptũ Heſiodus in Theogonia. ¶Facit etiã eius mentionem Apollonii enarrator ſuper. iiii. τῶν ἀργοναυτικῶν librum, & Pindari interpres in Iſthmiis, ſup illud Pindari ἐν ᾇ καὶ τὸν ἀδείμαντον ἀλκμήνα τέκε παῖδα, θρασεῖαι τόν ποτε γηρυόνα φρῦξαν κύνες.

Sillij loc⁹.

Orth⁹ geryonis canis.

Heſiodus.

Apolloni⁹. interpres.

Pindari interpres.

Annotatio. xix.

PAulo inferius. at pius ingenti Telamon iam fluctuat ira cum fremitu, ſȩuiſq; ferens fera iurgia dictis inſequitur. crederem potius ſerens, quam ferens a Valerio ſcriptum, venuſtius enim ſerere iurgia, quam ferre dicimus. & duȩ illȩ dictiones ab eiſdem literis incipientes, aſperum quendam, tetrum, ac difficilem ſonum exhibent. ſiquis autem fuerit, qui libentius ferens, quam ſerens adcipiat, is ſane faciat, vt libuerit, nos enim iudicium tantum noſtrum, non legem ſcribimus.

In quartum librum Annotationes.

Annotatio. xx.

IDem Valerius librum quartum ſic incipit.
Atq; ea non oculis diuũ pater amplius ęquis
Suſtinuit, natiq; pios miſeratus amores,
Iunonem ardenti trepida grauis increpat ira.

Hoc quod poeta pios amores dixit, cõmentator exponens, ait. pios ego honeſtos. dicunt tamen Hylan ab Hercule ad delitias voluptatemq; raptum, ſed forſan non impios ſenſit Iuppiter, rapto Ganymedis honore. hęc ille. ne ſcio an omnibus noſtra ſit placitura ſententia, at ego certe exiſtimo, Valerium pios dixiſſe amores, quia ſecundũ aliquos non ab Hercule amatus, ſed eius filius fuit, quod teſtatur Socrates græcus author, qui etiã in eo libro quẽ ad Idotheum ſcripſit, ait, Hylan non ab Hercule, qui pater erat, turpiter amatum, ſed a Polyphemo. mira tamen de eo, & non minus ridicula, quã quę de Niobes filiorum numero refertur ab Aulo Gellio, eſt inter ſcriptores gręcos varietas, ſiquidem plures Theodamantis filiũ fuiſſe volunt, inter quos ſunt Apollonius, & Mnaſeas. Euphorion vero Euphemi, eius qui a Neptuno amatus eſt. Hellanicus, Theomenetis. Strabo libro duodecimo geographię, vnum ex Argonautis, Herculiſq; ſociũ fuiſſe ſcribit, qui cum in Bithynia aquatum egreſſus eſſet, nec cõparuiſſet, creditus eſt a Nymphis raptus, eiq; inſtituta ſunt feſta quędam apud Pruſiẽſes, in quibus per mõtes vagi Hylan vocant, quaſi in ſiluas ad illum inquirendum egrediantur. Idem fere refert Solinus dicens, in Bithynia lacum eſſe nomine Hylam, in quem Hylan Herculis delitias cecidiſſe credunt, in cuius memoriam ſolemni tripudiatione populus lacũ circumit, Hylan voce clamãs. Hunc Apollonius ab vna tantum Nympha raptum tradit, quemadmodum & Flaccus noſter. Theocritus a tribus, quas his appellat nominibus εὐνίκα καὶ μᾶλις ἔαρ'

Socrates. Aul⁹gelli⁹. Apolloni⁹. Mnaſeas. Euphoriõ. Hellanicus Strabo. Solinus. Apolloni⁹. Valerius. Theocrit⁹.

ὀρόωσα νυχεία. Nicander ab omnibus Nymphis raptum scribit, similiter & Orpheus. Onasus primo τῶν ἀμαζωνικῶν veriorem narrat historiam, non raptū scilicet a Nymphis, sed in fonte submersum. Anticlides autem in deliacis, non Hylam scribit aquatum egressum, sed Hylum, ac postea non comparuisse. Fuerunt autem multi Herculis amasii, Hylas, Philoctetes, Diomus, Perithoas, & Phryx. a quo vrbs Lybiæ. nec illud omittendum est, in carminibus Valerii, quę citaui, trepidam non trepida legendū esse, vt ad iunonem deam epitheton illud referatur, non ad iram. quid enim esset insulsius, quam illud ardenti trepida ira?

Nicander. Orpheus. Onasus. Anticlides. Herculis amasij.

Annotatio. xxi.

IN pugna cæstuum inter Amycum Pollucemque commissa ait, armis innectere palmas. dat famulis, dat & ille Lacon. libentius legerem, dat & inde Lacon, idest vicissim. plus enim venustatis, & gratiæ videtur habere, quamuis alterum cum emphasi dictum videatur. sed hoc aliorum relinquimus iudicio perpendendum. hunc autem Amycum, nam & hoc non iniucundum fore suspicor, Apollonius etiā a Apolluce scribit interemptum. Epicharmus vero, & Pisander vinctum tantum. Deilochus autem in primo de Cyzico, cæstibus a Polluce victum scribit.

Apollonius. epicharmus. Pisander. Deilochus.

Annotatio. xxii.

ILlos Nile tuos nondū dea gentibus Io
Transierat fluctus, vnde hæc data nomina ponto.

Sunt multę quidem in toto hoc operæ maculę, vt iam ante dictum est, sed quamuis sint nōnullæ, quas nō nisi argus aliquis

oculeus, lynceusue & animaduertere, & corrigere valeat, sunt tamē aliȩ, quas quiuis vel τυφλότερος ἀσπάλακος pſpiciat. qualis est illa, quæ in horum carminum priori deprehēditur, quȩ adeo inoleuit, vt omnia polluerit exemplaria, quod maxime est admirandum, cum Sabellicus, Philologus, Fontius, aliiq; complures huic operi emendando non parum operȩ nauauerint. at quis non viderit tuis, nō tuos legendum esse? cum pronomen illud nullo pacto ad fluctus nomen, sed ad gentibus sit referendum. Ordo enim cum sensu est o Nile Io nondum dea tuis gentibus, transierat illos fluctus, vnde pars illa nostri maris Bosporos est nuncupata, idest apellatum est mare illud Bosporos, eo ꝙ Io illud sub bouis forma trāsfretauit, anteq̃ ab Aegyptiis in numerum deorum relata esset. Ponitur enim pro Aegypto Nilus, qui Aegypti fluuius est, prius Triton dictus, postea a Nilo cyclope Tantali filio Aegypti rege Nilus appellatus, vt Hermippus testatur. Et quia in Bospori denominationem incidimus, non ab re erit, eius causam, varie ab authoribus traditam, referre quam breuissime. Nymphis grȩcus author Acarionis vsus testimonio dicit, Phrygas, cum fretum illud vellent traiicere, nauim compaginasse, in qua tauri effigies esset sculpta, ex cuius specie Bosporon appellauerunt. Ephorus vero a tauro, quem Inacho remisit Aegyptiorum rex pro Io filia eius, quæ a Phœnicibus rapta, in ipsius venerat potestatem. sunt qui dicant, eos, qui circa fretum habitabant, cum ad vlteriorem freti partem vellent transire, nauiculis compactis, bobusq; iunctis mare solitos transfretare. alii autē eo ꝙ illac Phryxus nauicula arietis figura insignita nauigauit. Sunt autem duo Bospori Cimmerius, & Thracius, qui olim Mysius vocabatur.

Sabellic⁹. Philolog⁹ Fontius. Nilus. Hermipp⁹. Nymphis. Acarion. Ephorus. Bospori duo.

Annotatio. xxiii.

FOedissima labe aspersum fuerat in omni-
bus fere exemplaribus eiusdem libri ver-
sus hoc pacto.

Insuper Hirphoides Harpyiç iraqꝫ tonan
tis depopulant.

Hunc Baptista Pius Bononiensis adole centum, & rudium ingeniorum teterrima pestis, cum emē dare vellet, mea sententia non minus pollutum & inuersum, quā inuenerat, reliquit, sic legens. ira tonantis agit Typhonides Harpyiæ quam depopulāt. qua emendatione ne dicā an inuersione insulsissima, quid magis ridiculum, quid ineptius dici debet? Maserius aliquanto melius, non tamē citra formidinem, sic reposuit.' Insuper hunc Typhonides Harpyiç ira tonantis depopulant. Sed cum nec versus comma habeat vllum, sine quo nullam carmen, heroicum prçsertim, habet venerem, nec pronomen illud, hunc, decorū aliquod, ac gratiam redoleat, mihi (fortasse fallor) tamē rotundior longe, volubilior, & sonorior versus fore videtur, si ita legatur. Insuper Harpyiç Typhonides ira tonantis depopulant. fuit autem hoc (vt plçraqꝫ alia) ex Apollonio sumptum sic dicente.

Baptista pius.
Maseriꝰ.
Apolloniꝰ.

Οὐ γὰρ μοῦνον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἐριννὺς
Λὰξ ἐπέβη, καὶ γήρας ἀμήρυτον ἐς τέλος ἕλκω,
Πρὸς δ' ἔτι πικρότατον κρέμαται κακὸν ἄλλο κακοῖσι
Α῞ρπυιαι σόματός μοι ἐφαρπάζουσιν ἐδωδήν. i.

Lumina non solum clauserunt nostra tenebrç,
Et tardat gelidos artus odiosa senectus,
Sed grauior multo iis accedit tertia pestis,
Nam miseras ex ore dapes Harpyia Celçno arripit.

Fuerunt autem Harpyiç, secūdum Hesiodum in Theogonia, duç Thaumantis ex Electra filiç. Aello, & Ocypete. Hesiodi carmina, ne tibi grçca vsqꝫquaqꝫ videar ostētare,

Hesiodus.

non apposui, ea tamen latinitate donata si voles leges.

Thaumas Oceani natam duxisse profundi
Dicitur Electram, velox iis nascitur Iris,
Pulchręq; Harpyię duę Aelloq; Ocypeteq;.

Vergilius. Homerus.

Vergilius tertiā adiicit Celęno, vt vel lippis ac tōsorib9 notum est. Homerus libro Iliados. xvi. quartā Podargen, ex qua natos Xāthū & Baliū Achillis equos fingit, his verbis.

Χάνθον καὶ βάλιον, τὼ ἅμα πνοίησι πετέσθην.
Τοὺς ἔτεκε ζεφύρῳ ἀνέμῳ ἅρπυια ποδάργη. i.
Cum Xantho Balium. ventos qui cursibus ęquant.
Quos Zephyro vento est enixa Harpyia Podarge.

Apollonius. Valerius. pherecydes Homerus. Lycophron

Harum nullū patrem nominat Apollonius, si recte me mini. Valerius Typhone genitas dicit. exegerūt autem eas Boreadę per Aegęum Siculumq; mare, vt scribit Pherecydes, persecuti vsq; ad Plotas insulas, quas Homerus Calydnas nominat, etsi Lycophrō alias insulas vocat Calydnas. inde Boreę filii ab Iride admoniti, seu, vt alii dicūt, a Mercurio, reuersi sunt, vnde insulę Strophades sunt appellatę. illę vero in specum Cretę se fuga proripuerunt, vt & Pherecydes, & Apollonius, & Neoptolemus is, qui Naupactica composuit, testantur.

pherecydes Apolloni. Neoptolemus.

Annotatio. xxiiii.

TEq; ait iniusti, quę nunc premit ira tonantis, ante precor nostrę tādem iam parce senectę, Verba sunt Phinei regis, quæ corrupte non parum opinione mea legūtur, immo quę vel qui nondum ęre lauantur maculata iudicabunt, cū verba minime sint cōsequētia, & aduerbium illud, ante, nihil sit, ad qđ referri possit. quare ego sic hos duos versus emēdandos esse duxi. Teq; ait iniusti, quę nunc premis ira tonantis, parce precor nostrę, tandē iam parce senectę. sicq; sensus erit apertus, nullaq; dictio

num inconsequentia. & statim vbi est, quod iuuenes sine pace deum? lego quid, non quod. docti tamen viderint, an huic correctioni album calculum adiicere debeant.

Annotatio. xxv.

NOs quoq; nos Amycum tāto procul orbe remoti sensimus, & sęuis frater mihi lusus harenis. Verba sunt ad finem prope libri, quibus Lycus Mariandynorū rex de crudeli Otreos fratris nece queritur apud Argonautas, quibus nullum forsan videtur vicium inesse, sed cum Otreus ab Amyco crudelissime, atq; atrocissime fuisset interemptus, verbumq; illud lusus leue sit, & exigui admodum incommodi, nec tantę immanitati satisfaciat, legero multo libentius, fusus, quam lusus. Fuit autem Lycus hic ex Dascylo Tantali filio atq; Anthemoisia Lyci fluminis filia natus, vt testatur Nymphis in primo Heracleæ. fratrem autem eius, quem Valerius Otrea vocat, alii Priolam appellant. qui secūdum aliquos, non frater Lyci, sed filius fuit. Lycus. Nymphis. Otreus ab aliqb⁹ Priolas dr.

In quintum librum Annotationes.

Annotatio. xxvi.

CArmina quin etiam visos placantia manes
Odrisium dux rite monet, mixtoq; sonantem
Percutit ore lyram, nomenq; reliquit harenis.

Sunt etiam hęc carmina animaduersione digna, in quibus si ego recte sentio, interpres noster nō parum hallucinari videtur. autumat enim nomē illud dux ad Iasona referendum, cum meo iudicio Orpheum non Iasonem significet. nec intelligit, quare illud sit dictum nomenq; reliquit harenis, sed, quo hęc omnia melius intelligantur, altius aliquanto repetenda est historia, quam Valerius breuiter exequitur. Ottera Marthesię filia regnante, Maserij hallucinatio Orpheus. Ottera.

Iustinus. vt Iustinus scribit, Amazonum imperium in id opulentię, glorię, ac famę peruenit, vt Eurystheus rex quasi rem impossibilē Herculi imperarit, vt Amazonū reginę arma sibi afferret. Hercules eo profectus, cum magna principū iuuentutis gręcię manu, inopinantes aggressus facile superauit, quia Ottera foris bellum gerebat, & cū Antiope sorore nō adeo frequens erat multitudo, multę itaq; cęsę, captæ etiam nō paucę, inter quas duę Otterę sorores in hostium venere potestatē, Melanippe ab Hercule, Hippolyte vero a Theseo capta. ac Theseus quidem Hippolyten captiuam vxorem duxit, ex qua natum ferunt Hippolytum, Hercules post victoriam Melanippen captiuam sorori reddidit, & precium arma reginę cœpit. hanc historiam Apollonius breuiter perstringens, scribit Stenelum Actoris filium, vnum ex iis qui Herculem in ea expeditione sunt comitati, e bello redeuntem, ab vna illarum sagitta interemptum, ac in Paphlagonię litore sepultum, cum Argonautę illac iter facerent, a Proserpina dea impetrasse, vt sibi ad heroes illos videndos exeundi ex inferno copia fieret, atq; eo modo apparuisse, quo Valerius noster narrat, cumq; statim euanuisset, Mopsum vatem Argonautas monuisse, vt ad litus applicarent, eiq; iusta soluerent. hanc historiā sumpsit Apollonius a Promathida, idolum ipse finxit. Valerius vero vtrunq; ab Apollonio mutuatus est. his prælibatis ad rem ipsam regrediamur. mihi nomen illud dux, non pro Iasone sed totum illud, Odrisium dux, pro Orpheo a poeta dictum suspicari libet, vt sit, dux Odrisium idest Odrisiorum hoc est Orpheus Thracum rex, aliis cātus placatorios & expiatorios dictat, vel vt dicant suadet. ego tamē veriorem existimo lectionē, mouet cum antiquo exemplari, quam monet cum Sabellico. sicq; a poeta scriptum contenderim. ꝙ autem Orpheus Thracum dux nō

Margin notes: Eurysthe⁹. Apolloni⁹. Stenelus. Apolloni⁹. Promathidas. Ualerius.

incongrue dici possit, ex ipsius Apollonii verbis probari potest. ait enim libro primo. Apolloni⁹.

Ο'ρφέα μὲν δὴ τοῖον ἑῶν ἐπαρωγὸν ἀέθλων
Αἰσονίδης, χείρωνος ἐφημοσύνησι πιθήσας
Δέξατο πιερίη βιστωνίδι κοιρανέοντα.

Ipsum Pieriȩ Bistonidos Orphea regem
Magni adiutorem certaminis atq; pericli
Philliridȩ monitis parens assumpsit Iason. Et Orpheus. Orpheus.

Ο'ρφεῦ καλλιόπης τε καὶ οἰάγρου φίλε κοῦρε
Βιστονίη κικόνεσσι πολυρρήνεσσιν ἀνάσσων.

Calliopes Orpheu musȩ œagriq; propago
Incola Bistoniȩ, & Ciconum rex diuitis agri.

Quod vero sequitur nomenq; reliquit harenis, intellexisset Valerianus interpres, si non secure & oscitabunde Apollonium legisset. Is enim libro secundo scribit, Argonautas iuxta Steneli sepulchrum aram Apolloni construxisse, atq; super eam post carmina dicta Orpheum lyram posuisse. quod idem & Promathidas narrat, super columnā tamen quandam dicens lyram positam, & ex eo regionē illam Lyram fuisse nuncupatam. verba Apollonii sunt. Apolloni⁹. Steneli⁹. Orpheus. Apolloni⁹.

Ε'ν δὲ καὶ Ο'ρφεὺς
Θῆκε λύρην, ἐκ τοῦδε λύρη πέλει οὔνομα χώρῳ. i.

Orpheus ipse Lyram Phœbi lucentibus aris
Sacrat, & ex facto regio Lyra dicitur illo.

Cum ergo Valerius dixit, sonantem percutit ore lyram, nomēq; reliquit harenis, hoc breuiter & succincte insinuare voluit, ab Orpheo lyram ibi relictam loco nomen indidisse. ea vero quæ Maserius dicit nemini credo acris iudicii probabuntur. Orpheus. Maseri⁹.

Annotatio. xxvii.

TEq; cita penitus condunt Erythina carina,
Erythina pro Erythrea reposuit Maserius,
cum in nullo certe, quę viderim, exemplarium
Erythina legatur, sed in omnibus, aut Ery=
Strabo. threa, aut Erythia. non ignoro a Strabone duodecimo
geographiæ libro Erythinos ex Homeri sententia iuxta
Cromnam & Gobialum, vt ipse vocat, statui. sed cũ, vt ipse
inquit, piaculum sit, libros si tolerari queunt, inuertere, ne=
scio quę importunitas sit, Erythream explodere. cum & la
sciuiusculus ille sonus duarum dictionum eisdem syllabis
Orpheus. clausarum aures offendat, & Orpheus Erythiæ meminc=
rit, qui eam στεινὴν idest angustam appellat. ad quod fortas
se Valerius alludit, cum dicit breui post terga ab Argonau
tis relictam. adde quod vt omnibus, qui modo terrę situs
scriptores euoluerunt, compertissimũ esse debet, idẽ locus
ab aliis aliter nuncupatur. nec diuersis modo nominibus,
sed aliquãdo eodem nomine, nõnullis tamen literis, aut ad=
Strabo. ditis, aut detractis, aut immutatis. vt quod eodẽ loco Stra=
Homerus bo dicit, apud Homerũ ab aliis Aegialon, ab aliis Gobia=
Apolloni⁹. lon scriptitari, cum neutro horum modorũ, neq; ab Apol
Ualerius. lonio, neq; a Valerio scribatur, vt vides. & quod idẽ Stra
Erythini. bo de Erythinis ait. Erythinos vero eos dici putant, qui
nunc Erythui vocãtur a colore sic nominati. quare cũ for
san & Erythina, & Erythrea dici possit, quãdo in omĩbus,
vt dixi, exẽplarib⁹, Erythrea, seu Erythia inuenitur, legã po
Erythia. ti⁹ horũ modorũ alterutro. Fuit pręterea Erythręa seu Ery
Herodot⁹. thia insula Hispanię cõtra Gades sita, vt scribit Herodot⁹
Plinius. in Melpomene. Plinius insulã, ait, in qua Gadiũ oppidũ fu
Ephorus. erit, q̃ ab Ephoro & Philistide Erythrea, a Timeo & Sylęo
Philistides Timeus. Aphrodisias, ab indigenis Iunonis, insula vocatur. in hac
Sileus. Geryonem habitasse, atq; ab Hercule occisum scribit He
Hesiodus. siodus in Theogonia, his verbis.

Χρυσάορ δ' ἔτεκε τρικέφαλον γηρυονῆα
Τὸν μὲν ἄρ ἐξενάριξε βίη ἡρακληείη
Βουσὶ παρ' εἰλιπόδεσσι περιῤῥύτω εἰν ἐρυθείη· 1.
Tergeminus quoq; Geriones Chryſaore natus
Quem ferus Alcides Erythia occidit in alta
Curuipedes tauros, armentaq; bucera iuxta.

Alii hāc eandē e regione Luſytaniæ poſitā arbitrātur, cuius ſentētię eſt noſter Pōponius Mella, apud quem tamē mēdoſe legitur Heritria pro Erythrea. Ptolemæus eam in Atlātico oceano ponit. vide etiā Strabonem in .iii. vbi nō= nulla de hac inſula. paulo aūt ſuperiꝰ, vbi mox etiam Cro= mnāq; iugo pallēte Cithoron. multo ſyncerior mihi lectio videtur, ſi proq; coniunctione, atq; legatur. Pōponiꝰ. Ptolemeꝰ. Strabo.

Annotatio. xxviii.

ET Iuno pulchrum longiſſima quando
Robur cura ducis magniq; ſedere labores,
Mole noua, & roſeę perfudit luce iuuentę.

Sic quidē eſt in omībꝰ exēplaribꝰ, ſicq; interpres legit, quā bene ipſe viderit. qui ordinē ſenſumq; dū vult explica re, puertit & cōfundit, ſic inquiēs. ſenſus cū ordine erit. Iu no robur pfudit pulcherrimū, cui plurima erat de Iaſonis ſalute cura, & magni ſedebāt labores. poteſt ne hoc ordine quicq̄ duriꝰ eſſe? poſſet ne Valerii nr̄i verbis, ſi eo pacto exponant̄ quicq̄ eſſe cōfuſiꝰ? quare vniꝰ lr̄ę immutatione depriuatū eſſe carmē crediderim legēdūq; dedere, nō ſede= re, vt ſit ordo. Iuno perfudit Iaſonē mole noua, & luce ro ſeę iuuentę, quando cura eius lōgiſſima, magniq; labores dederant ei robur pulchrum ideſt vires non exiguas. non enim minus corporis vires, q̄ animi, aluntur exercendo, & in hoc loco pulchrum non pro formoſo, ſed pro magno accipi debet, ſicut & apud Vergilium exponit Seruius in illud, ſatus Hercule pulchro. Maſerij er ror. Vergiliꝰ. Seruius.

Annotatio. xxix.

SI petere hoc ſequi ſtatuiſſem ſanguine belli, Oſſa dabat! Pindusq; rates, quodq; ante ſecuti inde nec audacem Bacchum, nec Perſea reges. ne admonitione quidem dignum eſſet, quot per. t. non per. d. ſcribendum eſſe, vt nomen ſit, non coniunctio. niſi & in omnibus exemplaribus ſcriptum ſic eſſet, & Maſerius eam lectionem probaret, verum an recte iudicabunt eruditi.

Annotatio. xxx.

NOn longe poſt. ſciat effera regis
Ira mei, quem te horrifero ſortitus in axe
Caucaſus, atq; tuis quantum miteſcat harenis.
Multo vtiq; libentius habenis, quam harenis legerim, multoq; venuſtior lectio videtur. erit autē ſenſus. ſciat Pelias quantum efferę natura gentes, quę circa Caucaſum montem habitant, ſub tuo miteſcant imperio.

Annotatio. xxxi.

VBi etiam non multo poſt legitur. expertiq; ſimul ſi tela artusq; ſequantur. caſtiorem exiſtimo lectionem arcus, q̃ artus. ſed hoc tibi lector candide relinquo diiudicandum, nos enim non legem ferimus, ſed te admonitum duntaxat volumus.

Annotatio. xxxii.

PAulo inferius. vide lata comantē pectora, & ingēti turbantem pocula barba. ſunt nō pauci, qui hoc exemplo adducti dicant. e. vocalem in ſecunda imperatiui modi perſona, in iis verbis, quę per ſecundam cōiugationem variantur, breuiari poſſe. ſed cū hoc in iis dūtaxat verbis fieri videam, quę quāuis ſint ſecundę, reperiūtur tamē interdum & tertię. cuiuſmodi ſunt caueo, ferueo, fulgeo, & ſimilia, & id in hoc verbo non ſit, cum interro-

gatione legendum opinor, viden, pro videsne. facta etiam literarum trãsmutatione in dictione sequenti, ita vt pro lata, alta legatur. viden alta comantẽ pectora? Secunda enim in viden, quãuis, vt Seruius inquit naturaliter produci debeat, semper corripitur, vt, viden, vt gemino stent vertice cristę. Seruius.

In sextum librum Annotationes.

Annotatio. xxxiii.

NAnq; vbi iam viresq; alię, notusq; refutat
Angor, & inceptus iam lancea temnit heriles,
Magnanimis mos duct⁹ auis, haud segnia mortis iura pati.

Sic quidem legit Maserius ex emẽdatione Antonii Sabellici, cum antea in omnibus exemplaribus argus legeretur. ego vero potius arcus quam angor legerẽ. minor enim est literarum inuersio, & magis credo illud quam hoc eruditis iudiciis arridebit, significat enim Iaziges, cum se viribus destitui sentiunt, & nec arcũ, qui sibi diu fuerat in vsu, possunt tẽdere, nec iaculum hastam ve iacere, mortem sibi propria manu consciscere. Maseri⁹. Sabellic⁹.

Annotatio. xxxiiii.

MItte argolicis mandata colonis
Ne trepident, nunquam has hyemes hęc saxa relinquat Martis agros.

Verba sunt Gesandri Cantho vni ex Argonautis insultantis, in quibus cum verbum illud, relinquat, ad nullum referri possit, miror interpretem eruditum non emendasse, & pro relinquat, relinquam primę personę verbum reposuisse. quod enim Gesander eo loco ait, hoc est. iube Argiuis renunciari, quãuis hęc terrę pars aspera sit cultu, & infœcunda, ipsos tamen citra vllam posse formidinẽ esse,

idest ne timeant me in suam aliquando terram peruenturum, nunquam enim hęc loca niue semper referta, glacieq; concreta, atq; aspera, & montuosa deseram. Quod ad illius Vergiliani ęmulationem in nono dictum esse videtur. durum a stirpe genus, natos ad flumina primū deferimus, sęuoq; gelu duramus, & vndis &c.

Vergili⁹.

Annotatio. xxxvi.

Nq; labantis equi tendentem frena Enhippen. sic legebatur ante, Maserius autē Enhippen repudiās, Nehippen induxit. recte meo iudicio priorem dictionē expunxit, erat enim versus sine vlla venere, nec vt ego existimo, stare posset. raro enim breuis vocalis in fine dictionis, sequente vocali retinet vim suam. nec, si vellemus primam in Enhippe longam esse, quod tamen negarem, gratiam adhuc Valerianam reciperet versus. est enim ille vocalium concursus illic asper, & acerbus. adde ꝙ raro apud eos, qui post Catullū veronensem fuerunt, reperitur in quinta sede spōdęus, quin dactylus quartam obtineat, nisi forte apud Vergilium semel dicentem. aut leuis ocreas lento ducunt argēto. sed nec Nehippen credo, omnes admittent, nō est enim vnde componatur, & omnia illa Amazonum, quæ a Valerio celebrantur, nomina græcanicam habent originationem. εὐρυάλη · βόη · λύκη · ἄρπη. cumq; Nehippe ἀπὸ τοῦ ἵππου, vt ipse asseuerat, deducatur, nec prior pars quicquam significet, integriorem & suauiorem existimo dictionem Menippen, quam Nehippen. est enim nomen apud gręcos frequens Menippus, ἀπὸ τοῦ μένους καὶ ἵππου.

Catullus.

Vergili⁹.

Annotatio. xxxvii.

Annotationes.

ABſyrtum celebrans Valerius poſt alia verba, quę ad illius cõmendationem faciunt, ſic ait.

Proterit impulſu grauis agmina, corporaq; atris
Fundit equis, gemitusq; premit ſpirantia cerui.
Nec leuior comitatur Aron.

Cum ex his verbis nemo quãlibet oculatus ſenſum aliquem poſſit elicere, vixq; illud nomen gemitus ibi locum habeat, cerui vero nequaquam poſſit admitti, credo lectionem emaculatum iri, ſi pro gemitus, genibus. pro cerui, cerni. reponatur. ita tamen vt verbum cerni ad ſequentia, ideſt ad ea quę de Aronte ſeu Arone dicuntur, referatur, non ad ea quæ de Abſyrto. legaturq; ſic, corporaq; altis fundit equis, (nam & altis libentius quam atris legerim) genibusq; premit ſpirantia. atq; ibi colo poſito, cerni nec leuior comitatur Aron.

Annotatio. xxxvii.

PAulo poſt, vbi eſt tunc Arinem, Nolbũq; notat. ego rotat libentius legerem, quicquid dicat Sabellicus. eſt enim notat leuioris multo incommodi, rotat vero vehementioris, & virtuti Calaxis, atq; iræ conueniens, ad hoc Valerio noſtro plurimum peculiare. Vbi de Mirace loquens, ait. ad viridem gemmis, &. eoę ſtamine ſiluę ſubligat extrema patrium cerui ce tiaram. quis non viderit, ac potius quam ad legi debere? Ad finem prope libri, lego omnino, clementi, non dementi. ſatis enim demens erit, qui non illud, potius quã hoc, poetę ſenſui congruere iudicabit. Sabellic⁹.

In ſeptimum librum Annotationes.

Annotatio. xxxviii.

Vt redeat quocunq; modo. admonendos censui lectores, castiorem candidioreq; fortasse lectionem esse, si legatur vel, at redeat, cōiunctione aduersatiua, vel, vt redeat, optādi aduerbio. Sed in his se cautū prębeat lector. aliquid em̄ mihi lenocinari & arridere poterit, qđ forsan contra authoris mentem sit, ideoq; constitui nihil immutare, sed omnia perinde relinquere, vt a me inuenta sunt. non enim ea sum confidentia, vt si mihi quidpiam placeat, continuo putem pro lege habendum.

Anotatio. xxxix.

Vt tibi fallaces placuit cōiungere dextras.
Tūc poterasq; istis iuuenē nō pdere mōstris
Protinus, ipsa etiā fateor tunc ipsa volebā.

Valerij halluciatio

Sic legit interpres noster ingeniose & acute, vt sibi videtur, vt mihi vero negligēter nimium, ne dicam indocte, quū vera lectio illa nimirū sit, quam ipse damnat, quam aūt probat, illepida sit omnino, & a poetæ sententia nimis quam aliena. vide obsecro eius expositionem. Tunc poteras, sensus inquit est. quum dextras iūximus, potui tunc Iasona liberare, & volui, quid hac interpretatione frigidius? quid maiori cachino excipiendum? quæro abs te bone interpres, si Medea Iasonem liberare & voluit & potuit, quid illi obstitit, quo minus eum liberaret? vbi enim & potestas aliquid agendi, & voluntas simul accedit, nihil reliqui video, quod possit esse impedimento. vellem pręterea ex te cognoscere, quando temporis, vbinam loci, Iason & Medea dextras iunxerant? an

Valerius.

exciderāt memoria ipsius poetę ex Medeę persona verba? quę si meminisses, profecto nō puerili lapsus esses errore.
quem petis Aeeten, genitor meus, ipsaq; iuxta
Mœnia, si veros possis discernere calles.

Hac adeo duce ferte gradus, ingentia nanq;
Castra alios aditus, atq; impius obsidet hostis.

Hęc sunt Medeę ad Iasonē verba. in quibus an fidei, amicitię, fœderisq; mētio vlla fiat, ipse vides. at qd Medea fecit, postq̃ hęc locuta est? nempe vna ex comitib⁹ suis relicta q̃ Iasonē cū sociis ad vrbē duceret, ipsa ad fluuiū accessit, sacra, q̃ instituerat, peractura. Dixerat hęc (inquit poeta) patriūq; viā detorq̄t ad amnē. Sacraq; terrificę supplex mouet irrita noctis. an posthac dextras iūxerāt? pfecto nūq̃, quippe qui nunq̃ postea cōuenerāt. quare castigata & emaculata lectio illa nimirū erit, quā vt dixit, ipse interpres vult exteriare, cur tibi fallaces placuit cōiungere dextras, tunc pater, atq; istis iuuenē &c. Vt sint Medeę ad absentē patrē verba per apostrophen, qđ in orōne pathetica quā fieri crebro soleat, oībus est cōpertū. cui nihil magis q̃ crebris sententiarum mutationibus fluctuare conuenit, vt Macrobio placet. Queritur ergo Medea, qđ cū Iason primum Aeetā regem conuenit, vellusq; aureū ab eo petiuit, cum eo amicitiam Aeetas inire simularit, & non protin⁹ cum mōstris obiecerit. tunc em̄ ipsa, quę nōdum Iasonis amore capta erat, libenter in eius cędem consensisset, nullumq; ex ea mœrorem molestiamq; cœpisset. erit itaq; ordo cum sensu. o pater cur tibi placuit tunc, cum Iason primum ad te venit, dextras fallaces coniungere? idest amicitiam falso inire? Atq; cur tibi placuit non perdere protitinus, idest statim iuuenem Iasonē istis monstris? tunc em̄ (fateor) ipsa volebam. i. mihi nō ingratum omnino fuisset. Macrobi⁹.

Annotatio. xl.

TVq; tuum partim Graium da nata draconem.

Inuit⁹ pfecto, aliqua sup hoc carmine verba facio, qa, & hoc nō legi nō debere p certo habeo, & quō possit emēdari, vt verū fatear, nō mihi facile succur-

rit. nõ debere ita legi, vel ex eo solũ ꝓbari posset, ꝙ si recte memini, nunꝗ aduerbiũ illud ptim sine comite ponit̃ in eo significato, quo ab ĩterp̃te accipit̃. ptim eñi duob⁹ modis vsurpat̃ a doctissimis scriptorib⁹. vno cũ idẽ significat qđ pars, vt ptim hoĩm venerũt, idẽ est teste Aulo Gell. qđ pars hoĩm venit. qđ exẽplo Marci Catonis cõprobat dicẽtis in oṙone de re floria. ibi ꝓ scorto fuit in cubiculũ, surrectitauit e cõuiuio cũ ptim illorũ. altero cũ accipit̃ ꝓ ex pte, qđ eodẽ modo, quo tũ, geminat̃. vt hęc ptim ex ipsi⁹ Ciceronis verbis dep̃hẽdunt̃, ptim ex dictis Asconii Pediani declarant̃. vix aũt dici posse crediderim, hoĩes sunt boni ptim mali, ꝓ eo qđ dicẽdũ erat, ptim boni ptim mali. Ita nec dixisset Valeri⁹. o filia da dracone tuũ ptim Graiũ, pro ptim tuũ, ptim Graiũ. qđ vt pmitterem⁹ dici posse, tñ ex historia nequaꝗ posset tolerari. si quidẽ draco ille, qui ppetuo vigilãs vell⁹ aureũ custodiebat, nihil est, ꝙ Grai⁹ dici posset, vt cõmẽtator exponit, inquiẽs. ptim tu⁹ est serpẽs Medea ptim Grai⁹. at qũo ptim Medeę, ptim Grai⁹? Medeę dr̃, qa illa ipsi⁹ curã gerebat, atꝗ ex adytis cãtu dapibusꝗ vocabat, & dabat hesterno, liuẽtia mella veneno. Grai⁹ aũt quare dici possit, nõ eqdẽ excogitare valeo. Nã nec erat ex gñe serpẽtis illi⁹, quẽ Cadm⁹ in Bœotia interemit. nec ex terra Gręcia aduenerat, qppe cũ a Marte deo ad velleris custodiã missus ex Caucaso mõte descẽdisset. vt & ipse Valeri⁹ li. V. scribit. vix ea, Caucaseis cum lapsus montibus anguis,
Haud sine mente dei spiris nemus omne refossis
Impleuit, Graiumꝗ procul respexit ad orbem.

Et sunt q dicãt, a terra ꝓcreatũ ex sanguine Typhonis gigãtis, quẽ ĩ Caucaso mõte ab Ioue fulmĩe extictũ phibẽt Herodor⁹ & Apolloni⁹. q̃re ego ꝓ ptim, aut pti, aut pp̃o, aut qđ sĩle scriptũ a poeta suspicor. erit ali⁹, vt spero, q meliora excogitabit. sicꝗ fiet, vt dum alii alia inuenerint, oĩa

Aul⁹ gelli⁹.
Marc⁹. Cato.
Draco velleris custos vbi natus.
Valeri⁹.
Herodor⁹.
Apolloni⁹.

Valerii nostri vulnera sanetur. nam vt in adagio est πολλαῖσι πληγαῖς δρῦς στερὰ δαμάζεται. ego lectorem volui dūtaxat admonitum, ne Maserii interpretatione falleretur.

Annotatio. xli.

QVę sequūtur ad finē vsqȝ libri facilia sunt, & breuiter annotanda, vbi legitur, sęuusqȝ procul discessit in agros. legerē equidē sęuos, nam quāuis sęuꝰ pro magno accipiatur, ibi tamē nullā habet gratiā si de argonauta dicatur aliquo. melius autē refertur ad agros, nisi pro iratus accipiatur cū Nonio Marcello. qui inter alia eiꝰ vocabuli significata, hoc etiam ponit. Cui etiā Festus Pompeius astipulari videtur, sęuā rem vulgo in bonā & in malam vocari scribens. Vbi nō multo post, cessit, & ad socios paulū se rettulit heros, opperiēs vbi prima sibi dare germina tellꝰ. emēdabit meo iudicio, si legat. opperiēs vbi prima daret sibi germina tellꝰ. Vbi paulo inferiꝰ. nec magis aut illis, aut illis milibꝰ vltra sufficit, ac dirę q̄ȝ cū Tirynthiꝰ Hydrę agmine, Palladios defessus respicit ignes. meliorē existimo lectionē, si pro ac, ad reponat. & ꝑ agmine agmina, vt priꝰ in oībus erat exēplaribꝰ. Quis em̄ nō viderit ac & q̄ȝ incōgrue iūgi? nā q̄uis ac pro q̄ȝ poni soleat, vt apud Horatiū lib. sermo. I. his me cōsolor victurū suauiꝰ, ac si quęstor auus, pr̄ atqȝ mihi, patruusqȝ fuissent, vbi Acrō, & Porphyrion ꝑ q̄ȝ exponūt, inepte tn̄ hęc duo cōiūgūtur. Quis em̄ vnq̄ȝ dixerit, ego sum doctior ac q̄ȝ tu? Vbi, sic vndiqȝ dēsant terrigenę iam signa duces clamore tubęqȝ, legerē clamorqȝ tubęqȝ. Vbi īterp̄s Comanos ꝑ comatos posuit, nō ausim īmutare, qa & hoc poetę sensui cōsentaneū est, q̄uis nō ignorē & a Strabone lōgā Comanorū fieri mētionē, & ab Appiano Alexādrino nōnullā in fine libri, qui Mitridaticus inscribitur.

Nonius Marcellus
Pōpeiꝰ.
Horatius
Acron.
Porphyriō
Strabo.
Appianus

In octauum librum Annotationes.

Annotatio. xlii.

ATtonito qualis pede prosilit Ino
In freta, nec parui meminit conterrita nati,
Quē tenet extremū, coniux ferit irritus Isthmos.

Nescio qd viderit Maserius, ꝑpter qđ Isthmos maluit ꝙ Isthmo, qđ in oībus erat exēplaribus. cū illud ferit irritus Isthmos, nihil nō ineptū ac frigidū possit significare. atqui si aliqd ī hoc carmine īmutādū esset, poti⁹ ego furit, pro ferit, statuerē, ꝙ Isthmos pro Isthmo. esset em̄ sensus Ino prę timore summo, atq; formidine, cū maritū furētē seq; insequentē videret, Melicertę filii, quē tūc extremū. i. vltimū in manib⁹ tenebat, oblitā, in mare se pręcipitē dedisse. coiūgē vero Athamātē, in Isthmo relictū furere incassum. est aūt Isthmos, teste Suida, nō solū terra āgusta, vt dr̄ inter duo maria, verum etiam econtrario angustum mare, idest fretum inter duas terras. dicitur autem, vt asseuerat Apollonii interpres, παρὰ τῶ ἐν στενῷ εἶναι.

Isthmos qd sit. Suidas. Apollonii interpres.

Annotatio. xliii.

VBi aliquāto post, ipsa aūt inuitę iā Pallados erigit aras. qs nō viderit, ipse masculino gn̄e, nō ipsa fœminīo legēdū? vt ad Iasonē referat, de quo ea q̄ sequunt̄, & nō de Medea dicunt̄. Vbi post, qn oēs alti pariter ppl'iq; p̄resq;. leget̄ etiā mea sentētia. alto. i. mari. nō em̄ est epithetō satis ppl'o cōgruēs. Vbi, nō vna Minyę formidine surgūt. nō vana. Vbi, haud ita s3 sūmo segnis sedet ęthere Iuno, haud ita nec sūmo. qd em̄ frigidi⁹, ꝙ illud sed sedet segnis Iuno, qđ poetę cōsilio cōtrariū ē. taceo qđ cōcursus ille tot dictionū ab eadē cōsonāte īcipiētiū, aspo & acerbo sono aures offēdit. Vbi, nulla pōt, aut illa velit, aut vlla velit. Vbi, qd se externa ꝑ virgine clausa obiiciat. cladi obiiciat. Vbi, id tēpus em̄ sat vellere &c. It tēpus em̄, sat vellera. vt sit transit em̄ tempus, & gręcis satis est vellus habere &c. Vbi prima hęc comittet Erynnis, lego omnino comittat.

QVia cum hęc adnotabã,angustissimis exclusus spatiis Valeriũ nostrũ Iouis(vt aiunt) quadrigis, velut prunas palma ferẽs,percurrebã, refugerũt me, vt pote nõ lynceis oculis cũcta pręuidẽtem,loca quęppiã, quę postea inter opus excudendũ, dum cola, cõmata,cętera q; id genus pũcta dispono,se mihi obtulerũt.tum vero me magis ac magis incepti pœnituit,voluẽtem animo,multo fortasse plus efficere potuisse,si alio tẽpore hoc munus obiissem,quo nõ horis subcissiuis,& festinanti studio, sed cura,diligẽtia, ac intẽtione, & summa & occupationib9 vacua libere fuissem expatiat9,vt hę nostrę emẽdatiões emẽdatiori sermone,limaq; nõ obtusa politę euaderent,Lucernãq; si non Cleantis aut Aristophanis,at certe studiosi hominis olerẽt.Sed quãdo iam mihi nõ est integrũ receptui ante pręliũ finitũ canere, locos tantũ breuiter perstringã. quoniã aptiore cãpo,laxioribusq; habenis me currere nõ patit̃ assidua & cõuiciosa ĩpressorũ efflagitatio,vel semihorę morulã, cũctationẽq; breuissimã grauiter incusantiũ.

Cleãtis aut Aristophanis lucerna

SVNT autẽ ex primo libro, quę sequũtur,animaduersa. Nostris modo cõcitus ausis ęquoreos vocat ecce deos Neptunus.pro cõcitus, cõscius legit Maserius, nescio qua ductus ratione. quãdo nõ incõcinum cõcit9 intellectũ reddit.dictione itaq; cõscius explosa, priorẽ lectionẽ restitui. Paulopost.nõ mihi Thessalici pietas culpãda tyrãni, suspectiue doli.aut ego nimis q̃ hebeti sum ingenio,aut legendum est impietas.Vbi Maserius latũ in Latiũ mutauit,nescio quis eũ nõ reprehẽdat veram lectionem abdicantẽ, & adulterinã pro sua libidine inducẽtem.quid enim opus,qđ poeta gñaliter dixit,ad specialitatẽ,vt ita loquar retrahere? IN SECVNDO vbi est.adde cruẽtis qđ patriũ seuire dabis. nescio an melior esset lectio,cibis q̃ dabis,vt alludat ad Prognem & Philomelã Pandionis Athenarũ re-

gis filias,q̄ Ithym puerū in minutula frusta discerptū Te-
reo pr̄i appoſuerūt epulādū.vel ad Diomedis Thraciç regis
equos. Vbi āte erat.lōgis cœptis,& fluctib⁹ arcēt q met⁹.po
suit Maseri⁹,lōg⁹ cœptis & fluctib⁹ arcēt quē met⁹,ego,ne
tot dictiōes īuerterētur,nihil mutaui,nisi arcēt ī arcet,vt sit q
met⁹ arcet eū lōgis cœptis.taceo etiā,qđ negligēter arcēt re
liqt.Vbi erat āte.& fluct⁹ Idę mouētes cū stabulis nemora,
legit Mase.ꝑ Idę,venere,ego vero Idęa qđ magis ad poetę
hyperbolen,& ad ātiq̄ꝫ scripturā accedere videt̄.Illud vero
nō leuiore cachino mihi legēdū videt̄,qđ dicit mōstrū il-
lud,a quo Hesionen Hercules eripuit,Phocā,seu vitulū ma
rinū fuisse.legerat credo aut apud Aristo.aut apud Pli.aut ī.
I.&.II. τῶν ἁλιευτικῶν Oppiani Anazarbēsis,Phocā lōgis
simā habere caudā & cætera q̄ Valeri⁹ mōstro accomodat.
Sed hoc mihi ad metā ꝓperāti ridere,vt vellē,nō ē liberū.

IN TERTII frōtispicio legerem,ꝓ Aeneadę Aeni-
dę.nā omissis Maserii ineptiis,qui id nomē ab Aenea de-
ducere frustra laborat, cū ab Aeneo Cizici patre,qđ ipse
tn̄ suspicat̄,deriuet̄,credēdū est poetā rectā potius voluisse
patronymici formā seruare,q̄ꝫ eā q̄ ambigua esset & aliena.
oīa em̄ noīa gręca in eus diphthōgō finita,in ides,pene vl
tima ꝓtracta gignūt patronymica. vt Thesides, Aegides,
Nelides.Sed tn̄,si Aeneadę magis tibi arriserit, ītellige Cy
zicenos,nō ab Aenea,sed ab Aeneo Apollinis & Stylbę fi
lio vocatos.Stillātia Mopsus tegmina,& igētē Corythi no
tat Euryt⁹ vmbrā,lego stellātia.i.splēdētia.nōdū em̄ pręliū
adhuc comissum fuerat,vt Corythi galea sanguine cuiusq̄ꝫ
ꝑfusa esset.Aliquāto post.illā vix geminā Mœrēs cū Casto
re Pollux erigit hęrētē cōpressaq̄ꝫ colla trahētē. cum illud
Epitheton geminā nō magis Clitę cōueniat,q̄ꝫ speculū cę
co,aut gracculo fides,lego' gemīo,vt ad Castorē referat̄ vt
& idē in.iii.& gemino cōiux a Castore pendet.Est em̄ Ca
stori & Polluci ꝓpriū & peculiare geminū appellari.Vbi,si

fors sęua tulit miseros, sed ꝓxima culpa, lego culpę, qđ apti orē facit ītellectū, etsi culpę quoq; nō absurde legi possit. Vbi, at virgo q̄q̄ insidias, ęstusq; nouercę sentiat. vide an ꝓ ęstus ast⁹ reponi debeat, Vbi verū agite, & dubiis, variāt qui pectora, curis cōsulite. vide an melius sit quę q̄ qui.

IN q̄rto nihil mihi succurrit īmutādū, p̄ter q̄, q̄ ī illo v̄su, iāpridē cęstu resides, & frigida raris dētib⁹ aret hum⁹, lr̄a. s. addēda videt̄ vt ꝓ cęstu, cęst⁹ legat̄. qđ nemo nō agnoscet.

IN Quīto, ego qdē illud ītelligere nō possū, hoc labor, hoc dulci toties fraudata sopore lumīa, & attōitis nimiū nūc anxia Colchis ꝑfuit. nec qsq̄, credo, aliquē eliciet sensum, q doctis iudiciis faciat satis. q̄re legēdū crediderim, curis, p Colchis, posito ibi colo, vt sensus maneat apt⁹ & plan⁹. hoc labor tu⁹ aut meruit, aut cōsecut⁹ ē, aut qd sil'e, hoc lumīa fraudata toties dulci & suaui somno, & adhuc post mortē āxia iisdē curis, qb⁹ āte. deīde, ꝑfugit heu q̄tū Phasis, q̄tūq; recessit. Vbi aliq̄to post. vos q̄q; nō notę mirati vela carinę Mossynœci vos & stabulis Macrones ab altis, lego Mossyni, vt & venustas carmīs, & ratio stare possit. nā q̄uis Mossyneci ἀπὸ τῶν μοσσύνων οἴκων dicant̄, vt ipē Apolloni⁹ cū iterp̄te cōfirmat, vocant̄ tñ & Mossyni, sicq; eos appellat Pōpo. mella li. I. & Pli. li. VI. & Q. curti⁹ li. VI. Paulo post, vbi de Prometheo loqt̄. & simul īgētē moribūdā desup vmbrā alitis, īgētē libēter ī īgētis mutarē. Ad calcē ꝓpe libri, an nullas p̄ferre preces. nec fœdera reges vlla sequi. te ipm̄ cōsule, an regis in gignēdi singulari casu, q̄ reges legere magis placeat.

IN sexto lib. Vbi āte erat Nili, ī illo versu, tenuia nō illū cādētis carbasa Nili. ꝓ Nili Maseri⁹ villi legit aut lini, ego ex iis duob⁹ posteri⁹ āplector, est eñ nulla īter lini & Nili lr̄aꝝ mutatio, sed tñ trāspositio, qđ mīoris ē audacię, ī. VII. carmē erat nō leuiter deprauatū, nō ita Tyrrhe. stupet magis ion⁹ alto, qđ sic Mase. reformauit, nō ita Tyrrhe. nautes stupet Ionio

alto, nos vero, nō ita Tyrrhen⁹ stupeat maris inscius alto. quę verba nō inania, & pōdere carentia intelliget, qui poetę verba in eo loco altius perpēderit. Vbi nō multū diuerso ab hinc loco dicit, quidue tuos virgo possim nisi flere labores. ne interrogationis particulā poetam scripsisse, credere libet. Vbi dat dextrā, blandeq; pauens vocem venus, & quā alloquiis iunctoq; trahit per mœnia passu. viderint eruditi, qua ratione nomē illud relatiuū locum ibi habere possit, ego certe multo libētius atq;, q̄ꝫ & quā legerē.

ARGONAVTICAE EXPEDITIONIS Historia ab eodem Laurentio. B. L. ex variis scriptoribus excerpta.

Iasonis & Phryxi genealogia.

Pherecides
Hellanic⁹.
Aristipp⁹.

QVatuor fuerūt Deucaliones, vnus Minois fili⁹, de quo Pherecydes. alter de quo Hellanicus. tertius Abantis filius, de quo Aristippus in Arcadicis mentionē facit. quartus vero omniū antiquissim⁹ ex Prometheo Iapeti filio, & Pandora natus, vt scribit

Hesiodus.
Apolloni⁹.

Hesiodus. qui primus Apollonio teste, vrbes cōdidit, & ędes deorū cōstruxit, primusq; omniū mortaliū regnauit. is Pyrrham Epimethei filiā vxorē duxit, vt testatur He

Hesiodus.
Rhianus.

siodus in primo catalogon, de cuius nomine tota Thessalia Pyrrha fuit dicta, si Rhiano poetę gręco fides habēda est dicenti. πύῤῥαν δή ποτε τήν γε παλαιότεροι καλέεσκον, πύῤῥης δευκαλίωνος ἀπ' ἀρχαίης ἀλόχοιο. i. accipimus priscis hanc Pyrrhā nomine dictā antiqua antiqui de cōiuge Deucalionis. vnde etiā qui ex Deucalionis genere fuerunt,

Hesiodus.
Hecateus.

Thessalię regnum tenuere, vt scribunt Hesiodus, & Hecatęus. ex Deucalione nat⁹ est Hellen, ex hoc Aeolus, qui vē

torum rationes inuenisse dicitur, vt tradit Plini⁹. VII. natu ralis historię libro. ab aliis tamen alius existimatur, quibus magis accedo. Tres eñ fuerũt Aeoli, vnus, qui in insulis a se denoĩatis regnauit, atq; ex earũ fumo ventorũ rationes deprehẽdit. alter qui in Hetruria regnauit. Cui⁹ filii fuerũt Macareus & Canace. terti⁹ vero hic Hellenis fili⁹. Cui tres fuerunt liberi Cretheus, Athamas, & Salmone⁹. & Crethei quidẽ fili⁹ fuit Aeson Iasonis pater. Salmonei aũt filia fuit Tyro, quę pri⁹ Cretheo patruo nupta, Aesonẽ eũ, quẽ Iaso nis patrẽ dixim⁹, Pheretẽq; Admeti patrẽ, & Amythaonẽ peperit, ex quo & Dorippe nat⁹ est Melãp⁹ vates, vt scribit Derichidas. postea a Neptuno verso in Enipei fluuii, quẽ il la amabat, formã, comprehẽsa, Neleum Nestoris patrẽ, Pe liamq; Thessalię regẽ edidit. Athamas vero ex priori vxo re, quæ Nephele dicta est, duos sustulit filios, Phryxum & Hellen. secũdum Herodorũ plures, qui ait, eum ex Themi sto genuisse Scheneum, Erythrion, Leuconem, Pœum, vlti mosq; omniũ Phryxum & Hellen. ex posteriore vero Me licertam & Learchũ filios, filiamq; Euryclĩa habuit.

Plinius.

Tres fuert Aeoli.

Derichidas

Herodor⁹.

De athamante.

Athamas priori vxore ex viuis sublata, Ino Cadmi & Harmonię filiam duxit vxorem, cuius insidiis parũ abfuit quin priuigni occiderẽtur. illa enim nouercali odio mariti liberos insectata, persuasit indigenarũ vxoribus, vt semina coquerent. Cũq; sequẽti anno semen coctũ fructus spera tos nõ suppeditaret, Athamas ad Delphicũ Pythici Apol linis oraculum sacerdotes misit, qui de eius mali remedio deum cõsulerẽt, verũ ab eadem corrupti Athamãtis filios ad placãdos deos sacrificari, Apollinem postulare nũciaue rũt. Cumq; ii omnibus iam ad sacrificiũ necessariis rebus paratis, ad aras mactandi admouerẽtur, Nephele mater sup inducta nube eos eripuit, arietemq; aureo vellere cõspicuũ

dedit, cui insidentes a nouercę insidiis euaderēt, sed cum fugiētes pontū trāsfretarent, Helle meliebri pauore perculsa in mare decidit, atq; vndis submersa pōto nomē indidit. Phryxus vero in Colchos se cōtulit, atq; ibi arietē Mercurii cōsilio, vt Apolloni⁹ scribit, Ioui Phyxio sacrificauit. Aeetęq; regis filiā duxit vxorē, q̄ ex græcis Herodorus, & Apolloni⁹, ex latinis Ouidi⁹, & Valeri⁹ Chalciopen vocant. Acusilaus vero & Hesiodus. ἐν ταῖς μεγάλαις ἠοίαις. (operis nomē est) Iophossam appellāt. Pherecydes in sexto Eueniā scribit vocatā, fuisse autē ei cognomentū Chalciopę & Ophiusę. ex ea Phryxus quatuor sustulit liberos, Argū, Phrōtim, Melana, & Cithisoron, quē Ephorus Cythorū appellat, addit & qntū Epimenides Presbonē noīe.

Marginal notes: Apolloni⁹. Herodor⁹. Apolloni⁹. Ouidius Valerius. Acusilaus. Hesiodus. Pherecydes Ephorus. Epimenides.

De Phryxi nouerca.

Causam nouercę in Mariti filios odii, alii aliter referūt. dicūt em̄, eo q̄ Phryxus illicitū infandūq; nouercę amorē spreuerit, ab ea apud patrē incesti tētati insimulatū. de nomine tam matris q̄ nouercę eorū mira est, & prope ridicula apud scriptores gręcos differētia. plures dicūt Nephelen matrē fuisse, Ino autē nouercā. Sophocles in Athamāte Nephelen autumat vocatā nouercam. Hippias Gorgopin. Pherecydes Themisto. Pindarus in hymnis demoticen.

Marginal notes: Sophocles Hippias. pherecydes Pindarus

De Ariete aureo.

Arietē hūc, de quo tā multa gręci fabulanť, multi aureū vellus habuisse narrāt, quos secut⁹ est Orpheus, & Apolloni⁹, qui Mercurii cōtactu aureū dicit effectū in secūdo. Simonides vero albū interdū, interdū purpureū fuisse dicit. Acusilaus ex mari purpureo infectū colore asserit. Apolloni⁹ vocē humanā habuisse scribit. ἀλλὰ καὶ αὐδὴν-ἀνδρομένην προέηκε καλὸν τέρας. i. vocēq; virilē formosum emisit mōstrū. qđ & Hecatęus affirmat. Sūt q dicāt, hoc ideo fictū, qa Phryx⁹ in nauicula arietis figurā in prora hn̄ti naui

Marginal notes: Orpheus. Apolloni⁹. Simōides. Acusilaus. Apolloni⁹. Hecate⁹.

gauit. Dionysius vero Mityleneus, crion. qđ nomen apud grecos ariete significat, Phryxi pedagogū fuisse, atq; cum ipso ad Colchos nauigasse, vnde ea oīa ficta esse narrat. Dionysi⁹. Mitylene⁹.

De Iasonis parentibus.

Iasonē oēs ex Aesone genitū affirmāt. de ei⁹ matre nō vsq; adeo īter scriptores cōuenit. Apolloni⁹, & Va eri⁹ Alcymeden Clymenes filiā fuisse scribūt. Stesichor⁹ Eteoclymenen. Pherecydes Alcymeden Phylaci filiā. Herodorus Polyphemen Autolici. Andron in abreuiatione τῶν συγγενειῶν Theogniten Laodici filiā Iasonis matrē fuisse autumat. nat⁹ est aūt ex his duob⁹ sol⁹ Iason, vt sentit Apollo. Ibyc⁹ filiā etiā eis dicit fuisse Hippolyten noīe. Diodor⁹, etiā filiū alterū Promachū appellatū. Fuit autē Iason a Chirone cētauro educatus, a quo etiā medicine artē didicit. vnde Iason est appellat⁹. Pindarus. φηρ δέ με θεῖος ἰάσονα κικλίσκων προσηύδα. vbi interpres, παρὰ τὴν ἴασιν vocatum dicit, quod etiam Apollonii commentarius confirmat. Apolloni⁹. Ualerius. Stesichor⁹ Pherecydes Herodor⁹. Andron. Apolloni⁹. Ibycus. Diodorus. Pindari interpres. Apolloniū interpres.

De Pelia rege.

Pelias, vt vidim⁹, Neptuni ex Tyro Salmonei filius, magnā Thessalie partē ditione tenuit. filiū habuit Acastū, q Argonautas comitat⁹ est, secūdū Apolloniū & Valeriū. Orpheus nullā de Acasto mētionē facit. Diodor⁹ quoq; ī. V. masculis filiis Peliā caruisse scribit. filias habuit Alcestim, Amphinomen, & Euadnen, de quib⁹ idem eodē libro. habuit & Pelopeā, de qua Apolloni⁹ in. i. Is cū sortē accepisset, se illi⁹ manib⁹ moriturū, quē altero pede nudo ad se venientē vidisset, oīnibusq; diis iunone excepta solēnia sorte sacra faceret, Iason ad sacra festinās, Iunonē deam sub vetule speciem in Anauri ripa inuenit, que se quidem transire in vlteriorem torrentis ripam velle, timere tamen simulabat. eam Iason humeris acceptam transuexit, altero calceo sub torrentis cæno relicto, sicq; ad Peliam se con- Apolloni⁹. Ualeri⁹. Orpheus. Diodorus Apolloni⁹.

tulit. quem cum rex vidisset oraculi memor, animo cogitare cœpit, quo pacto mortẽ illi moliretur, cumq́ intelligeret nullam ea tẽpestate rem esse maioris periculi, q̃ vellus aureum, quod in tẽplo Martis apud Colchos erat, nepoti ꝑsuasit, vt ad id rapiẽdũ eo proficisceretur, auxiliũ opesq́ suas pollicitus. Cui cũ Iason assensisset, nauem iussit fabricari gracilibus clauis, vt scribit Timagetus, quo citissime dissolueretur, omnesq́ in mari ꝑderet. Cęterũ architectus cõtriarium fecit, cuius rei fide accepta Acastus cũ argonautis nauigauit. alii tamẽ dicũt Mineruę industria ab Argo Arestoris filio cõpaginatam, eiq́ nauis resarciẽdę prouinciam iniũctam, atq́ de ipsius nomine Argo fuisse dictã. Pherecydes tamẽ ab Argo Phryxi filio vocatam fuisse dicit, alii a velocitate. fuit autẽ vocalis & fatidica, nam Minerua lignũ in ea ex quercu Dodonea fixit, vt Apolloni⁹ lib. i. fabulat̃. postea hęc nauis ob memoriã inter sidera collocata dr̃.

Timaget⁹. Pherecydes. Apolloni⁹.

De argonautarum profectione.

Iason principũ gręcię iuuẽtute collecta, ipse oĩm dux, vt Apollonius, Orpheus, & Valerius testãtur, (quãuis Diodorus aliter) nauigare cœpit, soluẽs ex Pagasis, quod Magnesię est promõtoriũ, dictũ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ πεπῆχθαι τὴν ἀργώ. Demetrio vero Scepsio, ab eo ꝙ multis fontibus irrigatur. atq́ ad Lemnon primũ applicuit, vbi paulo ante Lemnię mulieres viros oĩes, pręter Thoantem regem, a quo Hypsipyle filia manus abstinuerat, internitione sustulerant, eo ꝙ illi vxores auersati, vt ab eis discederẽt, bellum Thracibus intulerãt, quia pessimũ earum odorẽ a Venere iniectum ferre nõ possent. Myrtilus tamẽ secũdo Lesbiacorum aliter. Scribit enim Medeã, cum iuxta Lemnon Argonautę a Colchide redeũtes nauigarẽt, prę zelotypia venenũ in Lemnon iecisse, quo Lemniis fœminis grauissimus atq́ intolerandus est iniectus odor. Argonautę igi-

Apolloni⁹. Orpheus. Ualerius. Diodor⁹. Demetri⁹ Scepsius. Myrtilus.

tur ad insulam appulsi, passim cum fœminis coierũt beni gne ab illis accepti, vt Herodorus, Apollonius, Orpheus, & Valerius scribunt. Aeschylus tamen in Hypsipyle, eas in armis egressas Argonautas accesu prohibuisse scribit, quoad illi iureiurando fidem fecerũt, se cum eis coituros. Sophocles etiam in Lemniis, prælium graue inter vtrosq; comissum scribit, quos secutus videtur Papini9 in Thebai de. Ibi cum Argonautę delitiis & voluptati vacantes, mo rę aliquantũ traxissent, ab Hercule increpiti ad Samothra ciam nauigarũt, vbi Cabiris, vt diximus, sunt initiati, inde profecti, cum ad Troiam appulissent, Hercules Laomedon tis filiam Hesionen monstro obiectam liberauit, vt & Va lerius, & Diodorus affirmant. Apollonius, & Orpheus, nul lam eius rei mentionem faciunt. Inde nauigantes ad Cy zicum peruenerunt.

Herodor9. Apolloni9. Orpheus. Valerius. Aeschylus. Sophocles Papini9. Valerius. Diodorus Apolloni9. Orpheus.

De Cyzico & eius morte.

Erat autem Cyzicus a Thessalis oriũdus. fuit enim ex Aeneo Apollonis & Stilbes filio natus, qui relicta Thessa lia, vbi fuerat ortus, in Hellespontum se contulit, atq; ibi regnauit, & Aenetem Eusori Thracię regis filiam vxorem duxit. ex qua Cyzicum genuit, qui Dolionum tenuit im perium in Isthmo & Chersoneso, quę est in Propontide, iuxta quam mons est Arctos nomine, quē semiferi & hor rendi gigantes ex terra geniti incolebant, quos etiam Thes salos dicit fuisse Deilochus. Apollonius vero in Herculis perniciem a iunone fabulose scribit creatos. Fabulę a leo ne Nemeęo genitos volunt. Polygnostus vero prædones eos fuisse scribit. hi assidue cum Cyzicenis bellũ gerebãt. Cyzicus igitur, cum Argonautas sibi cognatione coniun ctos didicisset, eos benignissime suscepit hospitio. cumq; a Cyzico digressi essent Argonautę, proxima nocte tempe state acti, eodem reuersi sunt, quos Cyziceni hostes cum

Deilochus. Apolloni9. Polygnost9.

crederent, aduersus eos aggressi pene internitione sublati sunt, interquos ipse Cyzicus ab Iasone est interemptus, vt & Apollonius, & Valerius scribunt. Orpheus ab Hercule, alii a Dioscuris. Erat Cyzici vxor Clite nomine, Meropis Percosii Pityeę regis filia, vt narrant Deilochus, & Ephorus. quę cum virum extinctum videret, doloris impatiens suspendio vitam finiuit, vt & Apollonius libro. I. & Orpheus in Argonauticis, & Euāthes, & Deilochus scribūt.

Apolloni⁹. Ualerius. Orpheus. Deilochus. Ephorus. Apolloni⁹. Orpheus. Euāthes. Deilochus.

De Hercule ab Argonautis relicto.

Hinc Argonautę iustis Cyzico solutis, ad Mysiā nauigarunt, vbi Hylas aquatū egressus, vt diximus, in fontem decidit, quem cum Hercules inquirendo totum montem perlustrasset, diuq; expectatus non rediisset, Argonautæ moræ diutinæ impatientes relicto eo vela fecerunt, vt & Apollonius, & Valerius scribunt. Dionysius tamen Mitylenæus ad Colchos vsq; cum Argonautis nauigasse affirmat. Idem etiam Demaratus. quod & Diodorus affirmare videtur. Hesiodus vero in Ceicis nuptiis in Magnesia relictum scribit. Antimachus in Lyde, eo q̄ ipsius onere nauē grauatam submergendā timebāt, relictum ait. qđ & Posidippus, & Pherecydes dicunt. Ephorus ipsum sua spōte apud Omphalen Lydię reginam mansisse testatur.

Apolloni⁹. Ualerius. Dionysi⁹. Mitylene⁹. Demarat⁹. Diodor⁹. Hesiodus. antimach⁹. Posidipp⁹ pherecides Ephorus.

De Phineo.

Argonautę vero ad Bithyniā appulerunt, vbi Pollux Amycū regem cæstibus victū obtruncauit, hinc nauigantes ad Phineum regem peruenerunt, Agenoris secundum Hellanicum filium, at Hesiodo, Asclepiade, Antimacho, & Pherecyde testantibus, Phoenicis & Cassiepeę. hunc quidā in Paphlagonia, alii in Salmydesso Thracię regnasse scribunt. quem Boreę filii Zetes & Calais ab Harpyiis, vt vidimus, liberarunt, de quo, quia multa apud latinos inuenies, non plura verba faciam.

Hellanicus Hesiodus. asclepiades antimach⁹. pherecydes

De monte Idmonis & Tiphyos.

Ab eo digressi, Cyaneas petras, quas & symplegadas vocant, nō sine periculo transierunt columba duce, vt scribit Asclepiades, & Ouidius in Ibi tangit. Inde ad Mariandyniam venerunt, vbi Lycus Dascyli filius regnabat, qui Argonautas libentissime suscepit hospitio, & ꝙ a gręcis patruū suum Pelopem honoratū sciebat, & ꝙ Pollux Amycum Priolę fratris occisorem interfecerat. hic Idmon vates Phœbi filius, aut verius Abantis, diem obiit ab apro vulneratus, vt Nymphis in Heraclea, & Promatidas, atq; Herodorus testantur, qui eum in Heracleę foro sepultum scribit. Hic etiam obiit Typhis nauis gubernator, vt Apollonius, Nymphis, & Orpheus, atq; Valerius scribunt. Herodorus vero non euntibus, sed redeuntibus Argonautis mortuum ait, Hic nauis gubernandæ munus mandatum est Ancæo Neptuni & Astypalęę filio, vt inquit Simonides, testantibus Apollonio, atq; Orpheo. Theotimus Euphemum Neptuni & Mecionices filium, Herodorus vero Erginum post Tiphyos obitum nauem gubernasse scribit, quem secutus videtur Valerius. quod fuit in causa, vt & Apollonius, & Valerius, in gubernationis petitione horum omnium meminerint. defunctis heroibus solutis exequiis, secundo vento per varia loca ad Colchos appulerunt. & quia multa hic de Aeeta, atq; eius filiis dicuntur, non erit ab re, dummodo non sit lectoribus fastidio, nonnulla de iis, quæ varie ab authoribus traduntur, strictim breuiterq; narrare. non enim ad huius poetę modo carmina intelligenda, verum ad alios etiam maximum parient emolumentum.

asclepiades
Ouidius
Nymphis.
promctidas
Herodorus.
Apollonius.
Nymphis.
Orpheus.
Valerius.
Herodorus.
Simōides.
Apollonius.
Orpheus
Theotimus.
Herodorus.
Valerius.
Apollonius.

De Aeeta Colchorum rege.

Diodorus. Dionysi⁹. Milesius. Diodorus in quinto, & Dionysius Milesius in primo. τῶν ἀργοναυτικῶν, scribunt Solē duos habuisse filios Aeetam & Perseum, quem alii Persen vocant, ac Aeetam quidem in Colchide & Mȩotide, Perseum vero in Taurica regnasse, atq; ex indigenis fœminam quandam duxisse vxorem, ex qua Hecaten susceperit. quȩ cum venationis, plusq; muliebrem sexum decebat, esset studiosa, dum in lustris ac montibus diu versatur, herbas inuenit complures, presentanei multas atq; efficacissimi veneni, multas etiam saluberrimas. Sed cum natura immitis esset atq; crudelis, primum veneno patrem sustulit, & ad Aeetam patruum confugit. cui nupta Circen & Medeam genuit. Epimenides. Epimenides Corinthium genere fuisse tradit Aeetam, Sole patre atq; Ephyre matre natum. Diophanes. Diophanes vero libro Ponticarum historiarum primo, ex Sole & Antiope genitū affirmat, cui etiā Eumelus. subscribit Eumelus quidā poeta historicus, vt ex eius carminibus, quȩ subiiciam, intelligi potest.

Ἀλλ' ὅτε δὴ δ' αἰήτης καὶ ἀλωεὺς ἐξεγένοντο
Ἠελίου καὶ ἀντιόπης, τότε δ' ἄνδιχα χώρην
Δάσατο παισὶν ἑοῖς ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱός.
Ἣν μὲν ἔχ' ἀσωπός, ταύτην πόρε δίω ἀλωεῖ.
Τὴν δ' ἐφύρην κτεάτεσσ' αἰήτῃ δῶκεν ἅπασαν.
Αἰήτης δ' ἄρ ἑκὼν βούνω παρέδωκε φυλάσσειν,
Εἰσόκεν αὐτὸς ἵκοιτ', ἢ ἐξ αὐτοῖό τις ἄλλος,
Ἢ παῖς, ἢ δ' υἱωνός, ὃ δ' ἵκετο κολχίδα γαῖαν.

Natus vbi Aeetas & Aloeus sanguine Phœbi
Pulchreq; Antiopes, regionem rite suis tunc
Diuisit natis Phœbus. donauit Aloei
Quam pater Asopus nitidis circunfluit vndis.
Ast Ephyren dedit Aeetȩ, quam sponte reliquit
Buno Mercurii seruandam, dum ipse rediret,
Aut aliquis, natusue neposue, aut sanguine tandem

BIBLIOTECA PUBLICA SORIA

legatorio expirat legatũ ꝛ remanet apud graua
tũ:vt in.l.pr.§.tusculan⁹.ff.de leg.iij.C.de cad.
tol.l.vnica.§.si aũt aliquid sub cõditiõe.Si autẽ
dubitat an habuerit respectũ ad aĩam vel perso-
nã:tũc in dubio fauore vel religionis presumere
debem⁹ qꝺ ad piã causaꝫ reliquerit.arg.l.sunt ꝑ
sone.ff.de rel.ꝛ sum.fu.Et hoc no.ꝛ sequit Bar.
in.d.§.tusculanus.Et hec deputatio ad aliũ piũ
vsum fieri debet de cõsensu epi ꝛ heredis simul.
d.l.legatũ.ꝛ no.in cle.q2 cõtingit.de re.do.¶Et
faciũt ista ad questionẽ si relinquit aliqd puelle
maritãde ea mortua anteꝙ relictũ assequeretur
vtrũ expiret vel sit cõuertẽdũ in aliã puellã mari
tãdã:ꝛ dicit Pãn.in.d.c.nos quidẽ.qꝺ ex varijs
cõiecturis iudex coniecturabit an testator respe-
ctũ habuerit ad aĩam vel ad fauorẽ puelle forte
q2 sibi diu seruierat.Nã tũc presumptio est q2 vo
luerit eã potius remunerare.Secus ergo si ex cõ
iecturis hoc nõ poterit cõstare:q2 tunc debet cõ-
uerti ad aliã puellã maritandã:quia videt factũ
contẽplatione anime.Et idem de omni legato qꝺ
11 consequi non potest suum effectum.
¶Undecimo querit an expiret legatũ cõditiona
le si purificet cõditio añquã legatũ firmet mor-
te testatoris:ꝛ dico qꝺ sic:puta q2 legauit quidẽ
cẽtũ puelle maritãde.i.si vel qñ maritabit:ꝛ an-
te eius mortẽ illa nupsit.Nõ eñi post eius mortẽ
poterit hoc petere si testamẽtũ nõ reuocetur:q2 si
cut expirat legatũ absolute factũ si legatari⁹ pre
moriatur absolute ita expirat sub aliqua cõditio
ne si legatarius q̃tũ ad illã cõditionẽ moriat qꝺ
fit cũ illa cõditio iam esse non potest:ꝛ preterea
idem est ac si relictum esset aliquid vt fieret quia
iam erat factum.Si tamen aliter cõstaret de vo
luntate legantis seruanda esset.
12 ¶Duodecimo querit vtrũ falsa demõstratio vel
causa vitiet legatũ:ꝛ dico qꝺ falsa demõstratio
nõ officit:q2 ibi cõstat de re ꝛ volũtate:vt dicen-
do lego tibi seruũ meũ ẽptũ a titio cũ sit ẽpt⁹ alio
mõ cõstet de seruo.insti.eo.§.huic prima.vide.s.
cõditio.Silr nõ vitiat falsa causa vt lego petro
cẽtũ q2 mihi tale seruitiũ fecit cũ tñ nõ fecerit.in
13 sti.eo.§.lõge.secus si cõditionaliter vt ibidem.
¶Decimotertio querit quid si legẽtur cẽtũ titio
sub cõditiõe si voluerit:ꝛ dico qꝺ legatũ nõ trãs
ibit ad heredes titij:nisi ille expresserit se velle.l.
si ita legatum sit.§.illi si volet.ff.de leg.j.
14 ¶Decimoquarto queritur qua actione petũtur
legata:ꝛ dico quod non solũ per actionẽ perso-
nalẽ sed etiã per in rem:ꝛ hypothecariam in res
mortui:ꝛ idem dico in fideicõmissis:vt.insti.de
legi.§.nostra.ꝛ.C.cõmunia de lega.l.j.
15 ¶Decimoquinto q̃rit qñ pñt peti legata ꝛ dico
quod solũ post aditã hereditatẽ nisi sint ad pias
causas.Uñ scito qꝺ rei legate dñiũ postꝙ adita
est hereditas ipso iure transit ab eo q legauit ad
legatariũ recta via.ff.de fur.l.a titio.no.gloss.in
c.raynald⁹.de testa.Et ideo ex tũc pertinet ad le
gatariũ fruct⁹ rei legate:no.gl.in.l.legatis.C.de
vsur.l.a titio.ff.de fur.l.legatũ.la.ij.ff.de leg.ij.
et.l.si tibi hõ.§.cũ seru⁹.ff.de leg.j.Fallit hoc qñ
legat res aliena.l.cũ alienã.C.de leg.ꝛ.l.non du
biũ.ff.de le.iij.Et in legato relicto in gñe.l.apud
offidiũ.ff.de op.leg.Et in relicto alternatiue.l.
hmõi.§.stichum.ff.de leg.j.ꝛ.l.statuliberum.§.sti
chũ.ff.de leg.ij.Et in relicto in diem q2 nisi adue
niente die non transit.l.sempronius.ff.de vsufr.
leg.Et qñ aggrauat heredẽ ad vendendũ rem.l.
vxorem.ff.de leg.iij.Ad quẽ aũt pertineat solue-
re legata ad heredem vꝫ ad proprietariũ:an ma
gis ad vsufructuarium omnium bonorũ vide in-
fra vsus et vsusfructus.§.ix.particula.x.
¶Decimosexto q̃rit quo ordine capient legata 16
rij:ꝛ dico qꝺ nullũ ordinẽ obseruamus sed simul
eq̃liter tuemur.l.is cui.§.si plures.ff.vt i pos.leg. 17
¶Decimoseptimo q̃rit quib⁹ modis legatũ effi
cit caducũ:ꝛ dico qꝺ trib⁹ in gñe.¶Primo qñ id
qꝺ legat in testõ hr̃ ꝑ nõ scripto qꝺ tripl'r contin
git.Aut.s.q2 decessit legatari⁹:quẽ testator viue
re credebat.Aut q2 id qꝺ legat nec est nec eẽ põt
in rerũ natura:vt equ⁹ mortu⁹ quẽ testator viue-
re credidit.Aut q2 rei legate nullũ est cõmerciũ:
vel q alienari ꝓhibent:et dicit Azo qꝺ etiã si sit
cõmerciũ sꝫ cũ difficultate grãdi vt i ꝑdijs neces-
sarijs cesaris nõ vꝫ legatũ nec et estimatio dabit
insti.de legi.§.sꝫ si talis res.nec volũtas testõris
appereat velle estimationẽ dari qñ examinari pos
sent.ff.de leg.j.l.si q̃s inq̃linos.Excipit ẜm eũdẽ
casus qñ redemit hominẽ liberũ ab hostibus:q2
põt liberari a pignore qꝺ tacite habeo in eo do-
nec soluit ꝑciũ vel seruierit ꝑ q̃nquenniũ.l.sena-
tus.ff.de lega.j.Itẽ aduerte qꝺ si commerciũ rei
legate sit in cõi:sed nõ heredi sic dãnato ad dan
dũ tñ valebit legatũ:et prestabit talis dãnat⁹:si
vero cõmerciũ non sit ei cui prestari dꝫ:aut pro-
pter eius delictũ:puta q2 hereticus aut propter
sectã:puta q2 iudeus qui nõ põt habere mãcipiũ
xpianũ:tũc nec res nec estimatio debet:aut pro-
pter cõditionẽ stat⁹ vt q2 est seru⁹ cui militia nõ
debet:aut ꝑ vitiũ corporis:q2 est claud⁹ et legat
stipẽdiũ cursoris:ꝛ sic si testõr sciebat dabit esti-
matio al's nõ:vt no.gl.in.l.sed si res.ff.de lega.j.
Itẽ ea q sunt ꝯiuncta edib⁹ ne vrbs deformetur:
non sunt in cõmerciũ.ff.de leg.j.l.cetera.itẽ nec
res sacre.¶Secũdo dr̃ legatũ caducũ in casu cadu-
co tripl'r:aut q2 legatari⁹ premorit quã testator
vel efficit seru⁹ pene:aut q2 testm̃ improbe inoffi
ciosum dicit.ff.de inoffi.test.l.papinian⁹.§.me-
minisse.aut etiã ꝑpter graues inimicitias exor
tas inter legãtẽ ꝛ legatariũ:si tñ redeat ad ami-

citiā reintegrat legatū:sȝ propter leues inimicitias nō efficit caducū.ff.de adi.leg.l.iij.in fi.ꝛ.ff. de his q̄b. vt indi.l. si inimicitie. tertio dr̄ ꝓprie caducū qđ post mortē testatoris deficit quacūqꝫ ratione:vt si legatari⁹ spernat: vel conditio sub qua legatum est deficiat.C.de cadu.tol.l. vnica.

¶ Rursus de legatis secūdo a quo fieri possint aut cui facta esse intelligantur.

Legatum secundo cōsiderandum est quantum ad eum qui legare potest: et cui legare intelligitur.

1. q̄o 2.di. ¶ Primo ergo q̄rit qs possit legare:ꝛ dico multa.☞ Primū.legare pōt oīs ꝛ sol⁹ ille q̄ pōt testari.ff.de leg.j.l.ij. et rō est qꝛ legatū relinqui nō pōt nisi in testō vel codicillo:vñ testari codicillare ꝛ legare quantū ad hoc equipollēt vt q̄ vnū potest possit ꝛ reliqua.ff. de iure codi.l.diui.§.codicillos is demū.Fallit hoc in legatis ad pias causas vt infra legatū.iiij.§.x. Qui aūt possint testari infra testm̄.§.j.☞ Secūdū.
2 Minor tñ prodigus aut furiosus ingrediēs religionē testari legare et disponere pōt de rebus suis:etiā sine autoritate curatoris ſm communiter doc.vt dicit Pañ.in.c.presentia.de ꝓba. dūmodo tēpore dispositionis ꝛ ingressus nō sit furiosus:et hoc aperte sentit Joā.an.ibi.qꝛ in istis spiritualib⁹ non curamus de patria vel curatoris autoritate:vt ī.c.si annū.de iudi.li.vj.☞ Ter-
3 tiū.De filio aūt familias quantū ad bona castrēsia vel quasi non est dubium: qđ de his pōt testari ſm Cy.ī auł.ingressi.C.de sac.san.ecc. nec quātum ad profectitia qđ de his non pōt testari: sed dubium remanet in bonis aduētitijs:ꝛ Pañ.ibi dē putat bona aduētitia ingresso indistincte acqri monasterio tñ qꝛ ampli⁹ nō est fili⁹ in ptāte patris:ꝛ sic nō acq̄rit vsufructus patri:tñ qꝛ clerici et persone religiose sunt ꝑuilegiati super bonis aduentitijs:ita vt plenā habeant ipsorum administrationem : ita qđ illud qđ laicis est aduentitium clericis reputat castrense vel quasi. Et hac ratione forte idē dici potest de bonis acquisitis prius vt statim per ingressum gaudeant illo priuilegio:de quo vide supra clericus.iiij.§.xiiij.

2. q̄o 2.di. ¶ Scđo querit cui possit aliquid legari: et dico multa.☞ Primum. Regulariter illi soli potest legari qui pōt heres institui de quo vide supra hereditas.iij.§.ij.ꝛ q̄ sit ꝑsona certa aliter non vȝ.l. vulgo.ff.de sta.bo.fallit tñ hoc in aliquib⁹ casibus de quibus in.§.seq.et infra legatum.iiij.§.iij.
2 ☞ Secundum. Potest tamē pater legare filijs spurijs ratione alimentorum : vel relinquere dotes filiabus spurijs: cum dos succedat loco alimentorum:scđm Barto.in auł.ex complexu.C.de incest.nupt. licet spurij nō possint heredes institui.
3 ☞ Tertium. Ecclesie construende scđm Panorm. in.c.nos quidē.de testa . potest aliquid legari sȝ nō donari:qꝛ non valet donatio facta loco construendo:vt in.c.abbate sane.de re iudic.lib. vj. Rationē diuersitatis ponit Bart.in.l.seruos ad custodiā.ff.de ali.ꝛ cib.le. quia donatio requirit personā ꝛ sciētiā:ideo absenti licet possit donari:nō tamē fit dñs anteqꝫ sciat ꝛ cōsentiat.l.absenti.ff.de dona.ꝛ de preben.si tibi absenti.libr. vj.Incerte etiā persone legari potest dūmodo ex euentu possit certificari.l. cū pater.§.surdo.ff.de lega.ij.secus si certificari nō posset euētu:vt not. glo.in.d.c.nos.☞ Quartū.Fratribus minoribus 4
qui.s.annos reditus habere non possunt per cle. exiui.§.quicūqꝫ annui.de verbo.signi.potest aliquid legari.vt in.d.cle.§.cupiētes.modo non sit valor hereditatis vel tāta eius pars quod presumatur fieri in modo ꝛ forma legati fraudulēter ꝑ successiōe hereditatis:de qua nō sunt capaces.
¶ Tertio queritur vtrū legari possit aliquid fratribus mēdicātibus:ꝛ dico multa.☞ Primū. Fratribus minoribus nō licet habere annuos redditus:vt.§.priore dictū est:tamē hoc debet intelligi pro victu aut vestitu ꝛ ad tēpus nō modicum: vnde ſm Card.in.d.cle.exiui.post Fede.eos possunt habere si relicti sunt ad certū vsuȝ diuini cultus:puta vinū pro sacrificio frumētū pro hostijs ꝛ cōuentus est capax ꝛ similiter si relicti sunt pro victu aut vestitu:vel indistincte nō perpetuū sed ad modicū tēpus:qꝛ videtur legatū vnuȝ cuius summa quo ad solutioneȝ diuisa est:nec per hoc tollitur mēdicitas sed subleuatur sed si relinquūtur ad tēpus nō modicū nō valet:qꝛ cōputantur inter immobilia:vt in.d.§.quicūqꝫ annui. Dicit autē tēpus nō modicū ſm sum. Ang.id quod est vltra decēniū:sed melius dr̄ ſm sum.rose. decenniū vel vltra:vt no.in cle.j.de rebus eccl.nō alie. in glo.Addit etiā ipse Car.qđ nō repugnat mēdicitati seruare victualia quādo timetur qđ alio modo haberi nō poterūt.☞ Secūdū Legata autē 2
que fiūt eisdē fratribus minoribus:dū quidā indirecte relinquunt hospitalibus aut collegijs cuȝ onere soluēdi singulis annis duas petias panni vel huiusmodi ſm Pa.in.c.in presentia.de probatio.ꝛ in.c.nimis praua.de exces. prela. nō valent qꝛ esset habere quādā proprietatē ꝛ possent esse tot annui reditus quod eos nō oporteret mēdicare quod est cōtra eorū regulā: predicatores tamē nō sunt incapaces ex eorū regula:sed ex cōstitutionibus.Sed intellige ista nō licere nō quidē indistincte vt tenuit summa Rosel.sed quādo possideātur quādo reditus ꝛ ꝓprietates exigēdo etiā in iudicio:secus elemosynaliter extra iudicium petendo vt.§.sequenti.☞ Tertiū. Petrus de 3
pal.or.predica.in epistola ad magistrū ordinis eiusdē loquēs de dicto ordine ꝛ cōsequēter de ce

hoc possit solum indirecte esse falsum quia qui di
recte potest maius directe potest ꝛ minꝰ. Un̄ dece
pti sunt in textu non distinguentes inter posse ꝛ
facere: quia tex. non dicit quod dispēsans in spiri
tualibus ꝯn̄r possit dispēsare in secularibus: sed
quod cōsequenter dispensat scilꝫ etiam si nihil
aliud exprimatur: q͛d in preiudicātibus indubi-
tanter est verū: ꝛ similiter in aliis si cōstet devo-
luntate pontificis. Sed contra predicta arguo p
tex. ibi dicētem. Id autem scꝫ legitimare quo ad
secularia in patrimonio beati Petri libere pōt
apostolica sedes: ex quo vr̄ quod alibi hoc libe
re non possit. sed dico quod vtrique in terris sibi
non subditis tpaliter hoc papa libere non potest
sed requiritur causa non soluꝫ ex parte legitimā
di: vt in. d. patrimonio. sed etiaꝫ ex parte impera
toris vel principis cui preiudicare nō potest di-
spensando cum subditis eius eo modo quo sunt
subditi id est quo ad temporalia sine causa vel
licentia eius ex causa tamen potest: puta quia il-
le deberet legitimare et non vult vel non potest
de facto aut de iure vel huiusmodi. Concludo
igitur et dico quod cum potestas imperatoris et
a fortiori aliorum principum vt probant Herne.
et Augu. de ancho. et recitat Archid. iii. parte. ti-
tu. xxiii. sit subdelega respectu pape. ii. questio.
prima quicunqꝫ litem et sit deriuata a deo me-
diante papa qui secundum. s. Thom̄. in. ii. distin
ctio. xliiii. in. l. tenet apicem in potestate spiritua
li et temporali ꝛ tota iurisditio imperatoris a pa
pa dependeat qui illum instituit et destituit vt
infra in titul. papa stultum est dicere quod non
possit circa subditos eius quicquid ille potest vel
vltra maxime de plenitudine potestatis: quic-
quid sit de potestate iurium: que tamen non le-
gi aliquid contra hoc aperte dixisse: imo expresse
d. capitu. per venerabilem. concludit quod ex
causa hoc potest etiam extra patrimonium beati
Petri: et hoc non solum: si ad ipsum recurratur
vt videtur velle glos. sed simpliciter modo subsit
causa ex parte domini temporalis: qua non ex-
tante hoc nō posset immediate de iure: quia pre-
iudicaret domino sine causa. Et si de facto cōtra
rium tenuit in regno Francie hoc non fuit quia
papa hoc non potuerit: sed quia non expressit
suam voluntatem quantum ad successionem vel
ex alia causa. Quod etiā hoc non seruetur in pra
ctica non est quia papa non possit sed quia non
5.q. vult sed certe expedit.

¶ Quinto specialiter querit̄ de imperatore vbi
possit legitimare: et dico quod in terris sibi sub-
iectis mediate vel immediate: imo de iure ipse so
lus potest in toto imperio non autem alii reges
vel principes recognoscentes eum in dominum
quia legitimatio sicut et fame restitutio: et simi-
lia reseruata videntur principi cuius est propriū
dispensare circa suam legem secus si essent prin-
cipes vel ciuitates non recognoscentes in tempo
ralibus superiorem. quia isti tantam habent po-
testatem quantam imperator in suo imperio vn-
de ꝛ capitu. per venerabilem dicitur quod vide-
tur aliquibus regem Francie ex hoc quod supe-
riorem non recognoscit posset legitimare filium
suum non inquantum est pater sed inquātum est
princeps. In terris autē ecclesie non potest legi-
timare per rescriptum maxime quātum ad ea que
preiudicant iuri quesito vel querendo: qꝛ in eis
nullam habent iurisditionem: potest tm̄ in eis le-
gitimare per legem generalem ꝭm Anto. de but.
qꝛ virtus legis eius se extendit ad existētes in ter
ris ecclesie non ex virtute legis solum sed ex gn̄a
li approbatione ecclesie. di. x. si in adiutorium. et
papa approbare censetur eo q͛d nō reprobat. Si-
militer legitimare non pōt in terris eorum qui su
periorem in tēporalibus licite non recognoscunt
eadem ratiōe: ꝛ multominus hoc potest qui eius
autoritate legitimat: sed hoc potest solum vbi et
imperator. Pro hoc autem sciendum est q͛d vt pa
tet in. d. c. per venerabilem. rex Francorum supe-
riorem in temporalibus non recognoscit. q͛d gl.
dicit verum de facto. de iure tamen subest inquit
imperio romano. vii. q. i. in apibus. ad quod etiā
de elect. per venerabilem. multa addunt. ꝛ idem
tenet Hostien. contra Innocen. dicentem quod
de iure tamen subest pape ꝛ non imperio: quia
omnes principes seculares imperatorē recogno-
scere debent in dn̄m. lxviii. di. adrianꝰ. ex quo di-
cit q͛d reges hispanie anglie ꝛ francie tenent̄ de
iure obedire impatori: lꝫ de facto nō obediāt. ꝛ
sentit q͛d ꝯ imperiū prescribere non potuerūt nisi
prescripsissent passiue: id est nomine ecclesie ro-
mane: forte tm̄ inquit interim excusantur a pecca-
to dum imperator non exigit ab eis obedientiā:
sicut in simili notātur de decimis. ꝛ cōsentit Io.
and. Panor. aut in. d. c. per venerabilem. dicit ꝙ
prescribere non potuerunt vt ipsi non subsint im
perio. quia sine possessione prescriptio non pro-
cedit non potest autē quis possidere seipsum: iu-
ra autem imperii in suis regnis prescribere potue
runt ad quod facit q͛d no. Ioan. and. in. c. cū eps̄.
de offic. or. lib. vi. ꝛ cum hoc transit sum. ro. Sed
dn̄s Anto. dicit posse defendi quod isti ꝯtra im
periū prescripserunt quia plu[illegible] a ne[illegible]ant esse im-
peratores. queadmodum qn̄ [illegible] eli[illegible]untur in
discordia de cōsuetudine vter [illegible] nisi[illegible]. vt no.
gloss. in cle. romani. de iure [illegible] et [illegible] tenet
etiam q̄tū ad nō subiici: [illegible] possit [illegible] in
possessione sui eo mō quo [illegible]
do quo liber homo est in possessione [illegible]

¶ Sexto queritur vtrū comites palati[illegible] 6

Q. CURTI
Fragment
C. Valerii
Argonaut

1157
684